

Il-Klabbs Maltin tal-Futbol

Carmel Baldacchino

L-EWWEL VOLUM

H'Attard, Hal Balzan, Il-Birgu, Birkirkara, Birżebbuġa, Bormla, Had-Dingli, Il-Fgura, Il-Floriana, Il-Għargħur, Hal Għaxaq, Il-Gudja, Il-Gzira, Il-Hamrun, L-Isla.

IT-TIENI VOLUM:

Il-Kalkara, Hal Kirkop, Hal Lija, Hal Luqa, Il-Marsa, Marsaskala, Marsaxlokk, Mdina, Il-Mellieħa, Mgarr, Il-Mosta, Mqabba, Msida, In-Naxxar, Paola, Pembroke.

IT-TIELET VOLUM:

Il-Pietà, Hal Qormi, Il-Qrendi, Ir-Rabat, San Ġiljan, San Ġwann, San Pawl il-Baħar, Santa Luċija, Santa Venera, Is-Siġġiewi, Tas-Sliema, St. Andrew's, Ta' Xbiex, Hal Tarxien, Valletta.

IR-RABA' VOLUM:

Ix-Xgħajra, Haż-Żabbar, Haż-Żebbuġ, Iż-Żejtun, Iż-Żurrieq. Ghawdex: Il-Fontana, Għajnsielem, L-Għarb, Kerċem, Marsalforn, Il-Munxar, In-Nadur, Il-Qala, Ir-Rabat, San Lawrenz, Is-Sannat, Ix-Xagħra, Ix-Xewkija, Iż-Żebbuġ.

ISBN: 99909-41-61-0

pin

PUBBLIKAZZJONIJIET INDIPENEDENZA

IL-KLABBS MALTIN TAL-FUTBOL (Vol. I)

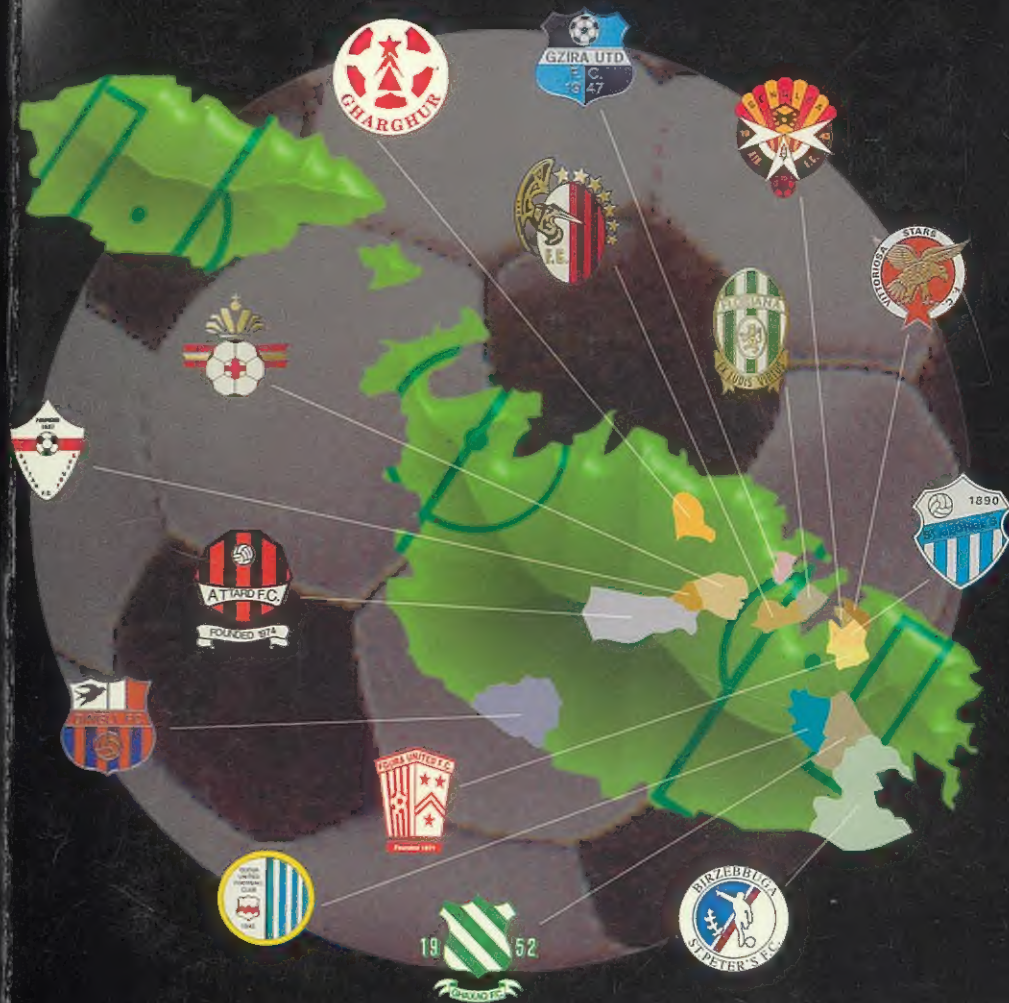
Carmel Baldacchino

pin

il-klabbs
maltin
tal-

FUTBOL

L-EWWEL VOLUM

Carmel Baldacchino

Handwritten signature

25.00

II-Klabbs Maltin tal-Futbol

L-Ewwel Volum

Carmel Baldacchino

Il-Klabbs Maltin tal-Futbol

L-Ewwel Volum

pin

Pubblikazzjonijiet Indipendenza

Malta
1999

Ippubblikat għall-ewwel darba f'Novembru, 1999
minn Pubblikazzjonijiet Indipendenza - PIN
Triq Herbert Ganado, Il-Pjetà, HMR 08 - Malta.
Il-Mitt Pubblikazzjoni u Waħda.

© Jeddijiet miżmuma minn Carmel Baldacchino
© u Pubblikazzjonijiet Indipendenza

Dan il-ktieb qed jinbiegħ bil-kundizzjoni li ma jistax jerga' jinbiegħ, jinsilef
jew jingħata b'xejn, kif ukoll li ma jsir fih ebda tibdil fil-forma jew
fil-produzzjoni teknika tiegħu mingħajr il-permess bil-miktub
tal-Pubblikazzjonijiet Indipendenza u ta' l-awtur.

Produzzjoni: Michael J. Schiavone
Layout: Philip Mangion
Disinn tal-Qoxra: Arthur Stanicic
Mitbugħ: Europrint, Birkirkara

Tagħrif għall-Katalogar:

Baldacchino, Carmel, 1945-
il-Klabbs Maltin tal-Futbol, L-Ewwel Volum/C. Baldacchino
Il-Pjetà, Pubblikazzjonijiet Indipendenza, 1999
xii, 316 p. illus, ports., 24 cm.
Bibliography, Index
DDC: 796-334060-4585
ISBN: 99909-41-61-0

*...għal Bernice
mingħand in-nannu*

Hajr

Lil dawk kollha li ghenuni. Speċjalment lil Michael J. Schiavone li tani ċ-ċans li nippubblika dan ix-xoghol. Nagħtu hajr ukoll lil John Formosa li b'paċenzja kbira fela l-istatistika li tidher f'dan il-volum, lil Mario Axiq li għeni hafna fil-ġbir ta' l-informazzjoni u lil Philip Mangion.

Nixtieq nirringrazzja lil dawk id-dirigenti tal-klabbs li kienu dejjem lesti biex jgħinuni b'materjal u informazzjoni. Mingħajr l-ghajnuna tagħhom żgur li ma kontx inwettaq dan ix-xoghol.

Fl-ahharnett nixtieq nirringrazzja lill-familja tiegħi, speċjalment lit-tfal tiegħi Lennox u Ernest, li hadu paċenzja jikkoreġu l-ortografija.

Werrej

Introduzzjoni		ix
ATTARD		1
- Attard United	1935-1940	1
- Attard FC	1974	6
BALZAN		11
- Balzan Youths	1938-	11
BIRGU		21
- Vittoriosa Melita	1912-1914	21
- Vittoriosa Rovers	1914-1925	26
- Vittoriosa FC	1922-1923	27
- Vittoriosa United	1932-1934	28
- Vittoriosa Stars	1934-	30
BIRKIRKARA		37
- Birkirkara Juventus	1933-1934	42
- Birkirkara Red Stars	1944-1945	40
- Birkirkara St Helena	1935-1940	43
- Birkirkara United	1949-1950	37
- Birkirkara FC	1950-	46
BIRŻEBBUĠA		65
- Birżebbuġa Hunters	1934-1939	65
- Birżebbuġa St Peter's	1946-	66
BORMLA		73
- St George's FC	1911-	77
- Cottonera United	1914-1930	90
- Cospicua United	1923-1924	92
- Cospicua Rangers	1918-1919	93
- Cospicua Labour Party	1929-1930	98
- Little St George's FC	1932-1940	99
- Cospicua Celtic	1934-1935	102
- Cospicua Unitas	1934-1939	103
- Cospicua Lions	1934-1939	104
- Florid-Lions	1944-1946	109
DINGLI		121
- Dingli Swallows	1949-	121

FGURA		131
- Fgura United	1974-	133
FLORIANA		139
- Floriana FC	1909-	139
- Floriana Liberty	1914-1924	150
- Floriana Tigers	1934-1944	156
- Floriana Small Irish	1922-1923	159
- Floriana Green Stars	1922-1923	160
- Floriana Juventus	1932-1934	161
- Floriana Britannia	1944-1947	165
GHARGHUR		185
- Gharghur Excelsior	1956-1959	185
- Gharghur St Albert's	1974-1976	189
- Gharghur FC	1976-	190
GHAXAQ		195
- Ghaxaq FC	1950-	196
- Ghaxaq Gazelles	1967-1970	197
GUDJA		201
- Gudja United	1949-	201
GŻIRA		211
- Gżira Lions	1922-1946	211
- Gżira Amateurs	1932-1934	212
- Gżira Athletics	1946-1947	213
- Gżira United	1947-	214
HAMRUN		221
- Hamrun Spartans	1911-	223
- Hamrun United	1918-1919	230
- Hamrun Lions	1921-1922	232
- Hamrun St Joseph's	1932-1933	233
- Small Spartans	1933-1934	234
- Hamrun Liberty	1944-1946	236
L-ISLA		253
- Senglea Shamrocks	1912-1914	254
- Senglea United	1921-1939	256
- Senglea Athletics	1944 -	258
Appendiċi:		
Rekord tat-timijiet: H'Attard - L-Isla		269-295
Biblijografija		297
Indiċi		299

Introduzzjoni

L-istorjal tal-futbol Malti hija magħmula minn katina twila ta' timijiet. Kull holqa ta' din il-katina, żghira kemm hi żghira, għandha l-importanza tagħha. Mhux il-klabbs il-kbar biss jagħmlu l-istorja tal-futbol imma wkoll dawk il-klabbs ta' rhula żgħar fejn it-tradizzjoni tal-futbol hija waħda xi ftit dgħajfa.

Kulhadd jaf li l-logħba tal-futbol dahluha f'pajjiżna l-Inglizi. Sa tmiem is-seklu dsatax, il-logħba tal-futbol f'Malta, kienet tista' tghid monopolju assolut ta' timijiet iffurmati minn membri tas-servizzi Ingliżi li kienu stazzjonati f'Malta. Madankollu kien hemm xi plejers Maltin, li sforz il-kapaċitajiet li kellhom f'din il-logħba għida, kienu jiġu nkluzi fit-timijiet tar-reġimenti Maltin l-RMA u l-KOMRM.

Eventwalment kienu t-timijiet ta' St. Ignatius College, il-Malta Athletic Club, Floriana FC u t-timijiet ta' Bormla; St. Andrew's Santa Margerita u St. George's li kisru dan il-monopolju. It-twaqqif ta' dawn il-klabbs serva bħala x-xrara tant mistennija ma' l-isportivi lokali biex jinbta timijiet f'diversi bliet u rhula tal-gżejjer Maltin. Izda dawn it-timijiet Maltin kellhom għal diversi snin jikkontentaw jilagħbu biss logħbiet ta' hbiberija bejniethom jew ma' timijiet tas-servizzi Ingliżi.

It-timijiet lokali fil-maġġoranza tagħhom, kellhom numru ta' plejers li kienu membri ċivili tal-forzi militari Ingliżi. Il-logħba tal-futbol hadet spinta 'l quddiem u aktar żgħażaġh bdew jinteressaw ruhhom u jiehdu sehem aktar attiv fit-taħriġ u fit-teknika tal-logħba tal-futbol. Bil-mod il-mod it-timijiet lokali bdew aktar jiddependu fuq it-talent lokali, u fatt li għen hafna kien li, iż-żgħażaġh Maltin kienu jqisuh bħala unur kbir personali meta kienu jiġu avviciinati biex jagħmlu d-debutt tagħhom u jilagħbu fit-tim ta' rahal twelidhom.

Meta bdejt it-tiftix tiegħi għall-ktieb *Goals Cups and Tears* li issa daħal fis-seba' volum, fejn fittixt fost affarijiet oħra li nitfa' dawl fuq il-bidu tal-futbol Malti, kelli nhabbat wiċċi sa mill-bidu mal-mistoqsija, 'Min kienu l-ewwel Maltin li lagħbu l-logħba tal-ballun?' Din il-mistoqsija mhix waħda sempliċi għaliex id-dokumenti u t-tradizzjoni popolari ftit li kejn jaqblu bejniethom fuq dan is-sugġett.

Biex insolvi din il-problema jiena għamilt tiftix fil-fond, mhux biss hawn Malta iżda wkoll f'libreriji ewlenin barra minn Malta. Għal dan kelli l-għajjnuna tal-hbieb tiegħi, ir-Reverendu Anton Azzopardi SJ u s-Sur Garry Armstrong, antropologista Ingliż u għalliemi f'waħda mill-universitajiet ta' Londra.

Wara sensiela ta' tiftix bir-reqqa, li hadli madwar sitt snin, imexxieli sa fl-aħhar nipprova dak li dejjem hsibt u emmint fih. Għal dan irrid niringrazzja lil Fr. Anton Azzopardi SJ li bl-għajjnuna tiegħu u b'dik ta' Fr. F.J. Turner, Arkivista ta' Stonyhurst College, imexxieli nikseb informazzjoni dokumentata li turi fiċ-ċert li l-futbol gie introdott hawn Malta mill-Giżwiti fl-1877. Din id-data tagħmel il-futbol Malti wiehed mill-aktar antiki fid-dinja: probabbli t-tieni l-egdem wara l-gżejjer Brittaniċi.

Fl-arkivji ta' Stonyhurst teżisti kopja tal-fuljett perjoġikali *Letters and Notices* li kien johroġ mill-provincja. Dan il-fuljett kien jinhareġ u jitqassam f'ċirki privati u juri ittri u aħbarijiet minn u dwar djar u kulleggi tal-Giżwiti.

Fil-Volum XVII paġna 105 wiehed isib, ittra mill-kulleġġ ta' San Injazju

bid-data 9 ta' Diċembru 1877, miktuba minn ċertu Mr. Walford, għalliem fil-kulleġġ. Dan, waqt li kien jitkellem dwar l-istudenti jgħid li 'huma lagħbu ftit *cricket* u futbol u r-Rettur sejjer jibnilhom *court tal-handball*'.

F'Volum XVIII paġna 5, bid-data ta' Jannar 1885 f'artiklu li jgħib l-isem, 'Early days of Maltese College, The Second and Subsequent two years', insibu miktub li '*Cricket* u *Handball* huma popolari mhux hażin anke *rounders* u futbol...' u ftit wara fl-istess artiklu Fr. Burns jesprimi l-ammirazzjoni tiegħu lejn l-istudenti għall-mod li bih jilagħbu l-futbol.

Sas-sena 1899 il-logħba kienet stabbiliet ruhha. Fil-Volum XX paġna 58 wiehed li kien qiegħed iżur l-inhawi innota li, 'logħba allegruza ta' futbol kienet qed tintlagħab'.

Dawn id-dokumenti jippruvaw fiċ-ċar u mingħajr dubju li l-futbol bdewh f'Malta l-Gizwiti fil-kulleġġ ta' San Injazju f'San Ġiljan. Mhux hekk biss, iżda nistgħu nidentifikaw lil Mr Walford bħala l-bniedem responsabbli biex jizra' ż-żerriegħa li nibdet u kibret fl-isport Nazzjonali Malti.

Dan il-grupp ta' studenti li kien jifforma l-ewwel klassi tal-kulleġġ fl-1877 kienu l-vera pijunieri tal-futbol Malti. Isimhom jibqa' mnaqqax b'ittri tad-deheb fl-istorja tal-futbol f'pajjiżna.

Mela dan kien il-bidu. Iżda wiehed ma għandux jiegħaf hawn. Għaliex fl-istess żmien li fih l-istudenti tal-kulleġġ ta' San Injazju kienu qegħdin jitgħallmu kif jilagħbu din il-logħba għida, suldati Ingliżi kienu żgur qegħdin jagħmlu l-istess haġa fil-kwartieri tagħhom imxerrdin madwar il-gżira, speċjalment fl-inhawi tal-Kottonera, madwar il-Belt u l-Furjana u fl-inhawi ta' Tigné. Għalhekk ma setax jonqos li l-Maltin ta' daww l-inhawi ma kinux esposti għal dan il-fenomeni għid.

Milli jidher, filwaqt li l-futbol nibet f'San Ġiljan kienu l-Bormliżi l-ewwel li għaqdu tim biex jirrappreżenta d-distrett tagħhom. Fuq dan ftit hemm dubju. It-tradizzjoni qawwija li hemm marbuta ma' dan id-distrett turi fiċ-ċar li dan kien il-każ. Ftit wara l-futbol nibet ukoll fil-Belt, (Malta Athletic Club 1886), fil-Floriana (1894), fir-Rahal Għid (Malta Wanderers 1894), fl-Isla (Isola United 1895) u l-Birgu (1902). Kien propju f'dawn id-distretti, imdawrin mal-port fejn ixxettlet ix-xitla li l-friegħi tagħha eventwalment kellihom jinfirxu ma' l-irkejjen kollha tal-gzejjer Maltin.

Fl-ewwel xogħol tiegħi, *Goals Cups and Tears* jiena tajt l-istorja in generali tal-futbol Malti, issa b'din it-tieni biċċa xogħol qiegħed nidhol aktar fil-fond billi mmur f'distretti differenti fejn nipprova niskopri l-origini tal-futbol fl-inhawi differenti ta' Malta.

Kull distrett għandu l-istorja tiegħu. Kif diġà rajna d-distretti ta' madwar il-Port il-Kbir għandhom tradizzjonijiet twal u kbar fil-futbol. Fid-distretti l-oħra l-futbol ha hafna aktar żmien biex qabad. F'xi whud minn dawn id-distretti l-futbol gie introdott fi żmien il-gwerra mir-refugjati tal-Kottonera jew inkella mis-suldati Ingliżi li kienu stazzjonati fil-qrib fl-istess żmien. Distretti oħra nholqu fis-Snin Sittin mal-mewġa ta' bini li kellna f'pajjiżna f'daww l-ewwel snin ta' wara l-Indipendenza. Hawnhekk naturalment il-futbol beda tard hafna. Iżda kienu x'kienu ċ-ċirkostanzi, l-istorja tal-futbol ma tkunx kompluta mingħajrom.

Minhabba t-tul dan ix-xogħol kellu jinqasam f'erba' volumi. Ma xtaqtx nagħmel xi preferenza ma' xi distrett jew iehor. Għaliya kollha huma importanti għalhekk, poġġejthom f'lista alfabetika. F'dan l-ewwel volum bdejt b'Attard u spiccajt bl-Isla.

Il-biċċa l-kbira tal-materjal li uzajt għal dan il-volum għibtu mill-ġurnali li kienu joħorġu f'Malta matul dawn l-aħħar 120 sena u minn programmi u materjal iehor li harġu l-klabbs konċernati matul is-snin. Lista shiha ta' dawn tinsab fl-aħħar ta' dan il-volum.

Id-dati mogħtija fil-bidu ta' kull kapitlu jindikaw is-snin li l-klabb konċernat kien ha sehem fil-Kampjonat Malti. Id-data tal-fondazzjoni tidher aktar 'l isfel.

Fl-aħħarnett, filwaqt li nispera li dan ix-xogħol ikun milqugħ tajjeb kif kien dak ta' qablu u li jkun utili għal daww kollha li tinteressahom l-istorja soċjali ta' pajjiżna, nixtieq niringrazzja lil daww kollha li għinuni f'din il-biċċa xogħol.

CARMEL BALDACCHINO
7 ta' Settembru 1999

ATTARD

Attard United
Attard FC

1935 - 1940
1974 -

Attard United

Sena ta' Fondazzjoni	- 1928				
L-Ewwel Loghba	- 25-01-28	k.	St Aloysius College	1-9	Loghba ta' hiberija
L-Ewwel Loghba - Kompetittiva	- 17-03-35	k.	B'Bugia Hunters	2-4	Amateur Cup
L-Ewwel Loghba - Kampjonat	- 08-12-35	k.	B'Kara St Helena	0-2	Raba' Diviżjoni

L-istorja tal-futbol Malti hija maghmula minn katina twila ta' timijiet. Kull holqa ta' din il-katina, żghira kemm hi żghira ghandha l-importanza taghha.

Mhux il-klabbs il-kbar biss jaghmlu l-istorja tal-futbol imma wkoll dawk il-klabbs iżghar, hafna minnhom iffurmati mid-dilettanti. Attard FC huwa wiehed minn dawn it-timijiet hekk imsejha żghar. Jghidulhom hekk, ghaliex ma jehdux sehem fl-oghla diviżjonijiet tal-futbol Malti, imma jekk wiehed jaghmel żjara lil wiehed minn dawn il-klabbs mill-ewwel jinduna bis-serjetà u bid-dedikazzjoni li bihom jit-mexxew xi whud minnhom. Dan jaghmel ghajb lil hafna timijiet mill-kbar.

Matul is-snin, il-futbol f'dan ir-rahal żghir ghadda minn hafna grajjiet, xi whud minnhom sbieh u ohrajn koroh. Kien hemm waqtiet meta l-futbol f'dan ir-rahal sfaxxa, imma fortunatament dejjem inqala' xi hadd li reġa' hegġeg il-huġġieġa mill-gamra li kien fadal. Dan li ghedna fuq it-tim ta' H'Attard jghodd ukoll ghal hafna timijiet ohra Maltin li sejrjn nitkellmu dwarhom matul din is-sensiela.

Il-bidu

Ghalkemm il-klabb ta' H' Attard iżomm l-1974 bhala s-sena tal-fondazzjoni tiegħu, fil-fatt nafu fiċ-ċert li l-logħba tal-futbol dehret għall-ewwel darba f'dan ir-raħal fl-1928. Kien fil-25 ta' Marzu ta' dik is-sena li tim li kien iġib l-isem ta' Attard United ha sehem f'logħba ta' hbiberija kontra t-tim tal-kulleġġ ta' San Alwigi fil-grawnd tal-kulleġġ f'Birkirkara. It-tim ta' H' Attard tilef bl-iskor kbir ta' 9-0.¹

Daqshekk nafu dwar dan it-tim. Milli jidher il-klabb waqaf jiffunzjona u reġa' beda għall-habta ta' l-1935 meta ha sehem fl-Amateur Cup. Kien is-17 ta' Marzu ta' dik is-sena li Attard United tilfu 4-2 kontra t-tim ta' Birzebbuġa Hunters fl-ewwel rawnd ta' din il-kompetizzjoni.

Fl-istaġun 1935-36 hadu sehem fil-kampjonat tar-Raba' Diviżjoni ta' l-MFA. Attard United lagħbu f'Sezzjoni A flimkien mat-timijiet ta' Cospicua Lions, Birkirkara St Helena, Pietà Hotspurs, Rabat Rangers u Żabbar United.

In-nuqqas ta' esperjenza taż-żgħażaġħ ta' H' Attard kienet evidenti. Xejn ma marru tajjeb. Mill-hames loġhbiet li lagħbu tilfu erba' u rebħu biss punt wiehed mid-*draw* ta' 0-0 kontra Żabbar United.

F'dak l-istaġun Attard United hadu sehem ukoll fl-Amateur Cup. Fl-ewwel rawnd hadu *bye*, iżda fit-tieni rawnd tilfu 5-0 kontra t-tim tal-fabbrika tas-sigarretti Bramtoco. Bramtoco kien tim tat-Tieni Diviżjoni u f'dak l-istaġun kienu waslu sas-semi-finali ta' l-Amateur Cup fejn tilfu 2-0 kontra Melita FC.

Attard jirbħu l-promozzjoni

Fl-istaġun 1936-37, Attard United marru hafna ahjar mill-istaġun ta' qabel. Huma rebħu erba' loġhbiet mill-hamsa li lagħbu. Fil-logħba l-oħra tilfu 5-0 kontra Marsa Youngsters. F'din is-sezzjoni l-favoriti kienu Birkirkara St Helena, iżda kontra kull previzjoni, Attard għelbu lil Kalkarizi 2-0 biex sfurzaw *decider*. Naturalment wara r-rebħa sabiha li għamlu Attard fuq Birkirkara fil-logħba tal-kampjonat, huma bdew favoriti li jirbħu l-promozzjoni. Iżda kif jiġri hafna drabi fil-futbol, il-Kalkarizi rnexxielhom jaqilbu r-rizultat għal wiehed ta' 4-1 favur tagħhom.

Kienet daqqa ta' harta għad-dirigenti tat-tim ta' H' Attard. Iżda x-xorti kienet magħhom. Fl-istaġun ta' wara, l-MFA għamlet xi tibdil

fil-kampjonat. B'hekk xi timijiet tilfu posthom waqt li oħrajn sabu ruħhom f'diviżjoni oghla.

Attard United kienu wiehed minn dawn ta' l-ahħar. Ghalkemm ma nafux eżatt ir-raġuni għaliex ġew preferuti minn timijiet oħra, jidher li l-MFA deherilha li t-tim kellu potenzjal biżżejjed biex jikkompeti fit-Tielet Diviżjoni.

Fil-fatt Attard United marru tajjeb hafna f'din id-diviżjoni. Spiċċaw fit-tieni post tas-Sezzjoni A; punt biss anqas mit-tim rebbieħ tal-kampjonat, Cospicua Unitas.

Fl-istaġun 1938-39 l-MFA kompliet bir-riforma li kienet bdiet fl-istaġun ta' qabel. Nehhiet ir-Raba' Diviżjoni u t-timijiet ġew organizzati fid-diviżjonijiet l-oħra. Dan il-pass ġab ir-rizq lil Attard United. Għal darba oħra, il-klabb ta' H' Attard sab ruħu f'diviżjoni oghla.

Fit-Tieni Diviżjoni Attard United kellhom jikkompetu kontra timijiet b'hafna aktar esperjenza minnhom. Tarxien Rainbows, Cospicua Lions, Sliema Amateurs u Valletta Swifts kienu fost l-ahjar timijiet tad-dilettanti li kien hawn Malta f'dak il-perijodu. Attard spiċċaw fil-post ta' qabel l-ahħar b'żewġ punti biss.

L-1939-40 kien l-ahħar staġun ta' qabel il-gwerra. Attard reġġu hadu sehem fit-Tieni Diviżjoni. Kien staġun diffiċli għall-klabb. Attard kienu involuti fi ġlieda qalila kontra r-*relegation*. Fl-ahħar mill-ahħar nistgħu nghidu li l-ġlieda rebħuha għaliex irnexxielhom jispiċċaw qabel Sliema Rangers u Birkirkara St Helena. Iżda dan ma swielhom xejn għaliex il-gwerra kienet wara l-bieb.

Fl-ahħar ta' dak l-istaġun faqqgħet il-gwerra u l-futbol waqaf għal kollox. Attard United sparrixew għal kollox mix-xena tal-futbol Malti. Kellhom jgħaddu aktar min 30 sena qabel ma twaqqaf tim iehor f'dan ir-raħal.

Matul il-hames staġuni li dam jiehu sehem fil-kampjonat Malti, it-tim ta' Attard United lagħab total ta' 26 loġħba, rebħ 8, ġie *draw* 6 u tilef 12. Matul dan iż-żmien Attard skurjaw 33 gowl u qalghu 50. B'kollox gabru total ta' 22 punt. Matul dan iż-żmien huma rebħu l-promozzjoni mir-Raba' Diviżjoni għat-Tieni Diviżjoni. Kienet hasra li l-gwerra waqfet hesrem l-attivitajiet ta' dan it-tim li kif kien jidher seta' jimxi hafna aktar 'il quddiem.

Attard Sports Club 1957-70

Il-gwerra qatlet kull hajra li kellhom iż-żgħażaġh ta' H'Attard għal-logħba tal-futbol. Wara l-gwerra l-futbol reġa' ha spinta kbira 'l quddiem fost id-dilettanti Maltin. Il-Maltin irhewlha bi għarhom lejn l-Istadium biex isegwu l-logħba favorita tagħhom. Madwar Malta kollha bdew jinbtu bosta timijiet magħmula minn plejers dilettanti. B'hekk din il-logħba sabiha bdiet tinfirex f'kull rokna tal-gżejjer tagħna. L-MFA organizzat il-kampjonat fuq sistema ġdida ta' *District Representation*, fejn tim wiehed biss min kull distrett seta' jiehu sehem fil-kampjonat. Din ir-regola tat ċans lil hafna distretti godda biex idahhlu tim fil-kampjonat.

San-nofs tas-snin hamsin, tant kienu żdiedu t-timijiet li xtaqu jiehdu sehem fil-kampjonat li l-MFA thajret torganizza kampjonat għal timijiet tad-dilettanti. Biex nghidu kollox, l-MFA hadet dan il-pass għaliex f'dak iż-żmien kellha l-inkwiet mal-MAFA.

Matul dan iż-żmien saru xi tentattivi biex jerga' jitwaqqaf tim tal-futbol f'H'Attard u għal xi żmien kienu regolarment jiġu organizzati xi logħbiet ta' hiberija minn għadd ta' dilettanti membri tal-Każin *Eastern Star*. Dan wassal biex fl-1957 jiġi mwaqqaf tim iehor f'H'Attard. Dan it-tim kien iġib l-isem ta' Attard Sports Club. It-tim il-ġdid daħal fl-*Amateur League* u lagħab l-ewwel logħba uffiċjali tiegħu fis-6 ta' Ottubru 1957 kontra Rovers United. Attard rebħu bl-iskor ta' 3-1.

Għaż-żewġ staġuni ta' wara, Attard SC reġġghu hadu sehem fl-*Amateur League* iżda f'it li xejn marru tajjeb. Fiż-żewġ staġuni spiċċaw qrib il-qiegh tal-klassifika finali.

Fl-istaġun 1961-62, Attard SC hadu sehem fit-Tielet Diviżjoni tal-kampjonat tal-MAFA. F'dan l-ewwel staġun tagħhom f'dan il-kampjonat Attard ma marrux hażin għall-aħħar. Spiċċaw f'nofs il-klassifika iżda fl-*Amateur Cup* tilfu bl-iskor kbir ta' 6-0 kontra Little St George's.

Fl-istaġun ta' wara l-MAFA organizzat mill-ġdid il-kampjonat. Xi timijiet tilfu posthom, filwaqt li ohrajn, fosthom Attard SC ġew promossi. Għalhekk Attard hadu sehem fil-kampjonat tat-Tieni Diviżjoni u spiċċaw fis-7 post minn għaxar timijiet. Milli jidher din il-prestazzjoni xejn ma għoġbot lid-dirigenti tal-klabb għaliex fl-aħħar ta' l-istaġun żarmaw u l-anqas hadu sehem fl-*Amateur Cup*.

Wara staġun inattiv, Attard SC applikaw biex jiehdu sehem fil-kampjonat tal-MAFA 1964-65. B'xorti tajba l-applikazzjoni tagħhom ġiet milqugha. Din id-darba Attard SC damu jiehdu sehem fil-MAFA sa l-aħħar ta' l-istaġun 1969-70. Matul dan iż-żmien il-klabb baqa' jdur madwar il-qiegh tal-klassifika tat-Tielet Diviżjoni.

Fl-istaġun 1970-71 reġa' ngala' l-inkwiet bejn l-MFA u l-MAFA. L-MFA organizzat kampjonat għal timijiet *Amateurs* filwaqt li l-MAFA organizzat kampjonat ristrett hafna. Attard SC ma hadu sehem fl-ebda wiehed minnhom u probabbli minhabba f'hekk żarmaw it-tim.

Attard Five-Pointed Star 1971-74

Fl-istaġun 1971-72, sar tentattiv iehor biex H'Attard bhal irhula ohra, ikollu t-tim tal-futbol tiegħu. Għal dan il-ghan numru ta' żgħażaġh, din id-darba mill-Każin Santa Marija, waqqfu tim li ġie imsemmi Attard Five-Pointed Star. Għall-anqas hekk jidher mill-informazzjoni li għandna. Jista' jkun li kien hemm konnessjoni bejn Attard SC u Attard Five-Pointed Star.

It-tim il-ġdid beda jiehu sehem fit-Tielet Diviżjoni tal-MAFA u mar tajjeb mill-ewwel. Spiċċa biex rebħ Sezzjoni B wara li gheleb lil Valletta Stars 1-0 f'*decider*.

Fl-istaġun 1972-73 Attard FPS komplew fejn hallew fl-istaġun ta' qabel. Ma rebħux unuri iżda xorta qatgħu figura tajba, tant li spiċċaw fit-tielet pożizzjoni. Iżda fl-istaġun 1973-74 beda l-inkwiet. Fi tmiem l-ewwel rawnd Attard FPS ġew imkeċċija mill-kampjonat għal ksur ta' xi regolamenti. Ir-raġuni eżatta tat-tkeċċija ma rnexxilix insir nafha.

Dan wiehed jista' jqisu bhala t-twelid tal-klabb preżenti għaliex f'it wara t-tim ġie ri-organizzat taħt l-isem ta' Attard FC u kif sejrjn naraw fl-istaġun 1974-75 issieheb mal-Malta Football Association.

Attard FC

Sena ta' Fondazzjoni	- 1974				
L-Ewwel Loghba	- 13-10-74	k.	Fgura United	0-0	Raba' Diviżjoni
L-Ewwel Loghba - Kompetittiva	- 13-10-74	k.	Fgura United	0-0	Raba' Diviżjoni
L-Ewwel Loghba - Kampjonat	- 13-10-74	k.	Fgura United	0-0	Raba' Diviżjoni

Kuluri	- Flokkijiet homor u għiezet suwed
Indirizz	- Triq Hal Warda, Attard, BZN 04

Unuri mirbuha minn Attard FC

Kompetizzjoni	Rebbieha		Runners-Up	
Tielet Diviżjoni	1998-99			
Tazza tar-Raba' Diviżjoni	1975-76			
Reserves Raba' Diviżjoni	1976-77			
Minor League Sezzjoni	1993-94	1994-95		
	1995-96			
Minors Cup			1993-94	1995-96
YFA U/16 Sezzjoni	1991-92	1992-93		
YFA U/14 Sezzjoni	1991-92	1997-98		

Is-sena 1974 hija wahda importanti hafna fl-istorja tal-futbol f'H'Attard. F'dak l-istaġun l-MFA wara waqfa ta' hafna snin reġgħet organizzat il-kampjonat tar-Raba' Diviżjoni. B'hekk inholqu xi postijiet ghodda fil-kampjonat u Attard hadu din l-opportunità biex idahhlu tim fil-kampjonat ta' l-MFA.

Kien Marzu ta' l-1974 meta twaqqaf l-ewwel kumitat uffiċjali tal-klabb. L-ewwel President kien is-Sur Anthony Bonnici u Segretarju s-Sur Norman J. Borg. Kaxxier kien is-Sur Joe Pisani filwaqt li s-sinjuri Anthony Borg, Louis Pisani u Salvu Muscat hadu l-post ta' Vici-President, Assistent Segretarju u Assistant Kaxxier rispettivament. Is-Sinjuri, Louis Mifsud, Martin Zammit, Joseph Vella, Lawrence Cortis u Alessio Zammit kienu l-membri l-oħra tal-kumitat.

Attard FC kellhom id-debutt tagħhom fil-kampjonat Malti fit-13 ta'

Ottubru 1974 kontra Fgura United f'loghba li spiccat fi *draw* ta' 0-0. Wiehed kieku jixtieq jghid li f'dak l-ewwel staġun tagħhom fil-kampjonat Attard marru tajjeb, izda sfortunatament dan mhux minnu. Attard spiccaw fil-qiegħ tal-klassifika finali u għalhekk kellhom jerġghu japplikaw biex iżommu posthom fil-kampjonat. B'xorti tajba l-applikazzjoni tagħhom giet milqugħa u fl-istaġun ta' wara Attard reġghu hadu posthom fil-kampjonat.

L-ewwel unur għal Attard FC

Fl-istaġun 1975-76 Attard marru ferm aħjar. Fil-fatt spiccaw fit-tieni post ta' Sezzjoni B u għal hafna żmien kienu biċ-ċans li jirbhu l-promozzjoni. Izda minkejja dan id-diżappunt l-istaġun għalaq tajjeb għat-tim ta' H'Attard.

Wara li ntemm il-kampjonat l-MFA organizzat kompetizzjoni għal tazza. Attard bdew b'rebha ta' 3-2 fuq Ta' Xbiex. Fil-kwarti tal-finali, Attard telghu kontra San Ġwann. Din il-loghba spiccat fi *draw* ta' 1-1 wara li nghata l-hin barrani. Il-lotterija tal-*penalties* iffavoriet lit-tim ta' H'Attard li hareġ rebbieh bl-iskor ta' 5-4.

Fis-semi-finali Attard iltaqgħu ma' Mgarr United. Mgarr f'dak l-istaġun kienu ġew relegati għalhekk Attard f'it sabu diffikultà biex jirbhu bl-iskor ta' 3-0. B'hekk Attard sabu ruhhom fil-finali fejn kellhom jilagħbu kontra t-tim rebbieh ta' Sezzjoni A, St. Venera Lightnings. Fiż-żewġ loghbiet tal-kampjonat, St Venera għelbu lil Attard 1-0 u 2-1. Għalhekk huma kienu favoriti li jirbhu t-tazza. Izda Attard qamu għall-okkażjoni biex rebhu loghba akkanita bl-iskor ta' 2-1. Dan kien l-ewwel unur li qatt rebah tim minn H'Attard.

Fl-istaġun ta' wara l-klabb rebah ir-*Reserves League* tar-Raba' Diviżjoni.

Attard fit-Tielet Diviżjoni

Fl-istaġun 1979-80 l-MFA nehhiet ir-Raba' Diviżjoni u organizzat it-Tielet Diviżjoni fi tliet sezzjonijiet. Attard FC hadu sehem f'seżzjoni C u spiccaw l-istaġun fir-raba' post. Minn dak iż-żmien 'l hawn, Attard f'it għamlu suċċessi. Fil-kampjonat tista' tgħid li dejjem spiccaw fin-nofs tal-klassifika.

Bejn l-1984 u 1988 Attard ġew relegati erba' darbiet wara xulxin u kellhom japplikaw mill-ġdid biex jiehdu sehem fil-kampjonat. Kien

Attard FC rebbieh tat-Tazza tar-Raba' Diviżjoni 1975-76. Wara: L. Cortis, C. Grech, L. Camilleri, M. Sammut, G. Pace, J. Shaw. Quddiem: P. Mercieca, J. Galea Cavalazzi, A. Abela, V. Aquilina, F. Pisani.

verament żmien ikrah għall-klabb. Izda Attard dan iż-żmien ikrah għaddew minnu wkoll.

Żmien sabih kien hemm ukoll. Fl-1988 inkitbet paġna ġdida fl-istorja qasira tal-klabb, meta fuq l-inizjattiva tal-Kappillan Dun Anton Portelli, twaqqfet in-*nursery* u issiehbet fil-Youth Football Association. Fl-ewwel sena l-klabb ikkompeta biss fl-Under 14, biex fl-istaġun ta' wara ha sehem ukoll bit-tim ta' taht is-16-il sena.

F'qasir żmien in-*Nursery* bdiet taghti l-frott u bdew jinkisbu riżultati tajbin ukoll tant li wara erba' snin, jiġifieri fl-1991-92, l-Under 14 rebħu s-sezzjoni tagħhom u s-sena ta' wara kien hemm l-Under 14 kif ukoll l-Under 16 li rebħu s-sezzjonijiet rispettivi tagħhom.

Bejn 1994 u 1996 il-klabb rebah is-sezzjoni tal-Minors fi hdan l-MFA għal tliet staġuni konsekuttivi u fi tnejn minnhom, dawka ta' 1993-94 u 1995-96 saħansitra wasal sal-finali ta' l-*Inter Section Cup*. Fl-ewwel wahda tilef bil-*penalties* fir-*replay* kontra Sliema Wanderers u f'dik ta' l-aħħar hareġ tellief 5-3 kontra Birkirkara Luxol f'Ta' Qali wara l-hin barrani. Dan kollu jawgura tajjeb għall-futur.

1998-99 staġun tad-deheb

L-istaġun 1998-99 kien l-aqwa wiehed fl-istorja ta' Attard FC. Nhar il-Hadd 18 ta' Mejju 1999, Attard għelbu lil Luqa St Andrew's 3-0 biex għalqu l-istaġun minghajr telfa. Żewġ gowls ta' Ray Agius taw rebħa lit-tim li ċcelebraw dan is-suċċess bil-kbir. Matul din il-logħba huma kienu akkumpanjati minn banda u numru sabih ta' partitarji kollha armati għall-okkażjoni.

Imbagħad waslet id-*decider* għar-rebħ tal-kampjonat tat-Tielet Diviżjoni bejn Attard u Melita. Din kienet logħba mill-isbah; akkanita u mimlija gowls. L-ewwel taqsima kienet ferm bilanċjata biż-żewġ difiżi jinnewtralizzaw lill-attakkanti avversarji.

Kienu Attard li fetħu l-iskor fl-24 minuta b'daqqa ta' ras ta' Richard Camilleri minn *cross* ta' Franco Degabriele. Il-Melita kellhom *goal* imħassar tliet minuti wara meta Gera skorja imma fl-azzjoni iffawlja lill-*goalkeeper* ta' Attard, Jonathan Cutajar.

Melita komplew jinsistu u wara li kellhom xutt ta' Naudi jiġi salvat minn Cutajar wasal il-*goal* tad-*draw* wara 40 minuta b'xutt mill-isbah ta' Andrew Naudi.

Wara l-mistrieħ, il-partita kompliet tkun missielta b'Attard jergħu jiksbu l-vantaġġ fid-49 minuta permezz ta' Chris Gauci. Izda ftit minuti wara, Andrew Gauci b'xutt dirett minn *freekick* reġa' ġab id-*draw*.

Attard irrispondew bi *freekick* ta' Degabriele. Izda kienu l-*Amateurs* li marru fil-vantaġġ għall-ewwel darba b'xutt mill-viċin ta' Anthony Gera.

Ftit sekondi wara kien hemm azzjoni fil-kaxxa l-kbira difiża minn Melita b'Attard jingħataw *penalty*. Din id-deċiżjoni kienet xi ftit harxa u gabet protesti mill-plejers tal-Melita. Izda kollox kien għal-xejn għaliex Chris Ciappara skorja l-*penalty* biex sforza l-hin barrani.

Fl-ewwel sekondi tal-hin barrani ġie mkeċċi Franco Degabriele ta' Attard. Ftit wara Julian Azzopardi tal-Melita ġie wahdu quddiem il-*goalkeeper* ta' Attard izda xxuttja għoli.

Melita pattew qares ta' dan l-iżball għaliex fl-120 minuta Attard kisbu l-*goal* li għamilhom *champions*. Chris Ciappara qabes diversi plejers qabel xehet fix-xibka. B'hekk Attard spicċaw inkurunati *champions* tat-Tielet Diviżjoni.

Wara l-logħba il-kaptin ta' Attard Ian Ruggier ġie pprezentat bit-

Il-klan ta' Attard FC jiċcelebra r-rebħ tal-Kampjonat tat-Tiolet Diviżjoni wara l-logħba kontra Melita FC fit-18 ta' Mejju 1999. Attard rebħu d-decider 4-3 wara li nghata l-hin barrani.

tazza mill-Viċi-President ta' l-MFA, is-Sur Carmel Bartolo.²

Klabbs Ohra li kienu mwaqqfa f'Attard matul is-snin.

Klabb	Sena
Attard SC	1957
Attard Five-Pointed Star	1971
Attard Mirabelle	1985

NOTI U REFERENZI:

1. Annwal tal-Kuleġġ ta' San Alwigi, 1928.
2. L-Orizzont, 25-05-99

BALZAN

Balzan Youths 1938 -

Balzan Youths

Sena ta' Fondazzjoni	- 1935				
L-Ewwel Logħba	- 29-12-35	k.	Vittoriosa Amphibians	3-4	Junior Cup 1 rawnd
L-Ewwel Logħba - Kompetitiva	- 29-12-35	k.	Vittoriosa Amphibians	3-4	Junior Cup 1 rawnd
L-Ewwel Logħba - Kampjonat	- 10-11-46	k.	Marsa II	1-0	Tiolet Diviżjoni
L-Ewwel Logħba - Tim Barrani	- Mejju 51	k.	Circolo Calcio Catania	0-2	f'Katanja

Kuluri	- 1937-38	Flokkijiet bojod b'faxx ahmar wiesa
Indirizz	- 1937-38	1, Triq San Rokku Balzan
	- Ilum	65, 'Solerville', Triq il-Kbira, Balzan

Unuri mirbuha minn Balzan Youths

Kompetizzjoni	Rebbieha	
Tiolet Diviżjoni Section	1946-47 1957-58	1955-56
Dr Joe Mifsud Cup		1986-87
Reserves III Section	1972-73	1987-88
Reserves IV Section	1975-76	
Minors Section	1937-38 1977-78	1976-77
MFA Good Conduct Certificate. Div. IV	1979-80	
MFA Minors Good Conduct Certificate	1951-52	1971-72
YFA U/14 Sezzjoni	1993-94	1994-95

X'aktarx li l-eqdem xhieda li għandna dwar kif beda l-futbol f'Hal Balzan, tinsab fl-arkivji tal-Każin tal-Banda San Gabriel. Dan il-każin

fetaħ taht l-isem ta' Circolo San Gabriele fid-19 ta' April, 1920 f'dar numru 8, Triq Santa Maria.

F'wiehed mill-kotba tal-minuti li jgħib id-data tat-28 ta' Settembru, 1920 hames xhur biss wara li fetaħ il-kazin, insibu kuntratt biex tinkera kamra għall-futbol b'kera ta' hames xelini (25c) għal erba' xhur. Hemm ukoll regolamenti miktubin u approvati mill-kumitat. Dawn jgħidu li kemm il darba ma jgħux osservati, l-inkarigat jiġi immultat u għall-bżonn anki jitlef il-kirja.

Fost hwejjeg oħra f'dan il-kuntratt insibu li l-kamra trid tinzamm nadifa, u li dawk li ma jkunux membri ma jistgħux jidhlu fil-kazin hlief meta jkollhom il-logħob. Il-kuntratt jgħid ukoll li l-kamra kellha tibqa' magħluqa meta ma jkunx se jsir logħob.

Il-kuntratt gie ffirmat fis-17 ta' Ottubru 1920 b'timbru li la nafu ta' min hu u anqas xi jfisser. Fuq kollox l-isem ta' l-inkarigat mhux miktub la fil-kuntratt, u anqas jidher fil-firma. Għalhekk sfortunatament tlietna l-isem tal-bniedem li x'aktarx dahhal il-logħba tal-futbol f'dan ir-raħal żgħir. Fil-ġenb tal-kuntratt, il-Viċi Segretarju Salvu Attard, kiteb nota bl-aħmar li tgħid: 'Ic-ċwieviet tal-kamra ġew mogħtija lill-kazin għeluq l-erba' xhur tal-kera'. Dan kien f'Novembru ta' l-1920.

X'gara mil-logħba tal-futbol f'Hal Balzan fis-snin ta' wara ma nafux. Jew il-logħob waqaf għal kollox jew inkella nkriet xi kamra oħra xi mkien ieħor.

Għadda ż-żmien sa kemm fl-1931, xi żgħażaġh fl-Azzjoni Kattolika li kienet għadha kemm fethet fir-raħal taht l-isem ta' *Società Christus Rex* fettlilhom jarmaw tim tal-futbol. F'dawk iż-żminijiet din is-socjetà kienet thaddan fiha kemm żgħażaġh kemm irġiel u anzjani. L-idea li jintlagħab il-futbol mill-membri ta' l-Azzjoni Kattolika xejn m'għogħot lill-membri anzjani. Beda t-tgergir li wassal liż-żgħażaġh biex jibdwew jaħsbu biex isibu xi mkien ieħor.

Dan il-pass wassal biex il-klabb tal-Balzan Youths jiġi mwaqqaf għall-ħabta tas-sena 1935. Għall-ewwel il-klabb twaqqaf bħala tim taż-żgħażaġh. Balzan laġhu l-ewwel logħba tagħhom fid-29 ta' Diċembru ta' dik is-sena fil-kompetizzjoni tal-Junior Cup. Tilfu dik il-logħba 3-4 kontra Vittoriosa Amphibians imma t-tim tant mar tajjeb, li fl-istaġun ta' wara dahl fuq il-kampjonat tal-Minors ta' l-MFA.

Fl-1937, sabu dar żgħira f'Numru 1 Triq San Rokku u fl-istess sena twaqqaf l-ewwel kumitat formali tal-klabb taht il-Presidenza ta'

Balzan Youths fl-1937-38. F'dak l-istaġun Balzan Youths rebhu Sezzjoni F tal-Junior League mingħajr ma tilfu logħba.

Emmanuel Brincat, bis-Sur George Pace u s-Sur Emmanuel Pace, bħala Segretarju u Kaxxier rispettivament; waqt li s-Sinjuri Carmelo Zarb, Valent Muscat, Ġużeppi Borg, Carmelo Chetcuti, Ġużeppi Muscat u Ġużeppi Chetcuti kienu membri. Il-kazin il-ġdid gie mogħti l-isem ta' Balzan Youths Football Club.

Fl-1937-38, Balzan Youths rebhu Sezzjoni F tal-Junior League mingħajr ma tilfu logħba. Fiċ-*Championship Pool* ma marrux tajjeb għaliex spiċċaw fil-post ta' qabel ta' l-aħhar fil-klassifika finali. Xi whud mill-plejers li hadu sehem f'dak l-istaġun bil-kuluri ta' Hal Balzan kienu; l-aħwa Sullivan, Gauci, W. Sultana, Frankie Pace, Tony Debono, Emmanuel Demicoli u W. Ferrante.

Is-suċċess li kisbu Balzan Youths f'dan l-istaġun, hajjar lid-dilettanti tar-raħal biex jidhlu fil-Kampjonat tal-kbar. Kien jidher ċar illi Balzan kienu se jiehdu bis-serjetà l-futbol tant li l-klabb kien qed ikun frekwentat min numru mdaqqas ta' nies. Għalhekk bdiet tinħass il-htieġa ta' post akbar. B'xorti tajba, ċertu Piju Borg, li kien jifrekwen-

ta l-klabb sab post li kien jghix fih tabib tan-Navy Ingliza li kien se jitt-battal. Ġew avviciinati s-sidien u ntlahaq ftehim li bih Balzan Youths akkwista dar fi Triq il-Kbira li ghadha sservi bhala klabb tal-futbol sal-gurnata ta' llum.

Fl-istaġun 1938-39 Balzan regġhu hađu sehem fil-Kampjonat tal-Minors u kien hemm hsieb li jidhlu fl-Kampjonat tal-kbar, iżda l-gwer-ra fixklet il-pjanijiet kollha tagħhom u bhal hafna timijiet ohra kellhom iżarmaw.

Matul il-gwerra l-kazin il-ġdid serva ta' refuġju għal mhux anqas minn erba' familji li marru Hal Balzan mill-ibliet biex jehilsu mill-attakki tal-ghadu.²

Balzan jidhlu fl-MFA

Wara l-gwerra, meta regġhet bdiet tintlagħab il-logħba tal-futbol, bdew deħlin ucuħ ġodda, u hawnhekk beda t-tibdil meħtieġ biex it-tim ta' Hal Balzan jidhol fil-Kampjonat ta' l-MFA.

Fl-1946 Balzan Youths ġew aċċettati fl-MFA u dahlu fit-Tielet Diviżjoni. Balzan laġhu l-ewwel logħba tagħhom fil-Kampjonat fl-10 ta' Settembru 1946 kontra t-tieni tim tal-Marsa FC. Balzan rebhu 1-0 u komplew biex rebhu s-sezzjoni 'D' b'ċerta faċilità. Iżda fil-play-offs tal-kampjonat Balzan tilfu 1-2 kontra t-tielet tim tal-Hibernians. B'hekk tilfu ċ-ċans li jtilghu fit-Tieni Diviżjoni ma' l-ewwel attentat.

Din kienet l-ewwel minn sensiela twila ta' diżappunti għal Balzan Youths. Kellhom jghaddu 44 sena sakemm fl-aħħar, fl-istaġun 1990-91 innexxielhom jirbhu l-promozzjoni għat-Tieni Diviżjoni. Hafna drabi waslu qrib, iżda kull darba kienu jitfixklu propju fl-aħħar targa. Din il-haġa tant saret frekwenti li anki l-aktar partitarji akkaniti tagħhom kienu għoddhom qatghu qalbhom li jaraw it-tim jiġi promoss.

It-tim ta' 1955-58

Forsi l-aqwa tim li qatt kellhom Balzan Youths kien dak ta' l-1955-56. F'dak l-istaġun dan it-tim deher li kien sejjer jegħleb il-maġħmul li kellu fuqu l-klabb u jirbah il-promozzjoni għall-ewwel darba.

Ma kienx hemm dubju li dan it-tim kien wiehed mill-aqwa, jekk mhux l-aqwa li kien hemm fit-Tielet Diviżjoni. Dak iż-żmien, min jirbah is-sezzjoni ma kienx jitla' awtomatikament f'diviżjoni oghla.

It-tim li jġib l-akbar memorji lid-dilettanti tal-futbol f'Hal Balzan. Bil-wieqfa mix-xellug: Suda F., Camenzuli F., Pace E., Delia A., Borg Bonaci E., Coppini J. Quddiem: Quintano C., Muscat V., Nappa C., Chetcuti P., Pullicino L.

Ried ukoll jilgħab mar-rebbieħ tas-sezzjoni l-oħra biex min jirbah minnhom jiġi promoss.

F'dak l-istaġun Balzan rebhu sezzjoni A mingħajr ma sofrew l-ebda gowl hlief fl-aħħar logħba kontra t-tim ta' Marsaxlokk. Għalkemm hargu rebbiħin bl-iskor ta' 3-2, il-partitarji Balzanin regġu lura lejn ir-rahil bid-dmugh f'ghajnejhom minhabba dawk iż-żewġ gowls. Dan kien forsi għaliex il-logħba kellha ssir f'għalqa f'Haż-Żebbuġ li ma kienet xejn addattata biex fiha jintlagħab il-futbol. Dan gara għaliex l-MFA, kellha tilwima mas-sidien tax-Schreiber SG.

Il-partita decisiva biex jintgħazel it-tim li kellu jiġi promoss għat-Tieni Diviżjoni, intlagħbet fl-Empire Stadium bejn Balzan Youths u Żebbuġ Rangers, li kienu r-rebbieħa tas-sezzjoni l-oħra. Il-fortuna dakinhar daret kontra t-tim ta' Hal Balzan. Tilfu bl-iskor ta' tlieta b'wiehed, biex tilfu wkoll iċ-ċans li jilagħbu fit-Tieni Diviżjoni.

Għaddew żewġ staġuni u Balzan Youths regġu sabu ruhhom fl-is-tess sitwazzjoni. Għal darba ohra, regġu rebhu s-sezzjoni tagħhom mingħajr ma sofrew telfa wahda. Mhux ta' b'xejn li l-partitarji Balzanin hassew li din id-darba kellha tkun is-sena tagħhom. Iżda dan

ma kellux ikun. Għal darba oħra Balzan Youths żelqu fl-ahhar skalu-na, meta fil-partita decisiva kontra Gharghur tilfu bl-iskor baxx ta' 1-0.

Snin tal-baħh

Fl-istaġuni li ġew wara ftit kienu eċitanti għall-klabb ta' Hal Balzan u ftit dehret it-tama li tintrebaħ il-promozzjoni. Dan kollu minkejja l-isforzi li għamlu d-dilettanti ta' dan ir-raħal żgħir biex jinkiseb xi suċċess. Gerrbu s-snin fejn fihom saru diversi xogħlijiet strutturali fil-kazin biex maż-żmien dan inbidel f'wiehed mill-isbaħ li hemm fir-raħal.

Qabel nagħlqu dan il-perijodu ta' min isemmi l-mawra li għamel it-tim fi Sqallija fi tmiem l-istaġun 1950-51. Kienet esperjenza ġdida għat-tim ta' Hal Balzan meta f'għurnata shuna ta' Mejju 1951, tilfu kontra t-tim ta' *Circolo Calcio Catania* bl-iskor ta' 0-2. Din kienet l-ewwel darba li Balzan Youths lagħbu kontra tim barrani.

Għeluq il-hamsin sena

Fl-istaġun 1986-87, Balzan Youths iċċelebraw għeluq il-hamsin sena mit-twaqqif tal-klabb. Fil-fatt, Balzan għalqu l-hamsin sena sentejn qabel, sewwasew fl-istaġun 1984-85. Izda probabbli minhabba nuqqas ta' informazzjoni, il-klabb qatt ma żamm l-1935 bħala d-data tat-twelid tiegħu. Forsi wara li johroġ dan il-ktieb ibiddlu d-data.

L-istaġun 1986-87, kien wiehed speċjali għall-klabb ta' Hal Balzan. Mill-bidunett deher entusjażmu ġdid. Il-kumitat mill-ewwel iddeċieda li kellu jagħmel hiltu kollha biex jagħmel dak l-istaġun wiehed memorabbli. L-akbar unur li seta' jikseb bla dubju kienet il-promozzjoni għat-Tieni Diviżjoni u l-isforzi li saru biex dan l-ghan jintlahaq kienu kbar. Bħal kull soċjetà oħra l-finanzi kienu l-akbar problema li tiltaq' magħha biex tmexxi l-klabb lejn is-suċċess. Għalhekk instab *sponsor* fil-persuna tas-Sur Marcel Casolani, Managing Director tal-kumpannija Belair Travel and Real Estate. Dan kien il-fattur prinċipali ta' kull pass favorevoli li għamel il-klabb f'dak l-istaġun.

Matul dak l-istaġun saru diversi attivitajiet li hallew qligh sostanzjali fosthom: tombla matul ix-xhur tas-sajf, Christmas Dinner Dance li għalih attendew madwar 180 ruh, gabra madwar ir-raħal kollu li wkoll halliet ir-riżultat mixtieq. Ittella' wkoll dramm mill-Balzan

Stage Amateurs.³

Beda l-Kampjonat u bdew gejjin ir-riżultati. Sa tmiem l-ewwel rawnd Balzan kienu f'ras il-klassifika punt aktar mill-akbar rivali tagħhom Kalkara United. Waslet il-partita deċiżiva mal-Kalkara. L-entusjażmu fost plejers, membri, kumitat u dilettanti kienet xi haga diffiċli tfissirha.

Kienet partita li kienet tfisser il-promozzjoni għat-Tieni Diviżjoni. Xi haga li kif diġà rajna it-tim ta' Hal Balzan kien ilu jissielet għaliha. Biss ix-xorti dakinhar ma kinitx magħhom. Kalkara ħadu l-vantaġġ kmieni fil-logħba. Draw kien biżżejjed għat-tim ta' Hal Balzan. Għalhekk ma qatgħux qalbhom. Attakkaw b'kollox sakemm erba' minuti mit-tmiem, il-partitarji tagħhom infexxew f'dellirju ta' ferħ meta t-tim tagħhom ġab id-draw.

Kollox kien jidher li sa fl-ahhar Balzan kienu sejrjn jaqtgħu x-xewqa tagħhom. Il-hin kien għoddu spicċa meta f'daqqa wahda, bla ma hadd jaf kif, reġġhu sabu ruhhom gowl minn taht. Riżultat li baqa' ma nbidilx. Kienet daqqa kiefra; izda mhux fatali. Anzi wiehed irid jgħid li d-diżappunt din id-darba serva biex il-kumitat jagħmel sforz akbar biex sa fl-ahhar tintrebaħ il-promozzjoni.

Ċelebrazzjonijiet kbar fil-istaġun 1990-91

Kellhom jgħaddu erba' staġuni oħra sakemm sa fl-ahhar wasal iż-żmien li Hal Balzan kollu kien ilu tant jistenna. L-istaġun 1990-91 deher mill-ewwel li kien sejjer ikun wiehed speċjali għal Balzan Youths.

Fl-ewwel ħarġa tiegħu fil-kampjonat, it-tim ta' Jimmy Briffa, kiseb rebħa meritata fuq San Ġwann bl-iskor ta' 2-1. Fit-tieni logħba tal-kampjonat ġew draw ta' 0-0 kontra Vittoriosa Stars. Wara li għelbu lit-tim Għawdx 2-0, Balzan sofrew l-unika telfa ta' l-istaġun bl-iskor ta' 2-1 kontra Marsaxlokk.

Minn hawn 'il quddiem Balzan ma żbaljawx iżjed. Rebħu l-logħbiet kollha li kien fadlilhom bi skors konvinċenti. Imbagħad wasal il-mument tal-prova. Fil-*play-off* għall-promozzjoni, Balzan iltagħgu mat-tim tal-Melita, tim b'esperjenza kbira f'dawn it-tip ta' partiti. Kif kien mistenni, il-logħba finali kienet wahda diffiċli u kumbattuta għall-ahhar. Iż-żewġ timijiet għamlu sforzi kbar izda sa fl-ahhar, il-furtuna dahket lit-tim ta' Hal Balzan li rebħu partita eċitanti bl-iskor ta' 4-3. Il-

Balzan Youths rebbieha tal-Kampjonat tat-Tielet Diviżjoni Sezzjoni A 1990-91. Fuq wara: J. Magro, R. Borg, M. Micallef, C. Camilleri, R. Chetcuti, G. Micallef, D. Axiaq. Fin-nofs: R. Scicluna, (Ass. Kowč), R. Fenech, M. Farrugia, P. Ciantar, C. Sciberras R. Azzopardi, R. Vassallo, M. Monreal (Ass. Kowč). Quddiem: N. Cassar, K. Manalov, J. Briffa (Kowč), F. Monreal (Kit Manager), M. Borg, C. Cilia.

gowls li taw il-promozzjoni lil Balzan Youths ġew skurjati mill-Bulgaru Krassimir Manolov, Ronnie Fenech, u tnejn min Charlie Cilia.

Ir-rebha fuq Melita FC fil-loghba tal-25 ta' Mejju 1991; u l-promozzjoni ta' Balzan Youths ghat-Tieni Diviżjoni, kien jisthoqqilhom ċelebrazzjonijiet kbar. Hekk nhar il-Hadd filgħodu tat-2 ta' Ġunju, 1991; ġiet organizzata manifestazzjoni mat-toroq prinċipali ta' Hal-Balzan biex tfakkar din ir-rebha.

Il-manifestazzjoni bdiet minn fejn Bir Bal bil-prezentazzjoni ta' flokkijiet bl-arma tal-Balzan Youths u l-plejers, li kienu fuq karru trijonnali li kien iddekorat mis-Sur Marco Bartolo, waqt li fuq quddiem-nett mexa karru trijonnali, li kien jissimbolizza plejer, li ġie maħdum mis-Sur Tonio Zammit, mghejjun minn Gabriel Pullicino u ħafna oħrajn.

Mal-banda u mal-karrijiet ingabru numru kbir ta' nies, u kien tassew gost tara l-ferħ taż-żgħażaġh, jaqbzu u jaharqu s-sfatar. Matul il-marċ

ġew ipprezentati tazzi mill-kazini kollha ta' Hal Balzan, kif ukoll ġew mogħtija donazzjonijiet u għotja ta' ċekkijiet, trofej, sett gerijiet minn individwi oħra fosthom membri parlamentari. Wara li l-karrijiet baqghu telghin 'il fuq fi Triq il-Kbira, u imlew l-isfel fejn tibda Triq Santa Marija, il-marċ mexa lura lejn il-kazin ta' Balzan Youths fejn spicċa fost iċ-ċapċip, kant, briju u għaqda Balzanija kbira.

Naturalment dawn il-festi li ddiskrivejna jsiru f'kull belt u raħal meta t-tim tal-post jirbah xi unur. Izda billi din kienet l-ewwel darba li Balzan Youths rebħu l-promozzjoni wara snin twal jistennew, allura bilfors li dawn iċ-ċelebrazzjonijiet ikunu xi ftit akbar.

Klabbs oħra li kienu mwaqqfa f'Hal Balzan matul is-snin.

Klabb	Sena
Balzan Corinthians	1952
Balzan Stars	1958
Balzan Eagles	1961
Balzan Catholic Action	1961
Balzan Youngsters	1971
Balzan V	1973
Balzan Hajduks	1980
AZ 80	1982
Balzan Dreamland	1983

NOTI U REFERENZI:

1. Borg G., 'il-Bidu tal-Futbol f'Hal Balzan' — *Balzan Y 2nd Division Promotion Souvenir 1990-91*.
2. Bezzina M., 'L-Istorja tal-Club fil-Qosor' — *Balzan Y 50 Sena Football 1987*.
3. Bezzina M., 'L-Istorja tal-Club fil-Qosor' — *Balzan Y 50 Sena Football 1987*.

BIRGU

Vittoriosa Melita	1912-13
Vittoriosa Rovers	1914-25
Vittoriosa FC	1922-23
Vittoriosa United	1932-34
Vittoriosa Stars	1934-

Vittoriosa Melita

Sena ta' Fondazzjoni	- 1902				
L-Ewwel Loghba	- 12-01-02	k.	St Ignatius College	2-11	Loghba ta' Hbiberija
L-Ewwel Loghba - Kompetittiva	- 21-12-07	k.	Dockyard Athletics	2-0	Junior League
L-Ewwel Loghba - Kampjonat	- 27-10-12	k.	Hamrun Spartans	0-4	Civilian League

Kuluri	- 1909-10	Flakkijiet homor bi-ghonq abjad
Indirizz	- 1909	Strada Desain Birgu
	- 1912-13	29, Strada Desain, Birgu
	- 1912-13	8, Strada Miratore, Birgu

Unuri mirbuha minn Vittoriosa Melita

Kompetizzjoni	Rebbieha
Loghba għall-karità	1908-09 vs Senglea Shamrocks 2-1

Kulhadd jaf li l-loghba tal-futbol dahhluha fostna l-Inglizi fl-ahhar snin tas-seklu dsatax. Ghalhekk hija haġa naturali li l-Ewwel Maltin li ġew biswit din il-loghba ġdida kienu dawk ta' l-ibliet ta' madwar il-Port. It-tlett ibliet storiċi ta' Bormla, l-Isla u l-Birgu, minhabba r-rabta kbira li kellhom mat-Tarzna, kienu minn ta' quddiem li haddnu l-loghba tal-futbol.

Għall-habta ta' l-1890 diġà kien hemm tliet timijiet f'Bormla filwaqt li l-ewwel tim fl-Isla twaqqaf fl-1895 taht l-isem ta' Isola United. Fil-Birgu l-futbol beda f'tit aktar tard, għall-anqas safejn nafu s'issa.

Fl-ewwel snin tas-Seklu Ghoxrin, l-aktar tim Malti li kien organiz-

zat tajjeb kien dak ta' l-istudenti tal-kulleġġ ta' San Injazju f'San Ġiljan. Dan it-tim kellu l-grawnd tiegħu fil-kulleġġ u kien jilgħab kontra l-aqwa timijiet ta' dak iż-żmien, Maltin u Inglizi. Dan it-tim kien kiseb hafna suċċessi u tista' tgħid li kien gheleb lil kulhadd, inklużi t-timijiet tas-St George's u tal-Floriana.

Fl-1902, fost il-lista twila ta' timijiet li lagħbu kontribom l-istudenti tal-kulleġġ tal-ġiżwiti nsibu wiehied bl-isem ta' Melita FC. Dan it-tim aktarx li kien it-tim tal-Vittoriosa Melita li kellu s-sedi tiegħu fil-kazin tal-banda tal-Birgu. Din il-logħba storika ntlagħbet fit-12 ta' Jannar ta' dik is-sena u safejn nafu din kienet l-ewwel logħba li ha sehem fiha t-tim l-antik tal-Vittoriosa Melita. It-tim tal-Birgu ftit li xejn mar tajjeb f'din il-logħba għaliex tilef bl-iskor kbir ta' 11-2!

Fl-1906, ċertu Felić Grima ġuvni ta' mhux aktar minn dsatax-il sena waqqaf, jew ahjar reġa' waqqaf it-tim tal-Melita. Skond Charles Camenzuli li kiteb fl-Stars Review 1992 Grima kien jorganizza logħbiet ta' hiberija kontra timijiet oħra peress li dak iż-żmien ma kienx għadu beda l-kampjonat.

II-Junior League

Għaddew hames snin sakemm ergajna ltqajna mat-tim tal-Melita. Fl-istaġun 1907-08, kien ġie organizzat kampjonat bejn timijiet taż-żgħażaġħ. Hadu sehem sitt timijiet fosthom it-tim tal-Birgu.

Din il-kompetizzjoni kienet wahda interessanti hafna. Mill-bidu nett deher ċar li l-aqwa żewġ timijiet kienu daww tal-Melita u r-Royal Artillery Buglers. Fl-ewwel logħba li ntlagħbet fit-8 ta' Dicembru 1907, it-tim Inġliż kien gheleb lit-tim tal-Boys Empire League 1-0 fil-'Parade Ground' tal-Furjana. Il-ġimgha ta' wara l-Melita rebhu l-ewwel logħba tagħhom 2-0 kontra Dockyard Athletics fil-grawnd l-antik ta' Raħal Ġdid fejn illum hemm il-knisja ta' Kristu Re.

Fit-tieni logħba tagħhom, l-RA's għelbu faċilment lit-tim ta' Dockyard Athletics bl-iskor ta' 4-0. Fl-istess hin, Melita marru l-Marsa fejn għelbu lit-tim tal-Liċeo 1-0. RA's komplew b'rebha ta' 3-0 kontra l-Liċeo fil-grawnd tagħhom fil-fortizza ta' Ricasoli. Interessanti ngħidu hawnhekk li wahda mill-kundizzjonijiet biex tiehu sehem kienet li tim ried ikollu l-grawnd tiegħu. Il-Melita kien l-uniku tim li ma kellhomx il-grawnd tagħhom u għalhekk kellhom jilagħbu l-logħbiet tagħhom kollha kemm huma away.

Vittoriosa Melita 1906-07. L-ewwel tim li twaqqaf fil-Birgu.

Iż-żewġ protagonisti baqghu jirbhu. Il-logħba deċiżiva bejniethom kellha tintlagħab f'Jannar ta' 1908 fil-grawnd tar-Rikazli imma l-Melita pprotestaw għaliex riedu li l-logħba tintlagħab fi grawnd new-trali. Il-protest tal-Melita ma ntlax u għalhekk it-tim tal-Birgu ma nizzilx għal-logħob. L-Artillieri ġew dikjarati rebbieha tal-kompetizzjoni imma aktar tard is-suldati sportivament aċċettaw li jilagħbu l-logħba l-imhassra kontra l-Melita.

Ir-replay intlagħbet fil-11 ta' April 1908 fil-ground ta' Tignè.¹ Madwar 600 spettatur raw lit-tim tar-Royal Artillery jirbaħ logħba verament interessanti bl-iskor ta' 3-1.

It-tazza tax-Shamrocks

Fl-istess żmien, tefa ta' ġebła bogħod mill-Birgu, fl-Isla, kien għadu kif twaqqaf it-tim ta' Senglea Shamrocks. Ma jistax jonqos li bejn iż-żewġ timijiet ġirien tinholoq pika kbira. Għalhekk fl-1908, iż-żewġ timijiet ltaqghu għal-logħba għal tazza tal-fidda. F' Mejju ta' dik is-sena, iż-żewġ rivali iltaqghu darbtejn, kull darba l-logħba tispicċa draw. It-tielet u l-ahhar logħba intlagħbet fil-grawnd ta' San Klement

f'Bormla quddiem folla kbira ta' madwar 2500 spettatur.²

Kmieni fit-tieni taqsima, Mifsud fetah l-iskor għall-Birgu. Melita issa bdew jifthu attakk wiehed wara l-iehor sakemm fit-78 minuta, Micallef gheleb lil Piscopo fil-lasta ta' l-Isla b'xutt qawwi. Shamrocks qamu fuq tagħhom u għall-kumplament tal-logħba thabtu kemm felhu biex isalvaw il-logħba. Kien fadal biss ftit minuti għat-tmien tal-logħba meta Senglea ġew mogħtija *penalty*. Paretti skorja imma ma kienx fadal aktar hin u Melita rebhu t-tazza tal-fidda. Din it-tazza kienet miżmuma b'għozza kbira min-nies tal-Birgu u tawha l-isem tax-Shamrocks' Cup.

Kienu l-ewwel snin tal-futbol iżda deher biċ-ċar li f'Malta diġà kien hawn plejers tajbin. Fost il-plejers tal-Melita ta' dak iż-żmien insibu dawn: German, R. Graham, Mallia, E. Depasquale, C. Rodgers, J. Dingli, J. Rodo, A. Mifsud, D. Bosco, J. Micallef, Felic Grima u Ċikku Grima.

Dan ta' l-aħhar baqa' magħruf l-aktar għall-kwistjoni li nqagħlet fl-1913-14 bejn Hamrun Spartans, St George's u Floriana li baqgħet magħrufa bħala l-istorja tal-'Hamsa Ċikk'.

Il-logħba għat-Tazza tan-National

Fis-17 ta' Dicembru 1910, Melita lagħbu għal tazza kontra t-tim tal-Valletta United fin-National Grawnd li kien għadu kemm fetah f'Tal-Pietà hdejn iċ-ċimiterju ta' Braxia.

L-ewwel taqsima għaddiet mingħajr ebda incident imma wara l-intervall, inqala' hafna nkwieta u għied bejn il-plejers u l-ispettaturi. Curmi skorja għal Valletta u s-*supporters* Beltin qabzu fil-grawnd u l-logħba twaqqfet għal aktar minn 10 minuti. Il-logħob reġa' beda imma għal darba oħra reġa' nqala' l-inkwieta u din id-darba l-logħba għet abbandunata.

Ir-*replay* saret tliet xhur wara fid-19 ta' Marzu 1911 fl-istess grawnd. Din id-darba l-organizzaturi hasbu għal *referee* tajjeb. Mr. Tarbox tar-Royal Engineers kien *referee* kwalifikat ta' l-FA Ingliża. Mexxa tajjeb u l-logħba spicċat mingħajr inkwieta. Din id-darba l-Beltin irnexxielhom jirbhu bl-iskor ta' 1-0.

Il-Melita jieħdu sehem fil-kampjonat

Fl-istaġun li għadna kemm semmejna l-Melita kienu applikaw biex

jieħdu sehem fil-kompetizzjoni tat-tazza li kienet qegħda tinzamm fil-grawnd tan-National imma forsi minhabba t-telfa li kienet kontra l-Valletta reġa' bdielhom u taw *walkover* lir-rivali kbar tagħhom Senglea Shamrocks.

Is-sena ta' wara kienet sehem fit-Tazza tal-Mile End fejn wara li kienet *draw* ta' 1-1 kontra Sliema Wanderers, tilfu r-*replay*. Fiz-żewġ staġuni ta' wara Melita kienet sehem fil-kampjonat u għalkemm m'għamlux affarijiet kbar lanqas qatgħu figura hażina. Fl-aħhar ta' dak l-istaġun faqqgħet il-Gwerra l-Kbira u t-tim tal-Melita żarma għal kollox. Fl-istaġun ta' wara minfloku rama' tim ieħor li kien iġib l-isem ta' Vittoriosa Rovers.

Fl-1945-46 deher tim ieħor bl-isem ta' Vittoriosa Rovers fil-Birgu.

Vittoriosa Rovers

Sena ta' Fondazzjoni	- 1914				
L-Ewwel Loghba	- 08-11-14	k.	Msida Rangers	0-4	Civilian League
L-Ewwel Loghba - Kompetittiva	- 08-11-14	k.	Msida Rangers	0-4	Civilian League
L-Ewwel Loghba - Kampjonat	- 08-11-14	k.	Msida Rangers	0-4	Civilian League

Kuluri	-	1922-23	Flokkijiet sofor
Indirizz	- 1911-20	Strada Dietro il Quartiere.	

Unuri mirbuha minn Vittoriosa Rovers

Kompetizzjoni	Rebbieha	Runners-Up
Kampjonat		1923-24
Tazza Cousis Shield		1923-24
Empire SG Cup		1923-24
Ass. Members Minors	1945-46	

Fil-1914 deher tim iehor fil-Birgu bl-isem ta' Vittoriosa Rovers. Dan il-klabb li ha post Vittoriosa Melita fil-kampjonat kellu l-każin f'numru 123 Strada Dietro il Quartiere. It-tim il-gdid laghab l-ewwel loghba tieghu kontra Msida Rangers fil-kampjonat u tilef bl-iskor ta' 4-0.

Il-Rovers kellhom hajja itwal minn dik tal-Melita. Bejn l-1916 u l-1930, hadu sehem hames darbiet fl-oghla diviżjoni tal-kampjonat Malti. L-ahjar stagun taghhom kien dak ta' l-1923-24 meta spicčaw *runners-up* fil-kampjonat u finalist fil-Cousis Shield u fl-Empire Sports Ground Cup. Fiż-żewġ okkażjonijiet tilfu kontra s-Sliema Wanderers bl-iskor ta' 3-1 u 2-0 rispettivament. F'dan l-istagun ukoll hadu sehem fil-Cassar Cup li kienet l-aktar tazza prestigjuża fl-istorja tal-Futbol Malti.

Plejers maghrufa ta' din l-epoka kienu il-goalkeeper Balzan, Cacciattolo, A. Chetcuti, S. Galea, Brincat, Schembri, Sevasta, Hili u Galdes. Dan ta' l-ahhar kien inghażel f'April 1925 biex jilghab ghall-MFA XI kontra l-Hajduks u kien skorja t-tieni gowl fir-rebha ta' 3-1 li t-tim Malti kien ghamel fuq it-tim Jugoslav.

Wara dan l-istagun it-tim tal-Vittoriosa Rovers sparixxa ghal kollox mix-xena tal-futbol Malti, ghalkemm wara l-gwerra kien deher tim iehor li kien igib dan l-isem. Dan it-tim kien jiehu sehem fl-Anglo Maltese Junior League u fl-Associate Members League

Vittoriosa Rovers 1946-47: L-uniku tim li rebah lil Floriana Ajax fil-kampjonat ta' l-Anglo Maltese League. Hafna minn dawn il-plejers baqghu jilaghbu ghal Vittoriosa Stars. Quddiem fin-nofs jidher is-Sur Zerafa. Hafna zgħażaġh mir-Raħal Gdid jiftakruh bħala għalliem fl-iskola primarja tar-raħal fejn kien jiehu wkoll hsieb it-tim tal-futbol ta' l-iskola.

Vittoriosa FC

Sena ta' Fondazzjoni	- 1922				
L-Ewwel Loghba	- 09-03-23	k.	Vittoriosa Rovers II	2-0	Tielet Diviżjoni
L-Ewwel Loghba - Kompetittiva	- 14-01-33	k.	Vittoriosa Rovers II	2-0	Tielet Diviżjoni
L-Ewwel Loghba - Kampjonat	- 15-01-33	k.	Vittoriosa Rovers II	2-0	Tielet Diviżjoni

Vittoriosa Stars kien tim zgħir tad-dilettanti li kien jopera fis-snin ta' wara l-Ewwel Gwerra. Ftit li xejn nafu dwar dan it-tim hlief li fl-istagun 1922-23 ha sehem fil-kampjonat tat-Tielet Diviżjoni. Milli jidher ma kienx xi tim tajjeb wisq għaliex f'dik il-kompetizzjoni spicča fl-ahhar post tal-klassifika finali. Wara dan l-istagun xejn ma smajna aktar dwaru.

Vittoriosa United

Sena ta' Fondazzjoni	- 1911				
L-Ewwel Loghba	- 02-12-11	k.	New Victoria II	2-3	Loghba ta' hiberija
L-Ewwel Loghba - Kompetittiva	- 14-01-33	k.	Sliema Rangers	1-4	kampjonat
L-Ewwel Loghba - Kampjonat	- 15-01-33	k.	Valletta Rovers	2-2	III Diviżjoni

Indirizz	- 1911-12	20, Strada Dietro il-Quartiere
	- 1916	95, Strada San Lorenzo

Vittoriosa Athletics 1927-28: Amateur League II Champions. Għalkemm dan it-tim qatt ma ħa sehem fil-kampjonat ta' l-MFA, kien wiehied mill-aħjar timijiet tad-dilettanti li kien hawn Malta f'dak iż-żmien.

Unuri mirbuha minn Vittoriosa United

Kompetizzjoni	Rebbieha	Runners-Up
Tielet Diviżjoni		1932-33

It-tim li rrapreżenta l-Birgu fil-kampjonat wara Vittoriosa Rovers kien dak tal-Vittoriosa United. Dan it-tim ma kienx wiehied ġdid. Fil-fatt insibu li fl-1911 dan it-tim jew għall-anqas tim li kien iġib l-istess isem kellu l-kazin tiegħu f'numru 20 Strada Dietro il Quartiere. Fl-1916 dan it-tim reġa' twaqqaf mill-ġdid f'numru 95, Strada San Lorenzo. Fl-1932 it-tim reġa' twaqqaf għat-tielet darba u daħal fit-Tielet Diviżjoni tal-kampjonat ta' l-MFA. Beda tajjeb u propju fl-ewwel staġun tiegħu fil-kampjonat spicċa t-tieni u rebaħ il-promozzjoni għat-Tieni Diviżjoni.

Fl-istaġun ta' wara t-tim tal-Birgu lagħab fit-Tieni Diviżjoni fejn spicċa fit-tielet post, iżda għal xi raġuni t-tim sfratta.

Vittoriosa Stars

Sena ta' Fondazzjoni	- 1934				
L-Ewwel Loghba	- 15-10-34	k.	Żebbug Meteors	7-0	III Diviżjoni
L-Ewwel Loghba - Kompetittiva	- 15-10-34	k.	Żebbug Meteors	7-0	III Diviżjoni
L-Ewwel Loghba - Kampjonat	- 15-10-34	k.	Żebbug Meteors	7-0	III Diviżjoni

Kuluri	- 1934-	Ahmar u abjad
Indirizz	- 38 Triq il-Ġdida	
	- Illum	16 Triq Desain

Unuri mirbuha minn Vittoriosa Stars

Kompetizzjoni	Rebbieha		Runners-Up	
Tieni Diviżjoni	1954-55		1950-51 1953-54 1971-72 1983-84	1952-53 1956-57 1975-76
Tieni Diviżjoni Sezzjoni	1993-94			
Tazza Tieni Diviżjoni			1947-48	1971-72
Tazza Tieni/Tielet Diviżjoni	1983-84	1993-94	1991-92	
Tazza tal-Milied III			1939-40	
Sons of Malta Cup II			1976-77	
Good Conduct Shield II	1967-68			
Tielet Diviżjoni	1938-39	1990-91	1970-71	
Tielet Diviżjoni Sezzjoni	1954-55 1969-70	1964-65 1970-71		
Tazza Tielet Diviżjoni	1969-70			
Sons of Malta Cup III	1970-71			
Reserves Tieni Diviżjoni	1957-58	1958-59	1974-75	
Minor League Sezzjoni	1961-62	1962-63		

Loghba għall-karità 1970-71 k. Lija Athletics 1-0

Fil-1934 saret bidla radikali li minna twieled it-tim ta' Vittoriosa Stars. Milli jidher il-kumitat ta' Vittoriosa Sparta iltaqa' ma' dak ta' Vittoriosa United biex tiġi diskussa kif kellha ssir l-għaqda bejn iż-żewġ klabb u jitwaqqaf klabb ġdid. Jista' jkun ukoll li t-tim ta' Vittoriosa United sempliċement biddel ismu. Izda, kienet x'kienet irraguni, l-MFA qieset lil l-iStars bhala tim ġdid u poġġiethom fit-Tielet Diviżjoni.

Vittoriosa Stars 1954-55: It-tim rebbieh tal-promozzjoni għall-Ewwel Diviżjoni.

Il-motto introdott fis-snin hamsin fuq inizjattiva ta' Dun Jimmy Brincat huwa *Per Ludos ad Astra*, jew 'Bil-logħob nitilgħu fl-istilel'. Intant meta twaqqaf it-tim kellu s-sedi f'żewġ postijiet. F'dak f'16 Triq Desain fejn jinsab il-klabb illum il-ġurnata, u f'38 Triq il-ġdida fejn kienu wara l-gwerra.⁴

L-ewwel logħba li lagħbu Vittoriosa Stars kienet logħba ta' hiber-ija kontra r-reserves ta' Qormi St George's fit-30 ta' Settembru 1934. Rebħu 3-0 biex imbagħad fil-15 ta' Ottubru għelbu lil Żebbug Meteors 7-0 fl-ewwel logħba kompetittiva tagħhom. Hekk nistgħu nġid li bdiet il-karriera ta' l-iStars fil-kampjonat Malti. Ghaddew aktar min 60 sena minn dak iż-żmien. Sittin sena li fihom il-klabb għadda minn hafna taqlib. Kien hemm staġuni tajbin u oħrajn li fihom il-klabb deher sejjer lura. Imma kull darba il-klabb tal-Birgu rnexxielu jirkupra biex zamm il-kuluri homor u bojad tal-Belt Vittoriosa jperpru fil-grawnds tagħna.

Sfortunatament għad-dirigenti u plejers tal-klabb wara sitt staġuni mit-twaqqif tiegħu faqqet it-Tieni Gwerra Dinjija u l-futbol waqaf għal kollox.

Fl-1938-39 it-tim tal-Birgu rebah il-promozzjoni għat-Tieni

Diviżjoni. Min dak l-istaġun sa l-1954-55 il-klabb ghamel hafna sforzi biex jitlej il-fl-oghla diviżjoni imma għalkemm hafna drabi waslu qrib il-promozzjoni, dejjem tilfu kollox fl-aħħar. L-aktar li waslu qrib kien fl-1950-51, fl-1952-53 u fl-1953-54 fejn kull darba spiċċaw fit-tieni post.

Sa fl-aħħar fl-1954-55 il-holma tal-partitarji tal-Birgu sehhet u t-tim favorit tagħhom rebah il-promozzjoni għall-ewwel darba għall-oghla diviżjoni tal-Futbol Malti. Kien mument tad-deheb fl-istorja tal-klabb u għalkemm xi snin wara il-klabb reġa' irrepeta dak is-suċċess l-istaġun 1954-55 jibqa' mnaqqax b'ittri tad-deheb fl-istorja twila tal-klabb.

Il-mawra ta' Vittoriosa Stars fl-Ewwel Diviżjoni ma kinitx twila. Kien staġun iebes għalihom. Il-livell f'din id-diviżjoni kien hafna oghla minn dak tat-Tieni Diviżjoni u l-Birgu ma setghux jaqdbu art. Fl-aħħar ta' l-istaġun kienu għabru biss tmien punti minn 14-il logħba biex ġew relegati.

Kien fl-FA Trophy li Vittoriosa ghamlu ftit tal-hoss meta fil-kwarti tal-finali għelbu lil Birkirkara bl-iskor ta' 3-2. Fis-semi-finali l-iStars iltaqgħu kontra Floriana 3-1 fil-logħba pjuttost faċli għat-tim Furjaniz.

Fl-istaġun 1956-57 Vittoriosa Stars ghamlu attentat serju biex jirritornaw fl-Ewwel Diviżjoni iżda sfortunatament ma rnexxilhomx. Spiċċaw erba' punti wara l-ġirien tagħhom St George's u billi dak iż-żmien kien jiġi promoss tim wiehed biss, l-iStars baqgħu l-art.

Relegati għat-Tielet Diviżjoni

Vittoriosa għaddew hames staġuni fit-Tieni Diviżjoni sakemm fl-1960-61 wasal l-ghawg. Dan kien staġun ikrah għat-tim tal-Birgu. Wara staġun jissieltu ma' Rabat u Żebbuġ Rangers spiċċaw biex ġew relegati għat-Tielet Diviżjoni. B'hekk il-Birgu bdew perjodu twil ta' għaxar staġuni fl-anqas diviżjoni tal-futbol Malti.

Fl-istaġun 1964-65 rebhu Sezzjoni B b'mod mill-aktar faċli iżda mbagħad tilfu fis-*Section Decider*. L-istess ghamlu fl-istaġun 1969-70. Għall-anqas f'dan l-istaġun kellhom is-sodisfazzjoni li jirbħu t-tazza wara li fil-finali għelbu lil Marsaxlokk bl-iskor ta' 1-0.

Sa fl-aħħar fl-istaġun 1970-71 rebhu l-promozzjoni għat-Tieni Diviżjoni. Żgur li hafna dillezzjoni mill-Birgu għadhom jiftakru dan l-istaġun. Vittoriosa Stars rebħu Sezzjoni C u l-promozzjoni għat-Tieni

Diviżjoni. F'dak l-istaġun waslu wkoll sas-semi-finali tan-*Knock-out* u spiċċaw biex għelbu lil Rabat 1-0 fis-Sons of Malta Cup. Dan kien staġun verament memorabbli.

Vittoriosa Stars damu hames staġuni fit-Tieni Diviżjoni qabel ma rebħu l-promozzjoni għall-Ewwel Diviżjoni. Fl-ewwel sena fid-diviżjoni l-ġdida waslu sal-finali tat-Tazza tat-Tieni Diviżjoni kontra rivali dejiema tagħhom St George's fejn sfortunatament għad li territorjalment kienu superjuri spiċċaw biex tilfu 3-2.

Fl-istaġun 1975-76 spiċċaw fit-tieni post tal-klassifika finali biex wara ghoxrin sena reġgħu rebħu l-promozzjoni għall-Ewwel Diviżjoni. Mingħajr ismijiet kbar fit-tim, Vittoriosa Stars irritornaw lejn l-Ewwel Diviżjoni wara ghoxrin sena. Ritorn f'għeluq is-sebghin sena mill-bidu tal-futbol fil-Birgu. Dan kollu kien possibbli għad-determinazzjoni tat-tim żagħżuġ li l-età kienet tvarja bejn it-22 u s-26 sena. Tim li mingħajr ma introduċa plejers ta' klassi għaraf jibqa' tiela' sat-tieni post, b'John Galea jispiċċa *top-scorer* tat-tim b'7 gowls. Kellhom staġun tajjeb ukoll Mangion u Frankie Falzon.

Żewġ staġuni mal-kbar

Fl-ewwel staġun tagħhom mal-kbar Vittoriosa Stars l-aktar li fittxew kien li jżommu posthom. Kellhom bidu diżastruż u kisbu biss erba' punti minn tmien partiti. Iżda rkupraw tajjeb u erba' rebħiet konsekuttivi bejn tmien l-ewwel rawnd u l-bidu tat-tieni rawnd, waħda minnhom kontra Hibernians, kienu biżżejjed biex iżommu posthom anki jekk ġew mghejjuna mhux ftit mill-punti mitlufa mit-tims l-oħra li bħalhom kienu mpenjati biex jevitaw ir-*relegation*.

Iżda fl-istaġun 1976-77 Vittoriosa ma ħelsuhiex. Wara l-ewwel ftit partiti Vittoriosa deħru li kienu kandidati serji, għar-*relegation*. Birkirkara, Marsa u St George's kienu wkoll fil-periklu. Fil-fatt fil-bidu tat-tieni rawnd Vittoriosa deħru li segħtu jagħmlu rimonta meta għelbu lil Birkirkara. Kienet l-ewwel u l-unika rebħa miksuba mit-tim tal-Birgu, iżda ma kinitx biżżejjed u għalhekk wara sentejn biss mal-kbar il-Birgu reġgħu ġew relegati.

Wara dan l-istaġun Vittoriosa Stars dejjem baqa' fid-diviżjonijiet iż-żgħar u anki waqgħu fit-Tielet Diviżjoni. Fl-1988 it-tim reġa' rebah il-promozzjoni għat-Tieni Diviżjoni iżda wara staġun wiehed biss reġgħu sabu ruhhom fit-Tielet Diviżjoni.

Fl-istaġun 1990-91 il-kumitat wahhal f'rasu li jinqalghu minn hemm u propju f'dak l-istaġun rebaħ il-promozzjoni u *ċ-championship* tat-Tielet Diviżjoni, minghajr ma sofra telfa waħda.

Vittoriosa rebħu Sezzjoni A wara taqtiegħa harxa ma' Balzan Youths, biex finalment kienu l-Birgu li spiċċaw fl-ewwel post b'26 punt, żewġ punti aktar minn Balzan. Għal xi żmien kien hemm ukoll Marsaxlokk fit-taqtiegħa iżda dawn ċedew għal kollox wara telfa umiljanti ta' 7-0 kontra l-Birgu.

Fiċ-*championship decider* Vittoriosa Stars ġew dikjarati *champions* meta għelbu lil St Venera 3-0 b'gowls ta' Joe Bajada u tnejn ta' Iro Curmi.

Il-kumplament tas-snin disghin kienu snin imqallba għat-tim tal-Birgu. Fl-istaġun 1991-92 spiċċaw fit-tielet post tal-klassifika tat-Tieni Diviżjoni. Fit-Tazza tat-Tieni u Tielet Diviżjoni Vittoriosa Stars baqgħu telghin sal-finali fejn sfortunatament tilfu 4-2 kontra Marsa FC fil-hin barrani.

Fl-istaġun 1992-93, Vittoriosa rebħu Sezzjoni B biex rebħu l-promozzjoni għall-Ewwel Diviżjoni. Kien staġun tajjeb fejn it-tim rebah ukoll in-*Knock-out* meta fil-finali għelbu lil Żebbuġ Rangers 3-2. L-uniku diżappunt kienet it-telfa ta' 2-0 kontra Gżira United fiċ-*Championship Decider*.

Staġun diżastruż

L-istaġun 1993-94 kien l-oppożit ta' dak ta' qablu. Vittoriosa ma qabdux art fl-Ewwel Diviżjoni. Kien staġun verament diffiċili tant li mhux biss sfaw relegati iżda wkoll irnexxielhom jiks bu biss erba' punti minn 18-il partita.

Biex tkompli tagħqad, fl-FA Trophy sofrew l-akbar telfa fl-istorja tal-klabb meta fl-ewwel rawnd tiflu 13-1 kontra Żurrieq!

Fl-istaġuni li ġew wara Vittoriosa Stars kienu dejjem fit-Tieni Diviżjoni. Iżda żgur li għad jerga' jasal iż-żmien ta' glori għal dan it-tim antik u mimli bi tradizzjoni.

Klabbs ohra li twaqqfu fil-Birgu matul is-snin.

Klabb	Sena
Vittoriosa Rangers	1922
Vittoriosa Lions	1922
Vittoriosa Athletics	1927
Vittoriosa Amphibians	1935
Vittoriosa St Francis	1936
Vittoriosa Sparta	1937
Vittoriosa City	1937
Vittoriosa Youngsters	1937
Vittoriosa Towers	1937
Vittoriosa Blue Stars	1938
Vittoriosa St Louis	1939
Vittoriosa St Lawrence	1945
Sons of Vittoriosa	1948
Vittoriosa Amateurs	1954
Vittoriosa Youths	1960
Vittoriosa Catholic Act.	1960
Vittoriosa Young Stars	1968
Vittoriosa Young Boys	1968
Vittoriosa Labour Brig.	1977
Vittoriosa Liberty	1977
Vittoriosa Lightnings	1978
Vittoriosa Young Rovers	1980

NOTI U REFERENZI:

1. *Daily Malta Chronicle*, (18-04-08).
2. *Malta Herald*, (12-05-08).
3. *Malta Herald*, (19-10-10).
4. Camenzuli C., 'Club bi Storja Kbira' — *Stars Review* 1992.

BIRKIRKARA

Birkirkara Juventus	1933-34
Birkirkara St Helena	1935-40
Birkirkara Red Stars	1944-45
Birkirkara United	1945-50
Birkirkara FC	1950-51

Birkirkara United

Sena ta' Fondazzjoni	- 1916				
L-Ewwel Loghba li nafu bilha	- 29-11-25	k.	Sliema Amateurs	1-1	Amateur League
L-Ewwel Loghba - Kompetittiva	- 29-11-25	k.	Sliema Amateurs	1-1	Amateur League
L-Ewwel Loghba - Kampjonat	- 04-11-45	k.	Hamrun Liberty		Tieni Diviżjoni

Kuluri	- 1909-10	Flokkijiet bir-rigi, il-kuluri ma nafuhomx
--------	-----------	--

Unuri mirbuha minn Birkirkara United

Kompetizzjoni	Rebbieha	Runners-Up
Tieni Diviżjoni	1948-49	
Tielet Diviżjoni	1947-48	
Certifikat ta' kondotta tajba		
MAFA I	1971-72	
MAFA II	1968-69	
MAFA Cup		1961-62 1971-72
MAFA III Sezzjoni	1967-68	1968-69

G hall-biċċa l-kbira tal-Karkariżi, l-istorja tal-futbol fir-rahal tagħhom tibda fl-1950 meta gie mwaqqaf it-tim preżenti. Izda dan huwa 'l bogħod hafna mill-verità. Fil-fatt nafu fiċ-ċert li fl-1916 diġà kien hemm tim fir-rahal li kien iġib l-isem ta' Birkirkara United. Nafu wkoll min kien il-bniedem li waqqaf dan l-ewwel tim f'Birkirkara. Dan ma kien hadd hlief Salvu Troisi, il-plejer famuż ta' l-Imsida, Hamrun Spartans, Floriana, KOMRM u Malta li kien jilghab

L-eqdem ritratt li jeżisti ta' tim minn Birkirkara. Ir-ritratt juri lit-tim ta' Birkirkara United fl-istaġun 1916-17. Fin-nofs tar-ritratt jidher il-famuż Salvu Troisi liebes l-uniformi tal-KOMRM. Wara: G. Cuschieri, G. Spiteri, G.M. Gauci. Fin-nofs: G. Cauchi, G. Agius, S. Troisi, L. Zammit, E. Borg. Quddiem: A. Attard, E. Cuschieri, A. Bonavia, A. Grech.

fis-snin ta' qabel il-Gwerra l-Kbira.

Salvu Troisi twieled fl-Imsida fit-23 ta' April 1892. Huwa beda jilgħab il-futbol fl-1908 ma' Msida United. F'qasir żmien sar wiehed mill-aktar plejers Maltin famużi ta' żmienu. Kien attakant mill-aqwa u l-kapaċitajiet tiegħu kienu l-ghira tal-klabbs Maltin l-oħra.

Salvu kien wiehed minn erba' aħwa li kollha kienu jilgħabu l-futbol. L-aħjar wiehed fosthom kien Toni li kien jilgħab flimkien ma' Salvu kemm mal-Hamrun Spartans u wkoll mal-KOMRM.

Fl-1909, Salvu Troisi lagħab għal St Joseph's United fl-ewwel kampjonat Malti. Il-bravuri tiegħu għat-tim ta' l-Imsida ġibdu l-attenzjoni tal-Furjanizi u fl-istaġun ta' wara ingħaqad mač-*champions* Maltin.

F'dak l-istaġun memorabbli, Salvu rebah midalja tar-rebbieha fl-ewwel finali tat-Tazza Maltija. Fl-istaġun ta' wara għen lill-Floriana biex jirbhu t-tieni kampjonat fl-istorja tagħhom. Fl-aħħar ta' dak l-istaġun reġa' nġhaqad ma' St Joseph's United fejn wassalhom sal-finali tat-Tazza Maltija. It-tim ta' l-Imsida tilef 3-0 kontra St George's.

Bejn l-1912 u l-1919, Troisi lagħab ma' Hamrun Spartans. Izda matul dan iż-żmien huwa lagħab mat-tim ta' Napli fil-Kampjonat Taljan fuq bażi *part-time*. Matul il-Gwerra l-Kbira, Salvu kien jiffurma parti mit-tim famuż tal-KOMRM.

Fl-1921-22 ingħaqad għal ftit taż-żmien mas-St George's imma ftit wara telaq lejn Tuneż fejn miet f'età żgħira fl-epidemija qerrieda li ħakmet l-Ewropa wara l-Gwerra l-Kbira.

Għalkemm nafu fiċ-ċert li Birkirkara United kienu diġà jeżistu fl-1916 sfortunatament ftit li xejn nafu dwar l-ewwel snin ta' dan it-tim. Żgur li lagħab xi partiti ta' hbiberija izda l-ebda riżultat minn dawn il-logħbiet ma wasilna. Għalhekk wiehed irid jistenna sa l-istaġun 1925-26 biex insiru nafu xi haġa oħra dwar dan it-tim misterjuż.

Kien il-25 ta' Novembru 1925 li dan it-tim lagħab l-ewwel logħba tiegħu fl-Amateur League kontra Sliema Amateurs. Din il-logħba storika spiċċat fi *draw* ta' 1-1. B'hekk għall-ewwel darba tim minn Birkirkara ha sehem f'kompetizzjoni.

Fl-ewwel staġun tagħhom fl-Amateur League, il-Karkariżi ma mar-rux tajjeb. Spiċċaw fl-aħħar post tal-klassifika bi tliet punti biss. Fl-aħħar ta' dak l-istaġun Birkirkara United hađu sehem fl-Amateur Cup fejn wara li għelbu lill-Blue Stars 7-4 fl-ewwel rawnd, tilfu 2-3 kontra l-Corinthians. Wara din il-logħba żarmaw u kellhom jgħaddu hafna snin qabel ma reġgħu deħru.

Birkirkara Red Stars

Sena ta' Fondazzjoni	- 1919				
L-Ewwel Loghba li nafu biha	- 01-01-19	k.	Foedus FC	5-0	Loghba ta' hbiberija
L-Ewwel Loghba - Kompetittiva	- 20-11-27	k.	Floriana St Patrick's	0-2	Amateur League II
L-Ewwel Loghba - Kampjonat	- 20-01-45	k.	Marsa Youngsters	1-1	Tieni Diviżjoni

Unuri mirbuha minn Birkirkara Red Stars

Kompetizzjoni	Runners-Up
B'Kara District Cup	1950-51

Ftit wara li twaqqaf it-tim ta' Birkirkara United, biex inkunu eżatti hekk kif spiċċat il-Gwerra l-Kbira, twaqqaf tim iehor f'Birkirkara. Dan it-tim kien wiehed magħmul fuq bażi ta' dilettanti. Ftit li xejn nafu dwar il-bidu tiegħu hlief li fl-1 ta' Jannar 1919 lagħab loghba ta' hbiberija kontra Foedus FC u rebah bl-iskor kbir ta' 5-0.

L-istess bhalma ġara fil-każ ta' Birkirkara United wara din il-loghba dan it-tim bħal sparixxa u kellhom jghaddu tmien snin qabel reġa' tfaċċa.

Forsi xi whud jarawha stramba kif rahal hekk kbir bhalma huwa Birkirkara kien qieghed isibha tant diffiċili biex jarma tim tajjeb biex jiehu sehem fil-kampjonat. Izda wiehed irid iqis li r-rahall ta' Birkirkara ffit li xejn kellu kuntatt dirett mas-Servizzi Ingliżi. Kontra dak li ġara fil-Kottonera, fil-Furjana u Tas-Sliema t-tfal Karkarizi damu ma ġew f'kuntatt mal-loghba.

Biex inkomplu fuq Birkirkara Red Stars, dawn reġgħu deħru fl-istaġun 1927-28 meta hadu sehem fit-Tieni Diviżjoni tal-kampjonat ta' l-Amateurs. Fl-istaġun 1931-32 rebħu l-promozzjoni għall-ewwel diviżjoni ta' l-istess kampjonat. Spiċċaw fit-tielet post b'sitt punti, tlieta inqas minn Sliema Rovers u Hibernians li spiċċaw jaqsmu l-ewwel post tal-klassifika finali.

Fl-istaġun ta' wara saret l-ghaqda bejn l-MFA u l-MAFA. Għalhekk il-kampjonat ta' l-Amateurs inbidel fit-Tieni Diviżjoni u Tielet Diviżjoni tal-kampjonat ta' l-MFA. Birkirkara Red Stars għalhekk kellhom post żgħir fit-Tieni Diviżjoni, izda għal xi raġuni stramba f'dak l-istaġun żarmaw u tilfu ċans li jkunu l-ewwel tim Karkariz li jiehu sehem fil-kampjonat Malti.

It-tim famuż ta' Birkirkara Celtic fl-istaġun 1945-46. Wara: E. Chappell, E. Borg, E. Rizzo, J. Camilleri, P. Mamo, E. Borg. Quediem: A. Briffa, V. Farrugia, J. Scerri, C. McNiermet, L. Cuschieri.

Għaddew 15-il sena u proprju fl-ewwel staġun shih ta' wara l-gwerra, tim li kien iġib dan l-isem ha sehem fil-kampjonat tat-Tieni Diviżjoni. Red Stars spiċċaw fl-aħħar post tal-klassifika finali b'punt wiehed biss minn sitt loghbiet. Din kienet l-aħħar darba li smajna b'dan it-tim, għalkemm aktar tard twaqqfu timijiet ohra f'Birkirkara li kienu jġibu dan l-isem.

Jidhlu Birkirkara Celtic

Fl-istaġun 1928-29 deher għall-ewwel darba t-tim ta' Birkirkara Celtic. Dan it-tim, għalkemm qatt ma ha sehem fil-kampjonat Malti, għandu post importanti fl-istorja tal-futbol f'Birkirkara.

Celtic lagħbu l-ewwel loghba tagħhom fis-16 ta' Diċembru 1928 kontra Vittoriosa Athletics. Celtic tilfu din il-loghba ta' hbiberija bl-iskor ta' 1-2. F'dak l-istess staġun Celtic hadu sehem fit-Tieni Diviżjoni fil-kampjonat ta' l-Amateurs. Celtic marru mhux hażin f'dan l-ewwel staġun kompetittiv tagħhom. Spiċċaw fit-tielet post, l-istess kif għamlu fl-istaġun ta' wara.

Wara li għalaq l-istaġun 1929-30 Birkirkara Celtic żarmaw u għal hafna snin ma smajna xejn aktar dwarhom.

Birkirkara Juventus

Sena ta' Fondazzjoni	- 1933				
L-Ewwel Loghba	- 10-12-33	k.	Hibernians II	0-7	Tielet Diviżjoni
L-Ewwel Loghba - Kompetittiva	- 10-12-33	k.	Hibernians II	0-7	Tielet Diviżjoni
L-Ewwel Loghba - Kampjonat	- 10-12-33	k.	Hibernians II	0-7	Tielet Diviżjoni

Fl-istaġun 1934-35 deher għall-ewwel darba t-tim ta' Birkirkara Juventus. Dan it-tim dam jeżisti staġun wiehed biss. Izda minkejja l-hajja qasira tiegħu l-klabb ta' Birkirkara Juventus għandu importanza kbira fl-istorja tal-futbol f'Birkirkara, għaliex dan it-tim kien l-ewwel wiehed li ha sehem fil-kampjonat Malti.

Għalhekk id-data 10 ta' Diċembru 1933 tinżel b'ittri tad-deheb fl-istorja tal-Karkarizi. Dakinhar Birkirkara Juventus lagħbu kontra r-reserves tal-Hibernians fl-ewwel logħba tagħhom fil-kampjonat tat-Tielet Diviżjoni. Sfortunatament il-Karkarizi tilfu bl-iskor kbir ta' 7-0. Dan ir-rizultat qatel hafna mill-entusjażmu taż-żgħażaġh Karkarizi. Kellhom staġun hażin fejn lanqas biss rebħu punt wiehed u qalghu mhux anqas minn 29 gowl fis-sitt logħbiet li lagħbu.

Din l-esperjenza qarsa għamlet hsara kbira għall-futbol f'Birkirkara għaliex minkejja l-interess kbir li kien hawn f'Malta fil-futbol, f'Birkirkara l-akbar raħal ta' Malta l-futbol kien kwazi miet għal kol-lox. Fl-istaġun ta' wara l-ebda tim mir-raħal ma ha sehem fil-kampjonat Malti.

Birkirkara St Helena

Sena ta' Fondazzjoni	- 1931				
L-Ewwel Loghba	- 08-11-31	k.	St Aloysius College	0-7	Loghba ta' hiberija
L-Ewwel Loghba - Kompetittiva	- 08-12-35	k.	Attard United	2-0	Raba' Diviżjoni
L-Ewwel Loghba - Kampjonat	- 08-12-35	k.	Attard United	2-0	Raba' Diviżjoni

Kuluri	- 1936-37	Flokkijiet kulur mufi
	- 1938-39	Flokkijiet hodar

Unuri mirbuha minn Birkirkara St Helena

Kompetizzjoni	Rebbieha	Runners-Up
Raba' Diviżjoni	1936-37	
B'Kara District League	1970-71	1979-80
B'Kara District Cup	1970-71	1960-61
B'Kara FA Xmas Cup	1979-80	

Fl-1931 deher tim ġdid f'Birkirkara. Dan kien it-tim ta' Birkirkara St Helena. It-tim il-ġdid għamel id-debut tiegħu fit-8 ta' Novembru ta' dik is-sena f'logħba ta' hiberija kontra l-istudenti tal-Kulleġġ ta' San Alwigi. St Helena f'it deħru li setgħu jagħmlu hwejjeg kbar għaliex l-istudenti dawruhom dawra shiħa qabel rebħulhom bl-iskor kbir ta' 7-0. Izda ż-żgħażaġh Karkarizi ma qatgħux qalbhom. Baqgħu jilagħbu u bil-mod il-mod, ir-rizultati bdew ġejjin.

Għadda ż-żmien sakemm fl-istaġun 1935-36 it-tim kien lest biex jiehu sehem fil-kampjonat. F'dan l-istaġun il-futbol f'Birkirkara reġa' beda jistejjer. St Helena hadu sehem fir-Raba' Diviżjoni u kellhom staġun verament tajjeb. Taw sfida serja lill-Cospicua Lions għar-rebħ tas-sezzjoni, għalkemm fl-aħħar kellhom iċedu l-unuri lit-tim ta' Bormla. Matul dak l-istaġun it-tim Karkariz ma sofriex telfa wahda fil-kampjonat.

Dak li ma għamlux fl-istaġun 1935-36, Birkirkara St Helena għamlu fl-istaġun ta' wara. Rebħu Sezzjoni A tar-Raba' Diviżjoni u wara għelbu lit-tielet tim tat-Tigers 2-1 fiċ-*Championship Decider*. Dan kien l-ewwel unur prinċipali li qatt rebħ tim minn Birkirkara.

Fl-Amateur Cup St Helena baqgħu telgħin sas-semi-finali fejn tilfu

Birkirkara St Helena rebbieha tal-kampjonat tar-Raba' Diviżjoni fl-istaġun 1936-37.

bi skor minimu kontra t-tim magħruf tat-Tigers.

Fl-istaġun 1937-38 Birkirkara St Helena reġghu sabu ruhhom f'nofs taqtiġha qalila ghar-rebh ta' Sezzjoni B. It-tim ta' Birkirkara spiċċa fit-tielet post b'7 punti tnejn anqas minn Cospicua Lions u wiehed anqas minn Valletta Swifts.

L-istaġun 1939-40 kien l-aħhar wiehed qabel bdiet il-gwerra. Birkirkara St Helena xejn ma mar tajjeb f'dan l-istaġun. Spiċċa fl-aħhar post tat-Tieni Diviżjoni.

Red Stars, United u Celtic

Matul il-gwerra l-futbol ma waqafx għal kollox. Loghob organizzat ftit kien hawn u kien isir biss meta l-attakki mill-ajru kienu jippermettu. Fil-bidu tal-gwerra twaqqaf kampjonat ġdid tad-dillettanti li kien iġib l-isem ta' *Federation of the Islands Football Amateurs League*.

Fl-1941-42 reġa' deher it-tim antik ta' Birkirkara Red Stars, jew aħjar tim li kien iġib dan l-isem. Red Stars hadu sehem fil-kampjonat li ghadna kemm semmejna. Fl-istaġun 1943-44, Red Stars hadu sehem fit-Tazza tal-Milied għal timijiet tat-tieni klassi. Red Stars tilfu fil-kwarti tal-finali kontra Cospicua Lions bl-iskor ta' 1-0.

Fl-istaġun 1944-45 Birkirkara Red Stars hadu sehem fit-Tieni Diviżjoni tal-kampjonat Nazzjonali iżda billi spiċċaw fl-aħhar post zarmaw għal kollox.

Fl-istaġun 1945-46 reġghu dahlu fix-xena Birkirkara United. Hadu sehem fil-kampjonat tat-Tielet Diviżjoni. F'dan l-istaġun ukoll reġa' deher it-tim l-antik ta' Birkirkara Celtic.

Wara l-gwerra Birkirkara Celtic kellhom tim tal-*minors* verament qawwi. Kien jiehu sehem fl-Anglo Maltese League. Dan il-kampjonat kien organizzat mis-Sur Memè ta' l-Istadium. L-istaġun 1945-46 kien l-aqwa wiehed fl-istorja ta' dan it-tim Karkariż.

Wara bidu tajjeb fejn rebhu Grupp II ta' Sezzjoni A, tilfu 4-0 kontra t-tim legġendarju, Floriana Ajax fis-*section deciders*.

Wara li spiċċa l-kampjonat saret kompetizzjoni għat-tazza Anglo Maltese. F'din il-kompetizzjoni hadu sehem 24 tim. Naturalment l-Ajax kienu favoriti li jirbhu dan l-unur ukoll. Kif kien mistenni l-Ajax waslu sal-finali mingħajr wisq tbatija. Ix-xorti riedet li l-avversarij tagħhom fil-finali kienu Birkirkara Celtic.

Wara r-rebħa sabiha li ghamlu fuq il-Karkariżi fil-kampjonat, l-Ajax kienu kunfidenti li jirbhu t-tazza mingħajr wisq diffikultà. Iżda fil-futbol xejn ma huwa ċert. Celtic ghamlu logħba kbira biex hargu mill-Istadium rebbieha bl-iskor ta' 1-0.

Din ir-rebħa meraviljuża kontra tim daqstant rinomat qawwiet qalb il-Karkariżi kollha u kienet hi li waslet għall-għaqda bejn Birkirkara Celtic u Birkirkara United biex jiġi iffurmat it-tim preżenti ta' Birkirkara FC.

Birkirkara FC

Sena ta' Fondazzjoni	- 1950				
L-Ewwel Lughba	- 09-10-50	k.	36 HAA RA	0-0	Lughba ta' hiberija
L-Ewwel Lughba - Kompetittiva	- 15-10-50	k.	Melita FC	2-0	Tieni Divizjoni
L-Ewwel Lughba - Kampjonat	- 15-10-50	k.	Melita FC	2-0	Tieni Divizjoni
L-Ewwel Lughba - Tim Barrani	- 27-10-52	k.	FC Malmo	1-3	Tournee
L-Ewwel Lughba - Ewropa	- 22-07-97	k.	Spartak T.	0-1	Tazza UEFA

Kuluri	- 1950-51	Rigi hamor u sofor
Indirizz	- c. 1948	Triq il-Kbira, Birkirkara
	- c. 1950	220 Triq il-Wied, Birkirkara
	- fil-prezent	Triq il-Knisja l-Qadima, BKR 10

Unuri mirbuha minn Birkirkara FC

Kompetizzjoni	Rebbieha	Runners-Up
Championship		1952-53 1997-98
FA Trophy		1972-73 1998-99
Cassar Cup		1952-53
Super 5 Tournament	1998-99	1997-98
Super Cup		1996-97
Lowenbrau Cup	1998-99	
L-Ewwel Divizjoni	1984-85	1982-83
Tieni Divizjoni	1951-52	1963-64
	1964-65	
	1970-71	
	1978-79	
Tazza Tieni Divizjoni	1960-61	1951-52
	1964-65	1969-70
	1978-79	
Sons of Malta Cup II	1967-68	1968-69
	1979-80	
Fair Play Trophy	1972-73	1977-78
Premier Reserves	1980-81	
Reserves I	1981-82	
Reserves II	1963-64	1976-77
U/23 League	1966-67	
U/21 League Sezzjoni	1987-88	
Minor League Sezzjoni	1984-85	1995-96
Minors Cup	1995-96	
YFA U/16	1984-85	1983-84 1993-94
YFA U/16 Sezzjoni	1983-84	
YFA U/15 Sezzjoni	1987-88	
YFA U/14	1984-85	
YFA U/13 Sezzjoni	1984-85	
	1992-93	
Mosta Tournament	1987-88	1981-82
Hibs Tournament	1993-94	1997-98

Birkirkara FC gie iffurmat f'Diċembru 1950 meta l-kumitati ta' Birkirkara Celtic u Birkirkara United iddeċidew li jamalgamaw u jiffurmaw klabb wiehed aktar b'sahhtu. Ghalhekk is-Sinjuri J. Deakin, J.B. Galea, E. Bonnett u ohrajn kienu sikwit jiltagghu fi djar privati u jiddiskutu x'kellu jsir biex l-għaqda ssehh. Wiehed irid isemmi wkoll lil Wigi Borg, Carmelo Micallef, John Baptist Galea, Eleno Borg u Pawlu Gauci li hadmu hafna biex din il-għaqda ssir realtà.

F'dan il-perijodu bikri fl-istorja tal-klabb il-gdid hargu hafna plejers ta' klassi. Fosthom insibu lil Lolly Rizzo, Emanuel Borg, Victor Farrugia u lil Lolly Cuschieri. Iktar tard dawn il-plejers ghamlu isem ma' klabbs ohra Maltin.

Wahda mill-akbar ugigh ta' ras li kellu l-kumitat il-gdid kien biex isib post adegwat biex isir kazin. Dak iż-żmien kienet haga ferm iebsa li ssib post f'Birkirkara peress li hafna djar kienu qed jiġu mikrija lill-familji mill-Kottonera li kellhom djarhom imġarrfin bil-gwerra. Ghaddew xi xhur sa kemm sabu post fi Triq il-Kbira, ftit 'l isfel mill-Big Ben, fit-telgha ta' San Pawl.

Il-post kien jikkonsisti f'kamra kbira li fiha kien hemm mejda tat-table tennis u f'rokna daqsxejn ta' bar. Fuq wara kien hemm kamra żghira fejn kienu jzommu l-kit.

Tajjeb jew hazin, issa kellhom kazin, imma fejn jittrenjaw ma kellhomx. Hawnhekk il-kumitat ghamel akkwist kbir meta ngagga lis-Sur Frankie Tabone ta' l-Ajax bhala plejer-kowċ.

Is-Sur Tabone ma qatax qalbu mill-hafna nuqqasijiet li kellu t-tim. Grawnd ma kellux. Ghalhekk kien johrog lit-tim jigi fit-toroq! Biex jilghab xi partita bi prova kien jissellef il-platea tat-teatru Metropole li kien għadu gebel u saqaf qabel ma gie mghammar bis-sigġijiet biex isir cinema.

Wara hafna taħbit il-kumitat imnaxxielu jgħib il-permess minghand id-Dipartiment ta' l-Edukazzjoni biex jużaw l-iskola primarja ta' Birkirkara fi Triq Brared u aktar tard il-grawnd ta' l-iskola teknika ta' l-Imriehel għat-training.

Wiehed mill-ewwel kumitati ta' Birkirkara FC kien:

N. Farrugia, JB Galea, E. Bonett, Dr S. Camilleri (aktar tard lehaq imħallef), P. Gauci, E. Sciberras, L. Borg u C. Micallef.¹

Fl-istagun 1948-49 Birkirkara United rebhu l-kampjonat tat-Tieni Divizjoni. Ghalhekk it-tim il-gdid beda l-hajja kompetittiva tiegħu fl-Ewwel Divizjoni.

Bidu hażin

Hawnhekk nistghu nġhidu li bdiet l-istorja mqallba ta' Birkirkara FC. L-ewwel staġun tal-Karkarizi fil-kampjonat kien ferm diffiċli. It-tim kien nieqes mill-esperjenza u beda jġarrab telfa wara l-oħra. Biex naqtgħuha fil-qasir, biżżejjed nġhidu li Birkirkara ġew relegati wara li kisbu biss erba' punti minn 14-il partita.

Fl-istaġun 1950-51 Birkirkara komplew sejr in hażin u għal ftit ma ġewx relegati għat-Tielet Diviżjoni. Fl-aħħar tal-kampjonat kellhom biss żewġ punti, l-istess numru daqs Naxxar Lions. Għalhekk kien hemm bżonn li tintlagħab *decider*. B'xorti tajba għall-Karkarizi, it-tim qam għall-okkażjoni u għeleb lin-Naxxarin bl-iskor ta' 4-1.

Sadanittant, fil-bidu tal-hamsinijiet il-kumitat irnexxielu jsib u jixtri dar imdaqqa fi Triq il-Wied biex tintuża bħala każin. Dan il-każin mghammar b'kulma hu neċessarju diġà serva lill-Birkirkara FC għal kważi hamsin sena.

Lura fl-Ewwel Diviżjoni

Fl-istaġun 1951-52 Birkirkara rebħu l-logħbiet kollha biex telghu fl-Ewwel Diviżjoni b'punti massimi. Matul dak l-istaġun qalghu gowl wiehed biss kontra Melita FC. Meta mbagħad marru fl-Ewwel Diviżjoni huma kellhom forsi l-aqwa tim li qatt deher f'Birkirkara. Formazzjoni tipika ta' dak iż-żmien kienet hekk:

Raymond Cosby, Sunny Borg Cardona, E. Borg, L. Caruana, A. Preca, E. Attard, Valenzia, Manwel Saliba il-Likku, Pisani, Sammut Tagliaferro u Frans Bonnici — il-Lula.

B'dak it-tim, il-Karkarizi kienu spiċċaw fit-tieni post fil-kampjonat u finalist fil-Cassar Cup. Fil-finali kienu tilfu kontra l-Floriana.

Birkirkara għadhom jirreferu għal dik il-finali bħala l-'Briffa Cup' għaliex dejjem skond huma r-*referee* Briffa ma kienx ġust magħhom.

Il-Floriana kienu spiċċaw *champions* b'21 punt u Birkirkara, *runners-up* b'20 punt. Fis-semi-finali Birkirkara rebħu lir-Royal Navy 5-0 b'gows ta' Fredu Preca, Kenneth Valenzia, Manwel Saliba u tnejn Simon Sammut Tagliaferro. Izda Birkirkara kienu tilfu lis-*centre half* Fredu Preca li wegġa' f'dahla goffa ma' wiehed mill-Ingliżi.

Fis-semi-finali l-oħra Floriana rebħu kontra l-Army. Għalhekk fil-finali Birkirkara kellhom jiltaqgħu kontra l-Floriana. Fil-kampjonat Birkirkara kienu għelbu lil Floriana 1-0 fl-ewwel rawnd u tilfu 3-1 fit-

tieni rawnd.

Nhar il-Hadd 24 ta' Mejju 1953, Birkirkara niżlet bi hġara l-grawnd fejn holqu atmosfera ta' briju ma jaqta' xejn. Ma' l-ewwel suffara tar-*referee*, il-Maġġur Briffa, Birkirkara ntefġħu fuq l-attakk u ma kienet ebda sorpriża meta man-nofs siegħa logħob Frans Bonnici skorja ġmiel ta' gowl biex tefa' lill-partitarji f'dellirju ta' ferħ. Kienu għadhom jinharqu s-suffarelli meta r-*referee* saffar għall-*penalty* favur il-Floriana.

Kien *penalty*? Jiena żgur ma nafx izda l-plejers u partitarji Karkarizi kienu ċerti li ma kienx. Skond il-Karkarizi li kien fawl u l-azzjoni ġrat barra l-kaxxa. Intant il-Floriana ġabu d-*draw* mill-*penalty* u bl-iskor 1-1 għalqet l-ewwel taqsima.

Il-partitarji Karkarizi komplew bil-protesti kontra dik id-deċiżjoni. Izda l-logħba tkomplet u ntemmet fi *draw* ta' 1-1. Għalhekk ingħata l-hin barrani. Fin-nofs siegħa żejda, iż-żewġ timijiet tqatlu għal gowl tar-rebħa li sfortunament għall-Karkarizi ġie min-naha tal-Floriana, biex b'hekk l-Irish hargu rebbieha bl-iskor ta' 2-1.²

Xeba lembubi

Kif spiċċat il-logħba kien hemm pandemonju shiħ, tifrik ta' bankijiet, suttar bl-injam, ġebel u saħansitra skorfini tal-hadid. Bdew jinqas-mu l-irjus u ntilfet kull raġuni. Il-pulizija pprovat iżżomm l-ordni u dahlet il-kavallerija. Iż-żewġ nahat imbagħad bdew jissuttaw lill-pulizija b'kull ma jiġi għal idejhom.

Naturalment dawn ma qagħdux lura, hargu l-lembubi u bdew jifthu l-irjus kif ġie ġie. Miskin minn kien quddiemhom! Dejjem hekk jiġri. Mal-hati jehilha l-innoċenti.

Il-ġlied kompli barra l-grawnd u l-pulizija damet hin twil sakemm irnexxiela tifred lill-partitarji.

Wara l-logħba mal-gallerija tal-klabb ta' Birkirkara twaħhal kartellun li kien jgħid: 'Maġġur Briffa Cup' Floriana 2 Birkirkara 1. Aktar tard l-MFA u l-Pulizija ordnaw lill-Karkarizi biex inehħu dak il-kartellun.

L-MFA hadet passi harxa fuq dak li ġara. Il-Kažin wehel multa waqt li l-Kumitat ġie mwiddeb severament u tnejn mill-membri kienu sospizi.

Wara dan kollu, bil-vjolenza b'kollox, il-Karkarizi xorta marru minn taħt għaliex baqgħu mingħajr it-tazza.³

Birkirkara FC 1954-55. Wara: Bonnici, Agius, Templeman, Saliba, Borg, Cuschieri. Quddiem: Bell, Crockford, Pace, Agius, Carbonaro.

Birkirkara kontra Falkirk FC

L-ewwel darba li Birkirkara lagħbu kontra tim barrani kien fis-27 ta' Diċembru 1952. Dakinnhar Birkirkara lagħbu kontra Malmö ta' l-Isvezja u tilfu bl-iskor ta' 3-1. Fl-1953 gie fostna it-tim mill-Iskozja Falkirk FC.

Falkirk fethu t-tourney tagħhom fis-6 ta' Ġunju 1953 proprju kontra Birkirkara. Din il-logħba kienet mistennija hafna mid-dilettanti Karkariżi peress li t-tim tagħhom kien għaddej minn vena tajba.

Fl-ewwel 30 minuta tal-logħba l-plejers ta' Falkirk thabtu hafna biex jikkontrollaw il-ballun fuq l-art iebša ta' l-Istadium. Izda aktar ma beda jgħaddi ż-żmien aktar bdiet tidher id-differenza bejn iż-żewġ timijiet. Birkirkara żammew iebes u ftit ftit l-Iskoċċiżi bdew inaqqsu mir-ritmu.

Għal Birkirkara FC kien qiegħed jiddebutta s-*centre half* Theuma. Huwa kien blata fid-difiża Karkariża. Kienu Falkirk li fethu l-iskor fl-14-il minuta ta' l-ewwel taqsima. Birkirkara għadu d-draw fl-10 minuta tat-tieni taqsima meta Sunny Borg Cardona skorja minn *penalty*. Il-logħba spiċċat fi draw ta' 1-1.

Relegati wara tmien snin

Wara dak l-istaġun mill-aqwa, Birkirkara damu tmien snin fl-Ewwel Diviżjoni. Matul dan iż-żmien kienu kwazi dejjem lejn il-qiegħ tal-klassifika. F'dawk iż-żminijiet il-futbol f'Malta kien iddominat minn Floriana u Sliema. Valletta, Hamrun Spartans u Hibernians li kienu dejjem fost il-kbar filwaqt li l-klabbs l-oħra kienu jsibuha diffiċili hafna biex iżommu posthom fost il-kbar.

Matul dan il-perijodu, fost l-aħjar plejers li kellhom wiehed isib lis-*centre forward* Pye, Ingliz fil-komandows u Sharer li kien probabbli l-uniku Amerikan li qatt lagħab fil-kampjonat Malti.⁴

Fl-istaġun 1959-60 Birkirkara wara tmien snin fl-Ewwel Diviżjoni gew relegati u biex nuża espressjoni komuni ta' dak iż-żmien regghu lura għal-logħob ta' fil-ghodu. B'danakollu it-tim kien tajjeb u fl-1960-61 huma rebħu l-*league* u l-*cup double* u rritornaw lura mal-kbar.

Is-Snin Sittin

Is-snin Sittin kienu snin imqallba għall-Karkariżi. Matul dan il-perjodu Birkirkara bdew jitbandlu bejn l-Ewwel u t-Tieni Diviżjoni. Millijidher Birkirkara kienu tajbin wisq għat-Tieni Diviżjoni izda mhux tajbin biżżejjed biex iżommu mal-kbar.

Wara li rebħu l-kampjonat tat-Tieni Diviżjoni damu biss żewġ staġuni fl-ghola diviżjoni. Fl-istaġun 1963-64 spiċċaw fil-qiegħ tal-klassifika biex regghu sabu ruħhom fit-Tieni Diviżjoni.

Fl-istaġun 1963-64 spiċċaw fit-tieni post fil-kampjonat izda billi f'dak l-istaġun tim wiehed biss gie promoss Birkirkara kellhom jikkontentaw bit-Tazza tat-Tieni Diviżjoni. F'dak l-istaġun Birkirkara għelbu lil Marsa 2-0 fil-finali.

Fl-istaġun 1964-65 regghu għamli *double*. Rebħu l-kampjonat u t-tazza tat-Tieni Diviżjoni mingħajr wisq tbatija.

Wara dan is-suċċess il-Karkariżi deħru tajbin biżżejjed biex iżommu posthom fl-oghla diviżjoni. Izda sfortunatament, f'dak l-istaġun l-MFA naqset in-numru tat-timijiet fl-Ewwel Diviżjoni minn tmienja għal sitta. Għalhekk Birkirkara wara għieda qalila ma' Hamrun Spartans gew relegati wara staġun wiehed biss.

F'dak l-istaġun Birkirkara waslu sas-semi-finali fejn iltaqgħu mal-Floriana. L-ewwel logħba spiċċat fi *draw* ta' 0-0. Fir-*replay* Birkirkara lagħbu logħba kbira u għat-tieni darba l-logħba dahlet fil-hin barrani.

F'dan l-istadju l-esperjenza tat-tim Furjaniz kienet il-fattur prinċipali li tathom rebha imqanżha ta' 2-1.

Fl-istaġun 1966-67 Birkirkara reġġu rebhu t-tazza tat-Tieni Diviżjoni. Din id-darba l-avversarji tagħhom fil-finali kienu Qormi FC. Birkirkara rebhu bl-iskor ta' 1-0.

Staġun memorabbli.

L-istaġun 1967-68 kien wiehed memorabbli għall-Karkarizi. Hafna għalhekk għadhom jiftakruh.

Bdew biex rebhu l-kampjonat tat-Tieni Diviżjoni wara ġlieda qalila ma' Gżira United. Imbagħad komplew biex ziedu s-Sons of Malta Cup mat-Tazza tal-kampjonat wara li fil-finali għelbu lil Gżira United 3-0 wara *draw* ta' 1-1.

Gżira f'dak il-perijodu kellhom wiehed mill-ahjar timijiet fl-istorja tagħhom u meta telghu fl-Ewwel Diviżjoni kienu għamlu hoss. Fil-kwarti tal-finali ta' l-FA Trophy, Birkirkara telghu biex jilaghbu kontra t-tim tal-Belt. Il-logħba saret fit-3 ta' Ġunju 1968. Kienet logħba akkanita u mimlija logħob sabiħ u eċċitanti. Ftit li xejn kien hemm differenza bejn iż-żewġ nahat u r-rizultat ta' 2-2 kien wiehed gust.

Iż-żewġ timijiet reġġu ltaqqu f'nofs il-ġimgħa meta l-Beltin kienu mistennija li jgħelbu lil Birkirkara. Izda dakinhar il-Karkarizi qamu għall-okkażjoni biex rebhu 1-0.

Is-semi-finali kontra l-Hibernians kienet logħba mill-isbah. Hibernians kellhom hafna aktar mil-logħob izda għalkemm rebhu 4-1 sabuha ferm diffiċili biex jgħelbu r-reżistenza li offrew il-Karkarizi.

Fl-istaġun 1968-69 Birkirkara reġġu sfaw relegati. Dak l-istaġun għadni niftakru sewwa. Hibernians kienu qeghdin jissieltu għaċ-*championship* u kien għad fadlilhom jilaghbu kontra ż-żewġ timijiet involuti fil-ġlieda kontra r-relegation, Hamrun Spartans u Birkirkara.

Hibernians għelbu lil Birkirkara 3-0. Għalhekk riedu biss punt mil-logħba ta' kontra Hamrun biex jirbhu l-kampjonat. Fl-istess hin *draw* kien biżżejjed biex Hamrun isalvaw. Ohroġ il-ghageb, il-logħba spiċċat fi *draw* ta' 0-0 u kulhadd kien kuntent hlief naturalment il-Karkarizi li għal darba ohra sabu ruhhom fit-Tieni Diviżjoni.

Is-Snin Sebghin

Il-perijodu ta' bejn is-snin 1970 u 1975 kien wiehed mill-ahjar fl-

istorja imqallba tal-klabb Karkariz.

Wara li fl-1970-71 tilfu l-promozzjoni għal ftit, rebhu l-kampjonat fl-istaġun ta' wara. Fl-1970-71 Birkirkara marru tajjeb hafna fl-FA Trophy. Wara li għelbu lil Hal Qormi fl-ewwel rawnd, ġew *draw* ta' 1-1 kontra Gżira United fil-kwarti tal-finali. Birkirkara mbagħad rebhu r-replay 1-0.

Fis-semi-finali Birkirkara ltaqqu kontra Hibernians. Kienet logħba mill-isbah, biż-żewġ timijiet jattakaw b'kollox. Il-logħba setgħet marret kull naha izda sfortunament għall-Karkarizi x-xorti kienet kontri-hom. Hibs rebhu 1-0 b'gowl skurjat b'daqqa ta' ras mill-plejer internazzjonali Freddie Delia.

Fl-istaġun 1971-72 Birkirkara spiċċaw fil-hames post tal-klassifika ta' l-Ewwel Diviżjoni. Kien staġun fejn mhux biss zammew posthom mal-kbar izda wiehed fejn urew li kellhom tim tajjeb biżżejjed biex jikkompetu.

Birkirkara jitilfu l-Kampjonat u l-FA Trophy

L-istaġun tal-futbol 1972-73 kien wiehed mill-aktar interessanti. Fil-bidu Floriana bdew tajjeb u għall-ewwel deheru li kienu sejin jigrub bil-kampjonat. Izda fl-ahhar partita ta' l-ewwel rawnd ġew meġħluba minn Birkirkara u dik l-ewwel telfa tagħhom tat aspett ieħor lill-ġlieda għat-titlu, għaliex fethet tamiet godda lil Birkirkara li kienu għadhom ma tilfux logħba.

Fl-ewwel partiti tat-tieni rawnd Floriana deheru li reġġu rkupraw tajjeb sakemm waslet wahda mill-akbar sorpriżi tal-kampjonat meta tilfu kontra Gżira United. Din it-telfa l-aktar li gawdew minnha kienu Birkirkara. Meta Floriana tilfu kontra Sliema Wanderers, Birkirkara telghu jaqsmu l-ewwel post tal-klassifika.

Sfortunatament Birkirkara tilfu kontra Sliema Wanderers u billi Floriana tilfu wkoll kontra l-Belt, il-kampjonat infetaħ berah. U b'hekk l-ahhar partita tal-kampjonat bejn Floriana u Birkirkara kienet deċiżiva. Rizultat ta' *draw* igib miegħu serje ta' *deciders* bejn l-ewwel hames timijiet u rebha kienet tagħmel lir-rebbieh *champion* ta' Malta.

Kienet logħba diffiċli u sas-77 minuta kollox kien jindika li l-logħba kienet se tispicċa *draw*. Imbagħad bħal berqa fil-bnazzi wasal gowl skurjat minn 'Tichy' Grech u t-titlu mar lejn il-Floriana. Qatt qabel Birkirkara ma kienu hekk qrib ir-rebħ tal-kampjonat.

Michael Sultana l-kaptin ta' Gżira United u Charlie Spiteri, il-kaptin ta' Birkirkara qabel il-finali ta' l-FA Trophy fl-10 ta' Ġunju 1973. Gżira rebħu dik il-logħba 2-0.

L-edizzjoni ta' l-FA Trophy ta' dak l-istaġun kienet wahda mimlija sorpriżi. Sliema u Floriana, tnejn mill-favoriti sfaw eliminati firawnd preliminarju minn Marsa u Hibernians rispettivament.

Il-poloż tas-semi-finali tellghu lil Valletta kontra Birkirkara filwaqt li Hibernians kellhom jilaghbu kontra Gżira United. Din ta' l-aħħar kellha tiġi deċiża f'*replay* biex dahlu Gżira fil-finali. Birkirkara għelbu lil Valletta fis-semi-finali l-oħra.

Birkirkara kienu favoriti wara l-istaġun memorabbli li kellhom. Izda l-Gżira b'logħob tajjeb difensiv, irnexxielhom iżommu tajjeb u kkontrollaw lill-avversarji tagħhom u sfurzaw żewġ *replays*.

Il-finali bdiet il-Hadd 3 ta' Ġunju 1973 u spicċat *draw* ta' minghajr gowls, wara l-hin barrani. Każ kurjuż f'din il-logħba kien meta r-*referee* s-Sur Paul Bonett ġibed muskolu u ma setax ikompli jirreffja. Postu hađu s-Sur Tonio Briguglio.

L-ewwel *replay* saret il-Hamis 7 ta' Ġunju u spicċat fi *draw* iehor ta'

0-0. It-tieni *replay* intlagħbet nhar il-Hadd 10 ta' Ġunju u din id-darba Gżira hargu rebbieha bl-iskor ta' 2-0 b'gowl kull taqsim minn Caruana u Eric Schembri rispettivament.

Kienet vera hasra tara dawk il-mijiet ta' partitarji Karkariżi diżappuntati hekk li kif fi żmien xahar tilfu l-akbar żewġ unuri fl-istorja tal-futbol Malti.

Fl-istaġun 1973-74 Birkirkara niżlu hafna 'l isfel fil-klassifika finali. Matul dan l-istaġun kienu nvoluti fi ġlieda kontra r-*relegation* flimkien ma' Qormi FC u Hamrun Spartans. Wara ġlieda qalila, Birkirkara spicċaw it-tielet mill-aħħar bl-istess numru ta' punti daqs Qormi u wiehed iżjed mill-Hamrun. B'hekk l-Ispartans ġew relegati u Birkirkara kellhom jilaghbu *decider* kontra Qormi. Il-Karkariżi rebħu 1-0 biex salvaw ġildhom u tefghu l-Qriema lura lejn it-Tieni Diviżjoni.

Izda fl-istaġun 1975-76 ma helsuhiex. Għal darba oħra Birkirkara ġew relegati. Hawnhekk bdiet serje ta' promozzjonijiet u relegazzjonijiet li waslu biex it-tim Karkariż jingħata l-laqam tal-YoYo Klabb tal-futbol Malti.

Is-sitwazzjoni kienet hekk:

1975-76 relegati mill-Ewwel għat-Tieni Diviżjoni

1976-77 promossi għall-Ewwel Diviżjoni

1977-78 relegati mill-Ewwel għat-Tieni Diviżjoni

1979-80 promossi għall-Kampjonat Premier

1980-81 relegati għall-Ewwel Diviżjoni

Fl-istaġun 1982-83 Birkirkara reġghu rritornaw lejn il-Premier Division. Izda dak l-istaġun kien aktar taż-Żabbarin milli tal-Karkariżi. St Patrick's taht il-gwida tal-kowċ Edward Darmanin, komplew bis-suċċessi, tant li f'perijodu ta' tliet staġuni hallew it-Tielet Diviżjoni u baqghu telghin sal-Premier.

Iż-Żabbarin kienu l-aħjar tim u sofrew telfa wahda biss kontra Birkirkara. L-*Istripes* ma ċedewx pulzier, b'konsegwenza li fi tmien il-kampjonat Birkirkara spicċaw fil-quċcata maż-Żabbarin. Fic-*Championship Decider*, St Patrick's għelbu lil Birkirkara 2-0 b'gowls ta' Bezzina u Holland.

Hawnhekk Birkirkara komplew jitbandlu bejn iż-żewġ diviżjonijiet.

1983-84 relegati għall-Ewwel Diviżjoni

1984-85 promossi għall-Kampjonat Premier

1985-86 relegati għall-Ewwel Diviżjoni

F'dan l-istaġun Birkirkara kellhom ġirja sabiha fl-FA Trophy. Fl-ewwel rawnd għelbu lil Floriana bil-*penalties* wara *draw* ta' 2-2. Fil-kwarti tal-finali rebħu 6-1 kontra Mosta biex fl-aħhar tilfu 4-0 kontra Rabat fis-semi-finali wara *draw* ta' 2-2. F'dak l-istaġun Rabat kienu rebħu l-kampjonat u t-Trophy.

1986-87 promossi għall-Kampjonat Premier

1987-88 relegati għall-Ewwel Diviżjoni

Fil-finali ta' l-FA Trophy mill-Ewwel Diviżjoni

Fl-istaġun 1989-90, Birkirkara barra milli rebħu l-promozzjoni għall-Premier Division, irnexxielhom wkoll jaslu sal-finali ta' l-FA Trophy. F'dan l-istaġun il-kompetizzjoni kienet mimlija sorpriżi, tant li mhux anqas minn hames timijiet tal-Premier kienu eliminati minn timijiet ta' l-Ewwel Diviżjoni.

Fl-ewwel rawnd Birkirkara eliminaw liż-Żurrieq bl-iskor ta' 2-1 wara li ngħata l-hin barrani. Fit-tieni rawnd il-Kalkarizi għelbu lil Senglea Athletics 1-0 biex fis-semi-finali ltaqghu kontra Floriana.

F'dak l-istaġun Floriana kienu qeghdin jiċcelebraw id-90 anniver-sarju mit-twaqqif tagħhom. Il-Furjanizi fit-tieni rawnd umiljaw lil Hamrun Spartans b'rebħa ta' 4-0. Kien riżultat li għamel lil Floriana favoriti li jirbħu l-logħba iżda dak li għamlu kontra Hamrun, il-Floriana ma għamlux kontra Birkirkara fis-semi-finali.

F'logħba eċitanti, il-Kalkarizi fil-hin barrani dawru telfa f'rebħa gloriuża biex kisbu d-dritt li jikkontestaw il-finali kontra Sliema Wanderers.

Il-finali kienet wahda tattikament kumbattuta. Kontra tim teknika-ment superjuri, il-Kalkarizi ddefendew b'mod intellġenti. Kien biss tmiem drammatiku b'gowl kontroversjali fl-aħhar sekondi li wassal lis-Sliema biex jerġghu jirbħu t-Trophy wara hdax-il sena u fl-istess hin caħħad lil Birkirkara milli jisfuzaw il-hin barrani.

Kampjonat farsa

Fl-istaġun 1990-91 Birkirkara kienu involuti fi ġlieda qalila kontra r-relegation flimkien ma' Rabat, Naxxar u Żurrieq. Din it-taqtiġha deher li kienet se toffri tmiem interessanti u eċitanti għall-kampjonat. Imbagħad bdiet il-farsa.

Żurrieq tilfu kontra Valletta. Iżda wara l-logħba Żurrieq rebħu l-

punti fuq il-mejda tal-Bord Dixxiplinarju. Dan ma setax ma kellux effett negattiv fuq it-tamiet tat-tliet timijiet l-oħra mdahhla fit-taqtiġha.

Ptit anqas minn xahar wara, kienu r-Rabat li rebħu bl-istess mod il-punti mitlufa fil-grawnd kontra Sliema Wanderers. B'dan il-protest Naxxar ġew relegati. Għalhekk in-Naxxarin bi protesta ma niżlux għal-logħob kontra ż-Żurrieq. Dan il-pass ikkundanna lil Birkirkara, li allura sfaw vittmi bla htija.

Kienet farsa li fortunatament qatt aktar ma giet ripetuta. L-MFA hadet passi horox kontra Naxxar u waqqgħethom fit-Tielet Diviżjoni. L-oħrajn helsuha hafif. Fl-istaġun ta' wara l-MFA ziedet tim iehor fil-kampjonat u għalhekk Birkirkara ġustament żammew posthom mal-kbar.

Birkirkara Luxol

L-istaġun 1990-91 donnu ġab ir-riżq lil Birkirkara. Fl-ewwel staġuni tas-Snin Disghin ma għamlux affarijiet kbar. Żammew biss posthom mal-kbar biex fl-1994 sehhet ġrajja li tat il-ħajja l-futbol f'Birkirkara. Fil-bidu ta' dak l-istaġun Birkirkara FC ingħaqdu ma' Luxol St Andrew's biex iffurmaw il-klabb il-ġdid ta' Birkirkara Luxol.

Din il-ghaqda damet biss żewġ staġuni iżda serviet biex tqajjem l-interess fir-rahall u tistabbilixxi l-klabb fost il-kbar.

Inawgurat iċ-ċentru l-ġdid

Nhar il-Ġimgħa 15 ta' Marzu 1996 kien inawgurat uffiċjalment iċ-ċentru l-ġdid ta' Birkirkara Luxol fi Triq il-Wied mill-Prim Ministru ta' Malta, Eddie Fenech Adami fil-preżenza ta' mistednin distinti fosthom Segretarji Parlamentari, membri Parlamentari, is-Sindku ta' Birkirkara u membri tal-Kunsill, il-President ta' l-MFA Dr Joe Mifsud u rappreżentanti ta' klabbs tal-futbol u tal-kazini tal-lokal flimkien ma' mistiedna oħrajn.

Ġewwa u barra iċ-ċentru folla kbira laqgħet il-wasla tal-mistednin u wara l-banda tal-lokal daqqet marċi brijużi matul it-toroq prinċipali tar-rahall. *Fanfara* mill-iscouts laqgħet lill-Prim Ministru fiċ-ċentru l-ġdid.

Saru diskorsi għall-okkażjoni mill-President ta' Birkirkara Luxol is-Sur Joe Gauci, miċ-Chairman is-Sur Victor Zammit u mill-Viċi-Chairman Dr. Mark Fenech. Huma spjegaw x'wassal biex fi spazju ta'

erba' snin minn suq mitluq u abbandunat sar centru modern mghammar b'facilitajiet għall-plejers, għall-amministrazzjoni, klinika u sala għar-rikreazzjoni tal-membri.

Issema kif l-interess f'dan il-post beda meta l-każin l-antik kien se jagħlaqlu ċ-ċens u finanzi biex jinxtara ma kienx hemm. Biex Birkirkara FC ma jispicċawx bla każin saru negozjati fit-tul mas-sidien u b'xorti tajba sar kompromess u b'hekk sar l-akkwist tal-post. F'dan il-perijodu bdew id-diskussjonijiet ma' l-awtoritajiet biex is-suq ikun mibdul f'centru soċjali u rikreattiv immexxi minn Birkirkara FC.

Il-Parlament Malti f'Lulju 1990 unanimament għadda rizzoluzzjoni li biha awtorizza lid-Dipartiment ta' l-Artijiet jittrasferixxi s-suq lil Birkirkara FC b'titolu ta' ċens temporarju.

Tkellmu wkoll Dr. Joe Mifsud, President ta' l-MFA u Dr. Eddie Fenech Adami, Prim Ministru. Wara, il-Prim Ministru kixef irhama commemorattiva li tbierket mill-Kapillan Dun Vincenz Demicoli.

Dan iċ-ċentru jagħti bla dubju dimensjoni ġdida lill-futbol Malti. Għax huwa frott ta' ideat moderni li jharsu lejn il-futur.⁵

Birkirkara FC isiru kumpanija pubblika

Nhar il-Ġimgħa, 6 ta' Diċembru nkitbet pagna ġdida fl-istorja tal-klabb ta' Birkirkara u tal-futbol Malti. Dakinhar fis-sala tal-klabb saret laqgħa ġenerali straordinarja għall-membri tal-klabb. Ir-raġuni tal-laqgħa kienet biex jiġi spejgħat lill-membri kif kienet se tibda taħdem il-kumpanija pubblika li biha kien sejjer jitmexxa l-klabb wara Jannar, 1997 issa li kienu waslu l-permessi mehtieġa min-naħa tal-Malta Financial Services Corporation.

Il-laqgħa għet miftuha miċ-Chairman, Victor Zammit fejn qal li dan kollu kien qiegħed isir biex il-klabb ikun jista' jagħmel investiment mhux bilfors konness direttament mal-futbol. Dan iservi biex idahhal dħul biex ikopri l-ispiza rikorrenti ta' kull sena u b'hekk ma jibqax jiddependi biss minn għbir jew donazzjonijiet.

Fost il-proġetti ta' investiment, semma l-grawnd ta' l-Infetti li kellu jinbidel fi grawnd *full size*, radju tal-komunità, u *gymnasium* u *fitness centre* li kellu jsir fiċ-ċentru l-ġdid. F'dik il-laqgħa thabbar ukoll li kien hemm żewġ ishma, jiġifieri dawg ta' Lm500 u dawg ta' Lm50.

Il-proposta tal-kumpanija ntlagħget tajjeb mill-membri tal-klabb u hafna kienu fl-ewwel ġranet li xtraw l-ishma fil-kumpanija l-ġdida.

Naturalment hadd ma stenna li fl-ewwel snin il-kumpanija kienet se tagħmel profitti, iżda l-idea kienet wahda tajba u kuraġġuza u wara numru ta' snin l-investment żgur jibda jagħti l-frott.⁶

1996-97

F'dan l-istaġun Valletta FC kienu favoriti li jirbħu l-kampjonat. Il-Beltin kienu ilhom erba' staġuni jippruvaw iżda kull darba sabu lil haddiehor qabilhom. Din id-darba Valletta ma fallelwx iżda mhux qabel ma rnexxielhom jegħlbu l-isfda qawwiya li offrewlhom Birkirkara.

Il-Karkariżi kienu rivelazzjoni ta' l-istaġun. Birkirkara fl-aħħar bdew jemmnu fil-kapaċitajiet tagħhom stess. Bdew jilagħbu futbol sabih u bis-sens u fuq kollox bdew iġibu r-rizultati.

Dan kien bla dubju l-aqwa staġun fl-istorja tal-klabb sa dak iż-żmien. Dan johroġ ċar mit-*triple* li għamlu fuq l-ex *champions* Sliema Wanderers u d-*double* li għamlu fuq Floriana. Birkirkara għelbu wkoll lil Valletta fit-tieni rawnd, iżda mbagħad tilfu l-logħba kruċjali tat-tielet rawnd li tat il-kampjonat lil Valletta.

L-akbar rigal għall-Karkariżi f'dan l-istaġun kienet il-kwalifikazzjoni għall-Ewropa għall-ewwel darba fl-istorja tal-klabb.

1997-98

Birkirkara fethu l-istaġun 1997-98 bi draw ta' 2-2 kontra Hibernians fil-Lowenbrau Cup. Jumejn wara, Hibernians b'tim żarmat tilfu 9-0 kontra Valletta. Wara dan ir-rizultat pervers, Birkirkara riedu bilfors jegħlbu lil Valletta biex jirbħu t-tazza. Il-logħba bejn dawn iż-żewġ rivali spicċat fi draw iehor ta' 2-2, biex Valletta rebħu l-ewwel kompetizzjoni ta' l-istaġun.

Fis-Super 5 Tournament, Birkirkara bdew tajjeb b'rebħa ta' 1-0 kontra ċ-*champions* Valletta. B'hekk Birkirkara sabu ruħhom favoriti li jirbħu dan it-tournament prestiġjuż għall-ewwel darba fl-istorja tagħhom. Iżda għal darba oħra Birkirkara żelqu fl-aħħar. Gowl ta' Mark Galea wara biss erba' minuti kien bizżejjed biex jagħti rebħa ta' 1-0 lil Floriana.

Id-debutt ta' Birkirkara fl-Ewropa

F'dan l-istaġun Birkirkara bħala *runners-up* tal-kampjonat Malti hadu sehem għall-ewwel darba fit-Tazza UEFA kontra t-tim Slovak ta'

Spartak Trnava. Fl-istadium Nazzjonali Birkirkara tilfu biss bl-iskor ta' 1-0. Kien bidu tajjeb ghat-tim Karkariż fid-debutt tagħhom fl-Ewropa.

Fit-tieni leg, Birkirkara regghu kellhom logħba tajba minkejja li tilfu bl-iskor ta' 3-1. Mark Galea li kellu logħba verament tajba skorja l-gowl Karkariż fit-tieni taqsima.

Fil-kampjonat it-tigrija għall-unuri regghet kienet bejn Valletta u Birkirkara. Din id-darba t-taqtigħa kienet ferm aktar harxa mis-sena ta' qabel. Fi tmiem it-tieni rawnd Birkirkara kienu jinsabu f'ras il-klassifika żewġ punti biss aktar minn Sliema u Valletta. Minn hawn bdiet il-girja lejn ir-rebħ tal-kampjonat. Hawnhekk kemm Birkirkara u Valletta għelbu lis-Sliema biex baqgħu waħidhom f'ras il-klassifika.

Sa fl-aħhar waslet il-logħba deċiżiva bejn iż-żewġ sfidanti. Dakinhar l-Istadium Nazzjonali kien mimli daqs bajda. Kienet logħba sabiha u drammatika għall-aħhar. Giglio fetah l-iskor għall-Belt fit-30 minuta. Birkirkara ġew mogħtija *penalty* izda Cini salva x-xutt ta' Joe Brincat. Fil-45 minuta Zammit ġab id-*draw* għal Birkirkara. Dan il-gowl deher li kien se jaqleb ir-rizultat favur Birkirkara izda fis-67 minuta Valletta ġew mogħtija *penalty* u din id-darba Zarb ma żbaljax biex il-kampjonat reġa' mar għal darba ohra lejn il-Belt. Kien diżappunt kbir ieħor għall-Karkariżi.

L-istaġun 1998-99

L-istaġun 1998-99 beda fuq nota mill-aqwa u spicċa fuq ohra pjut-tost hażina. Sa fl-aħhar waslet! Hekk qalu l-Karkariżi meta fil-bidu ta' l-istaġun Birkirkara rebħu l-Lowenbrau Cup għall-ewwel darba.

Wara l-qtugħ ta' qalb ta' l-istaġun ta' qabel dan l-unur nizeł għasel mal-partitarji Karkariżi, għalkemm kien hemm mumentu meta deher li setgħu jitilfu dan l-unur ukoll. Meta Hibernians għelbu lil Valletta 3-1 fl-ewwel logħba, it-tim tar-Raħal Ġdid deher favorit li jirbah l-ewwel kompetizzjoni ta' l-istaġun. Din il-fehma kompliet tissahħah meta Valletta għelbu lil Birkirkara 3-1 fit-tieni logħba.

Hawnhekk kollox deher mitluf għall-Karkariżi. Birkirkara riedu rebħa ta' 3-0 fuq Hibernians biex jirbħu tazza. Ftit deher li kellhom ċans, izda Birkirkara qamu għall-okkażjoni u rebħu 4-0 biex jirbħu l-ewwel unur prinċipali fl-istorja tagħhom.

Ftit ġimghat wara din ir-rebħa storika, Birkirkara žiedu tazza ohra

Sa fl-aħhar unur prinċipali għal Birkirkara! Antoine Zahra u Victor Zammit jiċċelebraw ir-rebħ tal-Lowenbrau Cup fil-bidu ta' l-istaġun 1998-99. Ftit ġimghat wara Birkirkara žiedu s-Super Five Cup ma' din it-tazza.

fil-kollezzjoni żgħira tagħhom. Fit-3 ta' Awissu 1998 Birkirkara għelbu lil Hibernians 1-0 fl-ewwel logħba tas-Super Five Cup. Kellu jkun gowl ta' Joe Brincat hames minuti mit-tmiem li ta din ir-rebħa lil Birkirkara.

Ir-rebħa ta' 4-2 tas-Sliema Wanderers fuq Valletta fis-semi-finali l-oħra, waslet għal finali bejn dawn iż-żewġ rivali antiki. Fil-passat Sliema kemm-il darba qasmu qalb il-Karkarizi iżda din id-darba l-istorja kienet ferm differenti. Birkirkara għelbu lis-Sliema 4-0 b'faċilità kbira biex rebħu t-tieni tazza ta' l-istaġun.

Tliet rebħiet u tliet tazzi mitlufa.

Il-bidu tajjeb li għamlu Birkirkara f'dan l-istaġun għamlu l-Birkirkara favoriti li jirbħu l-kampjonat. Iżda donnu l-magħmul li għandu fuq rasu t-tim Karkariz ma' jista' jitleq b'xejn! Matul dan l-istaġun Birkirkara għelbu liċ-Champions Valletta tliet darbiet iżda xorta wahda tilfu l-kampjonat.

Fl-ewwel żewġ rawnds Valletta dehru superjuri għal kull tim iehor fil-kampjonat. Iżda fit-tielet rawnd Birkirkara kienu forsi xi ftit aħjar. Meta mbagħad Birkirkara għelbu lil Valletta fl-aħħar konfront dirett bejn iż-żewġ rivali Birkirkara daħlu b'ċans kbir li jirbħu l-kampjonat. Valletta kellhom biss vantaġġ ta' punt meta kien għad jonqoshom jilaghbu żewġ partiti oħra qabel it-tmiem tal-kampjonat fosthom il-logħba diffiċli kontra Sliema Wanderers. Iżda Valletta ma żbaljawx. Rebħu ż-żewġ partiti u tielet kampjonat fi tliet snin.

Kien għad fadal l-FA Trophy u Super Cup. Ir-rebħ tal-kampjonat halla konsegwenzi koroh fit-tim tal-Valletta. Il-Beltin kellhom bosta plejers importanti imweġġa'. Għalhekk għal darba oħra Birkirkara dehru favoriti li jirbħu dawn iż-żewġ kompetizzjonijiet. Iżda biex naq-tagħha fil-qasir, ngħid biss li Birkirkara reġgħu ddiżappuntaw. Fi żmien ftit granet Birkirkara tilfu fil-finali ta' l-FA Trophy u fil-finali tas-Super Cup kontra Valletta.

Dan kien bla dubju għeluq verament diżappuntanti għat-tim Karkariz. Iżda żgur li l-futur jawgura hafna aħjar għal dan il-klabb qalbieni iżda sfortunat.

Klabbs oħra li kienu mwaqqfin f'Birkirkara matul is-snin.

Klabb	Sena
Birkirkara St Paul's	1927
Birkirkara Shamrocks	1934
Birkirkara Express	1936
Birkirkara Rangers	1936

Birkirkara Blue Stars	1936
Birkirkara Swifts	1937
Birkirkara Roxy	1937
Birkirkara Swallows	1941
Birkirkara Lions	1943
Birkirkara Home Guard	1944
Birkirkara United Eagles	1944
Birkirkara Catholic A.	1945
Birkirkara Dynamoes	1946
Birkirkara Youngsters	1946
Birkirkara Valley Youths	1948
Birkirkara Youths	1949
Birkirkara ZHN	1950
Birkirkara Rovers	1951
Birkirkara Hotspurs	1951
Birkirkara Continentals	1952
Birkirkara Little Juventus	1953
Birkirkara Athletics	1953
Birkirkara Phoenicians	1954
Birkirkara Tigers	1954
Birkirkara St Louis	1955
Birkirkara St John's	1955
Birkirkara St Francis	1955
Birkirkara George Town	1956
Birkirkara Red Wings	1956
Birkirkara Vanguard	1957
Birkirkara Devils	1958
Birkirkara Stars	1958
Birkirkara Golden Orient	1960
Birkirkara Palmeiras	1960
Birkirkara Veritas	1960
Birkirkara St Roque	1961
Birkirkara Corinthians	1963
Birkirkara Hispot	1964
Birkirkara Heroes	1965
Birkirkara Youth Centre	1965
Birkirkara Thunderbirds	1966
Birkirkara Palma Boys	1971
Birkirkara Ards	1971
Birkirkara Toppers	1972
Birkirkara Las Vegas	1972
Birkirkara St Helen	1974
Birkirkara Duke's Sombrero	1975
Birkirkara Swingers	1975
Birkirkara St Joseph's	1975
Birkirkara Ta' Paris	1976
Victory United	1976
Saviani FT	1976

Kolbe FT	1976
Stelmar FT	1976
Birkirkara Taurus	1977
Birkirkara ZS	1977
Birkirkara Labour Brig.	1977
Birkirkara Big Ben	1979
Birkirkara Valley United	1979
Birkirkara Falcons	1980
Birkirkara MLP	1980
Birkirkara Tudor Lynx	1980
Birkirkara Old Church YC	1980
Birkirkara St Andrew's	1980
Birkirkara Tri Stars	1980
Birkirkara Trafalgar	1981
Ta' Paris Santos	1988
Birkirkara Oratory Boys	1995
Birkirkara Tavs	1995

NOTI U REFERENZI:

1. Bonnett A., 'Niftakar il-Bidu', *Birkirkara Luxol* V. 2 N. 3.
2. Borg C., 'Memorji mid-djarju tiegħi', *Birkirkara Luxol* V. 2 N. 6.
3. Bonnett A., 'Meta Birkirkara rebħu l-ġlieda u tilfu t-tazza', *Birkirkara Luxol* V. N. 10.
4. Sacco R., 'Madwar il-Clubs', *Sports* (24-11-64).
5. *Birkirkara Luxol FC, Program Uffiċjali*, V. 2 N. 14.
6. *The Stripes, Program Uffiċjali ta' Birkirkara*, V. 3 N. 13.

BIRŻEBBUĠA

Birzebbuga Hunters	1934-1939
Birzebbuga St Peter's	1946-

Birzebbuga Hunters

Sena ta' Fondazzjoni	– 1934				
L-Ewwel Loghba	– 28-10-34	k.	St Julians Spurs	2-1	Tielet Diviżjoni
L-Ewwel Loghba – Kompetittiva	– 28-10-34	k.	St Julians Spurs	2-1	Tielet Diviżjoni
L-Ewwel Loghba – Kampjonat	– 28-10-34	k.	St Julians Spurs	2-1	Tielet Diviżjoni

Il-futbol fir-raħal żgħir u pittoresk ta' Birzebbuga beda qabel il-gwerra fi żmien meta l-futbol Malti kien fl-aqwa tiegħu. Naturalment in-nies tal-post dejjem kienu jaraw lin-nies tas-servizzi f'Kalafrana u f'Hal Far u kienu jithajru minnhom.

L-ewwel tim li kien hemm f'Birzebbuga kien il-Hunters li twaqqaf fl-1934. B'danakollu l-futbol f'dan il-post li dari kien biss villegġatura, kiber wara l-gwerra meta twaqqaf it-tim ta' St Peter's.

Birzebbuga Hunters lagħbu l-ewwel logħba uffiċjali tagħhom fit-28 ta' Ottubru 1934 fit-Tielet Diviżjoni kontra St Julians Spurs u rebħu bl-iskor ta' 2-1 wiehed. Hunters damu fil-kampjonat sa l-aħħar ta' l-istaġun 1938-39 meta għamlu bħal hafna timijiet oħra u żarmaw it-tim minhabba l-gwerra.

Birżebbuġa St Peter's

Sena ta' Fondazzjoni	– 1946				
L-Ewwel Loghba	– 29-09-46	k.	Ajax II	0-6	Loghba ta' hbiiberija
L-Ewwel Loghba – Kompetittiva	– 13-10-46	k.	Birkirkara II	1-1	Tielet Diviżjoni
L-Ewwel Loghba – Kampjonat	– 13-10-46	k.	Birkirkara II	1-1	Tielet Diviżjoni

Kuluri:	– Illum	Flokkijiet ċelesti u qfiezet bojod
Indirizz:	– 1946-47	40 Triq Birżebbuġa
	– 1951-52	8 Pretty Bay, Birżebbuġa
	– 1955-56	75 Triq Birżebbuġa
	– Illum	Pretty Bay, Birżebbuġa

Unuri mirbuha minn Birżebbuġa St Peter's

Kompetizzjoni	Rebbieha		Runners-Up	
Tielet Diviżjoni	1953-54	1997-98	1961-62	
Tielet Diviżjoni Sezzjoni	1958-59	1959-60		
Tazza Tielet Diviżjoni	1960-61	1968-69		
Raba' Diviżjoni			1978-79	
Tazza Raba' Diviżjoni			1977-78	
Under 21 III Sezzjoni	1967-68			
Reserves III Sezzjoni	1968-69	1975-76		
Kampjonat NSB 4 Distrett			1967-68	
Certifikat ta' Imġieba tajba	1951-52			

Loghba għall-benefiċenza 1968-69 k Mosta Athletics 3-0

Wara l-gwerra gie mwaqqaf tim iehor f'Birżebbuġa li kien gieb l-isem ta' Birżebbuġa United. Dan it-tim taż-żgħażaġh fl-istaġun 1944-45 ha sehem fl-*Associates Members League*. Fl-istaġun ta' wara dan it-tim ma ramax u minflok deher għall-ewwel darba t-tim ta' Birżebbuġa St Peter's.

St Peter's ġew aċċettati fl-MFA u fl-istaġun 1946-47 ħadu sehem fil-kampjonat tat-Tielet Diviżjoni. F'dak iż-żmien Birżebbuġa kienet post tal-villegġatura, iżda minkejja dan l-interess fl-isports kien kbir. Ftit huma dawk il-klabbs f'Malta li jiehdu sehem f'aktar minn dixxiplina wahda. Iżda fl-ewwel snin tiegħu l-klabb ta' St Peter's kien diġà jiġbor

St. Peter's FC 1960-61. Rebbieha tat-Tazza tat-Tielet Diviżjoni. Wara: L. Griscti, A. Aquilina, Z. Aquilina, S. Piscopo, E. Bellizi, A. Sultana. Quddiem: Allen, F. Agius, R. Grech, C. Vella, J. Grima.

fih minbarra l-futbol, il-banda tal-post, il-*billiard*, it-tigrijiet tal-qluġh u l-*waterpolo*.

Kien hemm żmien meta minhabba nuqqas ta' *Pitch* waqfu milli jiehdu sehem fil-*waterpolo* u kien hemm żmien ukoll meta minhabba xi differenzi bejn is-sidien tad-dghajjes it-tigrijiet waqfu wkoll, iżda jiena niftakar sewwa li sas-snin sittin dawn kienu għadhom isiru.

Għal dik li hija banda tal-post, din twaqqfet fl-istess klabb tal-futbol tant li sas-snin sittin il-kazin kien għadu jismu St Peter's Sports & Philharmonic Club. Iżda mbagħad raw li kumitat wiehed ma setax ilaħhaq ma' kollox u l-banda, għalkemm baqgħet fl-istess kazin għazlet kumitat għaliha.

B'danakollu l-futbol f'dan il-post dejjem baqa' l-aktar sport popolari. Il-hajja fil-kampjonat qatt ma kienet faċli għal Birżebbuġa, iżda kien hemm żminijiet sbieħ ukoll. Fl-istaġun 1951-52 kienu marru tajjeb hafna u kienu fost il-protagonisti fit-Tielet Diviżjoni. Fl-ahhar ta' l-istaġun spicċaw fit-tielet post fil-waqt li fin-*knock-out* għelbu lit-tim ta' Haż-Żebbuġ 2-0 fl-ewwel rawnd biex wara tilfu 1-0 kontra t-tielet tim tas-St George's.

Fl-istaġun 1952-53 reġghu marru tajjeb. Dik is-sena spicċaw fit-tieni

post tal-klassifika finali wara Gżira United. Fit-tazza waslu sal-kwarti tal-finali fejn tilfu 1-0 kontra t-tielet tim tal-Valletta 1-0.

Żmien Izzo u Scannura

L-istaġun 1953-54 kien wiehed mill-aqwa fl-istorja tal-klabb ta' Birzebbuġa. Dak iż-żmien kellhom magħhom plejers ta' fama bħal Bertu Izzo, Scannura, Bongailas, Coxhead u oħrajn. F'dak l-istaġun memorabbli Birzebbuġa rebħu Sezzjoni A tat-Tielet Diviżjoni mingħajr ma tilfu punt wiehed. Fid-*decider* ghar-rebħ tal-kampjonat Birzebbuġa għelbu lil Little Rainbows 1-0. Il-gowl fid-*decider* skurjah Scannura.

Birzebbuġa damu żewġ staġuni fit-Tieni Diviżjoni qabel ġew relegati fl-istaġun 1955-56, iżda fl-istaġun 1958-59 huma reġġu rebħu s-sezzjoni bl-istess numru ta' punti daqs Lija Athletics. Huma għelbu lil Lija 2-0 fid-*decider* iżda meta mbagħad ġew għad-*decider* l-oħra bejn ir-rebbieħa tas-sezzjonijiet, St Peter's tilfu 1-0 kontra Żurrieq.

Din il-logħba rat wahda mill-aktar folol fix-Schreiber u s-Saints kienu ferm sfortunati li tilfu din il-logħba importanti.

L-istaġun 1959-60 St Peter's għal darba oħra reġġu kienu minn ta' quddiem jiċċallingjaw għall-promozzjoni. Rebħu s-sezzjoni mingħajr telfa għalkemm f'dik is-sezzjoni kellhom timijiet tajbin bħal Melita, Msida St Joseph's u Balzan. Iżda għal darba oħra ġew meġhlu fid-*decider* għal promozzjoni miż-Żejtun Corinthians li rebħulhom 3-0.

Fl-istaġun 1960-61, is-Saints reġġu iċċallingjaw iżda din id-darba kellhom jikkumentaw bit-tieni post b'punt wiehed biss wara Żurrieq. F'dak l-istaġun St Peter's kellhom tim verament qawwi u pattew għad-diżappunt li kellhom fil-kampjonat fin-*knock-out*. Bdew b'rebħa ta' 4-0 kontra l-Gudja u komplew billi għelbu lin-Naxxar Lions 2-1 fil-kwarti tal-finali u lil Msida St Joseph's 1-0 fis-semi-finali. Fil-finali għamlu rebħa sabiħa ta' 2-0 kontra t-tim qawwi ta' St Venera Lightnings.

Dan is-suċċess kien forsi l-qofol ta' dak it-tim li hafna diletanti minn Birzebbuġa għadhom jiftakru b'nostalgija. Wara dan l-istaġun bl-emi-grazzjoni s-Saints tilfu plejers tajba bħal John Coxhead, Dayney u E. Ellul. Dawn telqu lejn l-Awstralja filwaqt li Sunny Vella u Wedge marru l-Kanada. Brincat u Malcauchay marru jfittxu l-futur tagħhom fl-Ingilterra.

Birzebbuġa St. Peter's 1985-86.

Matul dan il-perijodu waqfu mil-logħob Bertu Izzo u Charlie Vella kif ukoll wiehed l-anqas jista' jinsa lil Salvu Grech u Toni Muscat il-*Bahri* li tant hadmu għall-klabb.¹

1969-97

It-tletin sena li għaddew bejn 1-1969 u 1998 kienu snin mimlija inkwiet għall-klabb ta' Birzebbuġa. Matul dawn is-snin il-klabb tista' tghid dejjem kien jiġġieled kontra r-relegation. Iż-żminijiet sbieħ matul dan il-perijodu kien ftit wisq u mbegħdin sewwa minn xulxin. Iżda minkejja dan kollu, il-klabb b'xi mod dejjem baqa' jżomm rasu 'l fuq mill-ilma.

L-aħgar staġun kienu bla dubju l-1976-77 meta Birzebbuġa waqgħu fir-Raba' Diviżjoni. Min-naħa l-oħra l-aħjar staġun kien dak ta' l-1977-78 meta waslu sal-finali tan-*knock-out* fejn sfortunatament tilfu 3-0 kontra Luqa St Andrew's wara li ż-żewġ timijiet ġew *draw* ta' 1-1.

Sa fl-aħhar wasal l-istaġun 1997-98, staġun mill-aqwa fejn it-tim ta' Birzebbuġa mhux biss rebħu l-promozzjoni għat-Tieni Diviżjoni iżda rebħu wkoll il-kampjonat tat-Tielet Diviżjoni. Fid-*decider* ghar-rebħ tal-kampjonat, Birzebbuġa għelbu lill-Imġarr 3-2 f'logħba mill-aktar

akkanita li ġibdet lejn Pace Grasso wahda mill-akbar folol ta' l-istaġun. F'dan l-istaġun Birżebbuġa rebhu wkoll Sezzjoni D tal-kampjonat tal-Minors. Dan is-suċċess jawgura tajjeb għall-futur.

Birżebbuġa Windmills

Għalkemm qatt ma hadu sehem fil-kampjonat Malti ta' min jghid xi haġa dwar it-tim ta' Birżebbuġa Windmills għaliex dan it-tim ta' kontribut kbir għall-iżvilupp tal-futbol f'dan ir-rahal.

Kien fl-istaġun 1971-72 li f'Birżebbuġa kien qieghed isir kampjonat tal-futbol għat-tfal taht is-sittax-il sena. Dan il-kampjonat kien qieghed jiġi organizzat mit-tim Brolli United. Hawnhekk Emmanuel Cutajar, Carmel Farrugia, Joe Farrugia u Mario Abdilla ġiehom l-idea li jgħaqqdu tim tal-futbol biex b'hekk ikunu jistghu jieħdu sehem f'dan il-kampjonat.

Wara li sabu *garage* fejn jiltaqgħu, waqqfu l-klabb eżatt fl-ewwel ta' Marzu 1972 fejn bħala President kien hemm Emmanuel Cutajar, Kaxxier Carmelo Farrugia u bħala membri Joe Farrugia, Nenu Zammit, Mario Abdilla, Joe Farrugia u Michael Camilleri taht l-isem ta' Windmill FC, ispirat minn raddiena li kienet tinstab fil-viċin.

It-tieni kumitat li ġie mtella' f'Awissu ta' l-istess sena ra li l-post li kellhom ma kienx adattat u wara xi nuqqas ta' ftehim ma' Mario Abdilla l-kumitat kien iddeċieda li jsib post ieħor. Hawn bis-saħħa tas-Sur Carmelo Cutajar li kien il-President Onorarju tal-klabb instab post aħjar. Wara dan il-post ġie rrangat minn dik il-kundizzjoni hażina li kien fih mill-membri stess li hadmu mingħajr hlas. Dan it-tieni kumitat ha' hsieb ukoll li jagħmel statut li fuqu kellu jitmexxa l-klabb u wara ġie anki registrat bħala każin sportiv skond il-liġi.

Fl-ewwel loġħba tiegħu fin-*knock-out* tal-Brolli League, Windmills tilfu 1-0. Minn hawn 'il quddiem it-tim qatt ma ha'eres lura u fl-istess sena kien organizza għall-ewwel darba *Summer 5 a side league* li kien sar fl-iskola tar-rahal.

Fl-istaġun 1972-73 Birżebbuġa Windmills kisbu l-ewwel suċċess tagħhom meta ġew *runner-up* fil-kampjonat ta' taht is-16-il sena organizzat minn RAF Luqa. Wara dan l-ewwel suċċess f'Diċembru ta' l-1973 il-kumitat iddeċieda li jdahhal tim fin-*knock-out* tal-MAFA. Fl-ewwel loġħba Windmills tilfu 4-0 kontra Hamrun Milenders.

Fl-istaġun 1973-74 Windmills hadu sehem fil-kampjonat organizzat

mill-National Sports Board tar-Raba' Distrett fejn it-tim ta' taht is-16-il sena spiċċa fit-tieni post.

Fl-istaġun 1975-76 reġa' kien wieħed ta' suċċess għall-klabb. It-tim ta' taht l-14-il sena spiċċa fit-tieni post fil-kampjonat ta' NSB filwaqt li t-tim tal-kbar rebah il-promozzjoni għall-Ewwel Diviżjoni fil-kampjonat tal-MAFA.

Issa l-klabb kien stabbilixxa ruhu bħala wieħed mill-aħjar klabbs *amateur* f'pajjiżna. Minn hawn 'il quddiem Birżebbuġa Windmills qatt ma harsu lura. Baqgħu dejjem jieħdu sehem bl-aktar mod sportiv kemm fil-kampjonati tad-dilettanti u wkoll f'dawk ta' zghazagh.²

Klabbs ohra li kienu mwaqqfa f'Birżebbuġa matul is-snin

Klabb	Sena
Birżebbuġa United	1944
Birżebbuġa Griffen	1945
Kalafrana FC	1956
Birżebbuġa Stars	1958
Birżebbuġa Spartak	1959
Birżebbuġa Southend	1963
Birżebbuġa Brolli United	1969
Birżebbuġa St George's Utd	1971
Birżebbuġa Youngsters	1971
Shell United	1971
Lido United	1971
Birżebbuġa YC	1971
Birżebbuġa Windmills	1973
Birżebbuġa Athletics	1973
Birżebbuġa Gunners	1974
Birżebbuġa SC	1977
Birżebbuġa ZS	1977
Birżebbuġa Youths	1982
Birżebbuġa Tigers	1990

NOTI U REFERENZI:

1. Sacco, R., 'Ma Dwar il-Clubs', *Sport* 1967.
2. Birżebbuġa Windmills — L-Għaxar Anniversarju.

BORMLA

St George's FC	1911 -
Cottonera United	1914 - 1930
Old St. George's	1928 - 1929
Cospicua United	1923 - 1924
Cospicua Rangers	1918 - 1919
Little St George's	1932 - 1940
Cospicua Labour Party	1929 - 1930
Cospicua Celtic	1934 - 1935
Cospicua Unitas	1934 - 1939
Cospicua Lions	1934 - 1939
Florid-Lions	1944 - 1946

St Andrew's u St Margerita

Immorru lura fiż-żmien sa l-ahhar snin tas-seklu l-iehor. Għall-habta tas-sena 1886, ċorma żgħażaġh ġewwa Bormla kienu jgħaddu ż-żmien jaraw lis-suldati Ingliżi jilagħbu l-futbol fil-*bar-racks* ta' Verdala fuq l-għolja ta' Santa Margerita.

F'dawk iż-żminijiet, iż-żgħażaġh Maltin ftit li xejn kellhom biex jgħaddu ż-żmien. Forsi xi passiġġata, is-sajd u l-kaċċa; il-bqija xejn aktar. Wiehed jista' jimmagina mela, kif iż-żgħażaġh Bormliżi baqgħu b'halqhom miftuh meta raw is-suldati Ingliżi jagħtu bis-sieq u bir-ras il-ballun matul il-*parade ground* tal-*barracks* ta' Verdala.

Kienu jingabru wara l-lasti, attenti biex meta l-ballun imur barra jkunu ta' l-ewwel li jilqgħuh u jixxutjawh lura. Il-Malti jitgħallm malajr u f'qasir żmien bdew juru hila kbira kif jilagħbu l-ballun. Kif jgħidu, fizzażal Ingliż tant iggustahom li darba waħda tahom ballun ġdid biex jilagħbu bih.

Dan il-ballun sar l-akbar teżor taż-żgħażaġh Bormliżi. Issa setgħu jilagħbu bejniethom. Ma kellhomx hwejjeg tal-futbol għalhekk, kull wiehed minnhom sab qalziet hażin, qatalgħu l-qliezi minn taht l-irkoppa u qala' l-għonq tal-qmies. Min irnexxielu jsib xi *boots* qadim tas-suldati kien jilbes lilu u min ma kellux, kien jilgħab hafi.

Dak iż-żmien il-lasti kienu jkunu żewġ lasti twal u bejniethom kienu jorbtu biċċa zigarella. Kienu jhaffru żewġ toqbiet fl-art u jdeffsu l-lasti kif jistgħu. Il-lasti xejn ma kienu sodi u ż-zigarella kienet tarma tixxe-

Ritratt storiku ta' Cospicua St Andrew's li jgħib id-data 1895 fuq il-ballun. Dan kien l-ewwel tim li twaqqaf f'Bormla għall-habta ta' l-1886 minn ċertu Toni Portelli.

jer ma' kull żiffa rih. Kienu għalhekk jinqalghu hafna kwistjonijiet jekk fil-fatt il-ballun ikunx għadda minn bejn il-lasti, minn fuq, jew min taht iż-żigarella.

F'qasir żmien iż-żgħażaġh kollha ta' Bormla nfexxew jilaghbu din il-logħba ġdida. Kull fejn tmur kont tiltaqa' ma' xi ċorma tfal jagħtu bis-sieq xi bott jew xi ballun taċ-ċarruta.

Fil-fethat tal-belt u madwar is-swar kont tiltaqa', ma' ġuvintur kbar jilaghbu l-ballun. Storbu, għajat, inkwiet u ġlied kienu bosta. Innies ta' Bormla xejn ma hađu gost b'dan u nkitbu hafna ittri fil-gurnali kontra l-logħob tal-futbol fit-toroq.

Minkejja dan kollu, aktar nies bdew jithajru u għall-habta ta' 1886-90 gie mwaqqaf tim bl-isem ta' St Andrew's. Il-fundatur tat-tim kien ċertu Toni Portelli li twieled f'Bormla fl-1860 u baqa' konness mat-timijiet ta' Bormla sa l-1910; l-ewwel bhala plejer, imbagħad bhala membru tal-kumitat ta' St George's.

Dan Toni Portelli kien bniedem mabbub hafna f'Bormla. Kien gentlom u sportiv. Kien ukoll wiehed mill-fundaturi tat-tim ta' St Andrew's u wara kompli ma' St George's. Halla xi noti dwar dan iż-

żmien li qegħdin nitkellmu fuqu. Wara mewtu fl-1910 dawn in-noti importanti ġew f'idejn Frankie Debono, il-fundatur tal-Malta Amateur Football Association. Debono ippubblika xi ftit minnhom fil-MAFA Yearbook 1955-56 fosthom insibu l-artiklu, *When the referee's whistle was first used in Malta*, li skond Debono kien deher fir-rivista Ingliza ta' l-isports *Athletic News*, hargha ta' Mejju 1886. Ir-rapport tal-logħba maqlub mill-Ingliż għall-Malti jgħid hekk:

"F'wesgħa ta' art imsejja 'Żabbar Grawnd', intlagħbet logħba *friendly* fl-10 ta' April, 1886, bejn hdax mill-imkejjen storiċi tal-logħba tal-ballun ġewwa Bormla u hdax li nqasdu mix-Shropshire Regiment; f'dik l-okkażjoni s-suffara tar-referee kienet intużat f'din il-Gżira għall-ewwel darba.

Wara 15-il minuta, is-soldati kienu tnejn minn fuq.

Davies skorja bir-ras wara tqassima ta' Mitchell u ftit wara nuqqas ta' ftehim bejn Borg u Zammit, ġieghel lil ta' l-ahhar jifta' fix-xibka tiegħu stess - haġa li ntlaqgħet bi skiet perfett. Imbagħad beda l-ghors! Wara dawk iż-żewġ gowls il-Maltin bdew ġejjin b'mod ta' theddid, imqar qabel ma' l-ballun kien jingħata bis-sieq deher ċar li sata' jinqala' diżastru. Hafna mill-folla preżenti ma rnexxilhomx jidhlu fil-grawnd li kien diġà mimli sew.

Davies kellu tbenġila f'rasu b'daqqa ta' sieq apposta u l-Maltin ġrew sfrenati, jagħtu bis-sieq lil kulhadd. Milli jidher is-sitwazzjoni ġiet ikkontrollata għax mill-anqas żewġ plejers ta' Cospicua St Andrew's, fosthom il-qalbieni Borg fil-lasti, ma setghux ikomplu minhabba d-daqqiet fil-ġlied ta' qabel.

Nofs siegħa mit-tmiem, Davies irritorna u Mitchell reġa' skorja u l-Maltin, bi ksur tar-regolamenti kollha tal-logħba, ġabu żewġ gowls minn Zarb. Kien ta' serħan meta nstemgħet l-ahhar tisfira, għax Davies u Knee ttiehdu malajr l-isptar għall-kura."

Jiena għamilt sforzi kbar biex nipprova insib kopja ta' l-*Athletic News*. Fittixtu kemm f'Malta u kemm fl-Ingilterra. Sa fl-ahhar imnaxxieli nsibu fl-National Library ta' l-Ingilterra li għandhom

kwazi l-kopji kollha ta' din ir-rivista importanti. Izda sfortunatament, il-harga imsemmija hawn fuq (Mejju 1886) ma fiha xejn dwar il-Futbol Malti. Kien diżappunt kbir ghalija. Seta' ghalhekk gara wahda minn zewg affarijiet.

1. Jew ir-rapport mhux genwin.
2. Portelli jew Debono zbaljaw id-data ta' l-artiklu.

Din ta' l-ahhar hija aktar possibbli. Wara kollox id-data tradizzjonali tal-fondazzjoni tal-klabb Cospicua St Andrew's minn dejjem kienet 1890 u mhux 1886. Barra minn hekk, il-kliem *bejn hdax mill-imkejjen storiċi tal-logħba tal-ballun ġewwa Bormla* juru li l-artiklu nkteb hafna wara d-data msemija. Għaliex jekk dan l-artiklu gie ippublikat f'Mejju ta' 1886 u din kienet l-ewwel logħba futbol li ntlagħbet f'Bormla kif setghu l-imkejjen ta' Bormla jkun storiċi għal-logħba tal-ballun?

Jien permezz tal-habib tiegħi Garry Armstrong li huwa antropologista u *lecturer* f'wahda mill-Universitajiet ta' Londra komplejt infittex dan l-artiklu fil-kopji li jeżistu tal-magazine *Athletic News*. Sfortunatament sa issa għadni ma sibt xejn. B'daqshekk marridx ngħid li Cospicua St Andrew's ma ġewx imwaqqfa fl-1886. Irrid ngħid biss li ma għandniex provi biżżejjed biex naċċettaw din id-data.

St George's FC

Sena ta' Fondazzjoni	- c.1890-94				
L-Ewwel Logħba	- 1894-95	k.	Floriana FC	1-0	Logħba ta' hiberija
L-Ewwel Logħba - Kompetittiva	- 19-11-11	k.	Sliema Wanderers	2-0	Civilian League
L-Ewwel Logħba - Kampjonat	- 19-11-11	k.	Sliema Wanderers	2-0	Civilian League
L-Ewwel Logħba - Tim barrani	- 12-04-14	k.	Tunis XI	6-3	Logħba ta' hiberija

Kuluri	- 1894	Flokkijiet suwed, qliezet bojod
	- 1900	Flokkijiet bojod, għonq abjad
	- 1906-07	Nofs blu u Abjad
	- 1925-26	Flokkijiet bojod, qliezet bojod
	- 1927-28	Flokkijiet homor
	- 1929-30	Ċrieki homor, sofor u suwed
	- 1939-40	Flokkijiet blu skuri
	Fil-preżent	Flokkijiet celesti, qliezet bojod
Indirizz	- 1896-08	18 Strada Santa Margerita
	- 1908	63 Strada Santa Margerita
	- 1936-37	52 Triq Bormla
	- 1937-38	Strada Santa Teresa
	- 1947-48	Piazza Paolino Vassallo
	- 1948-49	Każin tal-Banda San Ġorġ
	- 1986-87	Triq Santa Tereza
	- illum	12 'Centru 1890' Triq il-Pellegrinagg

Unuri mirbuha minn St George's FC

Kompetizzjoni	Rebbieha		Runners-Up	
Kampjonat Malti	1916-17		1913-14 1929-30	1917-18 1939-40
Tazza Maltija - Mile End Cup	1911-12	1926-27		
- Cousis Shield	1916-17			
- MFA Cup			1927-28 1936-37	1949-50
- FA Trophy				
Christmas Cup	1939-40			
Scicluna Cup 'B'			1950-51	
L-Ewwel Diviżjoni	1991-92			
It-Tieni Diviżjoni	1953-54 1958-59	1956-57 1965-66	1955-56	

	1971-72	1973-74		
	1996-97			
Tazza Tieni Diviżjoni	1958-59	1971-72	1953-54	
	1973-74		1965-66	
Sons of Malta Cup II	1972-73	1974-75		
Tazza Tieni/Tielet Diviżjoni	1987-88			
Żabbar FG League	1912-13			
Junior League	1908-09			
Minors League			1952-53	
Minors League Sezzjoni	1969-70	1970-71		
	1971-72	1980-81		
	1982-83			
Minors Cup	1969-70		1965-66	1982-83
Minors GC Cup	1967-68			
Reserves L-Ewwel Diviżjoni	1983-84			
Reserves Tieni Diviżjoni	1956-57	1971-72	1965-66	1969-70
Kampjonat taht 21sena			1957-58	
Kampjonat Sezzjoni B	1984-85			
<u>Tieni Tim</u>				
Tieni Diviżjoni Sezzjoni	1949-50			
Tielet Diviżjoni Sezzjoni	1953-54		1953-54	
<u>Tielet Tim</u>				
Tielet Diviżjoni	1946-47			
Tielet Diviżjoni Sezzjoni	1949-50			
Tazza Tielet Diviżjoni	1946-47	1948-49	1951-52	

Loghbiet ghal Tazza	1899-00	k. Floriana FC 3-2	1909-10
		k. HMS <i>Duncan</i> 1-0	1910-11
		k. HMS <i>Exmouth</i> 2-1	1913-14
		k. HMS <i>Chatham</i> 2-0	
Loghbiet għall-karità	1918-19	k. ASC MT 2-0	1918-19
		k. Navy 2-0	1929-30
		k. HMS <i>Caledon</i> 1-0	1929-30
		k. HMS <i>London</i> 1-0	1953-54
		k. Hibernians FC 1-0	1963-64
		k. Ghajnsielem FC 3-1	
Loghbiet ta' Benefiċenza	1948-49	k. Żejtun Corinthians 6-0	

It-twelid tat-tim tas-St George's

Ftit taż-żmien wara li twaqqaf il-klabb ta' St Andrew's twaqqaf tim iehor f'hanut tax-xorb fuq l-gholja ta' Santa Margerita. It-tim il-gdid ha l-isem tal-post. Bejn iż-żewġ timijiet kien hemm pika kbira u skond ma jghidu x-xjuh kienu jqabblu r-rizultati tal-loghob li kienu

L-eqdem ritratt li jeżisti tas-St George's. Fuq wara tar-ritratt hemm miktuba d-data 1894. Fit-tabella li qiegħed iżomm il-membri tal-kumitat tgħid hekk: 'We are the first winners to Floriana FC'.

jilaghbu kontra timijiet tas-servizzi. Kienu jifirhu mhux biss meta jirbhu, imma aktar u aktar, meta jitlef it-tim l-iehor.

Ftit taż-żmien wara, għall-habta ta' 1890-94 twaqqaf tim iehor f'Bormla li gie mogħti l-isem ta' St George's. Naturalment tliet timijiet ma setghux jghixu flimkien f'post żgħir bħal Bormla. Għalhekk dawn it-tliet timijiet inghaqdu fi klabb wiehed.

Hekk tweled il-klabb famuż ta' St George's. Il-klabb ma damx ma sar it-tim tal-poplu u rebah qalb il-Maltin kollha, l-aktar dawk tal-Kottonera. Is-St George's ma beżghux minn sfidi ta' timijiet qawwi-ja tas-servizzi u dejjem hargu bl-unuri. Nistghu nighidu li t-tim ta' Bormla, fl-ewwel snin tas-seklu kien igorr il-bandiera mhux ufficjali tal-klabb kampjun Malti.

M'hux ċar kif seta' gie l-isem ta' St George's. Joe Griffiths f'artiklu li kiteb fil-magazine *Civilization* isostni li l-klabb ha ismu minn plejer Ingliż li kien jilghab ma' Bormla f'dak iż-żmien li kien jismu George Cochrane. Sorsi ohra jghidu li l-klabb ha ismu mill-kazin tal-Banda San Ġorg fejn it-tim kien jiltaqa'. X' inhi il-verità ma nafux.¹

It-Tazza tal-Floriana

Għal habta ta' l-1894 twaqqaf it-tim famuż tal-Furjana. Nibtet pika kbira bejn iż-żewġ timijiet li wasslet għal-logħba storika ta' l-1909. Jista' jkun, għalkemm provi ftit għandna, li qabel din il-logħba ntlagħbu xi logħbiet ohra bejn iż-żewġ distretti. Fil-fatt jeżisti ritratt li juri wieħed mill-plejers qed iżomm kitba: *We are the First Winners to Floriana*.

Fl-1900 iż-żewġ *captains* J. Jones tal-Furjana u J. Born tas-St George's iltaqgħu għand 'Il-Kaptin', li kellu hanut tax-xorb fi Triq Santa Margerita, f'Bormla, u ftiehm li jilagħbu logħba fil-Marsa. Skond il-ftehim ir-referee kellu jkun Ingliż u kull plejer kellu johroġ nofs lira biex tinxxtara tazza li tibqa' bħala tifkira.

Wasal it-13 ta' Mejju 1900 u l-logħba saret fil-grawnd tal-Marsa, hdejn il-kantin tan-Navy. Il-logħba kienet bdiet gmielha u l-iskor kien diġà 2-1 favur Bormla meta nqala' hafna nkwiet. Tal-Furjana riedu li r-referee jinbidel. Għalhekk RGA Rose ta' l-HMS *Ardent* ikkunsinna l-flus lir-referee l-gdid; bahri Ingliż li nzerta kien qalb il-folla.

Ftit wara St George's reġgħu skurjaw u l-Furjana waqfu mil-logħob

St George's FC rebbieha tat-Tazza tal-Floriana fl-1900. Wara: A. Cordina, S. Gili, C. Bellido. Fin-nofs: E. Camilleri, A. Abbott, L. Busuttil. Quddiem: G. Briggs, G. Grima, E. Caruana, F. Mallia, J. Born.

u hargu mill-grawnd. Ta' Bormla haduha b'rebha u bil-flus xtraw tazza biex tibqagħhom b'tifkira tal-logħba. Fuq din it-tazza sabiha hemm din il-kitba: *Won by St George's FC off the Irish Team Floriana*.

Hemm miktuba wkoll l-ismijiet tal-plejers Bormliżi li hadu schem fil-logħba: S. Gili, A. Cordina, G. Bellido, E. Camilleri, A. Abbot, L. Busuttil, G. Briggs, G. Grima, F. Mallia, E. Caruana, J. Born (*Reservi*: A. Portelli, S. Caruana).²

Il-logħba l-kbira ta' l-Imtarfa

Bejn l-1900 u l-1908, il-Maltin baqgħu jilagħbu l-futbol, imma xejn ma kien organizzat. F'dan il-perjodu twieldu hafna timijiet godda, il-bicċa l-kbira minnhom sfaxxaw f'qasir żmien. Imma ohrajn, bħal dawk tal-Belt, l-Imsida, il-Birgu, l-Isla u tas-Sliema baqgħu jissahħu u minnhom hargu l-klabbs ta' llum.

Sadanittant Bormla kienet ghadha ma qatghetx għal kollox l-ghatx tar-rebha ta' l-1900 fuq il-Furjana, u għalhekk disa' snin wara reġgħet intbagħtet sfida ohra. Malli griet l-ahbar li l-klabbs ftiehm li jilagħbu għal tazza, qam interess kbir ma' Malta kollha.

Gius. Tanti, is-segretarju tas-St George's u Gius. Debono tal-Floriana, fit-28 ta' Jannar 1909 marru għand in-Nutar Salvatore Borg Oliver, f'25 Triq Teżorerija, il-Belt biex isir kuntratt fuq il-logħba. Ftiehm li l-logħba ssir fil-grawnd ta' l-Imtarfa, nhar l-14 ta' Frar 1909.

Il-pika bejn iż-żewġ naħat issa lahqet l-aqwa tagħha u Malta kolliha kienet huggieġa waħda. Fil-jum tal-logħba madwar 10,000 ruħ qabdu t-triq ta' l-Imdina. Il-ferrovija kellha tagħmel vjaġġ speċjali bejn il-Belt u l-Imdina biex taqdi l-eluf kbar ta' dilettanti li marru jaraw il-par-tita. Il-briju kien xi haga tal-ghageb.

Bdiet il-logħba, u St George's mill-ewwel tilfu ċans tad-deheb biex jifthu l-iskor meta żbaljaw *penalty*. Lejn tmiem l-ewwel taqsima, Masu Hicks skorja għal Bormla, Izda l-partitarji Bormliżi ma tantx damu ferhana għaliex seba' minuti wara W. Pisani skorja l-gowl tad-draw.

Fit-tieni taqsima l-iskor baqa' l-istess u għalhekk intlagħab il-hin barrani. Izda r-riżultat baqa' ma nbidilx.

Wara l-logħba nqala' hafna diskors u nkitbu hafna ittri fil-gazzetti.

Ta' Bormla ħadu għalihom għaliex tal-Florianana kienu lagħbu xi plejers minn barra l-pajjiż. It-tazza tqiegħdet il-Qorti u nfethet kawża quddiem l-Imħallef Roncali. L-affarijiet ħadu fit-tul u s-sentenza nġatat fid-19 ta' Novembru tas-sena ta' wara. Il-logħba kellha terġa' tintlagħab.

It-Tazza 'Duncan'

Fis-26 ta' April 1909, is-St George's rebħu lit-tim ta' HMS *Duncan* 4-1. Kienet id-drawwa dak iż-żmien li timijiet Maltin jilagħbu logħbiet bħal dawn ma' timijiet tas-Servizzi u mbaġħad iqabblu r-rizultati bejniethom. Kien hemm pika kbira bejn il-Maltin u kien isir ħafna ftahir minn min jirbah.

HMS *Duncan* kien wieħed mill-aqwa timijiet tan-Navy ta' żmienu. Il-bahrin xejn ma ħadu gost b'din it-telfa u ħaduha ħafna bi kbira. Għalhekk reġġu bagħtu stedina lis-St George's għal logħba għal tazza.

Il-logħba ntlagħbet nhar is-Sibt 16 ta' April 1910, fir-*Recreation Ground* ta' Kordin. Ma setax jonqos li numru kbir ta' Bormliżi ma jinxux sa Kordin biex isegwu l-logħba.

Meta t-timijiet ħarġu fil-grawnd kien hemm xeni ta' briju kbir. Il-logħba kienet iebsa, b' *tackling* u *charging* goffi li dak iż-żmien kienu parti mill-logħob.

Wieħed mill-aħjar plejers Bormliżi ta' dak iż-żmien kien Ġużè Tagliaferro. L-iskor kien għadu ma nfetħx sa sitt minuti mit-tmiem meta l-*left-half* ta' Bormla, Consiglio, illobbja l-ballun ġol-kaxxa l-kbira tal-bahrin u Tagliaferro, li kien qed jilgħab bi driegħu maqluġha, kien pront tefa' fix-xibka b'xutt tassew sabih.

L-ghajta tal-gowl mill-partitarji Bormliżi nstemgħet tidwi sa minn fuq l-gholjiet ta' Santa Margarita u ta' Verdala. Il-gowl ta' Tagliaferro dam jissemma għal bosta snin wara. St George's kienu lagħbu hekk: S. Gili, P. Mugliett, L. Busuttil (Garaga), J. Consiglio, E. Busuttil, (Balolu), Josie Fearne, J. Pisani, Masu Hicks, Ġużè Tagliaferro, J. Seychell, A. Cordina.

Wara l-logħba, l-Ammirall Simons ippreżenta t-tazza lit-tim rebħieh, u din għadha tgawdi post li jixirqilha fil-kazin ta' Bormla sal-ġurnata ta' llum.³

St George's jibqgħu barra mill-ewwel kompetizzjonijiet Maltin

Is-sena 1909 gābet ir-rizq lill-futbol Malti. F'Novembru, l-editur tal-gazzetta ta' kuljum *Daily Malta Chronicle* offra tazza biex tintlagħab fuq sistema ta' *knock-out* bejn it-timijiet lokali. Intalbu applikazzjonijiet mingħand dawk li riedu jieħdu sehem. Kien mahsub li l-kompetizzjoni tintlagħab fi grawnd magħluq biex il-flus migħura jintużaw għall-bini ta' grawnd ġdid.

Għall-ewwel l-idea dehret li ntlagħget tajjeb u fi ftit żmien għaxar klabbs applikaw biex jieħdu sehem.

Imma ftit ftit il-klabbs bdew jirtiraw, sakemm baqa' biss erba' timijiet; Florianana, Boys Empire League, Sliema Wanderers u l-Università. Aktar tard ma' dawn ingħaqad it-tim ta' St Joseph United ta' l-Imnsida. Biex jieħdu sehem fil-kompetizzjoni St George's riedu li l-ewwel tinqata' l-kwistjoni li kellhom mal-Furjana fuq il-logħba ta' l-Imtarfa.

Għall-istess raġuni St George's ibbojkottjaw il-grawnd tan-National li fetāh ftit wara f'Tal-Pjetà. Dan il-grawnd ma damx ma sar iċ-ċentru tal-futbol Malti. Il-Florianana, Valletta United u l-Hamrun Spartans kienu jilagħbu hemm spiss. Is-St George's li kienu jqisu n-National bħala l-*home* grawnd, tal-Florianana baqgħu lura u safejn nafu lagħbu fih fl-aħħar jiem tiegħu.

Fl-1910-11 il-proprjetarji ta' National Grawnd organizzaw l-ewwel kompetizzjoni għat-Tazza Maltija, iżda s-St-George's reġġu baqgħu barra.

Il-kampjonat tal-Malta Athletic Club

Fl-1911, il-Malta Athletic Club akkwista b'ċens biċċa art fil-Marsa biex fuqha jibni grawnd. Inkoraġġiti mill-interess kbir li kellhom il-Maltin għall-futbol, id-dirigenti tal-klabb iddeċidew li jorganizzaw kompetizzjoni fuq bażi ta' *league* fil-grawnd il-ġdid tagħhom.

L-aqwa timijiet Maltin tal-mument ħadu sehem, inkluzi St George's. L-ewwel logħba saret nhar il-Hadd 19 ta' Novembru 1911 bejn Sliema Wanderers u St George's li spiċċat b'rebħa għall-Bormliżi ta' 2-0.

Il-Hadd ta' wara, is-Sliema reġġu tilfu. Gowls ta' Herbert u Salvu Samuel (2) taw rebħa ta' 3-0 lill-Florianana. L-'Irish' komplew bir-rebħ fil-logħba ta' wara meta għelbu lil Hamrun Spartans 3-0.

Fl-10 ta' Diċembru St George's iltaqgħu mal-Florianana. Din kienet

l-ewwel darba li ż-żewġ rivali kbar kienu qed jilaghbu kontra xulxin minn wara l-loghba famuża ta' l-Imtarfa. Ma jistax jonqos li numru kbir ta' partitarji marru l-Marsa dak in-nhar biex isegwu l-loghba.

Kmieni fl-ewwel taqsima Floriana marru fil-vantaġġ. Jack Herbert skorja gowl dubjuż hafna. F'dawk iż-żminijiet kienet id-drawwa li nies joqogħdu jaraw il-loghba mit-*touchline* jew minn wara l-lasti. Milli jidher qabel sar il-gowl il-ballun kien mar barra, imma xi hadd mill-folla reġa' xehtu fil-grawnd. Herbert hataf l-okkażjoni u b'xutt tefa' l-ballun fix-xibka Bormliża. Il-partitarji Bormliži ma felhux iżjed; dahlu fil-grawnd u r-*referee* kellu jabbanduna l-loghba.

Regolament iehor stramb f'dawk iż-żminijiet kien li jekk loghba ma tintlagħabx sa l-aħħar trid terġa' tintlagħab mill-ġdid, għandu min għandu t-tort. Għalhekk l-organizzaturi ordnaw *replay* li kellha tintlagħab fl-aħħar tal-kompertizzjoni.

Fil-bidu ta' l-istaġun 1911-12, filwaqt li fil-grawnd ta' l-Athletics kien qiegħed jintlagħab il-kampjonat, fetah il-grawnd famuż tal-Mile End fil-Blata l-Bajda.

Il-Mile End infetħa uffiċjalment fit-12 ta' Jannar 1912 bil-loghba ta' ħbiberija bejn l-King's Own Malta Regiment u r-rebbieha ta' l-Army Cup, in-Northamptonshire Regiment. Is-suldati rebħu 3-1.

Sadanittant tkompla l-kampjonat fl-Athletic Grawnd fil-Marsa. Il-Floriana żguraw ruħhom mill-Kampjonat b'rebħa ta' 1-0 kontra Valletta United. Kien jonqos biss ir-*replay* tal-loghba bejn Floriana u St George's. Billi l-Floriana kienu diġà *champions* gie deċiż li l-loghba tkun tgħodd ukoll għat-tazza ta' l-Imtarfa, taħt dawn il-kundizzjonijiet.

1. Il-loghba tintlagħab bil-magħluq fil-grawnd il-ġdid tal-Mile End.
2. Jitqassmu biss 800 biljett bejn iż-żewġ timijiet.

Il-loghba ntlagħbet is-Sibt 14 ta' Frar 1912. Folla enormi ngabret madwar il-grawnd għalkemm il-bibien kienu magħluqa.

St George's rebħu d-daqqa u għażlu li jilaghbu favur ir-rih. Kienu għaddew biss ftit sekondi meta minn gol-grawnd instemgħet għajta kbira ta' 'Gowl'. Holland, is-*centre-forward* Furjaniz, hareġ id-daqqa, qassam lil Jack Herbert li għaddieh lil Alex Semini u b'heffa kbira qabeż lid-difensuri Bormliži u skorja! Il-Bormliži għamlu minn kollox biex iġibu l-gowl tad-*draw* iżda l-Floriana żammew iebes sa l-aħħar. B'hekk għal darba ohra x-xorti reġgħet dahket lill-Furjanizi. Iżda dan

ma kienx biżżejjed għaliex matul is-snin ix-xorti kważi dejjem iffavoriet lil Furjanizi u tat bil-harta lill-Bormliži.

Id-disfatta l-kbira

L-istaġun tal-futbol 1912-13 kien fih minn kollox; loghob sabih, attendenzi kbar, sorpriżi u hafna inkwiet. Dan l-istaġun kien l-ewwel wiehed organizzat mill-Malta Football Association. Jew kif kienet magħrufa dak iż-żmien, il-Melita Football Association.

Tmien timijiet hadu sehem - St George's, Floriana, Sliema Wanderers, Hamrun Spartans, Valletta United, Msida Rangers u Senglea Shamrocks.

Floriana u St George's kienu favoriti kbar li jirbħu l-kampjonat. Fl-ewwel loghba tagħhom, St George's iltaqghu ma' Msida Rangers. Fuq il-karta kienet haġa ċerta li l-Bormliži kienu sejrini jirbħu faċilment.

Fl-ewwel taqsima St George's bir-rih kontriom attakkaw il-lasti ta' l-Imsida bla waqfien. Xuttijiet habtu mal-lasti jew ġew ikklerjati mid-difiża ta' l-Imsida. Ohrajn ġew salvati minn Johnnie Perrin, il-gowler tar-Rangers. Perrin kien f'burdata mill-aqwa u għamel għegubijiet. Mill-banda l-ohra, Gili, il-gowler ta' Bormla lanqas biss miss il-ballun b'idu. F'daqqa waħda, ta' l-Imsida harbu bil-ballun. James Perrin hu l-gowler, hataf il-ballun u xxuttja preċiż fir-rokna tax-xibka biex kiseb l-uniku gowl tal-loghba! Wara din ir-rebħa r-Rangers bdew jissejju l-*giant-killers*. Billi l-kampjonat kien jintlagħab fuq rawnd wiehed, St George's ma kellhomx ċans jirkupraw minn din it-telfa.

Il-Floriana mill-banda l-ohra baqghu jirbħu loghba wara l-ohra sakemm iltaqghu mal-Bormliži fil-ġurnata tal-Hadd 22 ta' Diċembru 1912.

Il-loghba ġiet abbandunata kwarta mit-tmien meta l-Floriana kienu diġà 3-0 minn fuq. Flask, il-gowler ta' Bormla, qala' daqqa ta' ġebela f'dahru. Halla l-lasti u mar jargumenta mas-Surġent tal-Pulizija. Sadanittant, il-partitarji Bormliži dahlu fil-grawnd u nqala' hafna ġlied. Din id-darba l-MFA tat ir-rebħa lil Floriana. St George's għal darba ohra kellhom iċedu il-kampjonat lir-rivali kbar tagħhom il-Floriana.

L-affari tal-hamsa Ċikk

L-istaġun tal-futbol 1913-14 intlagħab fid-dell ta' Ewwel Gwerra Dinjija. L-inkwiet fl-Ewropa donnu halla l-effett tiegħu fil-Futbol

Malti għax qatt ma nqala' nkwietaq dak l-istaġun.

St George's bdew tajjeb, u għelbu lill-Valletta United 1-0 u lil Senglea Shamrocks 5-0 u pattew għat-telfa umiljanti ta' l-istaġun ta' qabel kontra l-Imsida b'rebħa ta' 3-0. Il-Floriana min-naha l-oħra kellhom staġun dižastruż u mill-hames logħbiet li lagħbu tilfu tnejn, 0-2 kontra l-Imsida u 0-1 kontra l-Valletta.

L-isfida għas-St George's dehret ġejja minn Hamrun Spartans. Għalhekk meta l-logħba ta' bejniethom spiccat b'rebħa ta' 1-0 għall-Bormliżi kollox kien juri li Bormla kienet sejra tirbaħ il-kampjonat. Gara iżda li f'dan l-istaġun l-MFA kienet dahhlet il-*goal-average* f'każ li xi timijiet jispiċċaw b'punti ndaqs. Dan, kif sejrjn naraw, kien żball kbir.

Il-Hamrun kien jonqoshom jilagħbu biss kontra l-Floriana fil-waqt li St George's riedu jilagħbu kontra Vittoriosa Rovers u l-Floriana.

Matul il-ġimgħa qabel il-logħba kontra, ġriet ix-xniegħa li St George's kienu xtraw lill-gowler tal-Birgu biex iħallihom jirbħu. St George's rebħu 5-0 u l-povru gowler li kien jismu Ċikku kull fejn kien imur ma kienx hliet jisma' l-ġhajta 'Hamsa Ċikku!'.

St George's kurenti u konvinti li diġà kienu rebħu l-Kampjonat telqu lejn Tunis biex jilagħbu xi logħbiet hemmhekk u fl-istess hin jiċcelebraw ir-rebħ tal-kampjonat. Iżda tal-Furjana ma setgħux inizzluha li l-Bormliżi jehdulhom it-tazza. Għalhekk niżlu għall-logħob kontra l-Hamrun b'tim dghajjef. L-Ispartans rebħu 11-0! Fuq dan l-aġir, l-MFA issospendiet lill-Floriana għal xahar u rrangat ir-riżultat għal 4-0 favur il-Hamrun biex giebet liż-żewġ timijiet indaqs bil-*goal-average*.

Għal-logħba kontra Bormla, ma għandniex xi ngħidu, il-Floriana hargu bl-aqwa plejers tagħhom biex jippruvaw jagħtu l-ewwel telfa lill-Bormliżi u rnexxielhom. Ix-xorti ma riditx taf bil-Bormliżi. Ghalkemm attakkaw kemm felhu kien kollu għal xejn. 'Iz-Żibġa' fid-difiża tal-Floriana għamel il-mirakli.

Wara nofs siegħa logħob Salvu Tabone 'Tal-Luminata', skorja għal Floriana. Issa l-Bormliżi kellhom jithabtu aktar minn qabel u wara l-mistrieħ Sacchet, wiehed mid-difensuri, tela' jattakka ma' shabu biex Masu Hicks baqa' wahdu fid-difiża. Kwarta mit-tmiem, il-Floriana regghu skurjaw biex temmew it-tamiet tal-Bormliżi li jirbħu l-kam-

pjonat. Il-Hamrun Spartans saru *Champions* ta' Malta għall-ewwel darba fl-istorja tagħhom bil-*goal-average*.⁴

St George's f'Tuneż

F'nofs l-istaġun 1913-14 għaddiet korrispondenza bejn St George's u r-Racing Klabb ta' Tuneż biex it-tim Malti jżur Tuneż. Ir-Racing offrew li jhallsu l-ispejjeż tas-St George's jekk il-Maltin jagħmlu l-istess haġa meta r-Racing iżuru Malta f'Mejju ta' l-istess sena. Din ta' l-aħhar kienet kważi wasslet biex thassar kollox għaliex id-dirigenti tal-Mile End Grawnd ma ridux jagħtu l-grawnd lis-St George's fid-data mixtieqa.

B'xorti tajba, l-uffiċjali tar-Racing Klabb qablu li ma jsostnux dwar din il-parti tal-kuntratt u b'hekk il-preparamenti għaž-żjara baqghu sejrjn. Din iż-żjara giet reklamata fil-ġurnali, u kartelluni twaħħlu fit-toroq prinċipali ta' Tuneż. Dak iż-żmien l-Afrika ta' Fuq kienet mimlija Maltin, għalhekk iż-żjara tas-St George's kienet mistennija bil-herqa.

Il-kontingent tas-St George's halla Malta nhar il-Hamis 9 ta' April 1914 mal-vapur SS *Carthage* u wasal Tuneż l-ghada filgħodu. Fost dawk miġbura biex jagħtu merħba lill-Maltin kien hemm bosta personalitajiet tal-komunità Maltija. Wara nofs in-nhar ta' l-istess jum, il-plejers attendew għat-*training* fil-Veledrome du Belvedere. Tahsbux li dan kien xi *stadium* kbir, imma kif jidher mir-ritratt ma tantx kien ahjar minn għalqa! Wiehed imma jrid iqis li dak iż-żmien il-futbol kien għadu fil-bidu tiegħu fid-dinja kollha.

Nhar il-Hadd 12 ta' April, St George's lagħbu kontra r-Racing. Is-supremazija tal-Maltin tidher fir-riżultat ta' 6-3. Wara din il-logħba t-tim Bormliż ġie pprezentat bi statwa ta' gladjatur. Din l-istatwa għadha tgawdi post prominenti fil-każin ta' Bormla.

L-ghada t-Tnejn, Bormla lagħbet it-tieni logħba kontra tim magħżul minn Tuneż. Din id-darba St George's rebħu bl-iskor kbir ta' 8-1. Il-kontingent Bormliż irritorna Malta fis-16 ta' April fost briju kbir tal-partitarji li marru jilqgħuh fid-dwana.

Din iż-żjara storika kellha effett kbir fuq il-logħba Maltija. Għall-ewwel darba fl-istorja, tim Malti kien lagħab b'suċċess barra mill-ġzira tagħna. F'qasir żmien saret drawwa li timijiet iżuru pajjiżi oħra partikolarment wara xi staġun tajjeb.⁵

Staġun tad-deheb ghas-St George's

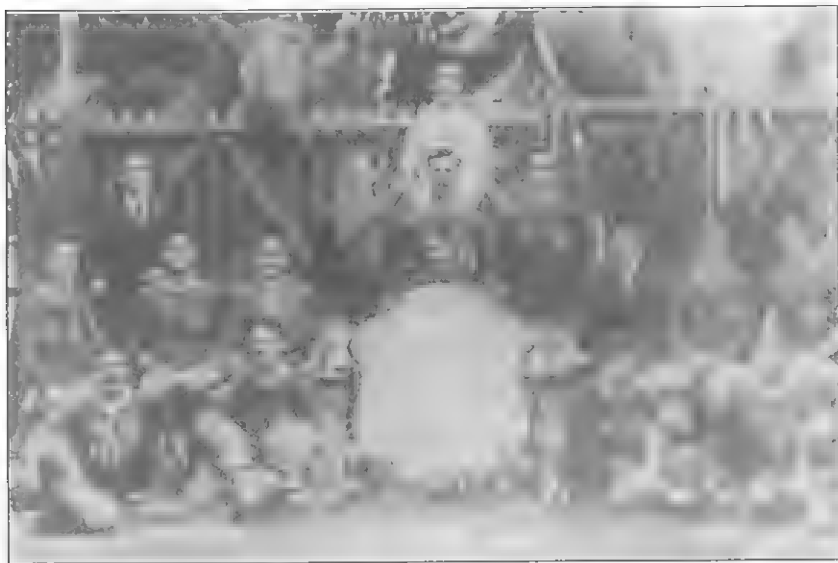
L-istaġun tal-futbol 1916-17 kien bla dubju l-aħjar wiehed li qatt kellu t-tim ta' Bormla. F'mitt sena ta' futbol il-Bormliżi qatt ma kellhom iehor bhalu. Għall-ewwel u l-unika darba fl-istorja tagħhom rebħu l-kampjonat Malti. Minbarra dan rebħu wkoll il-Cousis Shield biex għamlu *double* memorabbli.

Ta' min jgħid li St George's kisbu dan is-suċċess meta r-rivali kbar tagħhom Floriana ma kinux qed jikkompetu. Fil-fatt, mat-tim ta' Bormla kien ingħaqad il-plejer famuż tal-Floriana Friggieri. *Iż-Żibġa* kompli saħħah lill-Bormliżi li minghajru diġà kellhom tim qawwi.

Fil-Mile End ġew żarmati it-tined li kienu twaqqfu fl-istaġun ta' qabel u l-grawnd seta' jiġi użat mill-ġdid. Għalkemm il-Floriana ma hadux sehem, kien hemm pika kbira bejn il-Hamrun Spartans, St George's u Sliema Wanderers.

L-ewwel logħba tal-kampjonat kienet bejn St George's u Hamrun Spartans. Il-Hamrun skurjaw l-ewwel, imma fit-tieni taqsima l-Bormliżi attakaw bis-shiħ iżda kollox kien għalxejn. Il-gowl tad-*draw* baqa' ma giex u l-logħba spicċat b'rebħa għall-Hamruniżi.

Fit-tieni logħba tagħhom St George's għelbu lil Vittoriosa Rovers

St. George's FC 1916-17. Rebbejha tal-Kampjonat u l-Cousis Shield.

1-0. L-istess riżultat kisbuh kontra Floriana Liberty, b'gowl skurjat minn *Balolu* Busuttil. Min-naha tagħhom Hamrun Spartans qasmu l-punti kontra Valletta United u wara għelbu l-Liberty u l-Birgu bi skor identiku ta' 5-1.

Fit-22 ta' Diċembru 1916 St George's għelbu lis-Sliema Wanderers 2-0 u xahar wara fl-aħhar logħba tagħhom rebħu lill-Valletta b'gowl iehor ta' Busuttil.

Kollox issa kien jiddependi mill-aħhar logħba tal-kampjonat bejn Hamrun Spartans u Sliema Wanderers. Rebħa għal ta' l-ewwel kienet tissigillathom il-kampjonat. Rebħa għas-Sliema kienet tqeghedhom bl-istess numru ta' punti daqs St George's u tkun mehtieġa logħba ohra biex tiddeċiedi bejniethom.

Kif wiehed jista' jimmagina, il-logħba qajmet interess kbir u ġibdet folol kbar lejn il-Mile End. Sal-mistrieħ il-Wanderers kienu diġà fil-vantaġġ ta' żewġ gowls. Matul it-tieni taqsima s-supporters tal-Hamrun għamlu għar-*referee* għax riedu fawl favur tagħhom. Il-partita kompliet imma l-logħob goff kompli saħħan l-irjus. Għat-tieni darba l-partitarji Hamruniżi dahlu fil-grawnd u kien hemm konfużjoni shiħa. Il-logħob tkompla u l-Hamrun skurjaw tliet darbiet.

Wara l-logħba l-partitarji tal-Hamrun għamlu għors shiħ. Hasbu li kienu rebħu l-kampjonat imma hadu falza stikka. L-MFA hasbitha mod iehor u wara li kkonsidrat r-rapport tar-*referee*, tat rebħa ta' 2-0 lill-Wanderers. Kien hemm bżonn għalhekk li tintlagħab id-*decider* bejn Bormla u s-Sliema.

Il-logħba saret fl-4 ta' Marzu 1917 quddiem folla enormi. Din id-darba l-Bormliżi ma żbaljawx. Rebħu 4-0 u mbagħad komplew biex rebħu l-Cousis Shield. Kien mument memorabbli għall-partitarji, il-kumitat u t-tim ta' Bormla. Staġun ta' suċċess li sa llum qatt ma kellhom iehor bhalu.

L-1916-17, l-akbar staġun fl-istorja tas-St George's meta l-klabb Bormliż rebħa il-kampjonat Malti u l-Cousis. Din kienet l-uniku darba li l-Bormliżi saru *champions* ta' Malta.

Cottonera United

L-Ewwel Loghba	- 25-09-10	k.	RAMC Cottonera	0-4	Loghba ta' hiberija
L-Ewwel Loghba - Kompetittiva	- 07-05-14	k.	Hamrun Spartans	0-1	Cousis Shield
L-Ewwel Loghba - Kampjonat	- 15-11-14	k.	Valletta United	0-0	Civilian League

Kuluri	- 1925-26	Flokkijiet homor
	- 1927-28	Strixxi blu & bojod
		Nofsijiet hodor u sofor
Indirizz	- 1936-37	55 Piazza Gavino Gulia

Unuri mirbuha minn Cottonera United

Loghba ghal Tazza   1929-30   k.   Royal Artillery   2-0

Cottonera United gew imwaqqfa fl-1910 u safejn nafu lagħbu l-ewwel loghba tagħhom fil-25 ta' Ottubru ta' dik is-sena kontra l-RAMC. Tilfu 4-0, u għat-tliet snin ta' wara ftit li xejn kien hemm hošshom.

Fl-1914 hadu sehem għall-ewwel darba fil-Cousis Shield fejn tilfu fl-ewwel rawnd kontra Hamrun Spartans. Fl-istaġun ta' wara t-tim prinċipali ta' Bormla St George's ma ħax sehem fil-kampjonat. Minflokhom hadu sehem Cottonera United. Il-Bormliži ghamlu d-debutt tagħhom fil-kampjonat fil-15 ta' Novembru 1914 fejn gew *draw* ta' 0-0 kontra Valletta United. F'dak l-istaġun ma tantx marru. Spicċaw fir-raba' post filwaqt li fil-kompetizzjoni għal Cousis Shield tilfu 4-0 kontra Sliema Wanderers.

Fl-istaġun 1915-16 ma sarx futbol kompetittiv minhabba l-Gwerra l-Kbira. Fl-istaġun ta' wara reġġhu dehru St George's għalhekk Cottonera United ma hadux sehem fil-Kampjonat izda reġġhu dehru fil-Cousis Shield fejn wara li għelbu lil Floriana Liberty 1-0 tilfu 4-0 kontra l-girien tagħhom St George's.

Bejn l-1917 u l-1921 Cottonera United sparixxew għal kollox mix-xena lokali. Fl-1920-21 St George's tkeċċew mill-MFA minhabba l-inkwiet li kien inqala' fil-partita bejn St George's u Floriana fil-25 ta' Jannar 1921. Din kienet daqqa ta' ħarta kbira għal Bormliži, għalhekk

fl-istaġun ta' wara reġa' deher it-tim ta' Cottonera United.

Cottonera damu jiehdu sehem fil-Kampjonat Malti sat-tmiem ta' l-istaġun 1923-24. Fl-istaġun 1925-26 St George's reġġhu dahlu fl-MFA u għalkemm Cottonera hadu sehem fil-kampjonat ta' l-1927-28 u 1929-30 flimkien mas-St George's, fl-1930 żarmaw għal kollox.

Cospicua United

Sena ta' Fondazzjoni	- 1913				
L-Ewwel Loghba	- ma nafuix				
L-Ewwel Loghba - Kompetittiva	- 06-10-23	k.	Gżira Lions	2-0	Tieni Diviżjoni
L-Ewwel Loghba - Kampjonat	- 06-10-23	k.	Gżira Lions	2-0	

Tieni Diviżjoni

Milli jidher mir-rekords li ghandna, fl-1913 twaqqaf tim f'Bormla li kien igib l-isem ta' Cospicua United. Ghalkemm jista' jkun li dan it-tim kien it-tim ta' Cottonera United taht isem iehor. X'kienet il-verità ma nafux.

Dwar dan it-tim ma nafu xejn. Kulma ghandna hi referenza f'wiehed mill-gurnali ta' dak iż-żmien. Ghadda ż-żmien u ma smajna xejn dwar dan it-tim sakemm fl-1923-24, tim b'dan l-isem ha sehem fil-kampjonat tat-Tieni Diviżjoni.

Fis-6 ta' Ottubru 1923 Cospicua United lagħbu logħba ta' ħbiberija kontra HMS *Verity* fejn tilfu bl-iskor ta' 2-1. Din hija l-ewwel loghba li nafu biha li lagħab dan it-tim minn Bormla.

Fit-3 ta' Frar 1924 lagħbu kontra Gżira Lions fil-kampjonat tat-Tieni Diviżjoni u rebhu bl-iskor ta' 2-0. Bdew tajjeb u komplew tajjeb tant li spiċċaw il-kampjonat fit-tieni pozzizzjoni, iżda għal xi raġuni li ma nafuix fl-aħħar ta' l-istaġun żarmaw għal kollox.

Cospicua Rangers

Sena ta' Fondazzjoni	- 1919				
L-Ewwel Loghba	- 19-01-19	k.	Hamrun United	0-1	Civilian League
L-Ewwel Loghba - Kompetittiva	-19-01-19	k.	Hamrun United	0-1	Civilian League
L-Ewwel Loghba - Kampjonat	-19-01-19	k.	Hamrun United	0-1	Civilian League

Unuri mirbuha minn Cospicua Rangers

Kompetizzjoni	Rebbieha		Runners-Up	
Tazza Jum il-Helsien	1981-82	1989-90	1988-89	
YFA U/16	1986-97			
YFA U/16 Sezzjoni	1985-86			
	1992-93			
YFA U/15	1992-93			
YFA U/15 Sezzjoni				

Fl-1918-19 il-klabbs Maltin dahlu fi kwistjoni mal-propjetarju tal-Mile End fuq il-kwistjoni tal-*gate-money*. Il-propjetarju tal-Mile End Grawnd ma kienx laqa' t-talba tal-klabbs għalhekk organizza kampjonat kif deherlu hu, sintendi dejjem bil-kunsens ta' l-MFA.

Fil-kampjonat hadu sehem il-KOMRM, l-Army Service Corps, Sliema Amateurs, Hamrun United u Cospicua Rangers.

Cospicua Rangers li probabbilment kienu St George's taht isem iehor, lagħbu l-ewwel loghba fil-kampjonat fid-19 ta' Jannar 1919 fejn tilfu 1-0 kontra Hamrun United. Fit-23 ta' Frar Cospicua Rangers tilfu 3-0 kontra ASC.

Fit-23 ta' Marzu kellhom jilagħbu kontra Sliema Amateurs. Iżda billi Sliema kienu rtiraw mill-kampjonat, Cospicua kienu hadu l-punti u flok is-Sliema lagħbu l-KOMRM kontra Cospicua. Il-KOMRM hargu rebbieha bl-iskor ta' 4-0. Din kienet l-aħħar loghba tal-kampjonat.

Wara dan l-istaġun Cospicua Rangers ma dehrux iżjed, għalkemm hafna snin wara f'Bormla rega' deher tim b'dan l-isem. Cospicua Rangers il-godda, biex ngħidulhom hekk huma klabb tad-dilettanti.

Is-St George's u l-Cousis Shield

Sa mill-bidunett, dahlet id-drawwa fil-futbol Malti li tintlaghab kompetizzjoni fuq bażi ta' *knock-out* eżatt kif jispiċċa l-kampjonat. Għall-ewwel kienet tinghata tazza minn xi benefattur biex tinzamm għal kollox mit-tim rebbieh. Dawn it-tazzi kienu:

1910-11 - It-Tazza National.

1911-12 - It-Tazza Mile End

1912-13 - It-Tazza Gaelic

Diġà għedna li St George's ma hadux sehem fl-ewwel edizzjoni tat-Tazza Maltija. Izda sa ma wasal iż-żmien biex tinzamm it-tieni edizzjoni ta' din il-kompetizzjoni prestigjuża, il-kwistjoni li kellhom ma' Floriana dwar it-Tazza ta' l-Imtarfa kienet giet solvuta, għalhekk St George's hadu sehem.

It-tieni edizzjoni tat-Tazza Maltija saret fl-1911-12 għat-Tazza Mile End. Floriana FC, ir-rebbieha tal-kampjonat ta' dak l-istaġun ma hadux sehem. Hadd ma jaf għalfejn. Forsi ma ssugrawx jagħtu ċans lis-St George's jirbhulhom. Jekk din kienet ir-raġuni għamli sewwa għaliex it-tazza fil-fatt giet mirbuha mis-St George's. Il-Bormliżi għelbu lil St Joseph's United ta' l-Imsida bl-iskor ta' 3-0 fl-14 ta' April 1912.⁶

Fl-istaġun 1913-14, bdiet tintlaghab il-kompetizzjoni għall-Cousis Shield. Din ix-Shield sabiha giet offruta lill-MFA mid-ditta tat-tabakk Messers. AG Cousis. Kienet magħmula mill-kawba mastizz u mad-warha kellha numru ta' plakki tal-fidda biex kull tim rebbieh inaqqaq ismu u d-data tar-rebħa fuqha. Gie miftihem li meta l-plakki jimtlew kollha, t-tim li jkun rebħi l-aktar ix-Shield, iżommha għal kollox.

Dahlet għalhekk pika kbira bejn il-klabbs Maltin. Li t-tim tiegħu jirbah din ix-shield għal kollox kienet il-holma ta' kull dilettant.

Il-kompetizzjoni kellha bidu daqsxejn imqalleb. Hekk kif spiċċa l-kampjonat u kollox kien lest biex tibda l-kompetizzjoni l-ġdida, inqala' l-inkwiet bejn il-proprietarji tal-Mile End u l-klabbs fuq il-*gate money*. Biex jgħinu, l-awtoritajiet Navali offrew il-grawnd ta' Kordin.

Il-kompetizzjoni bdiet fost entużjażmu kbir u laħqu ntlagħbu żewġ loġbiet izda l-proprietarji tal-Mile End ilmentaw bis-shih ma' l-awtoritajiet Ingliżi u dawn ta' l-aħħar kontra qalbhom irtiraw il-permess biex jintuza l-grawnd ta' Kordin. Għaldaqstant il-kompetizzjoni giet sospiza. Dan xejn ma għogħob lill-Bormliżi li kienu l-favoriti li

jirbhu s-Shield fl-ewwel edizzjoni tagħha.

Il-kompetizzjoni tkomplet fl-istaġun ta' wara meta t-tim tal-Valletta United sar l-ewwel klabb li kiteb ismu fuq il-Cousis Shield. Matul is-snin ta' wara l-kompetizzjoni kisbet popolarità kbira u kulhadd kien jedha jghodd l-ismijiet fuq il-plakki tal-fidda u jispekola min kien sejjer ikun it-tim li jzomm ix-shield għal kollox.

Iċ-ċans għas-St George's biex jirbhu x-Shield wasal fl-1916-17 meta għamli doppjetta memorabbli għax rebħu l-kampjonat u t-tazza fl-istess staġun. B'kollox il-Bormliżi rebħu x-Shield darbtejn

St George's jirbhu ix-Shield għat-tieni darba

Il-kompetizzjoni għall-Cousis Shield 1926-27 bdiet f'April. Hadu sehem tista' tgħid it-timijiet kollha li kien hemm f'dak iż-żmien min-barra l-Floriana. Floriana kienu *champions* f'dak l-istaġun u biex jiċċelebraw marru jilagħbu Tuneż.

L-ewwel loġħba tas-St George's f'din il-kompetizzjoni kienet fl-ewwel ta' Mejju meta għelbu lil Marsa United bl-iskor ta' 3-1. Fis-semi-finali li ntlagħbet fit-22 ta' Mejju, St George's iltaqgħu kontra l-Pick Amateurs. Il-Bormliżi fethu l-iskor wara biss żewġ minuti u l-Amateurs irrispondew b'*penalty* gowl ta' Bonello. Il-loġħba spiċċat fi draw ta' 1-1 għalhekk kien hemm bżonn li ssir *replay*.

Fir-*replay*, it-tim ta' l-Amateurs kien żewġ gowls minn fuq, imma St George's sabu l-forma tagħhom u skurjaw erba' gowls biex rebħu l-loġħba 4-2. Din ir-rebħa wasslet lis-Saints fil-finali tal-kompetizzjoni.

Il-finali saret fis-6 ta' Ġunju bejn il-Bormliżi u t-tim tal-Belt, Valletta FC. Il-loġħba kienet wahda bilancjata izda l-loġħob kien xi ftiit goff. F'din il-loġħba il-plejer famuż ta' Bormla Johnnie Fearnie għamel loġħba kbira għalkemm kien falla *penalty*.

Sa għaxar minuti mit-tmien l-iskor kien għadu ma nfetax. Hawn sar fawl fuq Sant fil-kaxxa l-kbira Beltija u r-*referee* reġa' saffar għal *penalty* iehor. Din id-darba nkariga ruħu minnu Galea is-*Sluta* u ma falliex. B'hekk ta rebħa misthoqqa lis-St George's biex għat-tieni darba fl-istorja, il-Cousis Shield dahlet fil-każin ta' Bormla.

St George's jitkeċċew mill-kampjonat

Fl-istaġun 1927-28, St George's gew imnehhija mill-kampjonat minhabba l-inkwiet li kien inqala' fil-finali tal-*Cup-Tie* kontra l-

Floriana. Din il-loghba li kellha ssir fit-30 ta' Mejju 1928 fil-fatt ma saritx. Il-grawnd kien diġà mimli daqs bajda meta St George's ipprotestaw li kemm ir-*referee* kif ukoll il-*linesmen* ma kinux l-uffiċjali li kellhom originarjament jikkontrollaw il-loghba u li kien hemm ftehim fuqhom qabel il-loghba. Il-Kunsill ta' l-MFA, li kien preżenti fil-grawnd ma laqax il-protesti tal-Bormliżi u l-kumitat tas-St George's ordna lill-plejers tiegħu biex imorru lura fid-*dressing room* u ma jilaghbux. Fil-grawnd qamet konfużjoni shiha għaliex naturalment il-pubbliku ried flusu lura.

Floriana ġew iddikjarati rebbieha tat-Tazza filwaqt li Bormla ġew sospizi għal tliet snin. Il-plejers ta' Bormla kienu wkoll wehlu sospensjoni twila.

Fl-istaġun 1929-30 il-kumitat tas-St George's talab lill-MFA biex is-sentenza ta' sospensjoni tiġi mnaqqsa. It-talba tagħhom ġiet miċhuda imma ġew accettati taht l-isem ta' 'Old St George's'.

Żmien Old St George's

Fl-istaġun 1929-30, il-Bormliżi kif diġà għedna ikkompetew taht l-isem ta' Old St George's. Il-kampjonat beda f'Diċembru 1929 bil-Bormliżi jirbhu lill-Valletta United 4-0. F'dak ix-xahar kien ġie Malta t-tim Awstrijak Wiener AC. Old St George's lagħbu kontra dan it-tim famuż fl-4 ta' Jannar u tilfu bl-iskor kbir ta' 8-0.

Meta tkompla l-kampjonat, Old St George's għelbu lis-Sliema Rangers 3-0. Wara din il-loghba l-kampjonat reġa' ġie mwaqqaf biex tintlagħab il-Cassar Cup. St George's kienu wiehed miż-żewġ timijiet Maltin li nagħzel biex jiehu sehem f'din il-kompetizzjoni prestigjuża.

Il-Bormliżi ġew kontra l-First Destroyers Flotilla, tim qawwi iehor tas-servizzi li f'dak l-istaġun kien rebah il-finali tal-Mediterranean Football League.

Ir-rizultat finali ta' 3-0 favur l-Ingliżi kien wiehed gust, iżda l-Bormliżi kienu wrew logħob mahsub u determinat daqs l-avversarji tagħhom.

F'Marzu tkompla l-kampjonat. Old St George's kellhom jilaghbu kontra Sliema Wanderers fis-27 ta' April. Ir-rizultat ta' din il-loghba seta' jiddeciedi r-rebħ tal-kampjonat. Billi fil-25 tax-xahar kellu jasal fostna t-tim Jugoslav Hravatski Atletik Sport Club, il-kunsill ta' l-

MFA iddecieda li l-loghba tal-kampjonat tintlagħab gimgha qabel id-data originali.

Il-kumitat ta' Bormla pprotesta dwar din id-deċizzjoni għaliex kif qal huwa kellu xi plejers imweggħhin. Mal-protest, il-Bormliżi pprezentaw ċertifikat mediku. Il-Bormliżi talbu biex id-data tal-loghba tmur lura u mhux 'il quddiem. Iżda l-kunsill kompla jsostni d-data li ried huwa. Il-Bormliżi għalhekk niżlu għal-logħob b' seba' plejers biss u lagħbu taht protest.

Il-loghba kienet farsa. Meta Sliema Wanderers kienu 12-0 il-gowler ta' Bormla Johnnie Perrin dar lejn il-lastta tiegħu stess u skorja huwa stess!

Wara l-loghba l-protest tas-St George's ma kienx milqugh mill-MFA, u Sliema Wanderers hadu ż-żewġ punti. St George's rebħu t-tliet logħbiet li kien fadlilhom u billi d-deċizzjoni ta' l-MFA ma ġietx accettata mill-kumitat ta' Bormla, dawn ta' l-ahhar urew li kienu lesti li jieħdu l-każ quddiem il-Qorti. Kif kien jiġri hafna drabi f'dawk iż-żminijiet, inqala' hafna nkwieta u l-Kunsill ta' l-MFA irriżenja. Il-Kunsill il-ġdid reġa' ikkunsidra l-protest u ddecieda li l-loghba kellha terġa' tintlagħab.

Fir-*replay* li saret fl-1 ta' Ġunju reġa' nqala' l-inkwieta. Kien baqa' 20 minuta għat-tmien il-loghba bir-rizultat jaqra 2-1 favur is-St George's meta Sliema Wanderers deħru li kienu skurjaw. Ir-*referee* meta ra l-ballun fix-xibka saffar għal gowl. Il-plejers Bormliżi pprotestaw u qalu li l-ballun dahal mill-ġenb tax-xibka. Ir-*referee* sejjaħ lil-*linesmen* u liż-żewġ kaptins, Holland u Fearne u marru jeżaminaw ix-xibka u rriżulta li din kienet imqattgħa. Ir-*referee* ordna li jiġi mogħti *goal-kick*, iżda l-plejers Slimiżi baqgħu jsostnu li kien gowl u l-loghba ma tkompletatx.

Wara dan l-inċident il-Kunsill ta' l-MFA kien ordna li ssir *replay* oħra. Din saret fit-22 ta' Ġunju. Ir-rizultat kien *draw* iehor ta' 3-3. Billi ż-żmien kien dahal sewwa l-MFA hallew ir-*replay* l-iehor għall-bidu ta' staġun iehor. Iżda gara li fl-istaġun ta' wara Old St George's ma ramawx it-tim u Sliema Wanderers ġew iddikjarati *Champions* ta' l-istaġun 1929-30.

St George's ma kkompetewx bejn l-istaġuni 1930-34. Posthom fil-kampjonat Malti haduh timijiet oħra minn Bormla.

Cospicua Labour Party

Sena ta' Fondazzjoni	- 1929				
L-Ewwel Loghba	- 14-12-29	k.	Valletta Rovers	2-1	Tieni Diviżjoni
L-Ewwel Loghba - Kompetittiva	- 14-12-29	k.	Valletta Rovers	2-1	Tieni Diviżjoni
L-Ewwel Loghba - Kampjonat	- 14-12-29	k.	Valletta Rovers	2-1	Tieni Diviżjoni

Fil-istaġun 1929-30 il-kampjonat Malti kien maqsum f'żewġ diviżjonijiet. Old St George's hadu sehem fl-Ewwel Diviżjoni, filwaqt li fit-Tieni Diviżjoni deher tim ġdid minn Bormla li kien iġib l-isem ta' Cospicua Labour Party. Il-kampjonat tat-Tieni Diviżjoni kien jintlagħab nhar ta' Sibt fil-grawnd ta' l-Empire.

Il-kampjonat beda fl-14 ta' Diċembru 1929 bil-logħba bejn Cospicua Labour Party u Valletta Rovers li spiċċat b'rebħa ta' 2-1 għall-Bormliżi. Fit-28 ta' Diċembru St Joseph's ta' l-Imsida għelbu lit-tim l-iehor ta' l-Imsida Melita 3-1.

Kien jidher ċar mill-bidunett li St Joseph's u Cospicua kienu l-aħjar żewġ timijiet fil-kampjonat. Fil-logħba ta' wara Cospicua għelbu lil Watels FT 4-1 filwaqt li St Joseph's ħargu rebbieħa fuq Valletta United bl-iskor ta' 4-3.

Meta Cospicua u St Joseph's iltaqghu flimkien, ir-riżultat kien *draw* ta' 0-0. Għalhekk kollox kien jiddependi fuq l-aħhar rawnd ta' partiti. St Joseph's rebħu lill Watels 3-0 iżda meta Cospicua ltaqghu kontra Melita, il-Bormliżi tilfu 2-1 biex tilfu wkoll il-kampjonat.

Wara dan l-istaġun Cospicua Labour Party ma ħadux sehem aktar fil-Kampjonat Malti.

Little St George's FC

Sena ta' Fondazzjoni	- 1927				
L-Ewwel Loghba	- 11-12-27	k.	Sliema Amateurs	1-0	Amateur League II
L-Ewwel Loghba - Kompetittiva	- 11-12-33	k.	Sliema Amateurs	1-0	Amateur League II
L-Ewwel Loghba - Kampjonat	- 29-01-33	k.	Valletta City	4-0	Tielet Diviżjoni

Kuluri	- 1933-34	Kwarti blu u abjad
	- 1934-35	Blu ċar
	- 1937-38	Abjad

Unuri mirbuha minn Little St George's FC

Kompetizzjoni	Rebbieħa	Runners-Up
Tieni Diviżjoni		1934-35 1939-40
Tielet Diviżjoni	1932-33	
Amateur Cup	1933-34	1934-35
MAFA II	1962-63	
MAFA III		1961-62
MAFA Sports Festival Cup		1962-63

Wara St George's, l-aktar klabb famuż f'Bormla kien dak ta' Little St George's. Dan il-klabb *amateur* ihabbatha ma' klabbis oħra famużi bħal Melita FC, it-Tigers tal-Floriana u Valletta Prestons.

Twaqqaf fl-1927 u beda jieħu sehem fil-kampjonat ta' l-*Amateurs*. Fl-1932-33 sar għall-ewwel darba l-Kampjonat tat-Tielet Diviżjoni. Il-perijodu 1933-34 kien l-akbar wiehed fl-istorja ta' Little St George's. Mhux biss rebħu l-Kampjonat tat-Tieni Diviżjoni iżda rebħu wkoll l-*Amateur Cup* li f'dawk iż-żminijiet kienet l-aktar kompetizzjoni prestigijuża fil-qasam tad-dilettanti.

Fl-istaġun 1934-35 spiċċaw fit-tieni post tat-Tieni Diviżjoni biex tilfu l-promozzjoni għal fuq. F'dak l-istaġun hadu sehem għall-ewwel darba fl-FA Trophy fejn tilfu 3-1 kontra Floriana FC.

Fl-istaġun ta' wara it-tim mar lura hafna. Spiċċa fl-aħhar post tal-

Little St George's rebbieha tal-Amateurs Cup fl-istaġun 1933-34.

klassifika tat-Tieni Diviżjoni, iżda fortunatament ma ġewx relegati. Fl-istaġun 1936-37 St George's regġhu ġew imdahhla fil-MFA. Għalhekk Bormla f'dak l-istaġun kienet rappreżentatha b'żewġ timijiet fil-kampjonat. St George's hadu sehem fl-Ewwel Diviżjoni fil-waqt li Little St George's hadu sehem fit-Tieni Diviżjoni.

Fl-istaġun 1937-38 spiċċaw punt biss wara Hamrun Spartans, ir-rebbieha tat-Tieni Diviżjoni. Biss xorta wahda rebhu l-promozzjoni għall-Ewwel Diviżjoni Sezzjoni B. F'din id-Diviżjoni damu staġun wiehed biss. Fl-istaġun 1938-39, spiċċaw fl-ahħar post u ġew relegati għat-Tieni Diviżjoni.

L-istaġun 1939-40 kien l-ahħar wiehed ta' dan il-klabb famuż. Spiċċaw fit-tieni post fil-klassifika tat-Tieni Diviżjoni u li ma kinetx il-gwerra forsi kienu jiġu promossi. F'dak l-ahħar staġun qabel beda l-inkwiet, Little St George's hadu sehem fl-FA Trophy fejn telghu biex jilaghbu kontra t-tim qawwi tad-Dorsetshire Regiment. B'sorpriza kbira, il-Bormliżi żammew draw ta' 0-0 lill-Ingliżi. Ir-replay kienet mistennija hafna iżda billi l-logħba kellha ssir l-Erbgħa ta' wara, Little

St George's ma niżlux għal logħob għaliex hafna mill-plejers tagħhom kienu xogħol fit-Tarzna.

Dan kien it-tmien ta' dan it-tim famuż. Ġiet il-gwerra u Little St George's bħal hafna timijiet ohra sparixxew għal kollox.

Cospicua Celtic, Cospicua Unitas, u Cospicua Lions

Fis-Snin Tletin, twieldu f'Bormla tliet timijiet ohra. Cospicua Celtic, Cospicua Unitas u Cospicua Lions kienu timijiet tad-dilettanti. Iżda t-tlieta li kienu hadu sehem fil-kampjonat Nazzjonali, naturalment fid-diviżjonijiet iż-żgħar.

Cospicua Celtic bdew fl-1934-35 fit-Tielet Diviżjoni. Marru tajjeb mill-ewwel, tant li rebhu Sezzjoni B ta' din id-diviżjoni. Iżda, spiċċaw hażin għaliex wara li tilfu d-*decider* għar-rebħ tal-kampjonat kontra l-Melita, il-plejers tagħhom attakaw lir-*referee* u l-MFA keċċiethom mill-kampjonat.

Cospicua Unitas bdew fl-istess staġun fir-Raba' Diviżjoni fejn spiċċaw fit-tieni post tal-klassifika finali. F'dak l-istaġun rebhu l-promozzjoni għat-Tielet Diviżjoni fejn baqghu sa l-istaġun 1938-39 meta hadu sehem fit-Tieni Diviżjoni. Meta bdiet il-gwerra t-tim sfratta, għalkemm fis-Snin Hamsin deher tim iehor b'dan l-isem.

Cospicua Lions bdew ukoll fl-istaġun 1934-35 fir-Raba' Diviżjoni. Fl-istaġun 1935-36 rebhu Sezzjoni A u ġew promossi għat-Tielet Diviżjoni. Lions baqghu jimxu 'l quddiem u fl-istaġun 1937-38 saru *champions* tat-Tielet Diviżjoni wara li għelbu lill-ġirien tagħhom Cospicua Unitas 2-0 fiċ-*Championship Decider*. F'dak l-istaġun Lions waslu wkoll sal-finali ta' l-Amateur Cup. Iżda sfortunatament, Lions naqsu li jiktbu paġna ohra tad-deheb fl-istorja qasira tagħhom meta tilfu 2-1 kontra l-Melita.

Il-Gwerra waqfet l-attivitajiet ta' dan il-klabb żgħir imma ambizzjuż, għalkemm fl-1943-44 hadu sehem fit-Tazza tal-Milied. Wara l-Gwerra Cospicua Lions inghaqdu ma' Cospicua Florids biex iffurmaw it-tim ta' Cospicua Florid-Lions. Aktar tard fis-Snin Sittin, Cospicua Lions regġhu nahaqdu bhala tim tad-dilettanti u kienu jiehdu sehem fil-kampjonat tal-MAFA.

Cospicua Celtic

Sena ta' Fondazzjoni	- 1934				
L-Ewwel Lughba	- 23-10-34	k.	Valletta St Paul's	3-1	Tielet Diviżjoni
L-Ewwel Lughba - Kompetittiva	- 23-10-34	k.	Valletta St Paul's	3-1	Tielet Diviżjoni
L-Ewwel Lughba - Kampjonat	- 23-10-34	k.	Valletta St Paul's	3-1	Tielet Diviżjoni

Unuri mirbuha minn Cospicua Celtic

Kompetizzjoni	Rebbieha
Tielet Diviżjoni Sezzjoni	1934-35

Cospicua Unitas

Sena ta' Fondazzjoni	- 1934				
L-Ewwel Lughba	- 28-10-34	k.	Empire United	7-0	Raba' Diviżjoni
L-Ewwel Lughba - Kompetittiva	- 28-10-34	k.	Empire United	7-0	Raba' Diviżjoni
L-Ewwel Lughba - Kampjonat	- 28-10-34	k.	Empire United	7-0	Raba' Diviżjoni

Indirizz	- 1937-38	88 Triq San Pawl, Bormla
----------	-----------	--------------------------

Unuri mirbuha minn Cospicua Unitas

Kompetizzjoni	Rebbieha	Runners-Up
Tielet Diviżjoni Sezzjoni	1937-38	
Amateur League	1958-59	
Amateur League Sezzjoni	1959-60	

Lughba għall-Karità   1929-30   k.   Royal Artillery   2-0

Cospicua Lions

Sena ta' Fondazzjoni	- 1934				
L-Ewwel Loghba	- 15-10-34	k.	Valletta Prestons	2-0	Raba' Diviżjoni
L-Ewwel Loghba - Kompetittiva	- 15-10-34	k.	Valletta Prestons	2-0	Raba' Diviżjoni
L-Ewwel Loghba - Kampjonat	- 15-10-34	k.	Valletta Prestons	2-0	Raba' Diviżjoni

Indirizz	- 1934-35	Triq l-Oratorju, Bormla
----------	-----------	-------------------------

Unuri mirbuha minn Cospicua Lions

Kompetizzjoni	Rebbieha		Runners-Up	
Tielet Diviżjoni	1937-38			
Raba' Diviżjoni Sezzjoni	1935-36			
Amateur Cup			1937-38	
MAFA I			1978-79	
MAFA Cup	1967-68			
MAFA II	1967-68	1977-78		
MAFA III	1966-67		1976-77	
MAFA GC Shield	1966-67	1975-76		

Loghba ghal Tazza 1929-30 k. Royal Artillery 2-0

Is-snin memorabbli ta' qabel il-gwerra 1936-40

F'dawn is-snin li sejin nitkellmu fuqhom il-Futbol Malti ghadha minn wiehed mill-aqwa perijodi fl-istorja tieghu. F'dan iż-żmien gew Malta numru kbir ta' plejers barranin li ssiehu ma' klabbs Maltin. Fost il-plejers li gew Malta kien hemm hafna li hallew impressjoni tajba fostna.

It-timijiet kienu armati sa snienhom b'dawn il-plejers. St George's kellhom ukoll numru ta' plejers barranin jilaghbu maghhom, fosthom il-gowler Skočić Taggart, l-*inside-forward* Awstrijak Frisch, il-*half-back* Sipocs, u l-*inside-forward* l-iehor, Grenfeld. St George's kellhom ukoll lil Puschmann u lil Olach, it-tnejn Awstrijači.

Aktar tard, St George's akkwistaw lil Leo Drucker minghand il-Floriana u b'Johnnie Edwards il-*Bovju*, Formosa, Wenzu Gabarretta u Wenzu Mizzi il-*Bagaga* fost oħrajn, kellhom verament tim qawwi.

Il-żjarat ta' timijiet barranin fostna kienu wkoll fl-aqwa taghhom. Il-

pubbliku sportiv Malti beda jistenna tim aqwa mill-iehor u dan ma naqasx. Dawn it-timijiet kellhom hafna plejers ta' klassi kbira u l-frazi 'Il-Godda' saret parti mill-vokabolarju Malti.

Fl-istaġun 1936-37 gew fostna SK Hungaria ta' l-Ungerija u SK Rapid ta' l-Awstrija. Il-loghba bejn St George's u Hungaria li saret nhar il-Hadd 20 ta' Dicembru 1936 baqghet tissemma fl-istorja tal-klabb ta' Bormla.

Ghal din il-loghba St George's kellhom bhala *guest* lis-*centre-forward* Sima tal-Hibernians. Il-Bormlizi lagħbu b'din il-formazzjoni: Taggart, Mifsud, Puschmann, Debattista, Drucker, Mizzi, Degiorgio, Sipocs, Sima, Frisch u Formosa.

Fl-ewwel taqsimu St George's lagħbu loghba kbira, izda ix-xorti ma kinetx dahkitilhom u dahlu jistrieħu b'żewġ gowls minn taht. Fit-tieni taqsimu, St George's bdew inaqqsu u Hungaria skurjaw erba' gowls ohra biex ma hallewx l-iċken dubju dwar is-supremazija taghhom.

Fl-ewwel ta' Jannar 1937, St George's lagħbu kontra Rapid, u sofrew telfa kbira ta' 7-1. Kienet disfatta kbira ghat-tim ta' Bormla izda hafna mix-xjuħ taghna li tkellimt maghhom isostnu li Taggart verament kellu loghba hazina u seta' salva numru ta' gowls li gew skurjati kontra t-tim tieghu.⁸

Fil-finali ta' l-FA Trophy għall-ewwel darba

St George's hadu sehem għall-ewwel darba fil-finali ta' l-FA Trophy fl-istaġun 1936-37. Fl-ewwel rawnd il-Bormlizi għelbu lil Valletta City bl-iskor ta' 3-2. Gimghitejn wara, nhar il-Hadd 18 ta' April 1937, St George's lagħbu loghba tal-kampjonat kontra Floriana FC. Sa dak iż-żmien St George's kienu għadhom qatt ma għelbu lill-Furjanizi f'loghba kompetittiva.

Il-loghba bdiet b'akkaniżmu kbir u wara xi 20 minuta, Degiorgio ha l-ballun, u qassmu lil Grenfeld. Dan qabad il-ballun minn fuq il-linja tax-xellug u gera bih lejn il-lasti Furjanizi. Frankie Tabone ipprova jehodlu l-ballun u l-*clearance* tieghu reġa' ġie għand Degiorgio li tah bir-ras u għeleb lil Svoboda.

Dan il-gowl ta l-ewwel rebħa lis-St George's fuq ir-rivali kbar taghhom u kompli jkabbar il-fjamma tar-rivalità sportiva bejn dawn iż-żewġ distretti.

Il-loghba tas-semi-finali ta' l-FA Trophy bejn St George's u

Hibernians kienet wahda akkanita għall-ahhar. St George's irnexxiel-hom jghaddu għall-finali permezz ta' gowl uniku skurjat minn Grenfeld.

Din ir-rebħa kompliet tkabbar l-entusjażmu f'Bormla. Il-finali ntlagħbet fit-30 ta' Mejju 1937. Qabel il-logħba St George's hadu xokk meta saru jafu li l-plejer Ġermaniż tagħhom Grenfeld kien telaq lura lejn pajjiżu.

Il-logħba kienet wahda missielta. Fis-27 minuta l-Ungeriz Frisch għamel fawl fuq Gayer, il-plejer internazzjonali Jugoslav tas-Sliema, barra l-kaxxa l-kbira Bormliza. Freiburger skorja dirett mill-*free-kick*. Tnax-il minuta wara Sliema nghataw *penalty*. Tah Salvu Sammut, iżda Taggart laqa' x-xutt qawwi tiegħu, iżda mingħajr ma żamm il-ballun. Sammut reġa' dahal għall-*rebound* u skorja. Biss ir-*referee* hassar il-gowl għaliex fl-azzjoni Sammut kien iffawlja lil Taggart.

Kwarta wara li bdiet it-tieni taqsima, il-Wanderers issigillaw ir-rebħa tagħhom b'gowl mill-isbaħ minn Gayer. Dak in-nhar St George's lagħbu b'din il-formazzjoni: Taggart, Johnny Edwards, Puschman, Debattista, Sipocs, Mizzi, Xerri, Formosa, Degiorgio, Frisch, Mifsud.⁹

Suċċess fil-Christmas Cup

Fil-bidu ta' l-istaġun 1939-40 faqqgħet it-Tieni Gwerra Dinjija. Minhabba t-taħwid li gabet magħha l-Gwerra hafna timijiet ma ramawx u fil-kampjonat hadu sehem biss sitt timijiet. Dawn kienu St George's, Sliema Wanderers, Melita FC, Floriana Tigers, Msida St Joseph's u Valletta St Paul's. Kif qeghdin taraw, erba' minn dawn it-timijiet kienu *amateurs*.

F'dak l-istaġun St George's saħhew it-tim bi plejers godda bħal, ngħidu aħna, Harry Edwards, Salvu Sammut l-*Għarghuri* u Effie Borg. Kien staġun tajjeb hafna għas-St George's. Spiċċaw fit-tieni post tal-kampjonat u rebħu l-ewwel edizzjoni tal-Christmas Cup.

Billi minhabba l-gwerra ma kienx gie tim barrani fil-Milied, giet organizzata kompetizzjoni *knock-out* għall-Christmas Cup. Hadu sehem is-sitt timijiet ta' l-Ewwel Divizjoni u żewġ timijiet tas-Servizzi.

St George's waslu sal-finali billi eliminaw lit-tim tad-Dorsetshire Regiment 2-1 fil-hin barrani u lis-Sliema Wanderers 3-2. Fil-finali St

George's iltaqgħu mat-tim qawwi tar-Royal Air Force. Din il-logħba saret fil-15 ta' Jannar 1940. Minkejja l-kesha kbira li kienet qed tahkem il-Gżira, madwar 6,000 raw din il-partita.

Sa ftit qabel it-tmien l-iskor kien għadu ma nfetax. Iżda meta kulhadd kien jahseb li l-partita sejra tispicċa fi *draw*, is-St George's kisbu *freekick*. Tah Sammut. Is-suldati kklirjawh. Iżda Facciol ha l-ballun u qassam lil Connor u l-ballun spiċċa fix-xibka ta' l-Ingliżi.

Dan is-suċċess mela lill-Bormliżi bil-kuraġġ. Matul dak l-istaġun St George's u Sliema Wanderers iltaqgħu erba' darbiet kontra xulxin. Fl-ewwel logħba ġew *draw* ta' 1-1, St George's rebħu t-tieni u t-tielet logħba u r-raba' wahda kellha tiddeciedi r-rebħ tal-kampjonat.

Nhar il-Hadd 31 ta' Marzu 1940, ġemgħa kbira ta' nies imliet l-Empire Stadium biex tara l-logħba tal-kampjonat bejn Bormla u Tas-Sliema. Iż-żewġ timijiet kienu spiċċaw il-kampjonat b'punti indaqs.

Din il-logħba li nistgħu nsejnhulha l-akbar wahda qabel waqaf il-futbol minhabba l-gwerra kienet wahda missielta sa l-ahhar.

Sliema attackaw mill-ewwel. Wara biss għaxar minuti Azzopardi qassam lil Tony Nicholl. Dan ta' l-ahhar qassam lil George Bond li skorja bir-ras. Gowl hekk kmieni kessaħ lill-Bormliżi.

Fit-tieni taqsima, St George's qamu fuq tagħhom. Xerri niżel minn *half-back* għal *left-wing* u din il-bidla għamlet differenza kbira fit-tim. Bormla bdew jattakkaw aktar iżda kif jigrri kemm-il darba fil-futbol, Tony Nicholl harab bil-ballun u kien għoddu skorja. Ftitt minuti wara giet doċċa kiesha għall-Bormliżi. Borg twaqqa' fil-kaxxa l-kbira u r-*referee* saffar *penalty*. Tah Tony Nicholl u skorja.

Għad li b'żewġ gowls minn taht, St George's ma qatgħux qalbhom. Baqgħu jattakkaw u rnexxielhom inaqqsu l-iskor. Salvu Sammut habbat il-ballun mal-last, il-ballun habat ma' Xerri u baqa' diehel fix-xibka.

Kien għad fadal hafna hin, iżda Sliema Wanderers iddefendew tajjeb sa l-ahhar suffara. B'hekk St George's tilfu ċ-ċans li jirbħu l-kampjonat għat-tieni darba fl-istorja tagħhom.

Dan l-istaġun kien l-ahhar wiehed qabel il-gwerra. Ftitt ġimghat wara t-tmien tal-kampjonat, it-Taljani dahlu fil-gwerra u Malta sabet ruhha f'nofs attacki kontinwi mill-ajru. St George's bħall-biċċa l-kbira tat-timijiet l-oħra Maltin waqfu mil-logħob sakemm spiċċat il-gwerra.

It-tim ta' wara l-gwerra

Wara li spiċċat il-gwerra Bormla bhall-bqija tal-Kottonera kienet imfarrka u l-Bormliżi kienu mxerrdin ma' Malta kollha. Għalhekk kien ferm diffiċli li terġa' tarma tim mill-ġdid. Imma l-hegga għal logħba ġewwa Bormla ma ntfietx u fl-istaġun 1945-46, is-St George's insibuhom jikkompetu fl-Ewwel Diviżjoni.

Kien bidu kwiet u St George's spiċċaw qabel ta' l-ahhar fil-klassifika finali. Formazzjoni tipika ta' dak iż-żmien kienet: Pearson, M. Paris, Azzopardi, Gatt, Darmanin, Mizzi, Cassar, Romolo, J. Paris, Bartolo, Degiorgio.

Fl-istaġun ta' wara St George's spiċċaw tista' tghid fl-istess pożizzjoni tas-sena ta' qabel.

Florid-Lions

Sena ta' Fondazzjoni	- 1944				
L-Ewwel Logħba	- 17-12-44	k.	Naval XI	2-1	Logħba ta' hbiberija
L-Ewwel Logħba - Kompetittiva	- 23-12-44	k.	Little Hibernians	2-1	Tieni Diviżjoni
L-Ewwel Logħba - Kampjonat	- 23-12-44	k.	Little Hibernians	2-1	Tieni Diviżjoni

Indirizz	- 1944-45	33, Triq San Ġorġ, Bormla
----------	-----------	---------------------------

Unuri mirbuha minn Florid-Lions

Kompetizzjoni	Rebbieha	Runners-Up
Tieni Diviżjoni Sezzjoni Tazza Tieni Diviżjoni	1945-46	1945-46
It-Tieni Tim Tielet Diviżjoni Tielet Diviżjoni Sezzjoni	1944-45	1944-45

Wara l-gwerra l-format tal-kampjonat ta' l-MFA kien differenti minn dak ta' llum. Ma kinux jeżistu kampjonati tar-reserves. It-Tielet Diviżjoni kienet isservi ta' *nursery* għall-klabbs il-kbar. Hawn ta' min isemmi wkoll il-kontribut li taw it-timijiet iż-żgħar.

Wara l-gwerra żewġ timijiet ta' l-*amateurs* Bormliżi nqas u ffur-maw il-Florid-Lions. Hafna plejers li wara taw kontribut kbir lis-St George's bdew ma' dan it-tim. It-tim tal-*minors* dak iż-żmien kien magħruf bhala Little Florids.

Florid-Lions kien fost l-ahjar timijiet *amateurs* ta' wara l-gwerra u rebah bosta unuri. Fl-1944-45 spiċċa fit-tieni post fil-kampjonat tat-Tielet Diviżjoni u fl-istaġun ta' wara mhux biss rebah is-sezzjoni tiegħu iżda spiċċa wkoll finalist fit-Tazza tat-Tieni Diviżjoni.

It-tieni finali ta' l-FA Trophy

L-istaġun 1949-50 kien staġun memorabli għas-St George's. Il-Bormliżi urew progress kbir fuq l-istaġuni ta' qabel. St George's mhux biss irreġistraw l-akbar skor fil-kampjonat meta għelbu lil Luqa St Andrew's 7-3, iżda wkoll għelbu lil Floriana 1-0. Floriana f'dak l-

istaġun kienu rebħu l-kampjonat.

St George's qabel il-gwerra kellhom reputazzjoni tajba bħala *cup-fighters*. Fil-fatt kif diġà rajna, il-Bormliżi rebħu l-*cup-tie* tliet darbiet. Izda mill-istaġun 1934-35 meta bdiet tintlagħab l-FA Trophy St George's waslu sal-finali darbtejn biss. L-ewwel darba kien fl-istaġun 1936-37 meta tilfu 2-0 kontra Sliema Wanderers u proprju f'dan l-istaġun meta telghu fil-finali kontra Floriana.

Biex waslu sal-finali, St George's kellhom jegħlbu l-isfida qawwija tal-Valletta fis-semi-finali. St George's rebħu 3-1. Kienu Valletta li fethu l-iskor, imma ftit qabel tmiem l-ewwel taqsima Flask skorja bir-ras. Kif bdiet it-tieni taqsima Bonavia skorja t-tieni gowl biex xi hames minuti wara, Romolo skorja t-tielet gowl Bormliż. Hawnhekk il-logħob sar goff u nqalghu incidenti koroh. Ir-referee Mr. Hubbard qala' daqqa ta' sieq minghand plejer Belti u kellu jhalli l-grawnd. Il-logħba ġiet abbandunata, imma l-MFA iddikjarat li r-rizultat jibqa' 3-1 favur St George's.

Il-finali saret nhar il-Hadd 4 ta' Ġunju 1950. Floriana f'dak l-istaġun kellhom tim verament qawwi u kien irnexxielhom jirbħu t-tliet tazzi. Ghalkemm saru diversi attacki miż-żewġ naħat l-iskor fl-ewwel taqsima baqa' 0-0. Izda kmieni fit-tieni taqsima, Lolly Borg fetaħ l-iskor għal Floriana. St George's wara dan il-gowl għamlu reazzjoni qawwija. Bormla baqghu jinsistu u fl-aħħar ġabu d-*draw* b'gowl sabiħ ta' Xuereb. Dan qabeż lil Leli Zammit u minn tarf il-kaxxa l-kbira fajjar xutt spettakoluż li Alamango b'ebda mod ma seta' jwaqqaf.

Il-logħob baqa' maqsum sakemm Floriana reġghu marru minn fuq b'awtogowl ta' Izzo. St George's reġghu ppruvaw igibu d-*draw*, imma Herbert ħarab min-nofs il-grawnd, qassam lil Pullu Demanuele u dan wahdu quddiem il-lasti tefa' l-ballun fix-xibka.

B'hekk St George's tilfu ċ-cans li jniżżlu isimhom fuq it-Trophy.¹⁰

Relegati għall-ewwel darba

Ir-relegation hija l-ħmar il-lejl tal-klabbs tal-futbol. Hadd wara Hadd tista' tghid li tolqot lil kulhadd. Għas-St George's ir-relegation waslet għall-ewwel darba fl-1952-53. Dak l-istaġun kien wiehed verament diżastruż. Minn erbatax-il logħba t-tim rebaħ biss tnejn biex spiċċa fl-aħħar post tal-klassifika żewġ punti taħt Hamrun Spartans. B'hekk klabb bi tradizzjoni hekk kbira waqa' fit-Tieni Diviżjoni għall-

ewwel darba.

Ironikament wahda miż-żewġ rebħiet li għamlu St George's f'dak l-istaġun kienet kontra r-rivali kbar tagħhom il-Floriana. L-*Irish* f'dak l-istaġun waqqfu rekord billi rebħu l-kampjonat għar-raba' sena konsekuttiva. Il-ġlieda kontra r-relegation kienet ħarxa sa l-aħħar u fiha kienu mdahhlin wkoll Hamrun Spartans, Rabat u f'waqtiet oħra, Hibernians u Sliema Wanderers. Izda fl-aħħar id-daqqa tal-mannara waqgħet fuq għonq il-Bormliżi.

Promossi tliet darbiet f'ħames staġuni.

Għalkemm il-Bormliżi kienu diżappuntati li t-tim tagħhom sab ruħu fit-Tieni Diviżjoni wara 40 sena fl-Ewwel Diviżjoni ħafna kellhom qalbhom qawwija. Fl-ewwel staġun tagħhom fit-Tieni Diviżjoni Bormla wrew supremazija kbira fuq it-timijiet l-oħra u wara biss staġun wiehed telghu lura fl-Ewwel Diviżjoni.

Fi tmiem tal-kampjonat, St George's kienu jaqsmu l-ewwel post ma' Vittoriosa Stars bi 12-il punt. Għalhekk kien mehieg *decider*. Din il-logħba ntlagħbet il-Hadd 28 ta' Marzu 1954 quddiem folla kbira. Il-logħba spiċċat fi *draw* ta' 2-2. F'dak l-istaġun il-pika bejn iż-żewġ ġirien kienet fl-aqwa tagħha u dan id-*draw* kompli jkebbes il-pika bejniethom.

It-tieni logħba saret nhar il-Hadd 4 ta' April. Il-partitarji taż-żewġ naħat telghu bl-eluf, armati b'kull xorta ta' bnadar, ċuqlajti, qniepen u hornijiet. Kienet ġurnata sabiha speċjalment għall-Bormliżi li rebħu l-iskor ta' 3-0.¹¹

Il-mawra tas-St George's fl-Ewwel Diviżjoni kienet wahda qasira għaliex fl-istaġun ta' wara reġghu spiċċaw fl-aħħar post u ġew relegati. Din id-darba St George's ma telghux mill-ewwel. Fl-istaġun 1955-56 spiċċaw fit-tieni post tal-klassifika finali tat-Tieni Diviżjoni, żewġ punti wara Marsa FC li rebħu l-promozzjoni.

Din id-darba St George's damu żewġ staġuni fit-Tieni Diviżjoni. Fl-istaġun 1956-57 St George's kellhom staġun mill-aqwa u rebħu l-kampjonat mingħajr ma sofrew telfa. Il-logħba li kienet tholl u torbot waslet meta St George's iltaqghu kontra l-Birgu fit-tieni rawnd. Il-Bormliżi rebħu logħba verament akkanita bl-iskor ta' 2-1.

Wara l-logħba l-plejers Bormliżi twasslu fost briju kbir sax-Xagħjra billi l-kazin f'dak iż-żmien kien fi Pjazza Santa Margarita fil-blokk li

It-tim tas-St George's li rebah il-promozzjoni għall-Ewwel Diviżjoni fl-istaġun 1943-54. Wara: Wenzu Gabaretta, Rizzo, Bonavia, Mallia, Zarb, Peppi Delceppo. Uddiem: Scicluna, Bartolo, C. Mizzi, J. Mizzi, Romolo.

kien maghruf bl-isem 'Ir-Rest'.

Formazzjoni tipika ta' dak l-istaġun kienet: Gili, Scerri, Schreiner, Delceppo, Rizzo, Magri, Bartolo, Karmenu Mizzi, Eddie Mizzi, S. Scicluna u Joe Mizzi.

Kien tim verament tajjeb, iżda fl-Ewwel Diviżjoni donnu inbidel għal kollox. Tant li fl-aħħar ta' l-istaġun 1957-58 St George's regghu spicċaw fil-qiegħ tal-klassifika u regghu ġew relegati wara biss staġun mal-kbar.

Lura fit-Tieni Diviżjoni St George's kienu tajbin wisq f'dan il-livell. Għalhekk l-istaġun 1958-59 kien ġirja ohra trijonfali għall-Bormliżi. F'dan l-istaġun, St George's kellhom fl-opinjoni tiegħi waħda mill-aqwa formazzjonijiet fl-istorja tagħhom. Huma mhux biss rebhu l-kampjonat imma spicċaw b'punti massimi.

Din il-ġirja trijonfali kellha t-tieni kapitlu tagħha fil-kompetizzjoni tan-*Knock-Out*. St George's komplew b'rebhiet ta' 6-1 kontra Gżira United, u 3-0 kontra Vittoriosa Stars fis-semi-finali. Fil-finali St George's għelbu 6-1 lil Tarxien Rainbows.

1959-64

Din id-darba St George's żammew posthom fl-Ewwel Diviżjoni għal hames staġuni. Matul dan iż-żmien il-Bormliżi qatt ma ċċalingjaw għall-unuri, imma żammew posthom f'nofs il-klassifika.

Iżda għalkemm ma rebhux unuri, St George's kellhom ukoll il-mumentu sbieħ tagħhom. Kien hemm il-logħba famuża kontra Grazer A.K. f'nofs l-istaġun 1959-60 meta l-Bormliżi għelbu lit-tim Awstrijak b'*penalty-goal* skurjat minn Eddie Mizzi il-*Bagaga*. Kien hemm ukoll ir-rebħa ta' 3-0 kontra Sliema Wanderers fl-FA Trophy fl-istaġun 1961-62.¹²

Il-bniedem wara dan it-tim Bormliż kien bla dubju Peppi Delceppo. Peppi kien wiehed mill-aħjar plejers Maltin ta' dak il-perijodu. Iżda mhux biss, għaliex huwa kien ġentlommill-aqwa. Delceppo qatt ma rebah unuri kbar mas-St George's, għalkemm kieku għażel li jissieheb ma' xi tim iehor żgur li kien jimla' l-vetrina tiegħu.

Fl-istaġun 1959-60 l-MFA tagħtu Ċertifikat ta' Unur għas-servizz eċċezzjonali li ta lil-logħba bhala l-kaptin tas-St George's.

Fl-istaġun 1961-62 reġa' beda jberraq għas-St George's. Spicċaw qabel ta' l-aħħar u fl-istaġun ta' wara spicċaw fis-sitt post. Fl-istaġun 1963-64 għal darb'ohra sabu ruhhom relegati. Dan kien wiehed mill-agħar staġuni fl-istorja tal-klabb għaliex it-tim rebah biss punt wiehed fil-kampjonat kollu.

1965-66 mill-ġdid rebbieha tat-Tieni Diviżjoni

Din id-darba St George's damu żewġ staġuni fit-Tieni Diviżjoni li fihom saru diversi bidliet fit-tim. Kien wasal iż-żmien biex għadd ta' żghazagh promettenti jiehdu post plejers veterani. Dan il-proċess beda fl-istaġun 1964-65 u kompla fl-istaġun ta' wara meta St George's għal darba ohra rebhu l-kampjonat tat-Tieni Diviżjoni.

Dan it-tim kien immexxi minn Peppi Delceppo li issa kien rafa' minn plejer u beda jiddedika hinu bhala kowċ. Peppi kien sinonimu mal-klabb Bormliż u qatt ma naqas li jrawwem talent ġdid. Din id-darba fit-tim Bormliż kien hemm xi haġa speċjali għaliex hafna mill-plejers kienu telghu flimkien miċ-ċokon. Magħhom żdiedu xi plejers minn timijiet ohra bħal nghidu ahna, Johnnie Darmanin mill-Valletta, Eddie Bonnett mill-Floriana, u Wally Hili mis-Sliema Wanderers.

Iżda minkejja t-talent kbir li kellu t-tim, St George's regghu sabu

ruhhom fl-istess ilma li kienu fih qabel. Kien diffiċili biex iżzomm mal-kbar u din ma kinitx storja tal-Bormliżi biss. L-istess gara lil Birkirkara, Gżira, Msida, Qormi, Haż-Żebbuġ, Rabat, St Patrick's u Vittoriosa.

Fl-istaġun 1966-67 ma kienx hemm biza' għaliex billi kien hemm sitt timijiet biss fl-Ewwel Diviżjoni ma waqa' hadd. Fl-istaġun 1967-68 marru ftit ahjar għaliex spiċċaw fis-sitt post. Imma l-istaġun 1968-69 reġa' kien wiehed negattiv. St George's ġabru biss hames punti biex mill-ġdid reġġu gew relegati.

1971-72 u 1973-74 St George's jirbhu kollox

Wara tliet staġuni fit-Tieni Diviżjoni, St George's reġġu kienu lesti biex jirbhu l-promozzjoni. Il-Bormliżi organizzaw ruhhom bis-shih biex jgħelbu kull ostaklu. L-istaġun 1971-72 kien verament wiehed li ma jintesiex.

F'dak l-istaġun St George's rebhu kollox. L-ewwelnett rebhu l-Kampjonat u t-Tazza u mbagħad fil-bidu ta' l-istaġun ta' wara rebhu s-Sons of Malta Cup. Izda dan ma kienx biżżejjed għaliex minbarra dawn l-unuri, is-suċċess kompli jikber billi t-tim tar-Reserves, kif ukoll dak tal-Minors rebhu s-sezzjonijiet tagħhom.

Kif diġà rajna, ż-żewġ timijiet promossi għall-Ewwel Diviżjoni kienu St George's u St Patrick's. Għalhekk qabel fetaħ l-istaġun 1972-73, iż-żewġ timijiet iltaqgħu fil-finali tas-Sons of Malta Cup. St George's urew mill-ewwel li kienu aktar preparati mill-ġirien tagħhom. Rebhu pjuttost faċilment bl-iskor kbir ta' 4-1.

Wara r-rebħ ta' dan l-unur hekk kmieni fl-istaġun wiehed kien forsi jistenna lil St George's jagħtu sfida denja fl-Ewwel Diviżjoni. Izda tul dak l-istaġun il-Bormliżi kisbu biss żewġ rebħiet u hames *draws*. Disa' punti kienu ftit wisq biex isalvaw mir-*relegation*. Spiċċaw fil-post ta' qabel l-aħħar u ġew relegati flimkien ma' St Patrick's.

Hekk l-istorja reġġet irrepetiet ruhha. St George's reġġu sabu ruhhom fit-Tieni Diviżjoni wara biss staġun mal-kbar, izda kif gara fl-1971-72, fl-istaġun 1973-74 il-Bormliżi reġġu kaxkru l-unuri kollha tat-Tieni Diviżjoni. Is-Saints rebhu l-Kampjonat, it-Tazza u s-Sons of Malta Cup.

1974-80 - Sitt staġuni fl-Ewwel Diviżjoni.

Fil-bidu ta' l-istaġun 1974-75 il-hsieb f'moħħ il-Bormliżi kollha kien kemm kien se jirnexxilhom iżommu mal-kbar. St George's bdew tajjeb bir-rebħ tas-Sons of Malta Cup u komplew bi *draw* ta' 1-1 kontra Birkirkara.

Wara dan il-ftuħ tajjeb, Bormla komplew serje ta' erba' rebħiet, kontra Żebbuġ Rangers 2-1, Valletta 2-0, Gżira United 2-0 u Marsa 1-0. Imbagħad kien imiss il-logħba tradizzjonali kontra Floriana li għal darba ohra l-Bormliżi tilfu bl-iskor ta' 1-0. Fil-logħba ta' wara għelbu lil Mosta 1-0 biex fl-aħħar żewġ logħbiet ta' l-ewwel rawnd tilfu 1-2 kontra Sliema u ġew *draw* ta' 1-1 kontra Hibernians.

Fit-tieni rawnd, il-Bormliżi kisbu tliet rebħiet ohra biex spiċċaw fit-tielet post. L-uniku telfa li hađu kienet kontra Sliema Wanderers bl-iskor ta' 1-0. Din swiethom it-tieni post u ċans li għall-ewwel darba jiehdu sehem fil-kompetizzjonijiet Ewropej.

Izda l-isbah mument ta' dak l-istaġun kien meta St George's iltaqgħu kontra Floriana. L-*Irish* kienu saru Champions fil-logħba ta' qabel u għalhekk kontra Bormla kellhom iċ-ċelebrazzjonijiet. Gara li f'logħba li kulhadd haseb li kienet sejra tispiċċa fi *draw* ta' 0-0, Charlie Grima tefa' l-ballun fix-xibka Furjaniza fl-aħħar hin biex ta rebħa storika lit-tim Bormliż u l-ewwel telfa ta' l-istaġun lill-Floriana.

Din id-darba, St George's irnexxilhom iżommu fl-Ewwel Diviżjoni għal sitt staġuni. Fit-tieni staġun tagħhom mal-kbar spiċċaw fit-tmien post minn għaxar timijiet.

Fl-istaġun 1976-77 irritorna mas-St George's Freddie Delia wara karriera twila mal-Hibernians. Delia ghen lill-Bormliżi biex jispiċċa fis-seba' post tal-klassifika finali.

Fl-istaġun 1978-79 l-Ewwel Diviżjoni għall-ewwel fażi t-timijiet inqas f'żewġ gruppi. St George's laġħu fi grupp B u fit-tieni fażi fir-*Relegation Pool*. Spiċċaw fit-tielet post u frankaw ir-*relegation*.

Fl-istaġun 1979-80 St George's reġġu gew relegati. Dan kien l-aħħar staġun li ntlagħab bis-sistema l-antika. Mill-istaġun 1980-81 l-ogħla kategorija tal-Futbol Malti bdiet tissejjah 'Premier Division'.

Il-bidu tas-Snin Tmenin

Matul is-snin Tmenin, is-St George's għamlu l-itwal perijodu fl-istorja tagħhom fit-Tieni Diviżjoni, jew ahjar fl-Ewwel Diviżjoni,

ghaliex kif diġà għedna mill-istaġun 1980-81 iddahhlet fil-Kampjonat Malti l-Premier Division.

St George's għamlu sitt staġuni f'din id-diviżjoni ġdida. Ftit hemm x'wieħed jgħid dwar dan il-perjodu hlief forsi dwar ir-rebħa li għamlu Bormla fuq Rabat Ajax fl-FA Trophy fl-istaġun 1982-83. Għalkemm wara Rabat kienu ngħataw ir-rebħa għaliex St George's kienu użaw plejer ineligibbli.

Ta' min isemmi wkoll l-aħħar logħba li lagħbu St George's fil-grawnd il-qadim tal-Gżira. Din saret fl-14 ta' Novembru 1981 meta Bormla ġew *draw* ta' 2-2 ma' Żebbug Rangers. B'hekk għalqet għal dejjem epoka ohra kbira għall-klabb Bormliż.

Staġun ikrah

L-istaġun 1985-86 kien l-aktar wieħed ikrah fl-istorja tas-St George's. F'dak l-istaġun St George's ġew relegati għall-ewwel darba fit-Tieni Diviżjoni li allura issa kienet it-tielet diviżjoni tal-kampjonat. Kienet pagna kerha fl-istorja tal-klabb billi qatt qabel it-tim ma kien niżel daqs tant l-isfel fil-kampjonat.

Fl-ewwel staġun fit-Tieni Diviżjoni, il-Bormliżi bdew tajjeb. Rebħu tliet logħbiet wara xulxin, imbagħad tilfu 1-0 kontra l-Imsida. Din kienet daqqa ta' harta għall-aspirazzjoni tal-Bormliżi li jirbħu l-promozzjoni. F'dak l-istaġun spicċaw fir-Raba' post.

Avveniment importanti li ġara matul dak l-istaġun kien il-ftuħ tal-każin il-ġdid fi Triq Santa Tereza, mill-Onorevoli Salvu Sant wara li sar marċ ta' l-okkażjoni mill-Banda San Ġorġ.

Double fit-Tieni Diviżjoni

Fl-istaġun 1987-88 St George's rebħu l-kampjonat tat-Tieni Diviżjoni. St George's tilfu logħba waħda biss matul il-kampjonat kollu. Din waslet kontra Gżira United fl-ewwel rawnd. Minn dakinhar 'il quddiem, il-Bormliżi ma harsux lura. Baqghu mixjin 'il quddiem sakemm rebħu l-kampjonat b'total ta' 30 punt.

St George's kisbu l-promozzjoni fil-logħba kontra Marsa FC li rebħu 2-0, u saru *champions* fil-logħba kontra Kalkara (0-0). Izda naturalment iċ-ċelebrazzjonijiet tar-rebħ tal-kampjonat thallew għall-aħħar partita kontra Lija Athletics. Dakinhar kien hemm briju kbir fil-grawnd ta' Pace-Grasso u wara l-logħba f'Bormla.

Wara li ntemm il-kampjonat bdiet il-kompetizzjoni tan-*Knock-out*. St George's lagħbu l-ewwel logħba tagħhom kontra St Andrew's u rebħu bl-iskor ta' 2-0. Fir-rawnd ta' wara St George's għelbu lill-girien tagħhom Kalkara FC 3-0.

Fis-semi finali St George's sabu ghadma iebisa fit-tim Żebbugi. Wara li kemm din il-logħba u wkoll ir-*replay* intemmu fi *draw* ta' 0-0, il-Bormliżi hargu rebbieha 3-1 wara li ngħataw il-*penalties*.

Fil-finali St George's iltaqghu kontra Gharghur. Il-logħba kienet waħda kumbattuta għall-aħħar, izda fit-38 minuta Bormla skurjaw dak li kellu jkun il-gowl tar-rebħa b'xutt b'saħħtu tad-difensur Karmenu Calafato.

Fl-istaġun 1988-89, fl-ewwel staġun tagħhom fl-Ewwel Diviżjoni St George's spicċaw fis-sitt post. L-istess għamlu fiż-żewġ staġuni ta' wara f'dawk is-sentejn spicċaw fir-raba' post.

Lura mal-kbar wara 12-il sena

Wara 12-il sena f'diviżjonijiet inferjuri, St George's rebħu l-promozzjoni għall-Premier League fl-istaġun 1991-92. Il-Bormliżi meqjusa bhala l-pijunieri tal-Futbol Malti sa fl-aħħar regghu telghu mal-kbar.

L-intenzjonijiet tal-Bormliżi kienu jidhru mill-bidunett. Bdew birrebħ u wara li tilfu ftit il-pass kontra Gharghur, rebħu 13-il logħba konsekuttiva biex spicċaw *champions* ta' l-Ewwel Diviżjoni.

F'dak l-istaġun l-MFA żammet għall-ewwel darba kompetizzjoni *knock-out* għat-timijiet ta' l-Ewwel Diviżjoni. St George's għelbu lill-Mellieha 5-0 fil-kwarti tal-finali izda mbagħad tilfu 4-1 kontra St Patricks fis-semi-finali.

Izda minkejja s-suċċess li kisbu Bormla f'dak l-istaġun fil-Premier League is-sitwazzjoni kienet ferm differenti. Illum is-suċċess jinx tara bil-flus u mhux bit-tradizzjoni. St George's huwa klabb bi tradizzjonijiet kbar izda klabb fqir. Illum il-ġurnata trid eluf ta' liri biex iżżomm fil-Premier, għalhekk ma kinetx sorpriża meta fl-aħħar ta' l-istaġun 1992-93 St George's regghu ġew relegati.

Fl-istaġun 1993-94 St George's spicċaw fit-tielet post tal-klassifika ta' l-Ewwel Diviżjoni. Naxxar Lions u Pietà Hotspurs kisbu d-dritt li jilagħbu fil-Premier Division. Il-Bormliżi ftit habblu rashom. Kien aħjar li jgħadddu ftit taż-żmien f'din id-diviżjoni qabel ma jergghu

St George's FC 1987-88, *Champions* tat-Tieni Diviżjoni u rebbieha tan-*Knock Out* ghat-timijiet tat-Tieni u t-Tielet Diviżjoni. Wara: G. Stivala, R. Zerafa, G. Zarb, I. Camilleri, J. Delia, J. Paris. Quddiem: M. Bonnici, J. Bajada, C. Calafato, D. Vella, R. Galea.

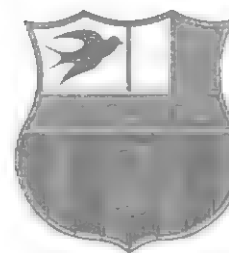
jitalghu mal-kbar. Izda għarralhom. Ġara li Birkirkara u Luxol St Andrew's li f'it taz-żmien qabel kienu ingħaqdu flimkien, iddeċidew li jerġghu jinfirdu. Birkirkara żammew posthom fil-Premier u Luxol spiċċaw fit-Tielet Diviżjoni.

B'hekk inholoq post vakant fil-Premier u billi Bormla kienu spiċċaw fit-tielet post ġew awtomatikament promossi għall-Premier Division. Kif diġà għedna, St George's xejn ma kienu preparati għall-Premier għalhekk xejn ma kienet sorpriza meta fl-aħħar ta' l-istaġun regġghu ġew relegati.

Din id-darba l-mawra qasira li għamlu fil-Premier xejn ma għamlet ġid lit-tim. Fl-istaġun 1995-96 għalkemm kellhom għoxrin punt xorta spiċċaw fis-seba' post bl-istess punti daqs Sta Luċija. Għalhekk kien hemm bżonn *decider* biex jingħazel it-tieni tim li kellu jiġi relegat. Bormla tilfu l-logħba 2-1 biex spiċċaw fit-Tieni Diviżjoni.

Klabbs Ohra li kienu mwaqqfa f'Bormla matul is-snin.

Klabb	Sena
Cospicua St Andrew's	1880
St Margherita FC	1890
St Margherita United	1909
National FT	1910
Cospicua St Andrew's	1910
Cospicua Rovers	1930
St Edward's College	1930
Cospicua Juventus	1935
Cospicua Catholic Action	1936
Cospicua Swallows	1936
Cospicua St Patrick's	1937
Cospicua Florids	1937
Cospicua Amateurs	1937
Rockyvalle FT	1938
Cospicua St Paul's	1939
Cospicua Athletics	1939
Cospicua City	1941
Cospicua Eagles	1944
Little Florid - Lions	1945
De La Salle College FT	1946
Cospicua Associates	1947
Sons of Cospicua	1947
Cospicua Dynamos	1954
Cospicua Stars	1956
Cospicua St John's	1956
Cospicua Thames	1956
Cospicua Wolves	1956
De La Salle College OB	1958
Cospicua St Thomas	1960
Cospicua St Francis	1961
Cospicua Golden Stars	1962
Cospicua ZHN	1964
Cospicua St Margaret	1972
Cospicua SC	1974
Cospicua St Joseph's	1975
Cottonera Rovers	1979

DINGLI**Dingli Swallows****1949 -****Dingli Swallows**

Sena ta' Fondazzjoni	- 1948				
L-Ewwel Loghba	- 08-12-48	k.	Paola United	2-2	AM League Trawnd
L-Ewwel Loghba - Kompetittiva	- 08-12-48	k.	Paola United	2-2	AM League Trawnd
L-Ewwel Loghba - Kampjonat	- 01-10-49	k.	Balzan Youths	0-4	Tielet Diviżjoni

Kuluri	1949-50	Strixxi blu u homor, gliezet blu
		Strixxi homor u blu, gliezet bojod
Indirizz		- 8, Triq San Rokku
		- 17, Triq il-Parroċċa
	Fil-preżent	- 35, Triq il-Parroċċa. Dingli RBT11

NOTI U REFERENZI:

1. Griffiths J.H., 'When the Ball Started Bouncing'. *Civilisation*
2. Aquilina S., Fsadni L., Garret H. u Spiteri L., 'Il-Pijunieri tal-Football Malti'.
3. *Daily Malta Chronicle*, (18-04-1910).
4. *Malta Herald*, (04-05-1915).
5. Aquilina S., Fsadni L., Garret H. u Spiteri L., 'Il-Pijunieri tal-Football Malti'.
6. *Daily Malta Chronicle*, (19-04-1912).
7. Aquilina S., Fsadni L., Garret H. u Spiteri L., 'Il-Pijunieri tal-Football Malti'.
8. Spiteri E., 'Tourneys Memorabbli', *Sport*, (19-05-1969).
9. Spiteri E., 'L-istorja tal-F.A. Trophy' *Sport*, (26-04-1971).
10. G.D., 'Kaxkruhom it-Tlieta! Il-Berqa', (05-06-1950).
11. *Il-Berqa*, (30-03-1954).
12. DeCesare R., *Football Annual 1960-61*, - Christmas Tourney, p. 115.

Unuri mirbuha minn Dingli Swallows

Kompetizzjoni	Rebbieha	Runners-Up
Tielet Diviżjoni	1992-93	
Tazza Tielet Diviżjoni		1956-57
Dr Joe Mifsud Cup	1991-92	1979-80
Minor League Sezzjoni	1974-75	
Minors Cup	1974-75	
Kampjonat taht il-21	1984-85	
YFA U/16 Sezzjoni	1984-85	
YFA Good Conduct Shield	1990-91	

L-gholjiet sbieh ta' Had-Dingli ma tantx huma post ideali għall-logħob tal-futbol. Fil-fatt, l-ghajta ta' 'gowl' damet hafna ma kisret il-kwiet u l-ġabra ta' dan ir-rahal ċejken u pittoresk.

Skond Felix Abela u Angelo Muscat, tnejn mill-pijunieri tal-futbol f'Had-Dingli kien Dun Edgar Huntingford li beda l-logħba tal-futbol fir-raħal.

Dun Edgar, li fl-1941 kien refuġjat f'Had-Dingli, kellu futbol *size* 5. Kien futbol qadim tal-ġilda u qabel kull logħba t-tfal kien ikollhom mhux biss jonfhuh iżda wkoll jillejżjawh. Din il-haġa kienet iddejjaq hafna lit-tfal għaliex kien ikollhom seba' mitt sena sakemm jibdw jilagħbu.

F'dak iż-żmien ta' gwerra, it-tfal kellhom biss blalen taċ-ċarruta biex jilagħbu. Kienu jagħmluhom huma stess jew inkella, jitolbu lil huthom il-bniet jagħmluhomlhom. Mhux ta' b'xejn li dak il-futbol ta' Dun Edgar Huntingford, kien il-ghaxxa tat-tfal ta' Had-Dingli.

Dun Edgar, li dak iż-żmien kien għadu seminarista, kien l-ghaxxa tiegħu jiġbor it-tfal madwaru. Johroġhom xi dawra, jew jorganizzalhom xi logħba futbol bejniethom. Naturalment, il-futbol ta' Dun Edgar kienu jużawh biss nhar ta' Hadd!

L-ewwel logħba, li kif jiftakru Abela u Muscat giet organizzata minn Dun Edgar kienet dik bejn it-tim tal-qassis u iehor immexxi minn ċertu Salvu Micallef *tal-Għammieri*. Din il-logħba ntlagħbet fit-triq principali li tiegħu għar-Rabat quddiem il-'Cottages'. Fost dawk li hadu sehem f'din l-ewwel logħba nsibu lil Dun Edgar, Dun Ġwann Abela, Patri Dumink Ebejer O.P (f'dak iż-żmien kienu kollha tfal imdaqqa), John Ebejer, Edwin Ebejer u Felix Abela fuq in-naħa ta' l-abbatini, filwaqt li għan-naħa l-oħra kien hemm Salvu Micallef, P. Micallef, David Galea, J. Fenech, Pawlu Muscat u oħrajn.

Kif jgħidu ż-żewġ hbieb tagħna, b'xorti tajba li f'dak iż-żmien il-*petrol* kien bir-*ration* u l-karrozzi kienu f'tit, għaliex kieku żgur li kien jinqala' xi inċident ikrah.

Wara din il-logħba l-interess kompli żdied. Inxtara futbol iehor minghand ċertu Mifsud *il-Kiskilo* għas-somma sabiha għal dak iż-żmien, ta' sittax-il xelin. Hawnhekk, it-tim ta' l-Abbatini u tim iehor immexxi minn Pawlu Muscat *Pareri*, kienu ta' spiss jilagħbu kontra xulxin u l-pika ta' bejniethom kienet kbira.

Mat-tim ta' Pawlu Muscat kien jilgħab K. Farrugia li wara serva bhala kaxxier ta' Dingli Swallows. Kien hemm ukoll N. Aquilina u oħrajn, filwaqt li mal-abbatini kienu jilagħbu wkoll J. Huntingford, A. Abela, Guido Gambin u huh Rogantino, kif ukoll Joseph Abela li aktar

tard sar Nutar u President tal-Klabb.

Izda l-akkwist tal-futbol ma kienx biżżejjed. Għalhekk iż-żgħażaġh bdew ifittxu xi għalqa fejn jilagħbu. Ġara, li kull fejn bdew imorru kienu jsibu min ikeċċihom. Ippruvaw f'diversi għelieqi, fosthom l-għalqa ta' wara l-'Cottages', iżda kien kollu għalxejn. Tkeċċew ukoll mill-għalqa tal-*Barrakki* u mill-għalqa tal-*Mislem*. Dawn it-tliet għelieqi kienu f'idejn in-Navy.

Sa fl-aħhar it-tim ta' l-Abbatini rranga għalqa f'*Tan-Newma*, prop-jetà ta' Toni Abela missier in-Nutar Abela. Fl-istess żmien it-tim l-iehor raw kif għamlu u krew biċċa art fil-*Hawli* bil-prezz ta' 2s 6d fis-sena. Din l-art kienet fejn illum jinsab il-grawnd ta' Had-Dingli.

Iż-żgħażaġh ta' Had-Dingli bdew iqattgħu l-blat u jagħmlu minn kollox sabiex jillixxawh u sa ċertu punt imexxielhom. Fost dawk li hadmu biex din il-biċċa art tkun tajba għal logħob kien hemm P. Muscat, J. Fenech, K. Farrugia, J. Galea, K. Muscat u oħrajn.

Dan kien il-bidu. Bidu iebes, iżda iż-żgħażaġh ta' Had-Dingli ma qatgħux qalbhom. Bil-mod il-mod il-futbol fir-raħal beda miexxi 'l quddiem sakemm fl-1948 gie mwaqqaf il-klabb ta' Dingli Swallows bl-għan li jiehu sehem fil-kompetizzjonijiet Nazzjonali.¹

Il-Bidu ta' Dingli Swallows

Il-klabb ta' Dingli Swallows twaqqaf fl-1948 u lagħab l-ewwel logħba tiegħu fit-8 ta' Dicembru ta' dik is-sena fl-Associate Members Cup kontra Paola United. Dingli ġew *draw* ta' 1-1 u tilfu fir-*replay* fit-30 ta' Jannar 1949 bl-iskor ta' 2-1. L-ewwel kumitat kien hekk:

President:	In-Nutar J.F Abela LL.D;
Viċi-President:	Is-Sur J.P. Xuereb;
Segretarju:	Is-Sur C. Pace Gasan;
Kaxxier:	Is-Sur Karmenu Sant
Membri:	Is-Sinjuri Carlo Azzopardi, Joseph Farrugia, Karmnu Muscat, Ninu Muscat u Pawlu Muscat.

Il-klabb beda jiffunzjona minn post li kien f'numru 8, Triq Santu Rokku. Dan il-post, misluf b'xejn, kien ta' Antonio Abela, missier il-President ta' dak iż-żmien Ġużè Abela, u mexxa lil dan il-klabb sa l-1944. Ftit taż-żmien wara l-klabb gie trasferit għal numru 17, Triq il-Parroċċa, fejn hafna jiftakru d-'Dingli Pharmacy'. Dan il-post kien ta' l-istess sid.

Il-post kien attrezzat bil-*bar* u *toilet* fejn l-ewwel *barman* kien Joseph Galea, missier il-President tal-lum, Colin Galea.²

Fl-istaġun 1949-50 hadu sehem għall-ewwel darba fil-kampjonat ta' l-MFA. Fit-23 ta' Lulju ta' l-1949, membru tal-Kunsill ta' l-MFA mar iżur il-klabb biex jara b'għajnejh jekk il-klabb kienx adattat u fit-28 ta' l-istess xahar Dingli ġew aċċettati biex jimlew il-vaganza li kienet inħolqot fit-Tielet Diviżjoni.

Lagħbu l-ewwel logħba fil-kampjonat tat-Tielet Diviżjoni fl-1 ta' Ottubru 1949 kontra Balzan Youths u tilfu 4-0. Naturalment, in-nuqqas ta' esperjenza kienet tidher fil-logħob taż-żgħażaġh ta' Had-Dingli. Kien staġun iebes għalihom u fl-aħhar tal-kampjonat spiċċaw biss post wiehed 'l bogħod mill-qiegħ tal-klassifika finali.

F'dawn l-ewwel żminijiet il-klabb iltaqa' ma' hafna diffikultajiet. Insibu li fl-ewwel snin, il-finanzi kienu l-akbar problema. Kien hemm żmien ukoll meta nqala' hafna nkwieta fil-klabb għaliex il-korrispondenza kienet tinżamm bl-Ingliż, kif ukoll fuq it-tqassim tal-*complementary tickets* li kienet tibghat l-MFA għat-Tourney tal-Milied.

Fis-27 ta' Mejju, 1950, ġiet imlaqqa' Seduta Ġenerali sabiex tid-diskuti jekk il-klabb għandux isir *professional*. Il-laqgħa ddeċidiet favur għaliex b'hekk il-klabb ikun aktar kompetittiv. Iżda b'xorti hazina Dingli Swallows ma marrux tajjeb f'dawn l-ewwel staġuni mhux tant minhabba li żdiedu l-ispejjeż daqs kemm bl-inkwiet li għadu magħhom dawn l-ewwel *professionals* lejn il-klabb.

Wahda mill-akbar diffikultajiet li ltaqghu magħhom l-ewwel kumitat tal-klabb mill-1948 sal-1953 kienet in-nuqqas ta' grawnd f'Had-Dingli. F'dan iż-żmien, il-kumitat kiteb lill-Gvern sabiex jibni grawnd fir-raħal iżda minn din l-ittra ma rriżulta xejn. Fl-1951-52, il-kumitat talab lill-RAF Dingli sabiex il-plejers ikunu jistghu jużaw it-Tennis Courts ta' l-RAF hdejn it-Turretta imma l-Awtoritajiet Ingliżi rrifjutaw il-permess. Għalhekk il-kumitat għamel ftehim mal-*Barman* ta' numru 40, Triq Filippo Xiberras, sabiex dan ipogġi għad-dispożizzjoni tal-plejers tagħna kamra żgħira fejn huma jkun jistghu jbiddu u jittrenjaw fix-Xagħra tal-Furjana. Kien hemm żmien ukoll meta l-plejers kienu jbiddu f'*bar* ieħor fuq Hastings fil-Belt Valletta. Dan il-*bar* kien ta' ċertu T. Galea li kien membru tal-kumitat ta' Dingli Swallows.

Fl-istaġun 1953-54 Dingli Swallows waslu għall-ewwel darba sal-kwarti tal-finali tat-Tazza tat-Tielet Diviżjoni. Fl-ewwel rawnd għelbu

L-ewwel tim ta' Dingli Swallows li ha sehem fit-Tielet Diviżjoni fl-1949-50. Wara: Hudson, Farrugia, Mansueto, Curmi, Bowerman. Quddiem: F. Abela, Agius, P. Muscat, Saino, Gauci.

lit-tieni tim taż-Żebbuġ Rangers 4-2, filwaqt li fit-tieni rawnd għelbu liż-Żurrieq 1-0. Fil-kwarti tal-finali Dingli tilfu kontra t-tim qawwi tal-Floriana li kien magħżul minn fost l-aħjar plejers minors li kellu t-tim Furjaniz f'dak iż-żmien tad-deheb fl-istorja ta' l-*Irish*. Dingli tilfu bl-iskor kbir ta' 6-2.

Fl-1954 il-Kumitat ta' dak iż-żmien imexxielu jikri post f'numru 35, Triq il-Parroċċa fejn il-klabb għadu sal-lum.

L-istaġun 1956-57 kien bla dubju l-aqwa staġun fl-istorja ta' Dingli Swallows sa dak iż-żmien. Fl-kampjonat spiċċaw fir-raba' post ta' Sezzjoni B, iżda fin-*knock-out* marru hafna aħjar.

Fl-ewwel rawnd għelbu lis-St Patrick's 3-1 wara *draw* ta' 1-1. Fil-kwarti tal-finali, Dingli hadu *bye* biex fis-semi-finali għelbu lil Msida St Joseph's 1-0 wara *draw* ta' 1-1.

Fil-finali, Dingli tilfu 2-0 kontra Little Rainbows li f'dak l-istaġun rebħu l-kampjonat tat-Tielet Diviżjoni.

Minkejja s-suċċess li kisbu fl-istaġun ta' qabel, l-istaġun 1957-58

Dingli Swallows 1956-57. Bil-wieqfa: S. Bugeja, E. Fsadni, F. Muscat, F. Psaila, N. Camilleri, N. Micallef. Quddiem: F. Abela, M. Sant, O. Gatt, A. Abela, E. Carabott.

kien wiehed dižastruż għal Dingli. Spiċċaw fl-ahhar post tal-klassifika u spiċċaw biex tilfu posthom fil-kampjonat.

12-il sena fil-Limbu

Għal tnax-il sena shah Dingli Swallows sparrixew għal kollox mix-xena tal-futbol lokali. Fl-1957 deher għal ftit żmien tim li kien iġib l-isem ta' Dingli United. Dan it-tim kien jiehu sehem fil-kampjonati tad-dilettanti. Fl-1960 deher tim iehor *amateur*. Dan kien it-tim ta' Dingli LLY.

Għalkemm Dingli Swallows tilfu posthom fl-MFA, il-klabb ma ġiex xolt, iżda inqala' hafna nkwieta bejn il-membri tant li għal xi żmien il-kazin kien immexxi mill-awdituri. Il-waqfien ta' Dingli Swallows halla vojt kbir fil-hajja soċjali ta' Had-Dingli tant li fil-Laqgħa Ġenerali tat-2 ta' Lulju 1961 sar sforz kbir biex jiġu rrangati l-kwistjonijiet kollha pendent u l-klabb reġa' beda jiffunzjona mill-ġdid.

Fl-1963 it-tim reġa' twaqqaf u beda jiehu sehem fil-kampjonat tal-

Minors. Fl-istaġun 1974-75, Dingli rebhu l-kampjonat tal-Minors. Dan is-suċċess reġa' qajjem l-interess fir-rah u f'dak l-istaġun, ġew aċċettati fl-MFA u hadu sehem fil-kampjonat tar-Raba' Diviżjoni.

Dan il-kampjonat kien qiegħed isir għall-ewwel darba wara hafna snin. Dingli spiċċaw f'nofs il-klassifika ta' Sezzjoni A. Iżda minkejja li zammew posthom fil-kampjonat għal xi raġuni li ma nafu hiex il-klabb sfratta u fl-istaġun ta' wara ma hadux sehem. Damu barra sa l-istaġun 1979-80 meta reġghu hadu posthom fit-Tielet Diviżjoni.

Fl-istaġun 1974-75 it-tim tal-Minors ta' dak iż-żmien immexxi b'dedikazzjoni kbira mis-Sur Felix Abela, li kien ukoll jiehu hsieb it-tim tal-kbar kif ukoll segretarju tal-klabb, u llum President Onorarju, irnexxielu jirbah is-sezzjoni kif ukoll in-*knock-out* meta fil-finali għelbu lill-Hamrun Spartans bl-iskor ta' 2-1. Wara dan l-istaġun kien hemm waqfa ohra mill-kompetizzjonijiet, biex fl-1978-79 fuq inizzjattiva ta' Saviour Agius, dak iż-żmien student universitarju, flimkien ma' Charlie Sant (Kola) u l-kumitat ta' dak iż-żmien l-istorja tal-klabb hadet żvolta meta reġghu bdew jiehdu sehem fil-kampjonat ta' l-MFA.³

Era Ġdida

Fl-istaġun 1979-80 l-MFA organizzat mill-ġdid il-kampjonat. Tnehhiet ir-Raba' Diviżjoni u Tielet Diviżjoni nqasmet fi tlett taqsimiet minflok tnejn. Għalhekk Dingli rebhu wiehed mill-postijiet vakanti fit-Tielet Diviżjoni.

Dingli kellhom staġun kwiet. Spiċċaw f'nofs il-klassifika u għalkemm qatt ma' kienu fost ta' quddiem lanqas kienu mhedda mir-*relegation*.

Fit-tazza Dingli kienu bla dubju r-rivelazzjoni ta' l-istaġun. Bdeu biex għelbu lill-Għarghur 2-1 u komplew bir-rebh kontra Ta' Xbiex bil-*penalties*, kontra Kirkop United 3-1 u Sirens 3-1.

Fil-finali Dingli itaqgħu mat-tim ta' St Patrick's; tim li kellu esperjenza kbira f'diviżjonijiet oghla. Dingli lagħbu logħba prudenti iżda xorta wahda harġu telliefa 2-0.

Fl-istaġun 1982-83 helsuha bi ftit mir-*relegation* wara għieda kbira ma' St Andrew's, St Lucia, Marsaxlokk u Mellieha. Fl-ahhar ta' l-istaġun spiċċaw fil-post ta' qabel l-ahhar, punt wiehed biss aktar mill-Mellieha.

Biex bhal kieku jkomplu mat-tradizzjoni, Dingli marru tajjeb hafna fin-*Knockout*. Dan minkejja l-qaghda hazina li spicċaw fiha fil-kampjonat. Waslu sas-semifinali fejn tilfu 2-1 kontra Qormi; it-tim li rebah il-promozzjoni u t-Tazza.

Fl-istaġun 1984-85 taht il-kowċ Joe Bugeja t-tim ta' taht il-21 sena rnexxielu jirbah is-sezzjoni minghajr telfa.

Ghall-erba' staġuni ta' wara Dingli baqgħu telghin u niżlin mal-klassifika tat-Tielet Diviżjoni. Fl-istaġun 1987-88 spicċaw fil-qiegħ tal-klassifika u kellhom jerġgħu japplikaw biex iżommu posthom fil-kampjonat. Fortunatament l-applikazzjoni tagħhom ġiet milqugħa biex fl-istaġun ta' wara reġgħu dehru fil-grawnd ta' Pace Grasso.

Il-futur fiż-żgħażaġh

Għalkemm fl-istaġun 1990-91 Dingli xejn ma marru tajjeb fil-kampjonat, għax fil-fatt spicċaw fil-post ta' qabel l-aħħar, fil-kampjonat tal-*Minors* l-istorja kienet ferm differenti. Dingli taht it-tmexxija tal-kowċ Jimmy Farrugia rebħu Sezzjoni E u hađu sehem fid-*deciders* għar-rebħ tal-kampjonat. Hawnhekk ix-xorti ma tantx dahkitilhom għaliex tilfu 2-1 fir-rawnd preliminarju kontra Marsa FC. Izda il-wirja taż-żgħażaġh Dinglin qawwiet hafna l-qlub tad-dirigenti tal-klabb. Il-futur tal-klabb deher li kien f'idejn tajba. U hekk kien.

Fl-istaġun 1991-92 Dingli reġgħu rebħu l-*Minors*. Mhux biss, izda b'numru ta' uċuħ ġodda fit-tim tat-Tielet Diviżjoni, Dingli dahlu f'taqtiegħa ferm interessanti flimkien ma' Marsaxlokk għar-rebħ tal-promozzjoni. Il-kampjonat spicċa biż-żewġ timijiet jaqsmu l-ewwel post b'21 punt minn 12-il partita. B'hekk kien hemm bżonn ta' *decider* b'Marsaxlokk jgħelbu lil Dingli bl-iskor ta' 3-1. Il-gowls tax-Xlukkajri skurjawhom Ġann Mari Bonnici, Raymond Grech u Leli Debono, filwaqt li Frankie Muscat wieġeb għal Dingli.

Din kienet l-aktar darba li Dingli qatt waslu qrib it-Tieni Diviżjoni sa dak iż-żmien. Kien staġun tajjeb li sfortunatament ma spicċax eżatt kif kien mixtieq. Izda dak li m' għamlux f'dak l-istaġun Dingli għamlu fl-istaġun ta' wara.

Ta' konsolazzjoni f'dan l-istaġun kienet ir-rebħa tad-Dr J. Mifsud Challenge Trophy li kienet tintlagħab bejn il-*leaders* taż-żewġ sezzjonijiet tat-Tielet Diviżjoni. Kien il-Milied meta Dingli għelbu liż-Żejtun Corinthians 1-0.

Dingli fl-Ewwel Diviżjoni

L-istaġun 1992-93 kien l-istaġun ta' Dingli Swallows. F'Seizzjoni A kellna taqtiegħa ferm interessanti bejn Dingli u Melita bit-tim ta' Jimmy Farrugia, jispiċċa fl-ewwel post b'21 punt, żewġ punti fuq l-*Amateurs* tal-Melita.

Plejer li kien ta' siwi kbir għal Dingli kien Edmond Caruana li skorja 17-il gowl. Dingli bla dubju kellhom l-aqwa attakk u difiża fit-Tielet Diviżjoni. Huma skurjaw 36 gowl u sofrew biss sitta. Dingli kienu wkoll l-uniku tim mit-Tielet Diviżjoni li ma sofriex telfa matul l-istaġun. Il-Melita bi plejers promettenti bħal David Camilleri u Albert Debono kellhom staġun tajjeb u sfidaw lil Dingli sa l-aħħar mument.

Dingli Swallows ġew inkurunati *Champions* tat-Tielet Diviżjoni meta rnexxielhom jegħlbu lil Kirkop United fiċ-*Championship Decider* bl-iskor kbir ta' 6-1. Il-gowls ta' Dingli skurjawhom Victor Grech (2), Edmond Caruana (3) u Charles Falzon. Il-veteran Leonard Farrugia, ex plejer tal-Valletta u t-tim Nazzjonali skorja l-gowl ta' konsolazzjoni għal Kirkop minn *penalty*.

Fl-ewwel staġun tagħhom fit-Tieni Diviżjoni, Dingli mhux biss żammew posthom izda kienu fost dawk it-timijiet li l-aktar laqtu l-għajn. Taw sfida serja u fl-aħħar tal-kampjonat spicċaw fit-tieni post tal-klassifika. Hawnhekk ix-xorti dahket lit-tim ta' Had-Dingli. Ġara li fl-aħħar ta' l-istaġun Birkirkara FC u Luxol St Andrew's ingħaqdu f'tim wiehed. B'hekk St George's, it-tim li spicċa fit-tielet post ta' l-Ewwel Diviżjoni ġew bla hsieb promossi għall-Premier u nholoq post vakanti fil-Ewwel Diviżjoni.

Għalhekk kien hemm bżonn *decider* bejn iż-żewġ timijiet li spicċaw fit-tieni post f'seizzjoni A u B tat-Tieni Diviżjoni. Il-logħba bejn Dingli u Siggiewi kienet wahda mill-aktar akkanita ta' l-istaġun. Dingli qamu għall-okkażjoni u għelbu lis-Siggiewi 5-3 wara li ngħata l-hin barrani. B'hekk inkitbet paġna ġdida fl-istorja tal-klabb ta' Had-Dingli.

Erba' staġuni fl-Ewwel Diviżjoni

L-ewwel staġun fl-Ewwel Diviżjoni kien wiehed ta' prova għal Dingli Swallows. Minkejja nuqqas ta' esperjenza, Dingli spicċaw f'post komdu f'nofs il-klassifika finali. F'dak l-istaġun Dingli kitbu

paġna ġdida oħra fl-istorja tagħhom. Fil-11 ta' Frar 1995 lagħbu għall-ewwel darba fl-FA Trophy.

Kien mument verament sabih għall-klabb hekk kif it-tim hareġ għall-ewwel darba fil-grawnd biex jilagħbu kontra l-ġirien tagħhom Rabat Ajax. Izda l-ewforija ta' l-okkażjoni malajr inbidlet fi mrar hekk kif fl-aħhar tal-partita Rabat hargu mill-grawnd rebbieha bl-iskor kbir ta' 6-0.

Dingli Swallows damu erba' staguni fl-Ewwel Diviżjoni. Għall-klabb daqstant żgħir dan il-fatt kien unur fih innifsu. Fl-ewwel żewġ staguni Dingli fethu tajjeb tant li fi tmiem l-ewwel rawnd kienu fuq quddiem. Izda kull darba waqghu lura fit-tieni rawnd.

Fl-istaġun 1996-97 helsuha għal ftit mir-*relegation* izda fl-istaġun ta' wara x-xorti ma kinetx magħhom. Wara sensiela ta' riżultati negattivi ġew relegati għat-Tieni Diviżjoni flimkien mat-tim ta' St George's.

Klabbs oħra li kienu mwaqqfa f'Had-Dingli matul is-snin.

Klabb	Sena
Dingli United	1957
Dingli LLY	1960
Dingli MPFA	1970
Dingli Matadors	1973
Savio College FT	1974

NOTI U REFERENZI:

1. Abela F., A. Muscat (1973) Kif beda l-Football f'Had-Dingli 1941-48 *Programm 25 Anniversarju 1973*.
2. Muscat C., Dingli Swallows FC 1948-98, 50 Sena Anniversarju 1948-98.
3. Muscat C., Dingli Swallows FC 1948-98, 50 Sena Anniversarju 1948-98.

FIGURA

Fgura United

1974 -

Fgura Inter u Fgura Athletics

Wara l-gwerra fil-Fgura kien hemm biss ftit djar imxerrda 'l hemm u 'l hawn madwar l-ghelieqi. Kien fis-snin hamsin meta saret it-triq li tgħaqqad ir-Rahal Ġdid ma' Haż-Żabbar li dan ir-rahal beda jikber. Għalhekk, għalkemm dan ir-rahal kien imdawwar bi bliet u rhula mimlija tradizzjoni fil-futbol bħal Bormla, Rahal Ġdid u Haż-Żabbar, il-logħba damet hafna ma bdiet f'dan il-post.

Il-lum il-Fgura mhux talli kiber izda halla warajh f'dik li hi popo-lazzjoni bliet oħra, u bil-hdax il-elf ruh u fuqhom din il-komunità hija l-għaxar l-ikbar distrett ta' Malta.

L-eqdem tim li nsibu fil-Fgura kien dak ta' Fgura Inter. Dan it-tim kien jiehu sehem fil-MAFA fl-istaġun 1969-70. Safejn nafu Fgura Inter lagħbu l-ewwel logħba uffiċjali tagħhom fis-16 ta' Novembru 1969 kontra Marsa YB fit-tielet Diviżjoni tal-Kampjonat tal-MAFA.

Fl-1969 gie mwaqqaf tim ieħor fil-Fgura li gie moghti l-isem ta' Fgura Athletics. Dan it-tim gie mwaqqaf fuq inizzjattiva ta' Paul Muscat, Joe Bartolo, u Tony Azzopardi. Fgura Athletics mill-ewwel applikaw biex jidhlu fil-MAFA u sakemm l-applikazzjoni tagħhom giet milqugha kienu jilagħbu biss logħbiet ta' hbiberija.

L-Athletics ġew aċċettati fil-MAFA fl-istaġun 1969-70 u hadu sehem għall-ewwel darba fit-Tielet Diviżjoni. Għalkemm dan kien l-ewwel staġun kompetittiv, kien staġun fejn wassal ukoll l-ewwel unur. Fgura Athletics rebhu l-promozzjoni għat-Tieni Diviżjoni meta il-logħba deċiżiva kontra Shocking Blues hargu rebbieha bl-iskor ta' 2-1.

Fl-istaġun 1970-71, il-MAFA għamlet tibdil fil-format tal-kampjonat u l-Fgura Athletics sabu ruhhom għall-ewwel darba fl-Ewwel Diviżjoni. F'dak l-istaġun għalkemm il-livell kien għoli hafna t-tim

It-tim ta' Fgura Athletics — Rebbieha tal-Kampjonat tat-Tieni Diviżjoni tal-IASC 1991-92.

irnexxielu jispiċċa fit-tieni post wara Hamrun Samra.

Fl-istaġun 1973-74 Fgura Athletics rebhu għall-ewwel darba l-kampjonat tal-MAFA. Fl-istaġun ta' wara komplew fit-triq tas-suċċess għaliex spiċċa fl-ewwel post tal-klassifika mal-Hamrun Samra. Fic-*Championship Decider* li ntlagħbet fl-Empire Stadium, Fgura harġu telliefa bl-iskor ta' 1-0. F'dak l-istaġun memorabbli, it-tim ta' Juventus Augusta kien mistieden biex jilgħab logħba f'Malta. Fgura Athletics żamm lit-tim Taljan fi *draw* ta' 1-1. F'dak l-istess staġun Fgura lagħbu wkoll kontra TWA ta' l-Ingilterra fil-Marsa Sports Ground. Din il-logħba spiċċat wkoll fi *draw* ta' 0-0.

Fl-istaġun 1976-77 Fgura Athletics hadu sehem fil-*Junior Friendship Soccer League* li kien jintlagħab fil-grawnd tal-Fgura. Minn dan il-kampjonat kienu harġu numru ta' plejers li aktar 'il quddiem kellhom jagħtu kontribut serju lil futbol Malti.

Fl-istaġun ta' wara Fgura Athletics organizzaw żjara għall-Ingilterra. It-tim lagħab żewġ logħbiet ta' hbiberija kontra Essex Amateur Club u kontra District Lines FC. Fl-ewwel logħba Fgura tilfu 2-1 filwaqt li kontra District Lines FC rebhu bl-iskor ta' 3-2.

B'hekk kif rajna, bil-mod il-mod, Fgura Athletics stabbilew ruhhom fost l-ahjar timijiet tad-dilettanti li għandna f'pajjiżna. Wara dan l-iżvilupp u anki ċertu ammont ta' suċċess, wiehed kien jistenna li Fgura Athletics jippruvaw jidhlu fl-MFA. Izda dan qatt ma għamluh u dan il-pass hallewh għal haddiehor.¹

Fgura United

Sena ta' Fondazzjoni	– 1971				
L-Ewwel Logħba	– 10-1071	k.	Paola Wolves	0-2	Amateur League
L-Ewwel Logħba – Kompetittiva	– 10-10-71	k.	Paola Wolves	0-2	Amateur League
L-Ewwel Logħba – Kampjonat	–				

Kuluri	–	Flokkijiet homor u qliezet bojod
Indirizz	– 1971-72	'St Francis' Triq San Ġwann
	– 1973-74	Triq San Tumas
		Il-Merħba Bar
		Malta Labour Party Klabb Fgura
	– 1979-80	Triq l-Ispansun
	– 1997-98	Triq San Tumas

Unuri mirbuha minn Fgura United

Kompetizzjoni	Rebbieha	
Promozzjoni għat-Tielet Diviżjoni	1987-88	
Under 21 Sezzjoni	1993-94	1998-99
Minor League Sezzjoni	1973-74	1974-75
	1977-78	1985-86
	1986-87	
Under 14 Sezzjoni	1995-96	

Kwazi fl-istess żmien li twaqqaf it-tim ta' Fgura Athletics tweled tim ieħor fil-Fgura. Kien waqt laqgħa generali miżmuma fl-1 ta' Ġunju 1971 f'*St. Francis*, Triq San Ġwann fil-Fgura li gie mwaqqaf uffiċjalment il-klabb ta' Fgura United.

L-ewwel kumitat ta' dan il-klabb kien magħmul minn dawn is-Sinjuri: President: Żaren Vella, Segretarju: C. Farrugia, Teżorier: E. Muscat, Membri: Charles Scicluna, Mario Abela, Raymond Vella, Francis Busuttil u J. Micallef.

Fgura United mill-ewwel urew ix-xewqa li jiehdu sehem fil-kampjonat ta' l-MFA għalhekk applikaw u fil-laqgħa tal-kunsill tat-13 ta' Awissu 1971 gew aċċettati biex jiehdu sehem fil-kampjonat tal-

Minors. Fl-istess hin it-tim ha schem ukoll fil-kampjonat ta' l-Amateurs organizzat mill-MFA.

Fgura United lagħbu l-ewwel logħba uffiċjali tagħhom fl-10 ta' Ottubru 1971 kontra Paola Wolves fl-*Amateur League* u tilfu bl-iskor ta' 2-0. Fis-17 ta' Ottubru lagħbu l-ewwel logħba fil-kampjonat tal-Minors kontra Kalkara United. Hawnhekk tilfu wkoll, din id-darba bl-iskor ta' 4-0.

F'Ġunju 1973 il-klabb mexa għal post fi Triq San Tumas. U fl-1974-75 ġew aċċettati fil-kampjonat Malti u pparteċipa fir-Raba' Diviżjoni. Fgura United lagħbu l-ewwel logħba tagħhom fil-kampjonat fit-13 ta' Ottubru 1974 kontra Attard United. Din il-logħba spiċċat fi *draw* ta' 0-0.

Fgura United marru tajjeb f'dak l-ewwel attentat tagħhom fil-kampjonat fejn spiċċaw fit-tieni post f'Sezzjoni B. Fiż-żewġ staġuni ta' wara Fgura reġġu spiċċaw fit-tieni post tal-klassifika finali; hafna fl-qrib iżda sfortunatament mhux biżżejjed biex jirbhu l-promozzjoni.

Fl-istaġun 1976-77 marru tajjeb ukoll fin-*knock-out* fejn waslu sas-semi-finali fejn tilfu 1-0 kontra Qrendi.

Fl-istaġun 1970-80 l-MFA għamlet tibdil fil-kampjonat. Nehhiet ir-Raba' Diviżjoni u għalhekk Fgura United sabu ruhhom fit-Tielet Diviżjoni. Matul dan iż-żmien il-klabb kompli jbidel siti minn fejn jopera fosthom 'Il-Merħba Bar' u 'l-Malta Labour Party Club' sakemm fl-aħħar jum tas-sena 1980 ġie inawgurat il-kazin fi Triq l-Isponsun. Dan il-post baqa' jintuża sa tmiem l-istaġun 1997-98 biex imbagħad ittrasferixxa f'post gdid biswit il-grawnd fi Triq San Tumas li għad irid jiġi inawgurat fil-futur qarib.

Is-snin bejn l-1977 u 1983-84 kienu snin pjuttost diffiċli għall-klabb. Matul dan iż-żmien Fgura dejjem kienu lejn in-naha t'isfel tal-klassifika u kien hemm snin fejn anki kellhom japplikaw biex iżommu posthom fil-kampjonat.²

Jitilfu fid-*decider*

Fl-istaġun 1984-85 Fgura United innew għal ftit l-inkwiet tar-*relegation* u għamlu sforz qawwi biex jirbhu l-promozzjoni għat-Tieni Diviżjoni. Il-protagonisti f'dan l-istaġun fit-Tielet Diviżjoni kienu Ghaxaq FC, Fgura United u Pietà Hotspurs. Pietà rebħu Sezzjoni A b'ċerta facilità tant li spiċċaw b'ħames punti vantaġġ fuq Luxol St. Andrew's.

Fgura United fl-istaġun 1987-88 meta ġew promossi għat-Tieni Diviżjoni.

F'Sezzjoni B Ghaxaq FC u Fgura United spiċċaw f'ras il-klassifika b'19-il punt. Intlagħbet *decider* fejn Ghaxaq rebħu 6-5 bil-*penalties* wara l-logħba spiċċat fi *draw* ta' 0-0.

Fl-1985-86 reġġu tilfu l-promozzjoni għal ftit meta spiċċaw fit-tieni post, żewġ punti biss wara Marsaxlokk. Iżda dak li ma għamlux fl-1984-85 u 1985-86 għamlu fl-1987-88 meta minkejja li spiċċaw fit-tieni post ta' Sezzjoni A, ġew promossi.

Staġun iehor tajjeb kien dak ta' l-1991-92 meta rebħu Grupp 2 tat-Tazza għat-timijiet tat-Tieni u Tielet Diviżjoni. Sfortunatament fil-kwarti tal-finali tilfu 2-1 kontra Siggiewi fil-hin barrani.

Fgura United damu biss ħames staġuni fit-Tieni Diviżjoni. Fl-istaġun 1992-93 spiċċaw fl-aħħar post b'erba' punti biss u ġew relegati għat-Tielet Diviżjoni fejn għadhom sal-lum.

Titwaqqaf in-Nursery

Fl-istaġun 1995-96 id-dirigenti ta' Fgura United hassew il-htieġa li fil-Fgura titwaqqaf *Youth Nursery* biex huma wkoll ikollhom l-

preparamenti għall-futur. Din l-inizjattiva kienet suċċess mill-ewwel għaliex proprju fil-bidu tagħha in-*Nursery* kellha mhux anqas minn sebgħin tifel.

Dan il-fatt għamel kuragg kbir lill-amministrazzjoni tal-klabb, tant li mill-ewwel bagħat xejn anqas minn erba' persuni biex jattendu għall-Foundation Course tal-*Coaching* li torganizza l-Malta Football Association. U la qegħdin nitkellmu dwar in-*Nursery* ta' min jghid xi haġa dwar Michael Spiteri li bla dubju kien l-aqwa plejer li qatt hareġ mill-klabb ta' Fgura United.

Michael Spiteri tweled fil-25 ta' Frar 1969 fl-Ingilterra. Għe Malta fl-età ta' tliet snin u mar joqghod il-Fgura. Huwa attenda l-iskola pri-

Michael Spiteri l-akbar prodott li qatt hareġ mill-Fgura. Spiteri jidher f'dan ir-ritratt bl-FA Trophy li rebaħ mal-Hibernians fl-istaġun 1997-98.

marja tal-Fgura fejn beda jilgħab il-futbol. Kif jghid huwa stess ma kienx jagħmel sforz kbir biex jistudja iżda minn dejjem kien imur taj-jeb.

Meta spiċċa mill-iskola primarja huwa beda jattendi St. Michael's College u wara sena kompla bl-istudji tiegħu fil-Liċeo tal-Handaq. Wara li spiċċa l-iskola sekondarja huwa beda jsegwi kors ġewwa l-Istitut Tekniku. Iżda bla dubju ta' xejn il-futbol dejjem gie l-ewwel għal Michael.

Beda jilgħab bhala *minor* mat-tim tal-Fgura fi żmien meta Fgura rebħu *s-section* darbtejn wara xulxin. Hawnhekk ġibet l-attenzjoni ta' diversi klabbs kbar u ta' 18-il sena ingħaqad ma' Hibernians. Mat-tim tar-Raħal Ġdid, Michael kien suċċess kbir u rebaħ tista' tghid l-unuri kollha li joffri l-futbol Malti. Huwa lagħab ukoll diversi drabi mat-tim Nazzjonali Malti.³

Klabbs ohra li kienu mwaqqfa fil-Fgura matul is-snin

Klabb	Sena
Fgura Inter	1969
Fgura Athletics	1971
Fgura Enfield	1975
Fgura Challengers	1976
Fgura Stars	1977
Fgura Labour Brigade	1977
Strum Graz	1984

NOTI U REFERENZI:

1. Bugeja L., 'Fgura Athletics 1969-1986'.
2. Siltiet meħuda mill-minuti tal-klabb.
3. 'Fgura United', ħarġa No. 1 Awissu-Ottubru 1995.

FLORIANA

Floriana FC	1909 -
Floriana Liberty	1914 - 1924
Floriana Tigers	1934 - 1944
Floriana Small Irish	1922 - 1923
Floriana Green Stars	1922 - 1923
Floriana Juventus	1932 - 1934
Floriana Britannia	1944 - 1947

Floriana FC

Sena ta' Fondazzjoni	- 1894				
L-Ewwel Loghba	- 1894-95	k.	St George's FC	0-1	Loghba ta' hiberija
L-Ewwel Loghba - Kompetittiva	- 09-01-10	k.	Sliema Wanderers	1-0 a	Civilian League
L-Ewwel Loghba - Kampjonat	- 09-01-10	k.	Sliema Wanderers	1-0 a	Civilian League
L-Ewwel Loghba - Tim Barrani	- 24-05-14	k.	Tegettarff FT	6-3	Loghba ta' hiberija
L-Ewwel Loghba - Fl-Ewropa	- 17-09-61	k.	Ujpest Darza - Ung.	2-5	Tazza tat-Tazzi

Kuluri:	1894-05	Kaxxi homar u hodor
	1905	Faxxi hodor u bojod
	1930-31	Kaxxi hodor u bojod
	1935-36	Flakkijiet hodor u kmiem bojod
Indirizz:		63 Strada Conservatorio
		25 Triq is-Suq
	1921-22	Circolo Vilhena
	1923-24	80 Strada Miratore
	1943-44	'London Wharf' Triq Sant Anna
	Illum	28 Triq Sant Anna Floriana VLT15

Unuri mirbuha minn Floriana FC

Kompetizzjoni	Rebbieha		Runners-Up	
Championship	1909-10 1912-13 1921-22 1926-27 1928-29 1934-35 1949-50 1951-52 1954-55 1961-62 1967-68 1974-75 1992-93	1911-12 1920-21 1924-25 1927-28 1930-31 1936-37 1950-51 1952-53 1957-58 1969-70 1972-73 1976-77	1922-23 1935-36 1953-54 1965-66 1971-72 1993-94	1925-26 1937-38 1955-56 1968-69 1975-76
Tazza Maltija - National Ground Cup - Gaelic Cup - Cousis Shield	1910-11 1912-13 1921-22 1930-31	1922-23	1925-26	
- Empire SG Cup - FA Trophy	1927-28 1937-38 1946-47 1949-50 1953-54 1956-57 1960-61 1966-67 1975-76 1992-93	1928-29 1944-45 1948-49 1952-53 1954-55 1957-58 1965-66 1971-72 1980-81 1993-94	1934-35 1955-56 1964-65 1976-77 1978-79 1988-89	1935-36 1959-60 1973-74 1977-78 1987-88
- Malta Cup Cassar Cup	1920-21 1935-36 1949-50 1952-53 1957-58	1922-23 1936-37 1951-52 1953-54 1960-61	1943-44 1927-28 1934-35 1954-55	1928-29 1943-44 1962-63
Scicluna Cup	1961-62 1958-59 *	1962-63	1953-54 1955-56 1957-58 1963-64	1954-55 1956-57 1960-61 1965-66
Independence Cup	1966-67 1972-73 1976-77 1978-79	1968-69 1975-76 1977-78	1967-68 1970-71 1981-82	1969-70 1973-74
Testaferrata Cup Sons of Malta Cup	1975-76 1967-68 1973-74 1976-77	1976-77 * 1968-69 1975-76 1977-78	1978-79 1970-71	1972-73
Christmas Cup MPFA Shield Marian Congress Cup Super Cup	1968-69 1951-52 1948-49 1992-93	1969-70 1953-54	1967-68	
			1993-94	

Super 5 Cup	1993-94 1995-96	1994-95 1997-98	1996-97	
Lowenbrau Cup	1993-94 *		1994-95	1996-97
St Patrick's Tournament	1983-84			
Sirens Tournament	1979-80			
Floriana Tournament	1989-90 1991-92	1990-91 1993-94 1998-99	1985-86	1996-97
Mosta Tournament	1982-83			
Marsaxlokk Tournament	1984-85			
Division One Reserves	1965-66 1971-72 1976-77	1966-67 1974-75	1970-71	
U23 League			1967-68	
U23 Good Conduct C	1967-68			
U21 League	1966-67		1965-66	1996-97 *
U21 Cup	1965-66	1966-67	1963-64	
Minor League	1947-48	1952-53		
Minors Cup	1947-48 1961-62 1970-71 1980-81 1997-98	1952-53 1965-66 1976-77 1996-97		
Minor League Sezzjoni	1947-48	1948-49		
Minor League Sezzjoni	1949-50 1952-53 1954-55 1966-67 1971-72 1980-81 1997-98	1951-52 1953-54 1955-56 1970-71 1976-77 1996-97		
Minors GC Certificate	1948-49	1950-51		
Barra minn Malta				
Algiers In. Tournament			1935-36	
Bona In. Tournament			1948-49	
It-Tieni Tim				
Tieni Divizjoni	1946-47			
Tazza Tieni Divizjoni	1949-50	1953-54	1947-48	1948-49
Tieni Divizjoni Sezzjoni	1951-52	1952-53	1952-53	
1953-54				
It-Tielet Tim				
Tielet Divizjoni Sezzjoni	1948-49 1953-54	1951-52		
Tazza tat-Tieled Divizjoni	1949-50			
YFA				
U/13		1988-89		
U/13 Sezzjoni	1988-89			
U/14	1997-98			
U/14 Sezzjoni	1989-90	1995-96		
U/16	1991-92 1994-95 1996-97	1993-94 1995-96	1997-98	
U/16 Sezzjoni	1993-94 1997-98	1994-95		

Loghbiet Ghall-Karità

1909-10	k.	Suffolk Regiment	2-0
1911-12	k.	Navy	2-0
1912-13	k.	HMS Good Hope	4-1
1919-20	k.	United Service XI	4-1
1922-23	k.	Pick Services XI	3-0
1923-24	k.	HMS Comus	3-1
1924-25	k.	HMS Marbrough	1-0
1928-29	k.	Army	2-2
1947-48	k.	Navy	3-2
1948-49	k.	Navy	3-1
1948-49	k.	Sliema Wanderers	3-1
1948-49	k.	HMS Triumph	10-0
1949-50	k.	Navy	4-1
1949-50	k.	RAF	8-1
1949-50	k.	Forth & Submarines	3-1
1949-50	k.	Hibernians II	5-0
1950-51	k.	Hibernians	2-0
1951-52	k.	HMS Falcon	
1951-52	k.	45 CDO RM	6-1
1952-53	k.	UK Services XI	6-1
1952-53	k.	Army	2-0
1953-54	k.	UK Services	
1953-54	k.	Army	1-0
1954-55	k.	Combined Services XI	6-0
1956-57	k.	Navy	4-1
1956-57	k.	RAF	3-1
1957-58	k.	RAF	5-1
1960-61	k.	MISA XI	3-1

Loghbiet Ghal Tazza

1910-11	k.	Hamrun Spartans	3-3
1911-12	k.	St George's FC	1-0
1923-24	k.	HMS Malaya	5-0

Loghbiet Ghall-Beneficjenza

1948-49	k.	1 Coast RMA	3-2
1959-60	k.	Rest of League XI	3-2
1969-70	k.	Qormi FC	7-0

* qasmuha ma' tim iehor.

Ghall-habta ta' l-1894 twaqqaf il-klabb tal-Floriana. F'qasir żmien nibtet pika kbira bejn it-tim ta' Floriana u dak ta' St George's li wasslet ghal-loghba storika ta' l-1900. Jista' jkun, għalkemm provi ftit għandna, li qabel din il-loghba ntlagħbu xi loghbiet oħrajn bejn iż-żewġ distretti. Fil-fatt jeżisti ritratt li juri wiehed mill-plejers qed iżomm kitba: *We are the first winners to Floriana*.

Is-Sur Tom Hedley, wiehed mill-aqwa ġurnalisti sportivi Maltin, qal

meta kien qiegħed jikteb fl-okkażjoni tal-75 anniversarju tal-klabb, li f'dik il-loghba t-tim tal-Floriana kien il-Colonial Club. Dan it-tim kien magħmul minn sinjuri Maltin u Inglizi, tant li kien magħruf bħala t-tim tas-sinjuri.¹

Iżda meta wiehed iqalleb fil-ġurnali ta' dawk iż-żminijiet isib li tim iehor li kien iġib l-isem ta' Floriana District kien lagħab xi loghbiet fl-1896-97. Mill-banda l-oħra, l-ewwel darba li niltaqghu mal-Colonials hu fis-sena 1904. Għalhekk wiehed jista' aktar jikkonkludi li t-tim li lagħab kontra St George's fl-1894 kien dak tal-Floriana District u mhux tal-Colonials.

Wara l-loghba ta' l-1894 wiehed irid jistenna sa l-1897 biex jerga' jiltaqa' mat-tim tal-Floriana. Fl-1 ta' Jannar 1897, Floriana lagħbu loghba *friendly* kontra t-tim tal-West Riding Regiment li kien stazzjonat fil-Furjana.²

Sa dak iż-żmien, Floriana kienu għadhom jilagħbu bil-kuluri originali tagħhom, ħomor u hodor. Mir-rapport qasir li għandna ta' din il-loghba nafu li Curtis fetah il-loghba u ftit wara Woods skorja għas-suldati. Il-Furjanizi thabtu mhux ftit biex iġibu d-*draw* iżda kollox kien għalxejn. Il-loghba spiccat 1-0 għat-tim tar-regiment.

Matul dak l-istaġun, it-tim ta' Floriana lagħab ukoll kontra t-tim ta' St Ignatius College. Dwar din il-loghba ftit li xejn nafu hliet li rebhu l-istudenti. Milli jidher l-aktar plejers prominenti kienu Abram Tajar u J. Jones. It-tnejn li huma kienu jilagħbu wkoll għall-*Malta Athletic Club* tal-Belt, u l-Purity FC.

Fl-1900 iż-żewġ kaptins J. Jones tal-Furjana u J. Born tas-St George's iltaqghu għand 'Il-Kaptin', li kellu hanut tax-xorb fi Triq Santa Margerita, f'Bormla u ftehm u jilagħbu loghba fil-Marsa. Skond il-ftehim ir-referee kellu jkun Ingliz u kull plejer kellu joħroġ nofs lira biex tinx tara tazza li tibqa' bħala tifkira.

Dwar din il-loghba li saret fit-13 ta' Mejju 1900 nitkellmu aktar tard. Għalissa bizżejjed ngħidu li St George's rebhu 3-1 u hadu magħhom lejn Bormla din it-tazza prestigjuża.

Żmien Talbot

Wara l-loghba storika ta' l-1900, Floriana u St George's irhewlha għal rashom u ma reġghux iltaqghu qabel l-1908. Sadanittant, fil-Floriana, ċerti sinjuri Inglizi li kienu joqogħdu hemm bdew jiehdu

Floriana FC 1894-1900. Wara: Willie Andrew's, John Debattista, Alfred Vella, J. Polidano. Fin-nofs: Giuliano Tabone, Wiġi Xerri, P. Xerri, G. Busuttill, E. Muscat. Quddiem: Ġużeppi Friggieri, Ġużeppi Vella, Manwel Camilleri.

interess fit-tim. F'dan il-perjodu niltaqghu ma' ismijiet bhal Mills, Jones, Bray, Sullivan, Hutchins, Wood u Herbert inkonnessjoni mat-tim tal-Floriana.

Dawn is-sinjuri kollha kienu prezenti fil-grawnd tal-Marsa fit-13 ta' Mejju 1900 u ghalhekk raw it-teknika li kellu t-tim tas-St George's. Ghalhekk xi hadd minnhom qabba kowc Skoċċiż biex jiehu hsieb it-tim. Il-kowc il-gdid kien jismu Talbot. Dan kien surgent fil-Highland Light Infantry li f'dak iż-żmien kien stazzjonat fil-Furjana.

Talbot ma kienx jithallas tax-xoghol li jaghmel iżda seta' jixrob b'xejn fil-hwienet ta' Balzunetta. Taht it-tmexxija tieghu t-tim beda geġ 'il quddiem sakemm fl-1908 seta' jisfida lit-tim tas-St George's ghal loghba oħra.

Forsi l-akbar bravura li ghamel Talbot kienet meta introduċa fil-Futbol Malti l-akbar stilla li qatt kellu. Dan kien il-magħruf Ruġġieru Friggieri Iz-Żibġa.

Ruġġieru Friggieri iz-Żibġa

Friggieri tweled il-Furjana għall-habta ta' l-1891. Beda l-karri-

era tiegħu bhala futboller ma' Floriana fl-1906. Ruġġieru kien qasir hafna għal *fullback* iżda dan lilu ma kien ifixklu xejn. Kien b'sahhtu u ta' natural tajjeb, ċajtjer u dhuli. Imma fil-futbol kien qalil.

Fl-1909 ha sehem fil-loghba memorabbli ta' l-Imtarfa. Ha sehem f'loghbiet kbar tal-kampjonat, tat-tazza u kontra timijiet tas-Servizzi.

Kien jilghab dejjem mal-MFA magħzula u fl-1913 lagħab fil-kampjonat Taljan ma' Palermo, fejn il-ġurnali Taljani kienu sejhulu 'il piccolo diavolo Maltese'.

Barra mal-Floriana lagħab ukoll ma' St George's, mal-KOMRM, ma' Sliema Wanderers u ma' kull min kien rebah l-unuri. Kien tassew l-akbar plejer li qatt ra l-Futbol Malti.

It-Tazza ta' l-Imtarfa

Bejn l-1900 u l-1908 il-Maltin baqghu jilagħbu l-futbol, imma xejn ma kien organizzat. F'dan il-perjodu twieldu hafna timijiet godda, il-bicċa l-kbira minnhom sfaxxaw f'qasir żmien imma oħrajn, bhal dawk tal-Belt, l-Imnsida, il-Birgu, l-Isla u tas-Sliema baqghu jissahhu u minnhom ħargu l-klabbs ta' llum.

Sadattant, Bormla kienet għadha ma qatghetx għal kollox l-ghatx tar-rebħa ta' l-1900 fuq il-Floriana, u għalhekk disa' snin wara reġġet intbagħtet sfida oħra. Malli griet l-aħbar li l-klabbs ftehm li jilagħbu għal tazza, qam interess kbir ma' Malta kollha.

Gius. Tanti, is-Segretarju tas-St George's u Gius. Debono tal-Floriana marru fit-28 ta' Jannar 1909 għand in-Nutar Salvatore Borg Olivier, f'25 Triq Teżorerija l-Belt biex isir kuntratt fuq il-loghba. Ftehm li l-loghba ssir fil-grawnd ta' l-Imtarfa fl-14 ta' Frar 1909.

Il-pika bejn iż-żewġ nahat issa laqget l-aqwa tagħha u Malta kollha kienet huġġieġa wahda. Fil-jum tal-loghba madwar 10,000 ruh qabdu t-triq ta' l-Imdina. Il-ferrovija kellha tagħmel vjaġġi speċjali bejn il-Belt u l-Imdina biex taqdi l-eluf kbar ta' dilettanti li marru jaraw il-partita. Il-briju kien xi ħaġa tal-ghaġeb.

Bdiet il-loghba u St. George's mill-ewwel tilfu ċans tad-deheb biex jifthu l-iskor meta tilfu *penalty*. Lejn tmiem l-ewwel taqsima, Masu Hicks skorja għal Bormla iżda l-partitarji Bormlizi ma tantx damu ferħana għaliex seba' minuti wara W. Pisani ġab il-gowl tad-draw. Fit-tieni taqsima l-iskor baqa' l-istess u għalhekk intlagħab il-hin barrani.

Madankollu r-riżultat baqa' ma nbidilx.

Wara l-loghba nqala' hafna diskors u nkitbu hafna ittri fil-gazzetti. Ta' Bormla hadu ghalihom ghaliex tal-Floriana kienu lagħbu xi plejers minn barra l-pajjiż. It-tazza tqegħdet il-Qorti u nfethet kawża quddiem l-Imhalef Roncali. L-affarijiet hadu fit-tul u s-sentenza ngħatat fid-19 ta' Novembru tas-sena ta' wara. Il-loghba kellha terġa' tintlagħab, imma dik hi storja oħra.

Is-Snin tad-Deheb - 1909-14

L-istorja tat-tim tal-Floriana hi waħda twila u gloriuża. Naturalment mhux dejjem kollox kien ward u żahar iżda bħal kull klabb iehor, Floriana kellhom iż-żminijiet is-sbieħ u l-oħrajn koroh. Għalhekk nistgħu naqsmu l-istorja tal-Floriana f'perijodi fejn it-tim aktar iva milli le ibbrilla. L-ewwel perijodu li se nharsu lejha hu dak ta' bejn l-1909-14 meta t-tim ta' Floriana kaxkar l-unuri kollha li kien joffri l-Futbol Malti.

Dan it-tim kbir għadu jissemma mix-xjuħ tagħna sal-ġurnata ta' llum. F'dan il-perijodu Floriana rebħu l-Kampjonat tliet darbiet wara xulxin. Mhux biss, iżda rebħu l-logħbiet kollha li lagħbu u ma sofrew l-ebda gowl. Kien rekord verament impressjonanti speċjalment għal dawk iż-żminijiet meta l-futbol kien miftuħ u kienu jsiru hafna gowls.

Barra minnhekk, Floriana rebħu wkoll it-Tazza Maltija darbtejn. Il-formazzjoni normali tal-Floriana f'dak il-perijodu kienet din: Karmenu Psaila, Fredu Friggieri (id-Dreadnought), Ruġġieru Friggieri (iż-Żibġa), Emmanuel Vella (il-Bażokk), Joseph Mallia (in-Nippi), Salvu Tabone (tal-Luminata), Alex Semini, Salvu Samuel, John Holland, Jack Holland (ta' Sosa) u Ġużi Samuel. Ma' dawn wiehed irid iżid ukoll il-magħruf Salvu Troisi.

Bla dubju l-istilla ta' dan it-tim kbir kien iż-Żibġa. Dan madankollu ma jnaqqas xejn mill-kapaċità ta' l-oħrajn, għaliex kull wiehed minnhom kien surmast fil-pożizzjoni tiegħu.

Karmenu Psaila, għalkemm kien diġà mdahħal fiż-żmien, kien gowler mill-aqwa. Ma kienx spetakolari iżda rari kien jagħmel żball.

Fredu Friggieri flimkien ma' huw Ruġġieru kien iwerwer lil kulmin ikollu l-isfortuna jilgħab kontrich. Manwel Vella u Salvu Tabone kienu l-aqwa żewġ *halfbacks* li kien hawn Malta f'dak iż-żmien.

Salvu Tabone kien torri ta' sahha f'nofs id-difiża. Salvu dam

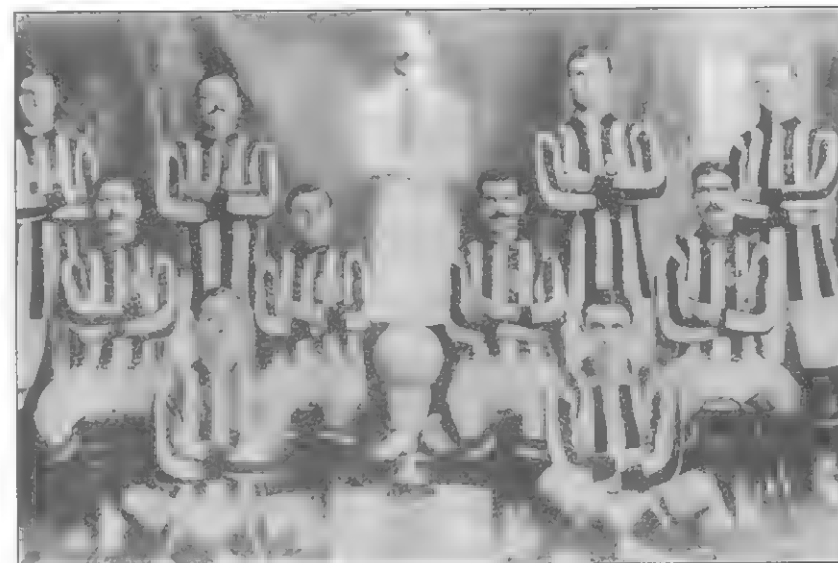
jilgħab hafna ma' Floriana u għalkemm lejn tmiem il-karriera tiegħu hxien hafna, xorta ta servizz kbir lit-tim fil-pożizzjoni ta' *fullback*. Vella dam jilgħab ukoll, għalkemm aktar tard fil-karriera tiegħu kien dahal pulizija u kellu jieqaf jilgħab ma' Floriana.

Ġużi Mallia ma kienx xi *center-half* spetakolari kif kien Gejtu Psaila. Il-Haċċa iżda, kif ngħidu, kien jilgħab għall-flokk.

Fl-attakk imbagħad insibu lil Alex Semini. Plejer avventuruz li kien bil-harbiet tiegħu fuq il-linja johloq hafna nkwieta lit-tim avversarju.

Fil-pożizzjoni ta' *inside-right* normalment kien jilgħab Salvu Samuel. Plejer li kellu xutt qawwi u li kien jaf isib ix-xibka. Salvu spiċċa *top scorer* fl-ewwel żewġ edizzjonijiet tal-Kampjonat Malti. Hafna mill-gowls li kien jiskorja Salvu kienu jiġu minn *crosses* ta' Semini jew min-naħa l-oħra tal-grawnd fejn kien jilgħab huw Ġużi.

Ġużi Samuel kien *left-winger* ta' klassi kbira. Plejer li kieku kellu jerga' jitwieled kien żgur jilgħab barra minn Malta. Il-kollega tiegħu fuq in-naħa tax-xellug kien Jack Herbert Ta' Sosa, kif kien magħruf Jack, kien l-aktar attakkant perikoluż ta' żmien. Kellu xutt terribbli li ma kienx jaħfer u li kien iwerwer lil kull *goalkeeper*.

Floriana FC 1912-13 Rebbieha tat-Tazza 'Gaelic'. Wara: Jack Holland, Fredu Friggieri, Karmenu Psaila, Ġużi Samuel, Jack Herbert. Fin-nofs: Salvu Tabone, Ruġġieru Friggieri, Ġużi Mallia, Manwel Vella. Quddiem: Alex Semini, Salvu Samuel.

Fl-ahharnett insibu lil Jack Holland. Dan kien l-uniku Inġliż fit-tim tal-Floriana. Kien ukoll *goal-scorer* mill-aqwa tant li fl-istaġun 1912-13 spiċċa *top-scorer*. Minn informazzjoni li ghandna jidher li Holland kien miżżewweġ lil oħt Jack Herbert.

Qabel inghalaq dan il-perijodu fl-istorja ta' Floriana ta' min isemmi kif spiċċat il-kwistjoni li kellhom Floriana ma' St George's ghat-Tazza ta' l-Imtarfa.

Fi grawnd magħluq

Fl-10 ta' Diċembru 1911 Floriana Itaqgħu mas-St George's f'logħba tal-Kampjonat. Din kienet l-ewwel darba li ż-żewġ rivali kbar kienu qed jilagħbu kontra xulxin minn wara l-logħba famuża ta' l-Imtarfa. Ma jistax jonqos li numru kbir ta' partitarji dakinhar marru l-Marsa biex isegwu l-logħba.

Kmieni fl-ewwel taqsimha Floriana marru fil-vantaġġ. Jack Herbert skorja gowl dubjuż hafna. F'dawk iż-żminijiet kienet id-drawwa li n-nies joqogħdu jaraw il-logħba mit-*touchline* jew minn wara l-lasti. Milli jidher qabel sar il-gowl il-ballun kien mar barra, imma xi hadd mill-folla reġa' xehtu fil-grawnd. Herbert hataf l-okkażjoni u b'xutt tefa' l-ballun fix-xibka Bormliża. Il-partitarji Bormliži ma felhux iżjed; dahlu fil-grawnd u r-*referee* kellu jabbanduna l-logħba.

Regolament ieħor stramb f'dawk iż-żminijiet kien li jekk logħba ma tintlagħabx sa l-ahhar trid terġa' tintlagħab mill-ġdid, ghandu min ghandu t-tort. Għalhekk l-organizzaturi ordnaw *replay* li kellha tintlagħab fl-ahhar tal-kompetizzjoni.

Fil-bidu ta' l-istaġun 1911-12, filwaqt li fil-grawnd ta' l-Athletics kien qieghed jintlagħab il-kampjonat, is-sinjuri A. Attard, R. Borg u A. Sultana bdew jibnu grawnd ġdid. Il-famuż Mile End Sports Ground inbena ftit passi bogħod min-National Ground, quddiem il-monument ta' Spencer fil-Blata il-Bajda.

Dan il-grawnd, l-istess bħan-National kien imdawwar b'xibka tal-hadid. Tliet kwarti minnu kien imdawwar bil-bankijiet u faċċata tatriq tal-Blata l-Bajda kien hemm *enclosure* imdawwar b'hajt maqtugħ għalih u b'tinda taż-żingu fuqu. Mill-*enclosure* għal kull rokna tal-korner kien hemm tliet targiet tal-ġebel bil-fallakki fuqhom fejn joqogħdu n-nies. Mal-lasti, barra xibka kien hemm hajt imdawwar biex hadd ma joqgħod warajhom.

Il-grawnd il-ġdid ma kienx xi haġa kbira imma għal dak iż-żmien kien tajjeb hafna. Ma kienx hemm xi jżomm lin-nies milli jaqbzu fil-grawnd u meta kien isir xi gowl, il-partitarji kienu johorgu fin-nofs jghannqu u jbusu lill-plejers. Kultant ma kinux iridu johorgu mill-grawnd u l-logħob ma jitkompliex.

Il-Mile End infetħa uffiċjalment fit-12 ta' Jannar 1912 bil-logħba ta' hbiberija bejn il-King's Own Malta Regiment u r-rebbieha ta' l-Army Cup, in-Northamptonshire Regiment. Is-soldati rebħu 3-1.

Sadanittant tkompla l-kampjonat fl-Athletic Ground fil-Marsa. Il-Floriana żguraw ruhhom mill-kampjonat b'rebħa ta' 1-0 kontra Valletta United. Kien jonqos biss ir-*replay* tal-logħba bejn Floriana u St George's. Billi l-Floriana kienu diġà *champions* gie deċiż li l-logħba tkun tghodd ukoll ghat-Tazza ta' l-Imtarfa, taht dawn il-kundizzjonijiet.

1. Il-logħba tintlagħab bil-magħluq fil-grawnd il-ġdid tal-Mile End.

2. Jitqassmu biss 800 biljett bejn iż-żewġ timijiet.

Il-logħba ntlagħbet nhar is-Sibt 14 ta' Frar 1912. Folla enormi ngabret madwar il-grawnd għalkemm il-bibien kienu magħluqin.

St George's rebħu d-daqqa u għażlu li jilagħbu favur ir-riħ. Kienu għaddew biss ftit sekondi meta minn ġol-grawnd instemgħet għajta kbira ta' "gowl". Holland, is-*center-forward* Furjaniz, hareg id-daqqa, qassam lil Herbert li għaddieh lil Alex Semini li b'heffa kbira qabeż lid-difensuri Bormliži u skorja!

Il-Bormliži għamlu minn kollox biex iġibu l-gowl tad-*draw* iżda l-Floriana żammew iebes sa l-ahhar. Wara l-logħba, Major HA Balbi, il-President tal-Malta Athletic Club ippreżenta t-tazza tal-Kampjonat u t-Tazza ta' l-Imtarfa lil Ruggieru Friggieri, il-kaptin tal-Floriana. Kien mument ieħor tad-deheb fl-istorja tal-futbol Malti u dik ta' Floriana.⁴

Floriana Liberty

Sena ta' Fondazzjoni	- 1914				
L-Ewwel Loghba	- 25-04-14	k.	St Louis College	3-0	Loghba ta' fibiberija
L-Ewwel Loghba - Kompetittiva	- 02-12-16	k.	Valletta United	0-2	Civilian League
L-Ewwel Loghba - Kampjonat	- 02-12-16	k.	Valletta United	0-2	Civilian League

Indirizz	- 1957-58	82 Blokk B Triq San Tumas
----------	-----------	---------------------------

Unuri mirbuha minn Floriana Liberty

Kompetizzjoni	Rebbieha	Runners-Up
Tieni Diviżjoni FIFA League Sezżjoni	1940-41	1922-23

Floriana FC dejjem kienu l-klabb prinċipali fil-Furjana. Izda matul iż-żmien kien hemm klabbs ohra minn dan id-distrett li hadu sehem fil-Kampjonat Malti. Fost dawn insibu lil Floriana Liberty. Dan il-klabb twaqqaf għall-habta ta' l-1914. Safejn nafu dan it-tim lagħab l-ewwel loghba tiegħu fil-25 ta' April ta' dik is-sena kontra St Louis College f'loghba ta' fibiberija. Dakinhar it-tim Furjaniz rebah 3-0.

Għaddew is-snin u xejn ma smajna aktar dwar dan it-tim sas-sena 1916, meta reġa' tfaċċa fix-xena. Fl-istaġun 1916-17, it-tim tal-Floriana FC ma hax sehem fil-Kampjonat. Minfloku dahal jilgħab it-tim ta' Floriana Liberty.

Dan it-tim xejn ma mar tajjeb, tant li fl-istaġun 1917-18 spiċċa fl-aħħar post tal-klassifika. Kien forsi għal din ir-raġuni li fl-aħħar ta' l-istaġun it-tim żarma. Fl-istaġun 1922-23 it-tim reġa' rama u għal xi żewġ staġuni bdew jieħdu sehem fil-Kampjonat tat-Tieni Diviżjoni. Izda ma għaddiex wisq żmien qabel reġgħu żarmaw.

Matul u wara it-Tieni Gwerra dehru xi timijiet fil-qasam tad-dilet-tanti li kienu jgħibu l-isem ta' Floriana Liberty.

It-tim il-kbir ta' l-1920-1927

Tim li għamel daqstant suċċess fl-aħħar jispiċċa biex jitlef l-interess. Hekk għalhom Floriana. Il-plejers tilfu l-motivazzjoni u t-tim sfaxxa.

Bejn l-1914 u l-1916, Floriana ma hadux sehem f'logħob kompetittiv. Il-plejers tagħhom tferrxu madwar it-timijiet l-ohra.

Rugġieru Friggieri, Jack Herbert u John Holland marru mal-Valletta United biex jgħinu t-tim tal-Belt jirbhu l-Kampjonat u l-Cousis Shield fl-istaġun 1914-15. Salvu Tabone u Ġużi Mallia marru mal-Hamrun Spartans fejn rebħu l-Kampjonat darbtejn fl-1913-14 u 1917-18. L-ahwa Samuel waqfu mill-futbol għal xi żmien biex wara l-gwerra emigraw lejn l-Amerika.

Fl-1916-17 ha sehem fil-kampjonat it-tim ta' Floriana Liberty. Dwar dan it-tim nitkellmu aktar tard f'dan il-kapitlu. Bejn l-istaġuni 1917-20 l-ebda tim mill-Floriana ma ha sehem f'logħob kompetittiv.

Fl-istaġun 1920-21 reġa' sar tentattiv serju mill-Furjanizi biex jerga' jitwaqqaf it-tim. Dan l-istaġun kien wiehed rekord fl-istorja tal-futbol Malti. Hadu sehem fih hdax-il tim imma l-organizzazzjoni tant kienet fqira li hafna mil-logħbiet spiċċaw bil-ghawg. It-timijiet ma kinux kollha ta' livell wiehed u dan wassal għal hafna *walkovers* u riżultati kbar.

Mill-ewwel deher x'gej meta fis-6 ta' Novembru 1920, Floriana għelbu lit-tim ta' Paola United 7-0 fl-ewwel loghba tal-Kampjonat. Għal din il-loghba kienu attendew aktar minn 10,000 ruh imma d-differenza bejn iż-żewġ timijiet tant kienet kbira li n-nies telqu l-barra diżappuntati.

Il-Kampjonat tkompla fuq l-istess vena. It-timijiet il-kbar jirbhu bla tbatija lit-timijiet iż-żghar tant li wara ftit ġimghat hafna mill-interess kien diġà ntilef.

Biex tkompli tagħqad inqalgħu żewġ incidenti koroh li spiċċaw bi tnejn mill-aqwa timijiet, is-Sliema Wanderers u St George's, jitkeċċew mill-kompetizzjoni. Dawn l-incidenti komplew tellfu mill-interess.

L-ewwel incident inqala' waqt il-loghba bejn Sliema Wanderers u Hamrun Spartans fis-16 ta' Jannar 1921. Kienu għaddew biss 15-il minuta mit-tieni taqsima meta bl-iskor ta' 1-0 favur li Spartans, wiehed mil-*linesman* xejjer *penalty* favur il-Wanderers. Ir-*referee*, Sgt. Clements ma qabilx miegħu u halla l-logħob għaddej. Hawnhekk xi supporters Slimizi qabzu fil-grawnd u l-loghba kellha tigi abbandunata.

Fit-22 ta' Jannar iltaqa' l-Kunsill ta' l-MFA u wara li stharreg il-każ iddeċieda li l-loghba tkompli tintlagħab għall-hin li kien baqa'

bir-riżultat jibqa' 1-0 favur il-Hamrun. Tas-Sliema ma ridux joqogħdu għal din id-deċiżjoni stramba u għalhekk l-MFA issospendiethom għall-kumplament ta' l-istaġun.

It-Tlieta 25 ta' Jannar 1921, lagħbu Floriana ma' St George's. Din kienet id-disa' darba mill-1900 li dawn ir-rivali kbar tal-futbol Malti kienu qegħdin jiltaqgħu bejniethom. Għal darba oħra reġa' nqala' l-ghawg għaliex minn din il-logħba ntlagħab biss *half* wiehed. 5.

Il-Kampjonat tkompla u tajjeb jew hażin spiċċa wkoll. Floriana saru *champions* għal darba oħra u ċelebraw ir-rebħ tal-kampjonat b'logħba kontra tim magħżul mill-bqija tat-timijiet li kienu hađu sehem fil-kampjonat. Il-Floriana rebħu 3-2 u wara l-logħba, l-Onorevoli E. Bonavia ppreżenta t-Tazza tal-Kampjonat lill-kaptin ta' Floriana, Henry Hamilton. It-tazza għal din l-okkażjoni ingħatat mid-Ditta 'Nestle Anglo-Swiss Condensed Milk', permezz ta' l-aġent tagħhom is-Sur C. Mifsud. Dan kien il-bidu ta' perijodu ieħor kbir fl-istorja tal-klabb tal-Floriana.

Bejn l-1920 u l-1923 Floriana hađu sehem fi tmien kompetizzjoni-jiet u rebħu sitta minnhom (żewġ kampjonati, żewġ Cassar Cups u żewġ Cousis Shields). Il-formazzjoni *standard* ta' dak il-perijodu u li żgur tqanqal hafna memorji għax-xjuħ tagħna kienet din:

Manwel Azzopardi (il-Gejta), Johnnie Tabona, Salvu Tabone (tal-Luminata), Ġużeppi Alamango, Ġużeppi Micallef (id-Doqqu), Karmenu Zammit, Salvu Grima, George West, Gejtu Psaila (il-Haċċa), Jack Herbert (ta' Sosa) u Harry Samuel.

'Gejta' Azzopardi kien l-aqwa goalkeeper li qatt kellha Floriana. Kien għadu fil-bidu ta' karriera twila u brillanti. Iz-żagħżuġ Johnnie Tabona u l-veteran Salvu Tabone kienu bħal swar fid-difiża. 'Doqqu' Micallef kien *centre-half* klassiku. Salvu Grima u Harry Samuel kienu għadhom fil-bidu ta' karriera twila, mimlija suċċessi. George West kien plejer onest li ta servizz twil lil Floriana. Kien jilgħab b'suċċess f'kull pożizzjoni. Naturalment Jack Herbert kien beda jikber u kien naqqas xi ftit mill-heffa tiegħu iżda kien għadu jiskorja.

Ma' dawn il-plejers kbar wiehed irid iżid ukoll lill-goalkeeper Henry Hamilton u l-mibki Joe Tabona. Minnu kienu mistennija hwejjeg kbar, iżda sfortunatament miet zġhir meta kien għad kellu biss tmintax-il sena. Fl-ahharnett insemmu lil Fredu Chetcuti li għadu mimli bl-ghomor u lil Charlie Hedley.

Floriana u l-Cassar Cup

Fl-1921 is-Sur Anthony Cassar Torregiani, OBE gietu l-idea li jorganizza kompetizzjoni bejn timijiet Maltin u oħrajn tas-Servizzi. Flimkien ma' persuni oħrajn prominenti, iiffirma kumitat u beda x-xogħol biex iwaqqaf din il-kompetizzjoni.

L-iskop tal-kompetizzjoni l-ġdida kien mill-bidunett wiehed filantropiku. Il-qliġ kollu kellu jmur għall-karità. Is-Sur Tonin xtara hu stess tazza sabiħa tal-fidda u rregalaha lill-kumitat biex tinzamm għal sena mit-tim rebbieħ. Bħala rikonoxximent għax-xogħol li għamel is-Sur Tonin il-kompetizzjoni giet imsejha l-'Cassar Charity Challenge Cup'.

Il-kumitat tal-Cassar Cup kien jikkonsisti mis-Sur Cassar Torregiani nnifsu, rappreżentant tal-Gvernatur, l-*sports officers* ta' tliet Servizzi u l-President u Segretarju ta' l-MFA.

Tfassal sett regolamenti u għażlu l-partecipanti għall-ewwel edizzjoni. Floriana ntgħażlu bħala ċ-Champions Maltin u Valletta United bħala r-rebbieħa tat-Tazza Maltija. Min-naha tas-Servizzi ntgħażlu HMS Iron Duke bħala r-rebbieħa tal-United Service League u l-Loyal Regiment bħala r-rebbieħa tal-United Service Cup. Imma sakemm giet biex tibda l-kompetizzjoni HMS Iron Duke u l-Loyal Regiment laħqu telqu minn Malta u minflokhom hađu sehem l-Essex Regiment u Royal Garrison Artillery.

L-ewwel logħba ntlagħbet fil-Mile End fis-16 ta' April 1921, bejn il-Floriana u l-Essex Regiment. Il-Maltin rebħu 1-0 u għaddew għall-finali. Fil-logħba l-oħra l-RGA għelbu lil Valletta United 2-1.

Il-Hadd 7 ta' Mejju 1921 kienet gurnata speċjali fl-istorja tal-futbol Malti. Minn kmieni wara nofs inhar folol kbar ta' nies irhewlha lejn il-Blata l-Bajda armati bil-bandieri Maltin biex jagħtu l-appoġġ tagħhom lit-tim Malti kontra l-aqwa tim tas-Servizzi. Il-logħba kienet wahda akkanita hafna u r-riżultat baqa' incert sa l-ahħar. Kien proprju xutt qawwi ta' Joe Tabona li ta t-Tazza lil Floriana u lil Malta.

Wara l-logħba s-Sur Cassar Torregiani ippreżenta t-Tazza lill-kaptin ta' Floriana u sett midalji tal-fidda liż-żewġ timijiet fost il-ferħ u l-briju tal-Maltin kollha.

Din il-kompetizzjoni baqgħet tintlagħab kull sena sas-sittinijiet. Nistgħu ngħidu bla tlaqliq li kienet l-aktar kompetizzjoni prestiġjuża f'pajjiżna u madwarha hemm marbuta hafna mill-isbah episodji fl-

istorja tal-futbol f'pajjizna.

Floriana għamlu isem kbir f'din il-kompetizzjoni. Biżżejjed ngħid li waslu sal-finali 16-il darba u rebħu t-tazza 10 darbiet.

L-Istorja tal-Malaya

Fl-1922, ftit granet wara l-ftuħ uffiċjali ta' l-Empire Sports Ground fil-Gzira, wasal Malta l-bastiment tal-gwerra Ingliż, HMS Malaya għal żjara qasira. Il-bastiment bilkemm kien lahaq tefa' l-ankri li l-bahrin ma ċċalingjawx lil Floriana għal logħba futbol.

Floriana f'dak iż-żmien kienu jgawdu popolarità kbira mhux biss fost il-Maltin imma wkoll fost il-membri tas-Servizzi Ingliżi li minn żmien għal iehor kienu jsibu ruhhom f'Malta. Għalhekk il-fama tal-klabb Malti griet bħal riħ ma' kull rokna ta' l-Imperu.

Biżżejjed insemmu żewġ grajjiet biex nuru l-popolarità li kienu jgawdu l-Furjanizi f'dawk iż-żminijiet. Fl-aħħar ta' Ottubru ta' l-1921, jiġifieri fil-bidu ta' l-istaġun tal-futbol kien wasal Malta l-Princep ta' Wales fuq ir-Royal Yacht Renown biex jiftaħ il-Parlament Malti.

Ir-Renown kellu tim tal-futbol qawwi hafna u dawn urew ix-xewqa li jilaghbu kontra Floriana. Saru l-arrangamenti mehtieġa u l-logħba saret fl-1 ta' Novembru fil-Mile End.

Il-Princep ta' Wales irregala tazza sabiha hafna għal din il-logħba imma ma kienx attenda għaliha għaliex kien mar jilgħab il-polo fil-Marsa. Floriana rebħu 2-1 b'gowls ta' George West u Jack Herbert.

HMS Malaya waslet Malta fit-22 ta' Novembru f'nofs maltempa ta kbira u billi l-vapur kellu jitlaq minn Malta l-ghada, il-logħba ntlagħbet dakinhar stess.

Il-Malaya kellha tim qawwi hafna u fi grawnd mimli tajn lagħbu tajjeb hafna imma ma rnexxilhomx jegħlbu lil Floriana.⁶

Għaddew sentejn u l-Malaya rritornaw f'Malta. Din id-darba l-bastiment ġab miegħu reputazzjoni kbira, billi fl-istaġun ta' qabel kienu saru *champions* ta' l-Atlantic Fleet. Lanqas lahqu dahlu fil-Port il-Kbir li ma regghux iċċalengjaw lil Floriana għal logħba ohra.

Minhabba l-kwistjoni li Floriana kellhom mad-dirigenti ta' l-Empire il-logħba ntlagħbet fil-grawnd l-antik tal-Mile End. Floriana hargu fil-grawnd b'kunfidenza kbira imma għarralhom. Wara biss hames minuti, Kemp skorja għal Malaya minn penalty. Għall-kumpla-

ment ta' l-ewwel taqsim, il-bahrin iddominaw il-logħba imma wara l-mistrieħ il-Furjanizi ġew f'tagħhom. Assedjaw il-lasti tal-Malaya imma kien kollu għalxejn. Ma' l-aħħar suffara l-bahrin kienu għadhom igawdu dak il-gowl li skurjaw fil-bidu tal-partita.

Floriana xejn ma hađu gost b'din it-telfa. Kien ilhom 37 logħba ma jtilfu; għalhekk ma tilfux żmien u talbu *replay* għal tazza. Il-bahrin aċċettaw mill-ewwel u d-data kienet iffissata għas-6 ta' Marzu.

Sliema Wanderers, imhegga mis-Sur Memè ta' l-Empire, li kien qiegħed jitlef hafna flus minhabba l-kwistjoni li kellu ma' Floriana, iċċalingjaw lil Malaya għal logħba huma wkoll. Din il-logħba ntlagħbet fl-Empire Sports Ground fl-4 ta' Marzu, jumejn qabel li Malaya kellhom jilaghbu mal-Floriana.

Il-logħba spiccat fi draw ta' 1-1. Il-gowl ta' Sliema Wanderers skurjah l-ex plejer Iż-Żibga ta' Floriana minn *penalty*.

It-tieni logħba bejn Floriana u HMS Malaya kellha storja ferm differenti minn ta' qabilha. Floriana lagħbu logħba kbira u mheggin minn eluf kbar ta' Maltin minn kull rokna ta' Malta, barra naturalment minn tas-Sliema, rebħu 5-0 biex ziedu tazza ohra prestigjuza fil-kollezzjoni tagħhom li issa kienet qiegħda tikber għmielha.

Floriana Tigers

Sena ta' Fondazzjoni	- 1922				
L-Ewwel Loghba	- 1922	k.	Hamrun Lions	0-2	Loghba ta' hbiberija
L-Ewwel Loghba - Kompetittiva	- 23-01-24	k	Gioventù Cattolica	1-1	Amateur League
L-Ewwel Loghba - Kampjonat	- 23-10-24	k.	Tarxien Rainbows	3-2	Tieni Diviżjoni

Kuluri	- 1926-27	Wofsiġiet ħador u bojod
	- 1934-35	Abjad b'ċirku aħdar
	- 1934-35	Ċieki ħador u bojod
Indirizz	- 1933-34	20 Strada Magaġini
	- 1943-44	Lions Klabb, Triq Sant Anna

Unuri mirbuha minn Floriana Tigers

Kompetizzjoni	Rebbieha		Runners-Up	
L-Ewwel Diviżjoni B	1938-39	1944-45	1924-25	1925-26
Tieni Diviżjoni	1934-35			
Reserves I	1938-39			
Amateur League	1926-27	1927-28	1939-40	
	1928-29	1929-30		
Amateur Cup	1926-27	1929-30		
	1934-35	1938-39	1936-37	
It-Tieni Tim				
Tieni Diviżjoni	1936-37			
Tielet Diviżjoni Section	1935-36		1935-36	
Amateur Cup				
It-Tielet Tim				
Raba' Diviżjoni	1936-37		1936-37	
Junior Cup				
Ir-Raba' Tim				
Junior Cup	1936-37			

It-tim famuż tal-Floriana Tigers twaqqaf fl-1922 minn grupp ta' żgħażaġh li kienu jghaddu ż-żmien jilaghbu l-ballun fuq il-fosos ta' madwar il-ġnien ta' l-Argotti u ta' barra l-bieb tal-Bombi.

Il-klabb twaqqaf formalment fid-dar tas-Sur G. Trapani fi Triq San Tumas, Floriana. Is-Sur Edward Trapani sar l-ewwel President tal-klabb, is-Sur C. Callus kien Teżorier u s-Sur Tom Hedley assuma l-

Floriana Tigers 1934-35.

pożizzjoni ta' Segretarju u kaptin tat-tim.

L-istaġun 1922-23 kien l-ewwel staġun uffiċjali tal-klabb. F'dak l-istaġun it-tim lagħab numru ta' partiti ta' hbiberija kontra timijiet tad-dilettanti ta' madwar il-Floriana. Wahda minn dawn il-logħbiet kienet kontra Hamrun Lions fil-grawnd l-antik tal-Mile End. Ir-referee dak-inhar kien il-plejer famuż tal-Floriana, Harry Samuel. Samuel ha tant impressjoni tajba tal-plejers tat-Tigers li offra ruhu biex jittrenja t-tim.

Ma għaddiex wisq żmien biex ix-xogħol ta' Samuel jibda jagħti l-frott. Fl-istaġun 1924-25, Tigers dahlu fl-Amateur League. Għal żewġ staġuni wara xulxin il-klabb Furjaniz spicċa fit-tieni post sakemm fl-1926-27 rebah il-kampjonat. Ftit ġimghat wara t-Tigers ziedu l-Amateur Cup mar-rebħ tal-Kampjonat.

Bejn l-1926 u l-1930, il-klabb rebah erba' kampjonati konsekuttivi. Fl-1931, applikaw biex jidhlu fl-MFA iżda billi Floriana kienet diġà rappreżentata fil-Kampjonat minn Floriana FC, l-applikazzjoni tat-Tigers ma ntlagħgetx. Tant hađuha bi kbira t-Tigers li t-tim ġie xolt.

Fl-1934, it-Tigers reġghu dahlu fix-xena tal-futbol lokali. It-Tigers ghamlu d-debutt tagħhom fil-Kampjonat tat-Tieni Diviżjoni ta' l-MFA kontra Tarxien Rainbows. It-Tigers kellhom staġun mill-aqwa, fejn mhux biss rebħu l-Kampjonat iżda wkoll għelbu lil Little St George's fil-finali ta' l-Amateur Cup bl-iskor ta' 2-0. Sa fl-aħħar it-Tigers rebħu post fl-Ewwel Diviżjoni tal-Kampjonat Malti. Ambizzjoni li kienu ilhom mill-1930 biex iwettqu.

It-Tigers damu jikkompetu sa l-1939-40, l-aħħar staġun qabel il-bidu tat-Tieni Gwerra Dinjija. Matul il-Gwerra żarmaw bħalma ghamlu hafna timijiet oħra. Kif spiċċat il-Gwerra l-MFA hasbet biex torganizza l-Kampjonat Malti fuq sistema ta' *District Representation* u billi d-distrett tal-Furjana kien diġà rappreżentat mill-klabb tal-Floriana FC it-Tigers mietu mewta naturali. Matul iż-żmien twaqqfu fil-Floriana timijiet oħra li kienu jgibu l-istess isem iżda dawn ftit li xejn ghamlu hoss.

Floriana Small Irish

Sena ta' Fondazzjoni	- 1922				
L-Ewwel Logħba	- 08-12-22	k.	Vittoriosa Lions	3-1	Tielet Diviżjoni
L-Ewwel Logħba - Kompetittiva	- 08-12-22	k.	Vittoriosa Lions	3-1	Tielet Diviżjoni
L-Ewwel Logħba - Kampjonat	- 08-12-22	k.	Vittoriosa Lions	3-1	Tielet Diviżjoni

Unuri mirbuha minn Floriana Small Irish

Kompetizzjoni	Rebbieha
Tielet Diviżjoni	1922-23
Licari Cup	1937-38

Floriana Small Irish kien tim iehor Furjaniz li ha sehem fil-Kampjonat Malti fi żmien meta timijiet mill-istess distrett setghu jiehdu sehem fl-istess żmien fil-Kampjonat. Floriana Small Irish twaqqfu għal habta ta' 1922. Sa fejn nafu lagħbu l-ewwel logħba tagħhom fit-8 ta' Dicembru ta' dik is-sena kontra Vittoriosa Lions, f'logħba tal-Kampjonat tat-Tielet Diviżjoni. It-tim Furjaniz rebħ dik il-logħba bl-iskor ta' 3-1.

Sfortunament, ftit li xejn nafu dwar din il-kompetizzjoni. Iżda nafu fiċ-ċert li l-Irish rebħu l-kampjonat mingħajr ma ġew meġhluba. Kien staġun mill-aqwa għat-tim Furjaniz, iżda fl-istaġun ta' wara Floriana kienu rappreżentati fit-Tieni Diviżjoni minn Floriana Liberty u l-Irish ma ġewx aċċettati fil-Kampjonat. Għalhekk żarmaw it-tim u ma smajna xejn aktar bihom sa l-1937-38 meta rebħu l-Licari Cup. Din il-kompetizzjoni saret darba biss u kienet indirizzata għat-timijiet tat-tfal.

Wara l-gwerra deħru fil-Furjana xi timijiet li kienu jgibu l-isem ta' Floriana Small Irish. Dawn it-timijiet kienu jiehdu sehem fil-kompetizzjonijiet organizzati għal timijiet tad-dilettanti.

Floriana Small Irish rebbieha tar-Rummy Cup 1937-38.

Floriana Green Stars

Sena ta' Fondazzjoni	- 1922				
L-Ewwel Loghba	- 02-12-22	k.	Gżira Lions	0-0	Tielet Diviżjoni
L-Ewwel Loghba - Kompetittiva	- 02-12-22	k.	Gżira Lions	0-0	Tielet Diviżjoni
L-Ewwel Loghba - Kampjonat	- 02-12-22	k.	Gżira Lions	0-0	Tielet Diviżjoni

Floriana Green Stars kien tim żghir tad-dilettanti li kien jopera fis-snin ta' wara l-Ewwel Gwerra. Ftit li xejn nafu dwar dan it-tim hlief li fl-istaġun 1922-23 ha sehem fil-kampjonat tat-Tielet Diviżjoni. Milli jidher ma kienx tim hażin għaliex f'dik il-kompetizzjoni spicča fit-tielet pożizzjoni wara t-tim l-iehor tal-Floriana, Floriana Small Irish u Valletta Blue Stars. Wara dan l-istaġun xejn ma smajna aktar dwaru.

It-tim ta' l-1927-29

Bejn l-1927 u l-1929, Floriana kienu *champions* assoluti tal-futbol Malti. F'dan il-perijodu, Floriana dahhlu numru ta' plejers godda fit-tim. Post dawn insibu lil Paskal Scicluna, Victor Bonello, Toni Storace, George Azzopardi li kien missier Charlie Azzopardi l-Gross wiehed mill-plejers il-kbar ta' l-Ajax, Carmelo Cauchi Kaneni, Pawlu Storace, Fredu Cortis u Joseph Agius il-Bočča.

Dan it-tim kbir rebaħ il-Kampjonat tliet darbiet wara xulxin u rebaħ darbejn it-Tazza. F'dan il-perijodu, Floriana lagħbu hafna loġġbiet kbar u memorabbli. Wiehed biżżejjed isemmi l-finali tal-Cassar Cup kontra HMS Barham meta Floriana sa hames minuti mit-tmiem kienu 1-0 minn fuq meta f'daqqa wahda l-bahrin skurjaw darbejn biex għamlu rebħa drammatika bl-iskor ta' 2-1.

Insemmu wkoll il-loġġba kbira li lagħbu Floriana kontra t-tim Ingliż ta' Tottenham Hotspurs f'Mejju ta' l-1929. F'dik il-loġġba kien għamel id-debutt tiegħu Pawlu Friggieri, iben Ruġġieru Friggieri, iż-Żibġa. Pawlu bilkemm kellu 16-il sena iżda f'qasir żmien sar il-benjamen tal-partitarji Furjanizi.

Fl-1926-27, wara li rebħu l-Kampjonat, Floriana marru jilagħbu f'Tunis. Dan kien wiehed mill-ewwel *tours* li qatt għamlu l-Maltin barra minn pajjiżhom. Floriana għamlu unur lil Malta meta mit-tliet loġġbiet li lagħbu rebħu tnejn u ġew draw darba.

Floriana Juventus

Sena ta' Fondazzjoni	- 1930				
L-Ewwel Loghba	- 30-11-30	k.	Marsa Dragons	0-0	Amateur League II
L-Ewwel Loghba - Kompetittiva	- 30-11-30	k.	Marsa Dragons	0-0	Amateur League II
L-Ewwel Loghba - Kampjonat	- 10-02-33	k.	Hamrun St Joseph's	2-2	Tieni Diviżjoni

Unuri mirbuha minn Floriana Juventus

Kompetizzjoni	Runners-Up	
Tieni Diviżjoni	1932-33	1933-34

Tim ieħor mill-Floriana li ha sehem fil-Kampjonat Malti kien it-tim tal-Floriana Juventus. Dan it-tim twaqqaf għall-habta ta' l-1930. Għall-ewwel Juventus kienu jiehdu sehem fil-Kampjonat tad-dilettanti, iżda fl-istaġun 1932-33 dahlu fit-Tieni Diviżjoni tal-Kampjonat Nazzjonali.

Floriana Juventus għamlu d-debutt tagħhom fit-Tieni Diviżjoni fl-10 ta' Frar 1933 kontra Hamrun St Joseph's f'loġġba li spicčat fi draw ta' 2-2. F'dak l-istaġun, Juventus spicčaw fit-tieni post tal-klassifika, l-istess kif għamlu fl-1933-34. Fl-aħħar ta' dan l-istaġun, għal xi raġuni mhux magħrufa, Floriana Juventus żarmaw it-tim u ma hadux sehem aktar fil-Kampjonat. Wara l-gwerra dehru xi timijiet tad-dilettanti li kienu jgħibu l-istess isem.

Is-snin tletin 1929-34

Is-snin tletin ma tanx bdew tajjeb għat-tim Furjaniz. Fl-istaġun 1929-30 ma hadux sehem fil-Kampjonat. Fl-istaġun ta' wara reġġghu hadu sehem u rebħu l-Kampjonat u l-Cousis Shield. Izda għal darba ohra fl-aħħar ta' l-istaġun reġġghu armaw u hadu sehem biss fil-Cassar Cup.

Il-plejers ta' Floriana tferrxu mat-timijiet l-oħra u meta fl-1934-35 il-klabb reġa' kien iffurmat, Floriana kważi kellhom jerġġghu jibdev mill-bidu. Hekk kienu jagħmlu l-klabbs Maltin f'dawk iż-żminijiet. Meta t-tim jibda jmajna kienu jżarmaw sakemm jibnu tim ġdid.

L-invażjoni tal-plejers barranin 1934-39

L-interess fil-futbol Malti kien fl-aqwa tiegħu fis-snin ta' qabel it-Tieni Gwerra. Bejn l-1934 u l-1939 l-entusjażmu kien tant kbir li n-numru ta' klabbs affiljati mal-MFA kiber minn 49 għal 104. Il-logħba li sa dan iż-żmien kienet konċentrata biss fl-ibliet ta' madwar il-port, tferxet ma' Malta kollha.

L-interess kompli kiber meta fl-1935 Floriana habbru li kienu ingaġġaw lill-plejer famuż Leo Drucker bħala plejer-kowċ. Drucker ma kienx wiċċ ġdid għall-Maltin. Fl-1926 kien gie jilgħab Malta mat-tim famuż Awstrijak Floridsdorfer. Floriana dak iż-żmien kellhom problema kbira għaliex ma kellhomx *centre-forward* ta' klassi għalhekk l-ewwel haġa li għamel Drucker meta ha t-tim f'idejha kienet li stieden biex jiġi Malta lis-*centre-forward* internazzjonali Awstrijak Gruber.

Naturalment Sliema Wanderers ma felhux joqogħdu lura. Riedu huma wkoll jagħmlu bħar-rivali tagħhom. Għalhekk baġtu telegrammi lejn l-Awstrija biex jippruvaw isibu xi plejer ta' klassi biex jiġi jilgħab magħhom. Kellhom f'moħhom lil Ernest Lowinger ta' Weiner Athletic Club, imma meta n-negozjati fallew xehtu għajnejhom fuq Matthias Kaburek, wiehed mill-istilel kbar tal-futbol Awstrijak. Mijiet ta' nies marru jilqgħu lil Kaburek ix-xatt tal-Belt. Wiehed jista' jimmaġina d-diżappunt tas-supporters Slimizi meta minflok Matthias minn fuq il-vapur nieżel huh Hans.

Wiehed wiehed il-klabbs l-oħra bdew huma wkoll ifittxu plejers barranin biex isahhu t-timijiet tagħhom. Dak iż-żmien, Hitler kien diġà beda jippersegwita lil-Lhud. Hafna minnhom bdew jaharbu mill-Ġermanja u fosthom kien hemm hafna plejers ta' klassi. Għalhekk il-klabbs Maltin ġiehom iċ-ċans li jġibu Malta hafna plejers famużi bi ftit flus. Wiehed minn dawn kien Alexander Zvoboda li fil-bidu ta' l-istaġun 1935-36 inghaqad ma' Hibernians. Aktar tard Zvoboda ssieheb ma' Floriana. Hu ha schem fis-suċċessi kollha li kellhom il-Furjanizi f'dak il-perijodu tad-deheb tal-futbol Malti.

Ma setax jonqos li bi plejers bħal dawk li semmejna l-kampjonat tal-futbol ma jkunx suċċess kbir. Imqanqla minn dan, il-klabbs Maltin baqgħu jfittxu u jsiehbu magħhom plejers barranin sa kemm kull tim kellu erba' jew hames plejers ta' klassi. Xi wħud minn dawn il-ple-

jers ma qabdux art u malajr reggħu telqu lura lejn pajjiżhom imma l-biċċa l-kbira minnhom tefgħu l-ankri u baqgħu Malta sakemm faqqgħet il-gwerra.

Naturalment kull haġa għandha t-tajjeb u l-hażin tagħha. Il-klabbs Maltin ftit kellhom flus x'jonfqu. Għalhom bħal tifel li jsib ruhu f'hanut tal-helu. Infagħħu fil-ġid u berbqu flushom kollha. Sa l-aħhar ta' l-istaġun 1936-37 il-klabbs Maltin kienu kollha falluti. L-MFA riedet tara x'taġħmel. Qabdet ma' Hibernians u wżathom bħal *scape-goats*. F'laqgħa li għamlet għall-gharrieda, l-MFA keċċiet lill-klabb ta' Raħal Ġdid mill-MFA.

Għal darba oħra l-MFA uriet il-mod partigjan li bih kienet timxi f'dawk iż-żminijiet. Il-Hibernians ma ridux joqogħdu għal din l-ingustizzja. Hadu l-każ il-Qorti u baqgħu jissieltu għal posthom fil-Kampjonat sakemm reggħu ddaħħlu lura fl-1945-46.

Taht it-tmexxija ta' Leo Drucker, Floriana rebhu l-Cassar Cup fl-istaġun 1934-35. Fi tmiem dan l-istaġun Floriana hadu sehem f'*tour-nament* internazzjonali f'Algiers. Floriana spicċaw fit-tielet post wara t-tim Skoċċiż, Queen of the South u Santander ta' Spanja.

Fl-istaġun 1936-37 Floriana saru l-ewwel tim Malti li adotta s-sistema l-ġdida magħrufa fil-futbol bħala d-'W' *plan*. Kien staġun mill-aqwa għal Floriana. B'tip ta' futbol brillanti u li jpaxxi l-ġhajn, Floriana rebhu l-Kampjonat għat-12-il darba fl-istorja tagħhom. Rebhu wkoll il-Cassar Cup meta għelbu lil Hibernians 7-0 fil-final. Rekord li qatt ma gie miksur f'din il-kompetizzjoni.

Formazzjoni tipika ta' dak iż-żmien kienet din: Alex Swoboda, Frankie Tabone, Leo Marat, Victor Miller, S. Vickers, Charlie Andrews, Leslie Holland, Ċensu Friggieri, George Bond, Krcil u Leli Cauchi.

Lil Swoboda diġà semmejniet. Kien *goalkeeper* ta' klassi u spetakolari għall-aħhar. Swoboda baqa' jhobb lil Malta u fis-snin sittin żar pajjiżna. Frankie Tabone ma kienx xi plejer famuż iżda dak li m'għamilx bħala plejer għamlu bħala kowċ. Huwa baqa' magħruf bħala dak li holoq it-tim famuż ta' Floriana Ajax. Leo Marat kien full-back Awstrijak ta' klassi.

Is-saħħa ta' dak it-tim kbir kienet fil-linja tan-nofs fejn Vickers kien jiddomina. Il-*halfbacks* Miller u Andrews kienu fost l-aqwa li qatt kellhom Floriana.

Fuq il-linja tal-lemin Floriana kellhom lil Leslie Holland u lil Ċensu Friggieri, l-iben iż-żgħir taż-Żibga. Aktar tard, Ċensu niżel fil-*half-back line* fejn wera l-vera kobor tiegħu.

Is-*centre-forward* tat-tim kien il-magħruf George Bond, ex plejer ta' Gillingham u Millwall. Fuq il-linja l-oħra mbagħad kien hemm il-plejer ċelebri Ċekoslovak Krcil u Leli Cauchi 'l-Iskoċċ' li kien jiġi hu l-magħruf Kaneni Cauchi. Krcil kien irrappreżenta lil pajjiżu fit-Tazza tad-Dinja ta' l-1934.

Fl-istaġun 1937-38, it-tim qata' lura. Marat u Krcil telqu lura lejn pajjiżhom u Floriana sabuha bi tqila jsibu plejers tal-klassi tagħhom. Minflok Marat daħal Leo Dunne, plejer internazzjonali Irlandiż. Floriana sejhu wkoll lil Kaneni Cauchi li kien diġà habbar li rtira. Ghalkemm rebħu l-FA Trophy Floriana xejn ma marru tajjeb f'dak l-istaġun u kif kienu jagħmlu dejjem, fl-aħħar ta' l-istaġun żarmaw. Imbagħad giet il-Gwerra u t-tim baqa' inattiv sal-bidu ta' l-istaġun 1943-44.

Floriana Britannia

Sena ta' Fondazzjoni	- 1935				
L-Ewwel Logħba	- 08-12-35	k.	Floriana Swallows	2-0	Junior Cup
L-Ewwel Logħba - Kompetittiva	- 08-12-35	k.	Floriana Swallows	2-0	Junior Cup
L-Ewwel Logħba - Kampjonat	- 11-03-35	k.	Vittoriosa Stars II	3-0	Tielet Diviżjoni

Indirizz	- 1934-35	20 Triq Britannia, Floriana
----------	-----------	-----------------------------

Unuri mirbuha minn Floriana Britannia

Kompetizzjoni	Rebbieha	Runners-Up
Tielet Diviżjoni New Year's Cup	1944-45	1943-44
It-Tieni Tim Tielet Diviżjoni Section	1945-46	

Floriana Britannia twaqqfu fl-1935 bħala tim taż-żgħażaġh. Minn dawn it-timijiet f'dak iż-żmien kien hawn bil-gzuz. Il-biċċa l-kbira minnhom kienu jispiċċaw fix-xejn f'qasir żmien, iżda xi ftit minnhom kienu jiffjorixxu, għall-anqas għal xi żmien. Floriana Britannia kien wiehed minn dawn ta' l-aħħar.

Floriana Britannia hadu sehem fil-Junior Cup fl-istaġun 1935-36 fejn tilfu fil-kwarti tal-finali kontra Marsa Youngsters bl-iskor ta' 2-1.

Il-gwerra waqqfet l-attivitajiet ta' dan il-klabb. Iżda hekk kif waqaf l-inkwiet it-tim reġa' twaqqaf u fl-1943-44 ha sehem fin-New Year's Cup, kompetizzjoni li kienet organizzata għal timijiet tat-Tielet Diviżjoni. Britannia tilfu fil-finali ta' din il-kompetizzjoni bl-iskor ta' 1-0 kontra t-tim ta' Marsaxlokk, Beland City.

Għal xi żmien, Floriana Britannia hadu sehem fil-Kampjonat Malti fejn, fl-1945-46 rebħu is-sezzjoni tagħhom. Iżda, meta l-MFA introduċiet is-sistema tad-*District Representation*, għalhom bħal hafna timijiet oħra. Tilfu posthom fl-MFA, u spiċċaw għal kollox.

Wara l-Gwerra

Meta fl-istaġun 1943-44 il-futbol reġa' beda wara l-herba u t-tifrik li

It-tim famuż ta' Floriana Ajax.

halliet warajha l-Gwerra, Floriana hadu sehem taht l-isem ta' Floriana Athletics. Donnhom l-Irish ma kinux ċerti minnhom infushom u kellhom raġun. Dan il-perjodu kien wiehed mill-agħar fl-istorja ta' Floriana. Hu veru li fl-1944-45 u 1946-47 kienu rebhu l-FA Trophy iżda dawn is-suċċessi kienu ftit wisq għal tim bi storja hekk kbira.

F'April ta' l-1946 it-tim reġa' bidel ismu għal Floriana FC iżda din il-bidla ma ġabtx fortuna lit-tim. Floriana marru hażin speċjalment fil-Kampjonat. Wara hafna esperimenti kien deċiż li jitwarrbu l-plejers veterani kollha u minflokhom jiddaħħlu l-plejers tal-Minors. Hawn bdiet pagna tad-deheb, mhux biss fl-istorja tal-klabb, iżda wkoll fl-istorja tal-futboll Malti. Kien hawn li twieled it-tim famuż ta' Floriana Ajax.

Il-leggenda ta' l-Ajax

Fl-1944, grupp ta' żgħażaġh mill-Furjana kienu jingabru Fuq il-Fosos biex jilagħbu il-ballun. Il-Gwerra kienet għadha għaddejja iżda f'Malta l-hajja kienet ftit ftit reggħet bdiet tiġi għan-normal. F'dawk iż-żminijiet it-tfal Maltin ma kellhomx wisq biex jilagħbu. Xi ballun taċ-ċarruta jew tal-lastiku kien l-akbar ġugarell li kienu jilagħbu bih.

It-tfal Furjanizi kienu jgħaddu sighat shah jilagħbu l-ballun, minghajr ma jhabblu rashom xejn bir-regolamenti tal-logħba. M'għaddiex żmien wisq biex il-kbar indunaw bil-hila naturali li kellhom dawn iż-żgħażaġh. Ċertu Lippu s-Surgent qassam lit-tfal f'zewġ timijiet u organizza logħba futbol bejniethom għal tazza. Frankie Tabone, il-*full-back* famuż tal-Floriana u Malta ntalab jirreffja l-logħba.

Fit-12 ta' Ġunju 1944, folla kbira ngabret Fuq il-Fosos biex tassisti għal din il-partita. Kienet okkażjoni storika u dawk miġbura hassewha. Fost entusjażmu kbir il-logħba spicċat b'wiehed mit-timijiet jegħleb lill-iehor bl-iskor ta' 3-2. Frankie Tabone induna mill-ewwel bil-kapaċità tat-tfal. Għalhekk wara l-logħba ġabar it-tfal madwaru u wriehom li xtaq jibda jittrenja t-tim. It-tfal hadu gost u l-ghada ngabru Fuq il-Fosos għall-ewwel laqgħa.

Dan kien il-bidu tal-leggenda ta' l-Ajax. Bdew il-lekċers f'garaxx fil-qrib. Il-pjani u t-tattika għall-futur tfasslu u wara perijodu qasir ta' preparazzjoni fiżika u kontroll tal-ballun wasal iż-żmien li ssir l-ewwel logħba. Fit-12 ta' Novembru 1944, it-tfal lagħbu l-ewwel logħba tagħhom kontra l-Minors tal-Belt.

L-Ajax kellhom suċċess immedjat u f'qasir żmien saru famużi ma' Malta kollha. It-tim ha sehem fil-kompetizzjoni tal-Minors ta' l-Anglo Maltese fejn spicċa fit-tieni post fil-kampjonat u semi-finalista fit-tazza.

Fl-istaġun ta' wara it-tim kompla sejjer 'il quddiem. It-tfal immaturaw u l-kapaċitajiet tagħhom hargu fil-beraħ. Iżda is-sigriet tas-suċċess tagħhom kien l-ghaqda li kien hemm bejniethom. Kienu jistudjaw lit-timijiet l-oħra u jumejn qabel kull logħba kienu jiltaqgħu biex jiżnu l-kapaċitajiet u d-difetti tagħhom. Fuq kollox id-dixxiplina kienet kbira u fuq kulhadd.

L-ingredjenti prinċipali tas-suċċess tagħhom kienu l-heffa, l-eżattezza u t-tqassim preċiż. Id-difiża kienet soda. B'hekk l-attakkanti setghu joperaw b'moħħhom aktar mistrieħ.

L-unici timijiet li tawhom logħba tajba kienu Valletta Swifts, Valletta Minors, Birkirkara Swifts u Vittoriosa Minors. Il-bqija, l-Ajax rebhulhom faċilment. Fil-logħbiet l-oħra li saru għall-karità l-Ajax lagħbu kontra timijiet akbar minnhom iżda l-ghaqda ta' bejniethom dejjem harget rebbieha.

Fi tliet staġuni l-Ajax lagħbu 104 logħbiet, rebhu 88, u tilfu 6.

Skurjaw 368 gowl u qalghu 58. Mhux ta' b'xejn li Scott Hall, il-famuż gurnalista Ingliż sejhilhom 'Malta's Magnificent Miniatures'.

Il-magħmudija tan-nar ta' l-Ajax

Fl-istaġun 1948-49, Floriana xejn ma marru tajjeb. Kien għalhekk li l-kumitat ta' Floriana FC dahhal lit-tim kollu ta' l-Ajax fl-Ewwel Diviżjoni. Iż-żgħażaġh ma setgħux ikollhom bidu aħjar. Għelbu lil Melita 2-0, lil Hibernians 3-2, u lin-Naxxar Lions 2-1 qabel tilfu 3-2 kontra Hamrun Spartans.

F'qasir żmien l-istil ta' futbol Awstrijak ta' l-Ajax beda jiġbed folol kbar lejn l-Istadium. Izda minkejja kollox, l-Ajax kienu għadhom żgħar wisq u ma kellhomx risposta għal min ried jilgħab goff. Fost il-Furjanizi stess kien għad fadal minn irid il-plejers l-antiki lura fit-tim. Izda d-dubbi għebu għal kollox meta l-Ajax għelbu lis-St George's 4-0 fl-ewwel rawnd ta' l-FA Trophy.

Fil-kwarti tal-finali l-Ajax iltaqgħu kontra Hamrun Spartans. Li Spartans skurjaw l-ewwel izda l-Ajax b'heffa u b'futbol tal-ghageb qalbu r-riżultat għal 2-1 favurilhom.

Fis-semi-finali Floriana itaqgħu kontra Luqa St Andrew's. L-ewwel taqsima kienet kwieta, bl-iskor 2-1 favur Floriana. Fil-half-time George Shaw kellem lill-plejers u dawn hargu għat-tieni taqsima kollhom heġġa. B'logħob mill-aqwa l-Ajax taw tkaxkira lil Hal Luqa. Għal darba oħra l-finalisti kienu Sliema Wanderers u Floriana.

Fil-finali li ntlagħbet nhar il-Hamis 16 ta' Ġunju, Floriana hadu biss 15-il minuta biex fethu l-iskor. *Freekick* minn Tony Vella tkompla għal ġewwa minn Lolly Borg.

Sliema ppruvaw jagħmlu reazzjoni izda d-difiża Furjaniza żammet sod. Fit-23 minuta *freekick* iehor, din id-darba minn Leli Zammit holoq tahwida quddiem il-lasti Slimizi u l-fullback Borg xehet fix-xibka tiegħu stess!

Fit-tieni taqsima, Sliema għamlu sforzi kbar, tant li Johnnie Alamango għamel awtogowl. Hawnhekk kulhadd haseb li l-Ajax kienu se jbattu quddiem il-qawwa tal-Wanderers izda l-Ajax mhux biss żammew l-attakki Slimizi izda skurjaw tliet gowls oħra biex wetqu rebha kbira ta' 5-1.

Għal darba l-Ajax abbandunaw il-logħba naturali tagħhom u bdew jaġixxu b'kontrattakki perikolużi li hawdu għal kollox lid-difiża tal-

Wanderers. Lolly Borg, li f'dak iż-żmien lanqas kellu għoxrin sena, skorja *hat-trick* filwaqt li Charlie 'Gross' Azzopardi kompla l-umiljazzjoni Slimiza.

Din kienet wirja kbira minn wiehed mill-aqwa timijiet Maltin li qatt ra l-futbol Malti. Dan kien il-bidu ta' l-akbar era fl-istorja ta' Floriana u tal-futbol Malti. L-Ajax issa libsin il-kuluri ta' Floriana laħqu l-quċċata tagħhom bejn is-snin 1949 u 1953 meta Floriana rebħu l-kampjonat erba' darbiet wara xulxin u fl-istess hin għamlu żewġ Triple Crowns. Żgur li qatt qabel jew wara ma kien hawn tim li kien jisthoqqlu t-titlu ta' l-aqwa tim fl-istorja tal-futbol Malti daqs l-Ajax.

Il-Festival of Britain Tour

Wara li rebħu t-Triple Crown fl-1949-50, Floriana komplew ipaxxu lid-dilettanti tal-futbol Malti bil-logħob sabiħ u spettakolari. Kien f'dan il-perjodu li Floriana marru jilagħbu fi Stadio Cibali ta' Catania.

Qabel telqu lejn Sqallija, Floriana għelbu lil St George's 3-1 fil-finali ta' l-FA Trophy. F'Catania, Floriana tilfu 3-1. Għalkemm tilfu Floriana għamlu logħba tajba tant li gibdu l-ammirazzjoni tal-pubbliku. Sig. L. Gentile direttur tal-gazzetta *Sud Sport* kien impressjonat bil-klassi tal-plejers Furjanizi, speċjalment Lolly Borg u Pullu Demanuele.

L-istess gara meta f'Novembru ta' wara, Catania gew Malta u għelbu lil Floriana 4-2. Logħbiet bħal dawn f'dawk iż-żminijiet meta ma kienx hawn televiżjoni kienu bħal jagħtu l-hajja lil-logħba Maltija.

Għalhekk kienet okkażjoni kbira meta Floriana kienu mistiedna biex jieħdu sehem fit-tournament tal-Festival of Britain. Iċ-Champions Maltin lagħbu tliet logħbiet fl-Ingilterra, l-ewwel wahda fi Stamford Bridge kontra Chelsea. B'hekk Floriana saru l-ewwel tim Malti li lagħab fl-Ingilterra. Dwar il-logħba ftit hemm x'wiehed jgħid. Floriana tilfu 5-1 u l-unika konsolazzjoni kienet il-logħba kbira li lagħab Ġużi Alamango fil-lasti Furjaniza.

Fit-tieni logħba Floriana tilfu 5-0 kontra Doncaster Rovers. Izda hawn wiehed irid jgħid li r-riżultat xejn ma juri l-andament tal-partita. Floriana lagħbu futbol li jpaxxi l-ghajn tant li l-gazzetti Ingliżi l-ghada kollha fahhru t-tip ta' futbol studjat li lagħbu l-Maltin. Izda f'dak iż-żmien il-futbol Ingliż kien fl-aqwa tiegħu u ftit kienu t-timijiet fl-Ewropa li setgħu jhabbtuha magħhom.

Kontra West Bromwich Albion, l-eroj reġa' kien Ġużi Alamango. Dak inhar dan il-*goalkeeper* bravu għamel il-mirakli u kien sforz il-bravuri tiegħu li t-tim Malti tilef biss 2-0. Din il-logħba gābet fit-tmiem dan it-tour memorabbli li baqa' jissemma fl-istorja ta' dan il-klabb kbir Malti.

L-aqwa snin ta' l-Ajax

Bejn l-1949 u l-1953 kienu l-aqwa snin ta' l-Ajax. F'dan il-perijodu tad-deheb, il-lista ta' l-unuri kienet taqra hekk:

1948-49 - FA Trophy

1949-50 - Triple Crown

1950-51 - Championship

1951-52 - Championship u Cassar Cup

1952-53 - Triple Crown

Fl-1954-55 Floriana reġgħu rebħu l-Kampjonat. Ma hemmx dubju li dan kien l-aqwa rekord fl-istorja tal-futbol Malti sal-bidu tas-sittinijiet.

F' Ġunju ta' l-1953 it-tim Inġliż Liverpool FC wera interess kbir fil-plejer ta' Floriana, Pullu Demanuele. Izda dan il-plejer beża' jitlaq ix-xogħol li kellu mal-Gvern u għalhekk kollox spicċa fix-xejn. Ftit wara Stan Cullis, il-famuż kowċ ta' Wolverhampton Wanderers' għamel offerta oħra għal Demanuele izda għal darba oħra l-plejer Malti rrifjuta li jilgħab fl-aqwa kampjonat tad-dinja.

Bejn l-1955 u l-1960, kien żmien transitorju għal Floriana. Fl-1955-56 ir-rivali tradizzjonali tagħhom Sliema Wanderers għamlu Quadruple Crown. Biex tagħqad, Floriana kienu finalistli fil-Kampjonat, fl-FA Trophy u fil-Cassar Cup!

L-istaġun 1957-58 kien staġun mill-aqwa għal Floriana. F'dak l-istaġun memorabbli, Floriana rebħu t-tielet Triple Crown fl-istorja tagħhom. L-istaġun ta' wara kien tal-Valletta u Floriana tista' tghid li ma rebħu xejn, kif fil-fatt għalhom fiż-żewġ staġuni ta' wara.

Għall-ewwel darba fl-Ewropa

Fl-istaġun 1960-61 Hibernians rebħu l-Kampjonat u saru l-ewwel tim Malti li ha' sehem fil-kompetizzjonijiet Ewropej. Floriana rebħu l-FA Trophy u l-Cassar Cup. Għalhekk Floriana setgħu jieħdu sehem fit-Tazza tat-Tazzi.

F'dak l-istaġun Floriana kienu f'fazi transitorja. It-tim kien dgħajjef

Ritratt klassiku li juri lit-tim Furjaniz quddiem il-Funtana ta' l-Iljun wara li għelbu lil Hamrun Spartans 2-1 fil-finali ta' l-FA Trophy fl-1950. Bil-wieqfa: George Shaw, Tichy Grech, Dalli, Leli Zammit, Lolly Debattista, Frankie Busuttil. Quddiem: Pullu Demanuele, Benny Camilleri, Harold Herbert, Lolly Borg, Farrugia, Tony Vella.

speċjalment biex jikkompeti f'dak il-livell. Għalhekk ma kinitx sor-priza meta kienu umiljati bl-iskors kbar ta' 5-2 u 10-2 mit-tim qawwi Ujpest Dosza ta' l-Ungerija.

Fl-istaġun 1961-62, Floriana rebħu l-kampjonat għad-19-il darba. Din ma kinitx xi haġa ġdida għall-Furjanizi izda dak l-istaġun kien fih xi haġa speċjali. Floriana rebħu l-kompetizzjoni mingħajr ma tilfu punt! Dan l-unur ġie fi żmien kritiku għall-klabb. Hafna mill-plejers veterani ta' l-Ajax kienu jew waqfu mil-logħob jew waslu biex. Bdew jidhru wċuh ġodda. Izda fil-futbol il-bidla ssir bil-mod u l-klabb f'dan il-perijodu beda jsibha ferm diffiċli biex iżomm il-livell għoli li dejjem kellu fl-istorja tal-futbol Malti.

Fl-istaġun ta' wara Floriana sofrew telfa umiljanti ta' 10-0 kontra

Ipswich Town fit-Tazza tač-Champions. F'dak iż-żmien Ipswich Town kienu mmexxija mill-kowč famuż, Sir Alf Ramsey.

Fl-1962-63 Floriana spičcaw fir-raba' post tal-kampjonat. Kien staġun hażin għall-klabb. Mhux biss iżda din il-forma hażina kompliet sa l-istaġun 1965-66 meta f'Manoel Island Floriana għelbu lil Hibernians 2-1 fil-finali ta' l-FA Trophy.

L-istaġun ta' wara kien jixbah hafna lil dak ta' qablu. Għat-tieni darba konsekuttiva Floriana reġghu għelbu lill-Hibernians 1-0 fil-finali ta' l-FA Trophy.

Snin imqallba

Fl-istaġun 1966-67 it-tim ta' taht il-21 sena rebah il-kampjonat u t-tazza minghajr ma tilef loghba. Il-futur tal-klabb kien jidher sabiħ. Fl-1967-68 taht it-tmexxija tal-plejer famuż ta' l-Ajax Lolly Borg, Floriana rebhu l-Kampjonat Malti għal ghoxrin darba.

Kienet bdiet era ġdida oħra għall-klabb. Iż-żgħażaġh Furjanizi kienu lesti biex ikomplu dak li bdew ta' qabilhom. Floriana komplew billi rrapprezentaw lil Malta fit-Tazza tač-Champions fejn gew *draw* ta' 1-1 kontra Lahden Reipas fl-Istadium u tilfu 2-0 fil-Fillandja.

Iżda minkejja t-tamiet tal-partitarji Furjanizi, fl-istaġun 1967-68 Floriana ċedew il-kampjonat lil Hibernians u kellhom jikkuntentaw biss b'post fit-Tazza tal-Fieri. F'din il-kompetizzjoni, Floriana tilfu 6-0 kontra Dinamo Bacau fir-Rumanija u 1-0 fl-Istadium.

F'dak l-istaġun Floriana lagħbu loghba prestiġjuża kontra Arsenal. Il-Gunners f'dak iż-żmien kienu għamlu d-*double* fl-Ingilterra. Kellhom tim formidabbli. Għalhekk it-telfa ta' 4-0 li sofrew Floriana ma kinitx xi wahda li thammarlek wičcek.

Fl-istaġun 1969-70 Floriana reġghu rebhu l-Kampjonat. Iżda fl-istaġun ta' wara tant marru hażin li spičcaw fis-sitt post. Din bla dubju kienet l-aġar pożizzjoni li qatt spičcaw fiha sa dak iż-żmien.

Dan it-tbandil, 'il fuq u 'l isfel kompli fl-istaġun 1971-72 meta Floriana spičcaw jaqsmu l-ewwel post mar-rivali eterni tagħhom Sliema Wanderers. Kellha ssir *decider* biex ikun deciz ir-rebbieh tal-Kampjonat. Kienet loghba akkanita, tant li fi tmiem il-hin regolari, l-iskor kien għadu 0-0. Fil-hin barrani, ir-*referee* kečča lil Galea u Floriana kellhom ičedu kontra l-pressjoni qawwija li wettqu l-Wanderers, u tilfu 2-0.

Għaddew biss ftit jiem minn din il-loghba meta ż-żewġ timijiet ltaqghu fil-finali ta' l-FA Trophy. Din kienet okkażjoni biex Floriana jigbru ġieħhom wara t-telf tal-kampjonat. U hekk għamlu. F'loghba mill-isbaħ, Floriana għelbu lis-Sliema 3-1, biex laħqu r-rekord tas-Sliema ta' 14-il rebha f'din il-kompetizzjoni.

Il-loghba famuża kontra Ferencvaros

Il-Kampjonat Malti ta' 1972-73 kien wiehed mill-aktar ečcitant. Xejn anqas minn hames timijiet issieltu bejniethom għar-rebh tal-kampjonat. Fl-aħhar ta' l-istaġun żewġ punti biss kienu jifirdu lir-rebbieha u t-tim tal-hames post.

Fil-bidu ta' dak l-istaġun, Floriana ltaqghu kontra Ferencvaros ta' l-Ungerija fit-Tazza tat-Tazzi. Kontra avversarji daqstant b'saħħithom hadd ma ta čans lil Floriana. Ftit marru nies l-Istadium biex jaraw din il-loghba iżda dawk li marru raw loghba mill-aqwa. Kontra kull previzjoni, Floriana għelbu lit-tim Ungeriz 1-0 b'gowl skurjat minn Louis Arpa. Floriana għamlu loghba kbira li baqghet tissemma fl-istorja tal-futbol Malti iżda, sfortunatament, ma nistghux nghidu l-istess għat-tieni loghba fl-Ungerija. Ferencvaros pattew għad-diżappunt ta' l-Istadium b'rebha ta' 6-0.

1973-84

F'dan il-perijodu, Floriana rebhu l-kampjonat darbtejn biss, fl-1975-76 u 1980-81 u l-FA Trophy darbtejn oħra, fl-1974-75 u 1976-77. Ghalkemm dan, għal xi klabb ieħor, jista' jitqies rekord sodisfačenti għall-Floriana kien juri tnaqqis kbir fl-livell tagħhom. F'dan il-perijodu, Floriana tilfu hafna minn dik id-dominazzjoni li dejjem kellhom fil-loghba Maltija.

Dan kien żmien meta aktar dehru r-rivali kbar tagħhom Sliema Wanderers u Valletta. Ghalkemm wiehed irid jghid ukoll li anki Sliema Wanderers bdew ibattu. Minn issa 'l quddiem l-unuri bdew jinqasmu bejn aktar klabb. Bdew jidhlu fix-xena aktar spiss Hibernians ta' Raħal Ġdid u aktar tard Hamrun Spartans.

Ma rridu nnaqqsu xejn mill-mertu ta' din l-edizzjoni tat-tim Furjaniz li barra l-kompetizzjonijiet li diġà semmejna rebhu bosta tazzi oħra ta' inqas importanza. Irridu nghidu biss li kien spičča ż-żmien meta Floriana u Sliema kienu jaqsmu bejniethom l-unuri kollha tal-futbol Malti.

Formazzjoni tipika ta' dak iż-żmien kienet: Michael Sultana, George Ciantar, Edwin Farrugia, John Holland, Anton Camilleri, Willie Vassallo, Frankie Micallef, Ray Farrugia, George Xuereb, Raymond Xuereb, Powie Micallef.

Dawn kienu ismijiet kbar, li żgur iġibu memorji sbieħ mhux biss lill-partitarji tal-Floriana iżda wkoll lid-dilettanti kollha tal-futbol Malti. Tista' tghid li kull wiehed minn dawn il-plejers lagħab għal Malta. Forsi l-aqwa fosthom kien il-famuż Willie Vassallo li kien ukoll fl-aqwa tiegħu f'dan il-perijodu. Vassallo kien, fl-opinjoni tiegħi, wiehed mill-aqwa, jekk ukoll mhux l-aqwa plejer Malti fil-perijodu ta' wara l-gwerra.

Lejn l-aħħar ta' dan il-perijodu, Willie Vassallo telaq lejn l-Awstralja u l-vojt li halla kien tant kbir li Floriana b'xejn ma setgħu jimlewh. Biex tkompli tagħqad, Floriana taw lil Hamrun Spartans lil George Xuereb, Raymond Xuereb u lil Edwin Farrugia. It-tluq ta' dawn it-tliet plejers komplew kabbru l-kriżi li sab ruħu fiha l-klabb bit-tluq ta' Willie Vassallo. Kien żball kbir li kellu konsegwenzi koroh għall-klabb.

Wara dan il-perijodu Floriana qatt ma reġgħu ddominaw il-futbol Malti. Mhux biss iżda fiż-żewġ staġuni li kien imiss sofrew għall-ewwel darba r-relegazzjoni.

Relegati għall-ewwel darba

L-istaġun 1980-81 kien l-aħħar wiehed li ntlagħab shiħ fl-Istadium tal-Gżira. Fil-5 ta' Diċembru 1981 intlagħbet l-ewwel logħba fl-Istadium Nazzjonali Ta' Qali. Kienet bdiet era oħra. Era li sfortunatament ma tantx bdiet tajjeb għall-klabbs tradizzjonali tas-Sliema Wanderers u Floriana.

Fl-istaġun 1982-83, Sliema, Floriana u Hibernians kienu involuti fi għlieda harxa kontra r-relegazzjoni. Kien proprju fl-aħħar rawnd tal-kompetizzjoni meta Sliema u Hibernians iltaqgħu kontra xulxin f'logħba decisiva. Hibernians kienu qegħdin igawdu vantaġġ ta' punt fuq Sliema. Għalhekk *draw* kien bizżejjed għalihom biex isalvaw. F'dan il-każ Sliema riedu jistennaw l-aħħar logħba tal-kampjonat bejn Hamrun u Floriana. F'każ ta' rebħa għall-Hamrun kien ikollha ssir *decider* bejn Sliema u Floriana. Telfa għas-Sliema kontra Hibernians kienet tisser li Sliema jiġu relegati għall-ewwel darba fl-istorja tagħhom.

Fil-fatt ġrat din ta' l-aħħar. Kien nhar San Publiju, mohh il-Furjanizi kien aktar fil-logħba li kienet qed issir f'Ta' Qali bejn Hibernians u Sliema, milli fil-festa. Kulhadd jaf kif gowl stupend ta' Ġużi Xuereb xehet lis-Sliema fl-abbissi. Fil-Floriana kienet għaddejja l-festa meta waslet l-aħbar. Il-Furjanizi ċċelebraw bil-kbir. Iżda fil-fond ta' qalbhom kienu jafu li kien riesaq żmien ikrah għall-klabb.

Fl-istaġun 1983-84 reġgħet kienet adottata s-sistema tal-*play-offs*. Finalment it-timijiet kienu tqassmu f'żewġ sezzjonijiet, iċ-*Championship Pool* u r-*Relegation Pool*. Il-kriżi li kienu fiha Floriana dehret ċara meta t-tim lanqas biss rnexxielu jgħaddi għaċ-*Championship Pool*.

Kif jgħidu Hadd wara Hadd tasal ta' kulhadd u għal Floriana waslet fl-istaġun 1983-84. F'dan l-istaġun, kien inqala' hafna nkwieta bejn il-klabbs u l-MFA, tant li ma kinux intlagħbu l-logħbiet kollha għaliex il-kampjonat kien ġie sospiż għal xi ġimgħat.

Kollox beda meta l-klabbs tal-Premier sostnew it-talbiet tagħhom li ma ridux jilagħbu f'Pace Grasso u riedu li l-logħob jintlagħab il-Hadd u l-Erbgħa. Minn hemmhekk kienet inholqot tilwima bejn l-MFA u l-kumitat tal-klabbs li wasslet biex is-Sibt 5 ta' Jannar, żewġ logħbiet tal-Premier programmati biex jintlagħbu f'Ta' Qali, ma sarux wara li t-timijiet involuti ma telgħux għall-logħob.

Il-Hamis 10 ta' Jannar, il-Kunsill tal-MFA ddecieda li l-erba' klabbs li naqsu li jonoraw il-logħbiet tagħhom jitilfu l-punti tal-partiti li kellhom jintlagħbu u jiġu mmultati mija u hamsin lira kull tim. Fl-istess laqgħa, il-President tal-MFA Dr George Abela hedded bis-shiħ li jekk din il-ħaġa kienet sejra tkompli l-kampjonat kien se jkun sospiż.

Iżda dan il-kliem waqa' fuq widnejn torox. It-tmien klabbs tal-Premier iddikjaraw fiduċja shiħa fil-kumitat tal-klabbs u l-erba' klabbs l-oħra li kienu jagħmlu parti mill-Premier, fil-ġimgħa ta' wara ma nizlux għal-logħob bħalma għamlu l-ġimgħa ta' qabel l-erba' tims l-oħra.

Naturalment l-MFA xejn ma hadet gost b'dan l-aġir tal-klabbs, iżda fortunatament iż-żewġ naħat fehmu li kien ikun aħjar għal kulhadd li tinstab soluzzjoni malajr kemm jista' jkun. Il-ftehim mixtieq intlaħaq, iżda l-MFA riedet li l-logħob li ġie sospiż jibqa' ma jintlagħabx. B'hekk kull tim ġie lagħab logħba inqas. L-aktar li batew minn din id-deciżjoni kienu t-timijiet li eventwalment ġew relegati għaliex tilfu

ċans ieħor biex iżidu l-punti u jevitaw ir-relegazzjoni.

Il-Hadd 26 ta' Mejju 1985 kienet ġurnata mistennija hafna partikularment mit-tim u l-partitarji Furjanizi. Dak in-nhar kellhom jint-lagħbu erba' loġbiet deċiżivi u kollha kellhom l-importanza tagħhom. Biżżejjed insemmu li r-relegation kienet għadha ma gietx magħrufa għal kollox waqt li l-istess seta' jingħad dwar min kien sejjer jirbah il-Kampjonat. L-aktar li kellhom ċans jirbhu l-unuri kienu Rabat Ajax li kienu qed igawdu vantaġġ ta' punt fuq Hamrun Spartans. Kien għalhekk inevitabbli li fil-loġħa tant mistennija r-Rabtin kellhom jirbhu lis-Sliema biex b'hekk isiru *champions* għall-ewwel darba.

Tliet timijiet kienu jinsabu fil-periklu biex jingħaqdu ma' Marsa fl-Ewwel Diviżjoni fl-istaġun li jmiss. Mill-banda l-oħra, erba' timijiet oħra kienu jinsabu fit-taqtigħa għall-unuri.

Dan seta' jsehh kemm-il darba Valletta u Sliema jirbhu u Hamrun jiġu *draw* biex f'dan il-każ dawn it-tlieta flimkien ma' Rabat setgħu jispicċaw b'16-il punt kull wieħed. Kienu jeżistu diversi permutazzjonijiet dwar ir-relegazzjoni fosthom li jekk Floriana jirbhu lil Valletta u Hibs jtilfu kontra Marsa kienu jaqgħu Hibernians. Jekk Floriana jtilfu kontra Valletta, it-tim tal-Floriana kellu jkun it-tim li jiġi relegat. Jekk Hibs u Floriana jiġu *draw*, anki hawn Floriana jkunu relegati. Ma kinitx lanqas eskluża l-possibbiltà ta' *deciders* peress li l-loġħa bejn Żurrieq u Hamrun setgħet tħall u torbot dwar fejn kien se jmur il-Kampjonat kif ukoll dwar ir-relegazzjoni.

Il-ġranet tant mistennija waslu. Is-Sibt 25 ta' Mejju, Floriana għelbu lil Valletta bl-iskor ta' 2-0 waqt li Hibernians rebħu lil Marsa bl-iskor ta' 3-1. L-ghada l-Hadd, Hamrun Spartans u Żurrieq kif ukoll Sliema u Rabat spicċaw fi *draw* ta' 0-0.

Il-ferħ u l-entusjażmu ta' Żurrieq x'hin ir-referee saffar tmiem il-partita kien bla tariff. Żurrieq kienu salvi u Floriana sfaw relegati għall-ewwel darba fl-istorja gloriuża tagħhom.

Lura lejn Ta' Qali

Umiljati u rassenjati, Floriana fethu l-istaġun 1985-86 determinati li jerġgħu jsibu posthom fost il-kbar. Dan kien żmien ikrah għall-klabb Furjaniz. Hafna kienu dawk li hasbu li Floriana kienu se jibqgħu sejr in lura. Izda t-tradizzjoni f'dan il-post hi kbira u qawwija wisq biex tithalla tintesa fix-xejn.

Floriana fethu l-istaġun bir-rebħ u baqgħu sejr in hekk sakemm fl-aħħar ta' l-istaġun John Holland kien ipprezentat bit-tazza Rothmans mill-Viċi President ta' l-MFA Alfred Mizzi. Nhar is-Sibt 5 ta' April Floriana ċelebraw il-promozzjoni għall-Premier League.

Fl-aħħar loġħa tal-kampjonat, Floriana ċelebraw bi *draw* ta' 1-1 kontra St George's. F'dak l-istaġun il-Bormliżi kienu sfaw relegati għat-Tieni Diviżjoni. Min jaf kemm tqallbu f'qabarhom, il-pijunieri li hadu sehem fil-loġħa klassika ta' l-1900?

1986-1992

Lura fil-Premier Division, Floriana xejn ma sabuha faċli. Kien spicċa għal kollox iż-żmien meta huma flimkien ma' Sliema Wanderers, kienu jiddominaw ix-xena tal-futbol Malti. Fil-fatt fl-ewwel snin ta' wara l-promozzjoni Floriana kienu aktar iva milli le jiġġieldu biex iżommu posthom fl-ogħla diviżjoni. Izda bil-mod il-mod beda jinbena tim ġdid li f'qasir żmien kellu jnessi l-umiljazzjoni tar-relegazzjoni.

L-istaġuni 1986-1992 kienu għal darba oħra snin ta' transizzjoni li fihom il-klabb ma rebħ l-ebda unur, għalkemm anki f'dan iż-żmien graw affarijiet li għamlu unur lill-klabb.

Fl-istaġun 1987-88, it-tim Furjaniz wasal sal-finali ta' l-FA Trophy. Fil-finali kontra Hamrun Spartans, Floriana tilfu bl-iskor ta' 2-4. Minkejja li t-tim Furjaniz tilef hu kiseb xorta d-dritt li fl-istaġun ta' wara jippartecipa fit-Tazza tat-Tazzi, dan għaliex Hamrun kienu rebħu l-Kampjonat ukoll.

Nhar it-Tlieta 6 ta' Settembru 1988, it-tim Furjaniz lagħab fl-ewwel rawnd tat-Tazza tat-Tazzi fl-istadium f'Ta Qali kontra Dundee United ta' l-Iskozja.

Minkejja persistenza kontinwa murija mill-plejers ta' Dundee, ma kienx biżżejjed biex ixerjen ir-reżistenza determinata tal-Maltin. Wara 90 minuta, Floriana kisbu dak li riedu u zammew avversarji teknika-ment superjuri fi *draw* ta' 0-0.

L-Erbgħa 5 ta' Ottubru 1988 intlagħbet it-tieni *leg* quddiem folla ta' 1 fuq minn 9,000 ruh f'Tannacide Park. Floriana hargu mill-partita kontra Dundee United bl-unuri kollha meta tilfu bi skor ta' 0-1.

Quddiem il-qawwa tat-tim Skoċċiz, Floriana ddefendew bil-għaqal u rrepetew il-wirja li għamlu f'Malta. Matul l-ewwel taqsimha Floriana

sahansitra kienu perikolużi quddiem il-lasti Skoċċiża b'Mark Miller fl-ewwel taqsima u Michael Greeno fit-tieni waħda jixxuttjaw barra.

Il-gowl li ta r-rebha lil Dundee United gie skurjat fil-71 minuta. Floriana kellhom il-pussess tal-ballun f'saqajn JJ. Aquilina. Dan gie ffawljat minn plejer avversarju biex hadlu l-ballun, ir-*referee* minn Wales halla l-loghob għaddej biex l-Iskoċċiżi temmew din l-azzjoni b'gowl skurjat minn R. Meade.

Fit-tmiem id-90 minuta, il-plejers ta' Floriana rċevew ovazzjoni kbira mill-folla Skoċċiża.

Fl-istaġun 1990-91, Floriana spiċċaw fit-tielet post fil-Kampjonat u b'hekk rebhu d-dritt li fl-istaġun ta' wara jilaghbu fit-Tazza UEFA.

F'Settembru 1991 it-tim Furjaniz lagħab l-ewwel *leg* ta' l-ewwel rawnd kontra Neuchatel Xamax. Il-logħba intlagħbet fl-Isvizzera quddiem 4,200 spettatur bit-tim tal-Floriana jisfa' melgħub 2-0. Izda minkejja t-telfa t-tim Furjaniz lagħab partita tajba hafna b'tattika prudenti. Fit-tieni taqsima Floriana rnexxielhom irazznu lill-avversarji u holqu wkoll xi ċansijiet ta' skor.

Fit-tieni *leg*, għalkemm ma rnexxielhomx jghaddu għar-rawnd ta' wara Floriana ma ġewx meġħluba u temmew l-avventura tagħhom b'riżultat ta' 0-0.

Champions għal 25 darba

Sa minn hafna qabel beda l-istaġun 1992-93, Floriana dehru li kienu fost l-isfidanti għar-rebħ tal-Kampjonat. Huma kellhom il-potenzjal biex jirbhu l-ewwel unur fl-istadium Nazzjonali ta' Ta' Qali.

Floriana bdew dan l-istaġun memorabbli b'wirjiet tajbin fil-Euro Cup u fis-Super 5 Tournament. Izda l-unuri fiż-żewġ kompetizzjonijiet baqgħu ma waslux.

Fit-Tazza UEFA kontra Borussia Dortmund, Floriana reġgħu taw wirja tajba. It-Tlieta 15 ta' Settembru fil-grawnd Nazzjonali, it-tim Furjaniz hareġ b'riżultat tajjeb meta tilef biss 0-1 kontra t-tim qawwi ta' Borussia Dortmund.

Il-wirja tajba Furjaniza kompliet fil-Ġermanja fejn fl-ewwel taqsimu kienu 2-1 minn fuq. Fit-tieni taqsima Floriana baqgħu jilaghbu tajjeb iżda fl-aħħar l-esperjenza tal-Ġermaniżi bdiet tghodd u fl-aħħar hinijiet qalbu r-riżultat għal wiehed ta' 4-2 favurilhom.

Fil-kampjonat it-tim Furjaniz deher hafna aktar kompetittiv. Fl-

ewwel logħbiet Floriana għelbu lil St George's 2-0 u lill-Hamrun Spartans 2-1. Wara dawn iż-żewġ rebħiet Floriana tilfu l-punti fi draws ta' 0-0 kontra Valletta u 2-2 kontra St Andrew's.

Fl-isfida kontra r-rivali eterni tagħhom Sliema, Floriana rebhu bl-iskor ta' 4-2 wara li f'xi hin kienu qed jitolfu 2-0. Wara din il-partita Floriana għelbu wkoll lil Rabat Ajax u lil Mellieħa. Izda l-aktar rebħa importanti li tat żvolta għar-rebħ tal-kampjonat kienet l-aħħar logħba ta' l-ewwel rawnd kontra Hibernians.

Kollox kien jindika li ż-żewġ timijiet kienu ser jaqsmu l-punti fi *draw* ta' 0-0 iżda minuta mit-tmiem Richard Buhagiar skorja l-gowl tar-rebħa li poġġa lit-tim ta' Floriana b'erba' punti vantaġġ fi tmiem l-ewwel rawnd.

Fit-tieni rawnd, il-pressjoni fuq it-tim Furjaniz kompliet tikber u bejn il-plejers imweġġhin u oħrajn sospiżi bdew isibuha aktar diffiċili. Fil-fatt Floriana bdew b'rebħa mqanzħa ta' 1-0 kontra St George's. Fit-tieni logħba Floriana rkupraw tajjeb u għamlu doppjetta fuq Hamrun. Wara din il-logħba l-vantaġġ ta' Floriana tela' għal sitt punti.

Imbagħad waslet l-ewwel telfa tal-kampjonat meta t-tim Furjaniz tilef kontra Valletta bl-iskor ta' 1-0. Fil-logħba ta' wara Floriana reġgħu tilfu din id-darba kontra St Andrew's. Il-vantaġġ ta' Floriana issa kien niżel għal tliet punti wara li Valletta u Hamrun kienu tilfu punt kull wiehed fil-partiti rispettivi tagħhom.

Wara dawk iż-żewġ skossi, Floriana rritornaw għar-rebħ meta għal darba oħra għelbu lir-rivali tagħhom Sliema Wanderers bi skor ta' 3-1. Fil-logħba ta' wara, t-tim Furjaniz kiseb rebħa kbira ta' 5-1 fuq it-tim Kalkariż biex b'hekk irreġistra l-akbar rebħa tiegħu.

It-28 ta' Marzu jibqa' jum memorabbli għall-Furjanizi għaliex saru Champions f'gurnata mhux mistennija. Fil-partita ta' qabel Hamrun sfaw meġħluba mit-tim ta' St Andrew's li kien qed jikseb riżultat pożittiv wiehed wara l-iehor. Il-partitarji Furjanizi kienu f'dellirju ta' ferħ għaliex dakinhar seħħet holma li kellha tiehu sittax-il sena biex issir realtà. It-tim Furjaniz ma ddiżappuntahomx għaliex kif kien mistenni huwa gheleb lit-tim tar-Rabat 3-0.

Il-gurnata li kull Furjaniz kien ilu jistenna waslet. Kienet gurnata ta' festa kbira meta fl-aħħar logħba tal-Kampjonat, Floriana għelbu lill-Hibernians bl-iskor ta' 2-1. Floriana kienu Champions għall-25 darba!

Kim Wright, Mark Miller u Brian Crawley, it-tliet plajers barranin

ta' Floriana li kollha sabu xibka fil-finali ta' l-FA Trophy 1992-93 kontra Sliema Wanderers.

Floriana komplew bis-suċċessi meta fil-finali ta' l-FA Trophy għelbu lir-rivali eterni tagħhom Sliema Wanderers bl-iskor kbir ta' 5-0. Fl-ahħarnett il-Furjanizi għalqu dak l-istaġun gloriuż b'rebħa ta' 4-1 fuq Valletta fis-Super Cup.

1993-98

Wara l-istaġun brillanti tas-sena ta' qabel, it-tim Furjaniz kompla b'riżultat mill-aqwa fil-logħbiet tat-Tazza ta' Champions. L-istaġun fetah bl-ewwel edizzjoni tat-Tazza Lowenbrau. Nhar it-Tnejn 9 ta' Awissu Floriana għelbu lit-tim Slimiz bl-iskor ta' 1-0. Jumejn wara Valletta għelbu wkoll lis-Sliema din id-darba bl-iskor ta' 2-1. Għalhekk il-logħba bejn Floriana u Valletta rriżultat finali. Din il-logħba spiċċat fi *draw* ta' 1-1 biex b'hekk iż-żewġ timijiet spiċċaw b'punti indaqs. It-tazza ntrebhet miż-żewġ timijiet għal sitt xhur kull wiehed.

Wara l-kompetizzjoni Lowenbrau, it-tim Furjaniz telaq lejn il-Litwanja għall-ewwel *leg* tar-rawnd preliminari tat-Tazza ta' Champions kontra Ekranas.

F'din il-logħba t-tim Furjaniz għamel rebħa storika ta' 1-0. Fit-tieni *leg* Floriana rnexxielhom jiktbu paġna ġdida fl-istorja gloriuża tagħhom, meta għall-ewwel darba għaddew għal rawnd iehor tal-kompetizzjoni. Floriana għamlu dan b'rebħa ta' 1-0 fuq Ekranas.

B'dan is-suċċess, Floriana rebħu d-dritt li jilagħbu kontra Porto tal-Portugal fl-ewwel rawnd tal-kompetizzjoni. Floriana lagħbu l-ewwel *leg* away fejn tilfu bl-iskor ta' 2-0.

Fit-tieni *leg* Floriana ġew eliminati mit-Tazza ta' Champions bl-unuri kollha meta b'wirja kbira rnexxielhom iżommu lit-tim ta' FC Porto ex-Champions Ewropej fi *draw* ta' minghajr gowls. Quddiem wiehed mill-ġganti ta' l-Ewropa, Floriana lagħbu futbol tajjeb u għamlu dak kollu li setgħu. Id-difiza Furjaniza reggħet ikkonfermat il-qawwa tagħha quddiem avversarji ta' kalibru kbir. Ir-riżultat miksub mhux biss jagħmel ġieħ lill-klabb Furjaniz, iżda wkoll lil Malta.

F'dak l-istaġun Floriana rebħu wkoll is-*Super Five Tournament* meta għelbu lit-tim tal-Belt bl-ghoti tal-*penalties*, wara li logħba spiċċat fi *draw* ta' 1-1. Iżda minkejja dawn is-suċċessi kollha, Floriana

Kim Wright, Mark Miller u Brian Crawle y, it-tliet plejers stranġieri tal-Floriana jiċċelebraw bl-FA Trophy wara r-rebħa ta' 5-0 fuq Sliema Wanderers.

ma rnexxilhomx iżommu l-kuruna ta' Champions. Wara għieda qalila, Floriana kellhom iċedu l-Kampjonat lit-tim tal-Hibernians.

Biss Floriana zammew l-FA Trophy għat-tieni sena konsekuttiva meta fil-finali ssuperaw lil Valletta 2-1. B'din ir-rebħa l-klabb tal-Floriana sar l-aktar wieħed li rebah l-FA Trophy b'total ta' 18-il darba.

1994-95

Għeluq il-Mitt Sena

F'dan l-istaġun, it-tim tal-Floriana għalaq il-mitt sena mit-twaqqif tiegħu. Tul dawn il-mitt sena, it-tim Furjaniz għadda minn diversi epoki li wasslu biex għollew isem il-Furjana billi rebah kull unur li jof-fri l-futbol Malti.

Tul dan il-kapitlu rajna kif svolgiet l-istorja ta' dan il-klabb kbir. Storja sabiħa li permezz tagħha t-tim Furjaniz naqqax ismu b'ittri tad-deheb fl-istorja tal-logħba Maltija.

Floriana kieku xtaqu li jiċcelebraw għeluq il-mitt sena bir-rebħ tal-Kampjonat iżda dan ma kellux ikun. Wara għieda twila u intensiva, il-Kampjonat mar għand Hibernians. Iżda dan ma naqqas xejn mill-ferh u mill-kburija li hassew il-Furjanizi kollha f'din l-okkażjoni. Wara kollox m'hix haġa komuni li tim tal-futbol jagħlaq mitt sena.

Fl-bidu ta' l-istaġun 1999-00 Floriana lagħbu kontra Aberystwyth Town fil-kompetizzjoni Inter-Toto. Floriana marru Wales u ġabu *draw* ta' 2-2. Ġimgħa wara fil-grawnd tal-Hibernians, Floriana rebħu 2-1 biex għaddew għat-tieni rawnd fejn iltaqghu kontra t-tim Filjanda FC Jokarit.

Jokarit kien ferm ahjar minn Aberystwyth Town għalhekk meta Floriana tilfu biss bl-iskor żgħir ta' 1-2 kibru t-tamiet li t-tim Malti jgħaddi għar-rawnd ta' wara. Il-logħba ta' ritorn intlagħbet fil-grawnd tal-Hamrun fejn Floriana wara biss ftit minuti marru minn fuq. Hawnhekk it-tamiet tal-Furjanizi komplew jikbru. Iżda minflok komplew jilagħbu l-logħba normali tagħhom Floriana niżlu jiddefendu b'kollox ir-rizultat ta' 1-0. Dan kien żball fatali għaliex tard fit-tieni taqsima, Jokarit skurjaw il-gowl tad-*draw* li tagħhom il-kwalifikazzjoni u opportunità li jilagħbu kontra t-tim Inġliż West Ham United.

Klabbs Ohra li kienu mwaqqfa fil-Floriana matul is-snin.

Klabb	Sena
Colonial Club	1904
Floriana Victoria	1908
Floriana Shamrocks	1908
Floriana St Patrick's	1909
Floriana Rangers	1910
Floriana Lions	1913
Floriana Liberty	1914
Floriana Green Stars	1922
Floriana Small Irish	1922
Floriana Tigers	1923
Floriana St Francis	1927
Floriana Wolves	1928
Floriana Juventus	1930
Floriana Swallows	1935
Floriana Britannia	1935
Floriana Florids	1936
Floriana Swifts	1937
Floriana Juniors	1937
Floriana MacKay	1937
Floriana Bristol	1937
Floriana Catholic Action	1938
Floriana Wednesday	1939
Floriana Ajax	1944
Floriana Arrows	1944
Floriana St Publius	1945
Little Ajax	1946
Floriana Colts	1950
Fsobians FT	1950
Floriana Dynamoes	1953
Floriana Gardenians	1957
Floriana Irish	1958
Floriana Pope Puis XII	1961
Floriana Little Stars	1961
Floriana Reindeers	1961
Floriana Emeraldes	1961
Floriana ZHN	1961
Floriana Veterans	1962
Floriana Irish Born	1963
Floriana Babes	1963
Floriana Young Lions	1964
Floriana Grasshoppers	1964
Floriana Seminary FT	1965
Floriana Youngsters	1968
Floriana Magnificent XI	1972
Floriana Fatty United	1972
Floriana Phantoms	1974
Floriana ZS	1977
Floriana Axaj Veterans	1986

GHARGHUR

Gharghur Excelsior	1956 - 59
Gharghur St Albert's	1974 - 76
Gharghur FC	1976 -

Gharghur Excelsior

Sena ta' Fondazzjoni	- 1944				
L-Ewwel Loghba	- 23-12-44	k.	BMC	1-2	Associate M. League
L-Ewwel Loghba - Kompetittiva	- 23-12-44	k.	BMC	1-2	Associate M. League
L-Ewwel Loghba - Kampjonat	-				

Unuri mirbuha minn Gharghur Excelsior

Kompetizzjoni	Rebbieha
Tielet Diviżjoni	1957-58

Il-loghba tal-futbol damet hafna ma dahlet fir-ral tal-gharghur. Fil-fatt l-ewwel tim li niltaqghu mieghu f'dan ir-ral kien it-tim ta' Gharghur Excelsior li twaqqaf għall-habta tas-sena 1944.

B'daqshekk ma rridux ngħidu li l-Gharawrin ma kinux isegwu l-futbol qabel din id-data. Żgur li t-tfal u żghazagh tar-ral ta' qabel il-gwerra kienu jaraw lis-suldati Ingliżi jilagħbu l-futbol fil-grawnds ta' St Andrew's u fil-fortizza ta' Stronka fil-Madliena. Kienu hafna wkoll l-Gharawrin li kienu jsegwu lit-tim ta' Sliema Wanderers; l-aktar meta mal-Wanderers kien jilgħab il-famuż Salvu Sammut *l-Gharawri*. Dan il-plejer leggendarju għadu jissemma fir-ral kull meta d-diskussjoni taqa' fuq il-futbol.

Gharghur Excelsior la għab l-ewwel loghba uffiċjali tiegħu fit-23 ta' Dicembru 1944 kontra tim li kien iġib l-isem ta' BMC. Il-kompetizzjoni kienet l-Anglo Maltese Football League. Dan il-kampjonat kien

NOTI U REFERENZI:

1. *Il-Hajja*, (17-04-1975).
2. *Daily Malta Chronicle*, (04-01-1897).
3. Għar-rapport shiħ ta' din il-loghba ara l-kapitolu dwar St. George's.
4. *Daily Malta Chronicle*, (26-02-1912).
5. Barbara C., 'L-Istorja tal-Futbol Malti' — *Evergreen* III n. 3.
6. 'Malta's Famous Foreigners' numru 7 — *Times of Malta* (21-01-1965).

organizzat mis-Sur 'Memè' Scicluna ta' l-Istadium għal timijiet taz-żgħażaġh.

Gharghur f'it marru tajjeb f'din il-kompetizzjoni. Rebhu biss tliet punti u spiċċaw fil-post ta' qabel l-aħhar fis-sezzjoni tagħhom. Milli jidher dan qata' qalb l-Gharawrin għaliex fl-istaġun ta' wara ma hadux sehem u mill-ftit li nafu jidher li t-tim xolja u kellhom jgħaddu hafna snin qabel ergajna smajna bih.

Gharghur Juventus.

Għaddew 14-il sena sakemm reġa' tfaċċa tim iehor fil-Gharghur. It-twaqqif tal-Malta Amateur Football Association fid-19 ta' Ottubru 1955 taħ it-tmexxija tas-Sur Charles J. Debono, qajmet interess ġdid f'bosta lokalitajiet f'Malta, fosthom fil-Gharghur. Erbatax-il klabb ġdid wera interess li jiehu sehem fil-kampjonat tal-MAFA, izda fl-aħhar dawn waqgħu għal għaxra.

Fost dawn deher tim bl-isem ta' Gharghur Juventus. Dan it-tim kien ir-rivelazzjoni ta' l-istaġun fil-qasam ta' l-*Amateurs*. Juventus lagħbu l-ewwel loġha tagħhom fis-27 ta' Novembru 1955 kontra Sliema Titanics u hargħu rebbieha bl-iskor ta' 1-0. Dan kien il-bidu ta' staġun mill-aktar memorabbli.

Gharghur Juventus komplew biex rebhu l-ewwel edizzjoni tal-kampjonat tal-MAFA. Fir-rebħ ta' dan il-kampjonat, Juventus rebħu 13 minn 18-il partita b'żewġ *draws* u tliet telfiet. Dak l-istaġun spiċċaw qabel it-tim qawwi ta' Hamrun United li kellhom plejers bħal Mifsud, Pace, Mallia, Lynch, Saliba, Theuma, Tonna, Callus, Hili, Baghly u Chetcuti. Min jiftakar il-futbol ta' dak iż-żmien jaf li dawn kollha kienu jilagħbu fil-Kampjonat Nazzjonali mal-Hamrun Spartans u Marsa FC.

Fl-istess staġun Gharghur rebħu wkoll il-MAFA Cup, wara li fil-finali għelbu lil Hamrun United.

Gharghur Excelsior jidhlu fl-MFA

Is-suċċess li kisbu Gharghur Juventus fl-istaġun 1955-56 qanqal mewġa ta' kuraġġ mar-raħal, tant li fl-istaġun ta' wara reġa' ġie mwaqqaf it-tim l-antik, Gharghur Excelsior bil-hsieb li jiehu sehem fil-Kampjonat ta' l-MFA.

Hekk gara, u b'xorti tajjeb l-applikazzjoni ta' l-Gharawrin giet

Gharghur Juventus 1955-56

milqugħa mill-ewwel mill-Kunsill ta' l-MFA. Għalhekk fl-istaġun 1956-57, Gharghur Excelsior hadu sehem f'sezzjoni 'B' tat-Tielet Diviżjoni.

Id-debutt tal-Gharghur fil-Kampjonat Nazzjonali ma kienx xi wiehed mill-aqwa, izda fl-istess hin ma kienx hażin għal kollox. Mis-seba' loġbiet li lagħbu Gharghur kisbu rebħa u żewġ *draws* biex b'hekk evitaw ir-relegation.

Staġun memorabbli.

L-istaġun 1957-58 kien bla dubju l-aqwa wiehed fl-istorja tal-klabb tal-Gharghur. Immexxija mill-ex plejer ta' Sliema Wanderers Gejtu Sacco, Gharghur spiċċaw f'ras il-klassifika f'sezzjoni 'A' bi 13-il punt daqs Msida St Joseph's. Wara li fil-play-off għar-rebħ tas-sezzjoni għelbu lit-tim ta' l-Imsida 4-0. Wara Gharghur għelbu lill-Balzan Youths 1-0 fiċ-*Championship Decider*.

L-eroj ta' dak l-istaġun kien il-goalkeeper Alfred Pisani li f'disa' partiti ma sofriex gowl wiehed. L-istess plejer fil-bidu tas-Snin Sittin issieheb ma' Sliema Wanderers din id-darba bħala *centre-forward* fil-waqt li reġa' kien protagonista bħala *goal-keeper* fit-tliet staġuni 1970-73 ma' Vittoriosa Stars. Pisani saħansitra rebħ il-promozzjoni għat-Tieni Diviżjoni mat-tim tal-Birgu.

Plejers ohra protagonisti f'dak l-istaġun memorabbli kienu:

Mifsud, Micallef, Callus, Chetcuti, Camilleri, Tonna, Pace, Hili u Chircop.

Minkejja li kiseb il-promozzjoni b'mod daqstant konvincenti, l-istaġun 1958-59 xejn ma kien sabih Gharghur spicċaw bi 11-il punt daqs Mosta Athletic u Little Rainbows. Imbagħad fir-*Relegation Deciders* tilfu iż-żewġ partiti biex ġew relegati.

Wara staġun daqstant deludenti, il-klabb xolja u ma pparteċipax fil-Kampjonat tat-Tielet Diviżjoni fl-istaġun 1959-60.

Gharghur St. Albert's

Sena tal-Fondazzjoni	- 1973				
L-Ewwel Logħba	- 30-09-73	k.	Florid-Lions	3-1	Amateur League
L-Ewwel Logħba - Kompetittiva	- 30-09-73	k.	Florid-Lions	3-1	Amateur League
L-Ewwel Logħba - Kampjonat	- 13-10-74	k.	St Lucia FC	0-1	Raba' Diviżjoni

Unuri mirbuha minn Gharghur St. Albert's

Kompetizzjoni	Rebbieha
Amateur League Sezzjoni	1973-74

Bejn l-1960 u l-1974, il-futbol fil-Gharghur kważi waqaf għal kol-lox, b'rizultat li Gharghur kien rappreżentat biss fil-kampjonati tad-dilettanti sakemm fuq l-inizjattiva tas-Sur Joseph Debono, diversi dilettanti reġghu waqqfu klabb tal-futbol fil-Gharghur.¹

Ġie fformat tim ġdid taht l-isem ta' Gharghur St Albert's. Dan it-tim l-ewwel logħba uffiċjali tiegħu fit-30 ta' Settembru 1973 fl-*Amateur League* li kien organizzat mill-MFA. Dak in-nhar Gharghur għelbu lill-Florid-Lions ta' Bormla bl-iskor ta' 3-1.

L-istaġun 1973-74 kien wiehed tajjeb għat-tim tal-Gharghur. Spicċaw *runners-up* fl-Amateur League u tant imtlew bil-kuraġġ li fl-istaġun ta' wara dahlu fil-kampjonat tal-kbar ta' l-MFA.

Fl-istaġun 1974-75 Gharghur St. Albert's iddebuttaw fir-Raba' Diviżjoni Sezzjoni 'A'. Gharghur lagħbu l-ewwel logħba tagħhom f'din id-diviżjoni fit-13 ta' Ottubru 1974 kontra Santa Luċija. L-Gharawrin, tilfu din il-logħba bl-iskor żgħir ta' 1-0. Matul dak l-ewwel staġun, Gharghur ippruvaw biss isibu saqajhom, u sa ċertu punt innexxielhom. Vera li spicċaw fl-ahhar post tal-klassifika, iżda r-rizultati qatt ma kienu ta' aktar minn differenza ta' gowl.

Fl-istaġun 1975-76 it-tim wera titjib f'dawk li huma r-izultati tant li fl-ahhar ta' l-istaġun spicċaw fit-tielet post. Kien fl-ahhar ta' dan l-istaġun li l-klabb bidel ismu għal Gharghur FC.

Gharghur FC

Sena tal-Fondazzjoni	- 1976				
L-Ewwel Loghba	- 09-10-76	k.	Fgura United	0-0	Raba' Diviżjoni
L-Ewwel Loghba - Kompetittiva	- 09-10-76	k.	Fgura United	0-0	Raba' Diviżjoni
L-Ewwel Loghba - Kampjonat	- 09-10-76	k.	Fgura United	0-0	Raba' Diviżjoni

Kuluri	- Flokkijiet bojod u għiezet Bojod
Indirizz	- Triq San Bartolomew, Gharghur MXR 07

Unuri mirbuha minn Gharghur F.C.

Kompetizzjoni	Rebbieha		Runners-Up	
Tieni Diviżjoni	1990-91			
Tielet Diviżjoni Sezzjoni	1983-84	1985-86		
Tazza Dr. Joe Mifsud	1983-84	1985-86		
Tazza Div. II u III			1987-88	1989-90
Reserves IV Sezzjoni	1976-77			

Il-bdil ta' l-isem f'it gab fortuna lit-tim ghaliex fl-ahhar ta' l-istaġun Gharghur spicċaw fl-ahhar post tal-klassifika finali. Din l-isfortuna kompliet fl-istaġuni ta' wara fejn Gharghur qatt ma deher tajbin biżżejjed biex jikkompetu f'din id-diviżjoni, aktar u aktar biex jirbhu xi unur.

Fl-1980, l-MFA introduċiet il-Premier League u nehiet ir-Raba' Diviżjoni. B'hekk Gharghur sabu ruhhom fit-Tielet Diviżjoni. Izda anki hawn, l-Gharawrin f'it li xejn qatghu figura tajba. Bejn l-1980 u 1982, darbtejn spicċaw fl-ahhar post tal-klassifika finali. Izda minkejja dawn id-disfatti ma qatghux qalbhom. Webbsu rashom, u bil-mod il-mod ir-riżultati hżiena bdew jinbidlu.

1983-84 l-istaġun tal-promozzjoni

Sa' l-istaġun 1983-84, it-tim tal-Gharghur kien ippreparat biżżejjed biex jagħmel sforz qawwi biex jirbah il-promozzjoni. Taht it-tmxxi-ja tal-kowċ Tony Cordina, Gharghur rebhu Sezzjoni B minghajr telfa, izda ġew miżmuma draw minn St Luċija (0-0), Luqa St. Andrew's (1-1), u Fgura United (1-1). Dawn ir-riżultati ġew kollha fit-tieni

Gharghur FC rebbieh tal-promozzjoni għat-Tieni Diviżjoni 1983-84. Wara: E. Bezzina, J. Debono, M. Mifsud, J. Camilleri, F. Spiteri, E. Magri, F. Pisani, T. Cordina (kowċ), N. Gauci. Quediem: C. Calleja (President), N. Debono, J. Vassallo, R. Zammit, V. Saliba, A. Bonavia, E. Gauci.

rawnd wara li Gharghur kien rebhu sitta minn seba' partiti ta' l-Ewwel Rawnd.

Fiċ-*Championship deciders*, Kirkop United għelbu lil Żejtun Corinthians 3-0 u lill-Gharghur 2-1. Fil-loghba l-oħra, Gharghur għelbu lil Żejtun Corinthians b'gowl skurjat minn Frans Spiteri.

Inkwiet fl-ewwel staġun fit-Tieni Diviżjoni

Fl-istaġun 1984-85, Gharghur laqgħu għall-ewwel darba fit-Tieni Diviżjoni. Minkejja n-nuqqas ta' esperjenza, l-Gharawrin ma marrux hazin. Huma rreġistraw sitt rebhiet, permezz ta' *doubles* fuq Msida St Joseph's u San Ġwann u rebhiet fuq Żejtun Corinthians u Gzira United. Izda l-istaġun xejn ma kien tajjeb għaliex Gharghur ġew ikkastigati mill-Kunsill ta' l-MFA għaliex instabu hatja ta' l-abbandon tal-partita kontra Msida St Joseph's wara li nqalgħu incidenti meta Msida ngħataw żewġ *penalties*.

Msida rebhu l-partita 2-0 u L. Borg u F. Spiteri ta' Gharghur ġew sospizi sa tmiem l-istaġun 1986-87 u E. Gauci sat-28 ta' Frar 1986.

Gharghur FC rebbieha ta' Sezzjoni C tat-Tielet Diviżjoni 1985-86. Wara: C. Calleja (kowċ), M. Mifsud, F. Zarb, J. Curmi, J. Camilleri, E. Magri, A. Bonavia, P. Bonnici. Quddiem: N. Debono, G. Gauci, J. Attard, J. Vassallo, R. Vella, M. Muscat.

'Il fuq u 'l isfel

L-istaġun 1984-85 għalaq bil-Gharghur jiġu relegati għat-Tielet Diviżjoni wara staġun wiehed biss fit-Tieni Diviżjoni. Gharghur kienu sfortunati li ġew relegati b'16-il punt. Dan l-ammont normalment ikun biżżejjed biex klabb iżomm postu f'din id-diviżjoni.

Minkejja din id-disfatta Gharghur xejn ma qatgħu qalbhom. Fl-istaġun ta' wara hargħu bis-saħħa biex jergħu jirbħu posthom fit-Tieni Diviżjoni u rnexxielhom mill-ewwel. Wara staġun mill-aqwa, Gharghur rebħu Sezzjoni C tat-Tielet Diviżjoni u komplew jiċcelebraw billi għelbu lil Santa Luċija 2-1 fil-finali tat-Tazza Dr. Joe Mifsud.

Fl-istaġun 1986-87, Gharghur għamlu sforz qawwi biex jirbħu l-promozzjoni għall-Ewwel Diviżjoni. Il-kampjonat intrebah minn St George's bil-ġlieda għat-tieni post tkun ristretta bejn Gharghur, Lija Athletics u Żebbuġ Rangers. Fl-aħħar, Gharghur spiċċaw fir-raba' post u Lija għelbu lil Żebbuġ 2-0 f'*decider*.

Gharghur fl-Ewwel Diviżjoni

L-istaġun 1990-91 kien bla dubju l-aqwa staġun fl-istorja tal-klabb ta' Gharghur. Dan kien staġun pjuttost itwal mis-soltu fejn il-protagoniisti barra Gharghur kienu l-Mellieħa.

F'Sezzjoni A kellna taqtigha kontinwa bejn Mellieħa u St Patrick's biex finalment kienu Mellieħa li spiċċaw fl-ewwel post. F'Sezzjoni B Gharghur iddominaw biex spiċċaw fl-ewwel post b'hames punti vantaġġ fuq Pietà Hotspurs. Il-plejers li spikkaw f'dan l-istaġun kienu Raymond Xuereb, Karl Zacchau u Charlie Azzopardi.

Fid-*decider* taċ-*Championship* Gharghur għelbu lil Mellieħa 2-1 wara l-hin barrani, b'gowls ta' Ray Xuereb u Karl Zacchau. Bela Karl irrisponda għall-Mellieħa. B'hekk Gharghur saru *champions* tat-Tieni Diviżjoni u rebħu l-promozzjoni għall-Ewwel Diviżjoni.

Fl-istaġun 1991-92 Gharghur spiċċaw fil-hames post tal-klassifika finali. Dan ir-rizultat kien wiehed li jawgura tajjeb għall-futur. Fin-*knock-out*, Gharghur għelbu lill-Tarxien Rainbows 3-0 fil-kwarti tal-finali biex wara tilfu 1-0 kontra Mosta fis-semi-finali.

Gharghur FC rebbieha tal-kampjonat tat-Tieni Diviżjoni 1990-1991. Wara: Karl Zacchau, J. Camilleri, V. Taborsky, R. Galea, G. Taliana, A. Cardona (kowċ), S. Grech, D. D'Amato. Quddiem: C. Azzopardi, G. Gauci, J. Attard, N. Ciantar, M. Micallef, V. Grech, M. Muscat.

Izda dan il-bidu tajjeb kien biss illużjoni. Fl-istaġun ta' wara Gharghur spicċaw fil-post ta' qabel l-aħħar bl-istess ammont ta' punti daqs Gżira United. Fid-*decider* tar-*relegation*, iż-żewġ timijiet spicċaw fi *draw* ta' 2-2. Izda, fil-hin barrani, Gharghur rebhu 4-2 bil-*penalties*.

Fin-*Knock-out* ix-xorti riedet li ż-żewġ timijiet jerggħu jiltaqgħu flimkien. Għat-tieni darba fi ftit jiem il-logħba reġgħet spicċat fi *draw* ta' 2-2 u l-istorja reġgħet irrepjetiet ruhha meta Gharghur rebhu 4-1 wara li ngħataw il-*penalties*.

Tibda ż-żelqa

Fl-istaġun 1993-94, Gharghur għaddew minn staġun verament ikrah. It-tim kien fqir wisq biex jikkompeti fl-Ewwel Diviżjoni. Fi staġun fqir, Gharghur gabra biss hames punti minn 18-il logħba u ġew relegati għat-Tieni Diviżjoni.

Kien jidher li kien wasal żmien ikrah fuq il-klabb għalkemm, fl-ewwel staġun fit-Tieni Diviżjoni spicċaw jaqsmu t-tieni post ta' Sezzjoni B bl-istess numru ta' punti ma' Balzan Youths. Izda dan kien suċċess iżolat għaliex fl-istaġun 1995-96, kompliet iż-żelqa ta' Gharghur. Fl-aħħar ta' l-istaġun l-Għarawrin spicċaw fl-aħħar post tal-klassifika bl-istess numru ta' punti daqs l-Imqabba. Fid-*decider*, Gharghur tilfu 0-1.

L-istaġun 1996-97 sab lill-Gharghur fit-Tielet Diviżjoni fejn komplew sejrjn lura. Minn dak iż-żmien, it-tim għadu qatt ma ħa ruh. Għalkemm l-Għarawrin qatt ma qatgħu qalbhom li għad jerga' jasal żmien isbah għat-tim tar-rahal tagħhom.

Klabbs Ohra li kienu mwaqqfa fil-Gharghur matul is-snin.

Klabb	Sena
Gharghur Juventus	1955
Gharghur Ferencvaros	1956
Gharghur Youths	1962
Gharghur Diamonds	1965
Gharghur United	1969

GHAXAQ

19	52	Ghaxaq FC	1950 - 56
			1971 -
		Ghaxaq Gazelles	1967 - 70

Il-logħba tal-futbol dahlet f'Hal Ghaxaq tard hafna. Kellna nisten-new sas-sena 1939-40 biex f'dan ir-rahal twaqqaf l-ewwel tim tal-futbol. Dan it-tim' li ġie mogħti l-isem ta' Ghaxaq United, kien imwaqqaf minn ċertu Indri Mizzi mlaqqam ta' *Bevviet*.

Dan it-tim li kien jilgħab biss logħbiet ta' hbiberija kien jiltaqa' f'hanut tax-xorb fir-rahal.

Il-plejers kienu kollha mir-rahal. Fosthom insibu lil Ġammari Bartolo (iż-Żuba), Carmel Agius (Majmin), Salvu Dimech (Fantin), Peppi Spiteri (is-Surgent), Tony Schembri (tas-Santu) u ohrajn.

Dan it-tim ma damx wisq fix-xena u kellu jkun l-istaġun 1950-51 biex f'Hal Ghaxaq twaqqaf tim iehor.

Ghaxaq FC

Sena ta' Fondazzjoni	- 1950				
L-Ewwel Lughba	- 15-10-50	k.	Siggiewi FC	2-1	Tielet Diviżjoni
L-Ewwel Lughba - Kompetittiva	- 15-10-50	k.	Siggiewi FC	2-1	Tielet Diviżjoni
L-Ewwel Lughba - Kampjonat	- 15-10-50	k.	Siggiewi FC	2-1	Tielet Diviżjoni

Kuluri	- Ahħar u abjad
Indirizz	- 111, Triq Santa Maria

Unuri mirbuha minn Ghaxaq FC

Kompetizzjoni	Rebbieha		Runners-Up	
Tieni Diviżjoni	1977-78	1995-96		
Tazza Tieni/Tielet Diviżjoni			1995-96	
Tielet Diviżjoni	1975-76			
Tielet Diviżjoni Sezzjoni	1984-85	1994-95		
Tazza Tielet Diviżjoni	1974-75	1975-76	1973-74	
Tazza Sons of Malta II	1978-79			
Tazza Sons of Malta III	1975-76		1976-77	
Reserves III Div. Sezzjoni	1973-74			
Minors Sezzjoni	1970-71	1971-72		
	1972-73	1989-90		

It-Twelid ta' Ghaxaq FC

Ghaxaq FC ra l-hajja fil-bidu tas-Sajf ta' l-1950 u mill-ewwel rebah post fil-kampjonat tat-Tielet Diviżjoni ta' l-MFA. Hal Ghaxaq ghamlu d-debutt taghhom fil-kampjonat fil-15 ta' Ottubru 1950, kontra Siggiewi FC. Bdew tajjeb, ghax rebhu bl-iskor ta' 2-1. Izda l-hajja fil-kampjonat qatt ma kienet wahda faċli u fl-aħħar ta' l-istaġun Ghaxaq spicċaw fin-naha ta' isfel tal-klassifika.

L-istaġuni ta' wara xejn ma kienu faċli ghal Hal Ghaxaq. Izda b'xi mod inxaxxlihom iżommu posthom fit-Tielet Diviżjoni, sakemm fl-istaġun 1955-56 spicċaw fl-aħħar post ta' Sezzjoni A u kellhom jilaghbu *Relegation Decider* kontra Lija Athletics.

Din il-loghba spicċat fi *draw* ta' 2-2 u kellha ssir *replay* izda ghal xi raġuni, Ghaxaq ma niżlux ghal-loghob u Lija ġew mogħtija *walkover*. Frott ta' dan kollu, Ghaxaq ġew relegati u posthom fil-kampjonat haħuh Gharghur Excelsior. It-tim ta' Hal Ghaxaq sfaxxa ghal kollox.

Ghaxaq Gazelles

Sena ta' Fondazzjoni	- 1963				
L-Ewwel Lughba	- 17-03-63	k.	Lija Amateurs	2-1	MAFA Cup
L-Ewwel Lughba - Kompetittiva	- 17-03-63	k.	Lija Amateurs	2-1	MAFA Cup
L-Ewwel Lughba - Kampjonat	-	k.			Tielet Diviżjoni

Indirizz	- 1962-63	22 Triq San Filippu
	- 1964-65	8 Sqaq San Ġuzepp

Fil-bidu tas-snin Sittin ġie ffurmat tim iehor tad-dilettanti taht l-isem ta' Ghaxaq Colts u aktar tard iehor taht l-isem ta' Ghaxaq Gazelles. Dan ta' l-aħħar kien kompost minn plejers żghazagħ bħal Charlie Buttigieg, l-aħwa Frans u Mario Caruana u Ninu Dimech u kien taht it-tmexxija ta' Anġlu Dimech.

Ghall-ewwel Ghaxaq Gazelles haħu sehem fil-MAFA izda fl-istaġun 1967-68 daħlu fl-MFA.

L-istaġun 1969-70 xejn ma kien wieħed tajjeb ghal Hal Ghaxaq. It-tim spicċa fil-qiegh tal-klassifika u kellu jilghab *deciders* flimkien ma' Mqabba u Qrendi. Ghaxaq spicċaw biex ġew relegati u reġghu tilfu posthom fil-kampjonat.

Jerġghu jidhlu fix-xena Ghaxaq FC

Fl-istaġun 1970-71, Ghaxaq haħu sehem biss bit-tim tal-Minors. Dan it-tim reġa' tal-hajja l-futbol f'Hal Ghaxaq. Rebah Sezzjoni E u wasal sal-finali tat-Tazza tal-Minors. Fil-finali tilef 2-0 kontra l-Floriana izda dawk il-plejers li haħu sehem f'dik il-loghba kellhom jif-furmaw il-qofol tat-tim li fil-futur kellu jagħti tant sodisfazzjon lill-Ghaxqin.

Fl-istaġun 1971-72 l-MFA aċċettat l-applikazzjoni ta' Ghaxaq FC biex jidhlu fit-Tielet Diviżjoni. Din id-darba Hal Ghaxaq mhux talli ma ġew relegati izda hames snin wara mnxaxxlihom jitolghu fit-Tieni Diviżjoni għall-ewwel darba fl-istorja taghhom.

L-istaġun 1975-76 kien wieħed memorabbli. Kien staġun li fih it-tim rebah kull unur li seta' jagħti it-Tielet Diviżjoni, jiġifieri, il-

Ghaxaq FC 1978-79. Bil-wieqfa: Caruana S., Falzon E., Aquilina G., Iavarone A., Ellul M., Cassar F., Aquilina G., Busuttil M., Dimech A., Grima J., Tony Calleja (kowċ). Kokka: Cutajar G., Duca J., Dimech M., Agius J. II, Agius J. I, Zammit R., Mizzi G., Cristiano E.

Kampjonat, it-Tazza u t-Tazza Sons of Malta. Kien verament *triple* impressjonanti.

Ghaxaq jilhq u l-quċċata

Fl-istaġun 1978-79 il-kampjonat tat-Tieni Diviżjoni kien wiehed iddominat għal kollox minn Ghaxaq FC. Matul l-istaġun qatt ma kien hemm dubju li Ghaxaq ma jiksbox il-promozzjoni. Il-kowċ Tony Calleja kellu sehem kbir minn dan is-suċċess. Kien hu li f'qasir żmien dewwaq suċċess wara l-iehor lill-klabb pjuttost għid bħalma kien Ghaxaq.

Il-plejers li kellhom l-akbar sehem minn dan is-suċċess kienu l-ahwa Joe u Gwido Aquilina, Leli Cristiano u J. Agius. Cristiano aktar tard għamel isem mat-tim tal-Valletta. Mal-Belt rebah bosta unuri u jista' jiġi meqjus bħala l-aktar plejer famuż li hareg minn Hal-Ghaxaq. Agius laqgħab ukoll ma' Floriana FC

Ghaxaq damu biss staġun wiehed fl-Ewwel Diviżjoni. Il-hajja mal-kbar kienet wahda diffiċli. Fl-ahhar ta' l-istaġun ġew relegati u bil-mod il-mod, it-tim beda jiżżerżaq lura fil-klassifika ġenerali tal-kampjonat. Minn dak iż-żmien it-tim qatt ma reġa' lehaq il-livell li lahaq it-tim ta' l-1977-80.

It-tim ta' Ghaxaq FC li ta' tant sodisfazzjon lid-dilettanti tar-raħal bejn l-1975 u l-1980.

L-istaġun 1984-85

Ghaxaq komplew jizzersqu 'l isfel sakemm niżlu fit-Tielet Diviżjoni. Fl-istaġun 1984-85 Ghaxaq reġġu bdew ġejjin f'tagħhom u f'dak l-istaġun rebħu l-promozzjoni għat-Tieni Diviżjoni.

Taht it-tmexxija tal-kowċ Joseph Aquilina, Ghaxaq kienu l-uniku tim fit-Tielet Diviżjoni li ma ġiex meġħub. Ghaxaq kisbu 19 il-punt l-istess daqs Fgura United, għalhekk kellu jintlagħab *decider*. F'din il-logħba Ghaxaq għelbu lil Fgura 6-5 bil-*penalties* biex irritornaw fit-Tieni Diviżjoni wara assenza ta' erba' staġuni.

Fl-istaġun 1985-86, Ghaxaq spiċċaw f'nofs il-klassifika finali tat-Tieni Diviżjoni. Kellhom staġun kwiet u mingħajr inkwiet, iżda l-istaġun ta' wara il-folja inqalbet. Fi staġun ikrah mhux biss ġew relegati iżda sofrew 72 gowl kontri hom, medja ta' erba' gowls kull logħba. Dan kien juri b'liema herqa u interess kienu jinżlu għall-logħob. Fit-tim kien hemm nuqqas kbir ta' dixxiplina u organizzazzjoni.

Is-seba' snin ta' wara kienu qishom is-seba' snin ta' l-għaks. It-tim ftit deher li kien lest biex jerga' lura lejn it-Tieni Diviżjoni. Izda fl-ahhar wasal iż-żmien ta' Hal-Ghaxaq wkoll. Kien fl-istaġun 1994-95 li Ghaxaq FC imexxilhom jirbhu l-promozzjoni.

Fl-istaġun ta' wara Ghaxaq komplew bil-mixja trijonnali tagħhom.

Fit-Tieni Diviżjoni ftit sabu oppożizzjoni. Fil-fatt tilfu biss loghba wahda kontra Marsaxlokk. Tant kienet kbira d-differenza bejnhom u t-timijiet l-oħra li fil-klassifika finali spiċċaw bi 12-il punt aktar min Hal Qormi li spiċċaw fit-tieni post.

Fid-*decider* għar-rebħ tal-kampjonat Ghaxaq għelbu lix-Xghajra Tornadoes 2-1 biex saru *champions* tat-Tieni Diviżjoni. Fin-*knock-out* ukoll marru tajjeb. Waslu sal-finali fejn sfortunatament tilfu 5-2 kontra Gozo FC.

Sfortunatament il-mawra ta' Ghaxaq FC fl-Ewwel Diviżjoni mhux biss kienet wahda qasira iżda kienet ukoll wahda xejn sabiha. Fil-waqt li t-tim l-iehor li tela' magħhom Xghajra Tornadoes rebħu l-kampjonat ta' l-Ewwel Diviżjoni u telghu fil-Premier League għall-ewwel darba fl-istorja tagħhom, Ghaxaq għamlu bil-kontra. Spiċċaw fl-aħhar post tal-klassifika finali b'9 punti biss minn 18 il-partita biex reġghu lura lejn it-Tieni Diviżjoni fejn għadhom sal-ġurnata tal-lum.

Klabbs Ohra li kienu mwaqqfa f'Hal Ghaxaq matul is-snin.

Klabb	Sena
Ghaxaq United	1939
Ghaxaq Amateurs	1954
Ghaxaq Y	1959
Ghaxaq Colts	1964
Ghaxaq ZHN	1964
Ghaxaq Young Boys	1969
Ghaxaq ZS	1977
Ghaxaq YB	1986

NOTI U REFERENZI:

1. Ghaxaq FC 1975-76 *Souvenir Programme*.

GUDJA

Gudja United

1949 -

Gudja United

Sena ta' Fondazzjoni	– 1945				
L-Ewwel Loghba	– 11-11-45	k.	Paola Social Youths	2-3	Loghba ta' hiberija
L-Ewwel Loghba - Kompetittiva	– 15-11-47	k.	Hamrun Rapids	2-2	AM League.
L-Ewwel Loghba - Kampjonat	– 20-11-49	k.	Lija Athletics	2-1	Tielet Diviżjoni

Kuluri	– 1945-46	Flokkijiet bojod u qliezet suwed
	– 1946-47	Flokkijiet blu u qliezet suwed
Indirizz	– Fil-preżent	134, Triq il-Kbira, Gudja, ZTN 12

Unuri mirbuha minn Gudja United

Kompetizzjoni	Rebbieha		Runners-Up	
Tieni Diviżjoni			1981-82 1991-92	1984-85
Tazza Tieni Diviżjoni	1981-82		1980-81 1974-75	1979-80
Tielet Diviżjoni		1979-80	1962-63	
Tielet Diviżjoni Sezzjoni	1962-63			
Tazza Tielet Diviżjoni				
Raba' Diviżjoni	1978-79			
Reserves Diviżjoni III Sezzjoni	1971-72			
GC Certificate Div III Reserves	1971-72 1976-77 1991-92	1972-73 1983-84		

Il-loghba tal-futbol m'għandhiex gheruq fondi fir-rahajl zghir tal-Gudja. Fil-fatt il-lista ta' timijiet li kien hemm f'dan ir-rahajl hija qasira hafna.

Kien nhar it-Tnejn, 17 ta' Settembru 1945 meta grupp ta' żgħażaġh mill-Gudja, taht it-tmexxija tat-Tabib George Borg, flimkien ma' huh l-Avukat Gawdenz Borg u s-Sinjuri Joe Caruana, Peter Farrugia, Joseph B. Sacco, Anthony Zahra, Gianni Barbara u aktar tard Anthony Inguanez, akkwistaw xi kmamar li kienu mibnija mis-suldati f'lokalità, imsejha 'Tal-Mithna' u hawn ġie mwaqqaf il-klabb ta' Gudja United.

Naturalment ma' dawn is-Sinjuri wiehed irid ukoll isemmi l-plejers pijunieri li hadu sehem fl-ewwel tim Gudjan. Fost dawn insibu lil Carmel Seguna, Ninu Caruana, Gio Maria Muscat, Joe Grixti, Menu Dalli, u magħhom il-membri tal-kumitat Peter Farrugia, Joe Caruana u Toni Zahra.

Mill-ftit informazzjoni li għandna dwar l-ewwel tim tal-Gudja jidher li ż-żgħażaġh Gudjani kienu jittrenjaw fi grawnd li kien ġie mibni mill-1st Battalion Hampshire Regiment. Dan il-grawnd kien fit-triq li tagħti għal Hal Ghaxaq eżatt wara l-Palazz, 'Ta' Bettina'.¹

Id-data ta' 17 ta' Settembru 1945 hija wahda storika għall-klabb tal-Gudja. Dakinhar twaqqaf uffiċjalment il-klabb u ġie magħżul l-ewwel kumitat.

Data oħra importanti hija dik tal-11 ta' Novembru 1945, meta l-klabb lagħab l-ewwel logħba fl-istorja tiegħu. Din kienet logħba ta' hbiberija kontra l-Paola Social Youths. It-tim tal-Gudja tilef din l-ewwel logħba tiegħu bl-iskor ta' 2-3.

Milli jidher din it-telfa xejn ma qatgħet qalb iż-żgħażaġh Gudjani għaliex it-tim baqa' jilgħab kultant xi logħba ta' hbiberija. L-ewwel kuluri tat-tim kienu flokkijiet bojod u qliezet suwed. Matul dak l-istaġun it-tim kompli jieħu l-esperjenza, sakemm fil-bidu ta' l-istaġun 1946-47 kien wasal iż-żmien li l-klabb jitwaqqaf uffiċjalment.²

Fis-26 ta' Awissu 1946 issejthet l-ewwel seduta generali fejn it-Tabib George Borg sar l-ewwel President tal-klabb. Matul dak l-istaġun il-klabb ftit kien attiv u lagħab biss logħbiet ta' hbiberija. Izda fl-istaġun ta' wara Gudja ġew aċċettati mill-MFA bħala *Associate Members*.

L-ewwel partita kompetittiva li lagħab il-klabb tal-Gudja kienet fil-15 ta' Novembru 1947 kontra Hamrun Rapids fil-*Associate Members League*. Din il-logħba spiċċat fi *draw* ta' 2-2. Għal din il-logħba Gudja libsu flokkijiet blu u qliezet bojod. Ġino Cutajar kiteb ismu fil-istorja tal-klabb meta skorja l-ewwel gowl f'logħba kompetittiva.

Gudja United jidhlu fl-MFA

Fl-istaġun 1949-50 Gudja kitbu pagna ġdida fl-istorja tagħhom. Fit-2 ta' Awissu 1949 huma ġew aċċettati bħala membri shah fl-MFA u ġew impoġġija fit-Tielet Diviżjoni. Kien fl-20 ta' Novembru ta' dik is-sena li Gudja għelbu lil Lija Athletics 2-1 fl-ewwel logħba tagħhom fit-Tielet Diviżjoni.

Gudja marru tajjeb hafna fl-ewwel staġun tagħhom fil-kampjonat. Rebhu 5 mis-7 logħbiet li lagħbu u spiċċaw fit-tieni post ta' Sezzjoni A, erba' punti wara Marsa FC.

Fl-istaġun ta' wara marru ahjar. Din id-darba spiċċaw jaqsmu l-ewwel post tal-klassifika bl-istess numru ta' punti daqs Żebbuġ Rangers. Għalhekk kien hemm il-bżonn li ssir *decider* biex jiddeciedi min jirbah is-sezzjoni. Iz-żewġ timijiet kienu ta' l-istess kalibru għalhekk il-logħba kienet wahda bilancjata hafna, tant li spiċċat fi *draw* ta' 2-2. Fir-*replay* Gudja tilfu bl-iskor minimu ta' 1-0 biex b'hekk tilfu ċ-ċans li jirbhu l-promozzjoni.

Wara bidu daqstant tajjeb wiehed forsi kien jistenna li t-tim ikompli jissielet biex jirbah post fit-Tieni Diviżjoni, izda dan ma ġarax. L-istaġuni li ġew wara xejn ma kienu felici tant, li fl-1954-55 u 1960-61, Gudja darbtejn kellhom jilagħbu *decider* kontra r-relegazzjoni. L-ewwel darba Gudja għelbu lin-Naxxar 3-0 u fit-tieni darba għelbu lil Hal Qormi 1-0 biex żammew posthom fil-kampjonat.

L-ewwel unuri għall-Gudja

Fil-bidu tas-Snin Sittin, it-Tielet Diviżjoni tal-kampjonat Malti kienet maqsuma f'żewġ sezzjonijiet. Sezzjoni A kienet l-aqwa wahda u r-rebbieha ta' din is-sezzjoni kienu jirbhu l-promozzjoni għat-Tieni Diviżjoni. Ir-rebbieha ta' Sezzjoni B kienu jitolghu f' Sezzjoni A.

Fl-istaġun 1962-63, Gudja kellhom tim tajjeb hafna. Matul dak l-istaġun dahlu l-ewwel unuri fil-kazin tagħhom. Gudja rebhu Sezzjoni B wara li għelbu lil Senglea Athletics 2-0 f'*decider*, wara li ż-żewġ timijiet kienu spiċċaw bl-istess numru ta' punti f'ras il-klassifika finali.

Fl-ahhar ta' dak l-istaġun memorabbli, Gudja waslu sal-finali tan-*Knock-out*, izda wara taqtigħa qalila mat-tim ta' Hal Qormi tilfu 0-1 fil-hin barrani.

Is-Snin Sittin kienu snin kwieti jekk mhux ukoll diffiċili għat-tim tal-Gudja. Wara r-rebħ tal-promozzjoni għal Sezzjoni B, it-tim sabha

diffiċili li jzomm postu u fl-istaġun 1963-64 spiċċa fil-qiegh tal-klas-sifika u reġa' sab postu f'Sezzjoni B.

Fl-istaġun ta' wara t-tim baqa' jokkupa l-postijiet tan-nofs tal-klas-sifika sakemm, fl-1967-68 spiċċa fl-aħħar post tal-klassifika. Dan kien mument ikrah għall-klabb, għaliex żelqa fir-*Relegation League* kienet probabbli tfigħer li l-klabb jitlef postu fil-Kampjonat. Izda fortunatament, Gudja rnexxielhom jegħlbu l-isfida tat-timijiet ta' San Pawl u ta' l-Imqabba biex żammew posthom fil-*league*.

Is-Snin Sebghin

Is-Snin Sebghin fethu b'tamiet godda għat-tim tal-Gudja. Taht it-tmexxija tal-Membru Parlamentari Laburista, is-Sur John Dalli il-klabb organizza ruhu aħjar. Fl-istaġun 1970-71 saret għall-ewwel darba l-għażla tal-Plejer tas-Sena tal-klabb. Dan l-unur gie mirbuh minn Mario Dimech.

Bejn l-1970 u l-1977, it-tim tar-*Reserves* tal-klabb rebah iċ-ċertifikat ta' Kondotta Tajba tlett darbiet. Matul dan iż-żmien, l-entuzjażmu fil-Gudja tant kiber li nhasset il-htieġa li jinbena kazin ġdid. Din il-holma sehhet fit-12 ta' Ottubru 1974 meta saret iċ-ċerimonja tal-ftuħ uffiċjali tal-kazin il-ġdid fil-pjazza tal-Gudja.

Il-ftuħ tal-kazin il-ġdid habat f'wiehed mill-aqwa staġuni fl-istorja tal-klabb. Fl-istaġun 1974-75 Gudja rebhu l-promozzjoni għat-Tieni Diviżjoni għall-ewwel darba fl-istorja tagħhom. Sfortunatament, Gudja tilfu *ċ-Championship decider* kontra Luqa St Andrew's bl-iskor żgħir ta' 1-0.

Fl-istaġun 1975-76 Gudja kitbu tliet pagni godda fl-istorja tagħhom. Fis-Sajf ta' 1975 bħala parti miċ-ċelebrazzjonijiet tal-promozzjoni Gudja ghamlu gita sa l-Ingilterra fejn lagħbu kontra t-tim tar-Raba' Diviżjoni Barnsley FC. Sfortunatament, Gudja United sabu lit-tim Inġliż f'vena mill-aqwa. Il-logħba li saret fl-1 ta' Awissu f'Oakwell Ground spiċċa bl-iskor kbir ta' 16-0 favur l-Inġliži.

Lura f'Malta, Gudja lagħbu l-ewwel logħba fit-Tieni Diviżjoni fl-20 ta' Settembru kontra Vittoriosa f'logħba li spiċċat fi *draw* ta' 1-1. F'dak l-istaġun, Gudja hadu sehem għall-ewwel darba fl-FA Trophy. Kien l-1 ta' Mejju 1976 meta Gudja tilfu 2-0 kontra Żebbuġ Rangers.

Żewġ żelqiet wara xulxin

Fl-istaġun 1975-76, Gudja United spiċċaw fil-tielet post mill-aħħar tal-klassifika finali tat-Tieni Diviżjoni. Helsuha mir-*relegation* bi ftit, izda forsi wiehed kien jistenna dan meta jqis in-nuqqas ta' esperjenza li kellhom f'din id-diviżjoni. Izda fl-istaġun ta' wara ma helsuhiex. Ghamlu minn kollox, izda xorta wahda spiċċaw fil-post ta' qabel l-aħħar u ġew relegati.

Lura fit-Tielet Diviżjoni, wiehed kien jistenna li bl-esperjenza li hadu fit-Tieni Diviżjoni kienu sejrjn jagħmlu sforz qawwi biex jerġgħu jtilgħu. Izda gara bil-maqlub. Mhux biss ma rebhux il-promozzjoni, izda spiċċaw biex ġew relegati għar-Raba' Diviżjoni! Żewġ żelqiet f'temp ta' sentejn, xejn ma kienu jawguraw tajjeb għall-futur.

1978-80 Gudja jaqbd u t-triq 'il fuq

Il-Kampjonat tar-Raba' Diviżjoni 1978-79 intlagħab fil-grawnd ta' Manoel Island. Il-grawnd l-antik tal-Gżira ra lit-tim ta' Gudja United jirritorna malajr fit-Tielet Diviżjoni wara staġun wiehed biss fir-Raba' Diviżjoni.

Id-differenza fil-livell tat-timijiet f'din id-diviżjoni kien żgħir hafna. Filwaqt li Gudja ma sofrew l-ebda telfa matul il-kampjonat, rnexxielhom jirbhu l-promozzjoni b'avantagġ minimu ta' punt wiehed fuq l-isfidanti San Ġwann FC. Min naha l-oħra, Birzebbuġa St Peter's rebhu Sezzjoni B b'aktar konvinzjoni.

Iż-żewġ timijiet iltaqgħu fid-29 ta' Mejju 1979 fid-*decider* għar-rebb ta-*Championship*. Il-logħba bejn iż-żewġ girien kienet wahda akkanita hafna. Hadd miż-żewġ timijiet ma ċeda xejn izda, fl-aħħar l-esperjenza tat-tim Gudjan bdiet tidher u Gudja rebhu bl-iskor ta' 2-1.

Fl-istaġun ta' wara Gudja United komplew fejn hallew fl-istaġun ta' qabel. It-tim kien tajjeb u d-dirigenti tal-klabb kienu determinati li jirbhu l-promozzjoni għat-Tieni Diviżjoni.

It-tim beda jirbah logħba wara l-oħra, tant li Gudja sofrew l-ewwel gowl wara 11-il partita u nofs, eżattament wara 812-il minuta. Dan kien rekord personali għall-*goalkeeper* Alex Wright. Kien ukoll f'dan l-istaġun li l-klabb skorja l-akbar numru ta' gowls fl-istorja tiegħu. Dan gara fil-logħba tal-kampjonat kontra Kirkop United meta Gudja rebhu bl-iskor ta' 7-0.

Fl-aħħar ta' l-istaġun Gudja rebhu Sezzjoni A u ġew promossi għat-

It-tim tal-Gudja li ha sehem fil-partita kontra Sirens fid-*deciders* għar-rebħ tal-Kampjonat tat-Tielet Diviżjoni fl-istaġun 1979-80.

Tieni Diviżjoni. Kien mument sabih, iżda f'qalb id-dilettanti Gudjani dahal xi ftit tad-diżappunt meta minkejja li t-tim ma giex meġhlu fid-*deciders*, xorta tilef ic-*Championship*. Gudja spicċaw fit-tieni post tal-klassifika finali wara Kalkara United.

L-istaġun 1980-81 kien wiehed pożittiv għall-klabb. Gudja spicċaw f'nofs il-klassifika finali. Għalhekk mhux biss serrhu rashom kmieni mill-biża' tar-*relegation*, iżda waslu sal-finali tan-*Knock-out*. Sfortunatament, tilfu 2-0 kontra Rabat FC wara li għelbu lil Kalkara United u lir-rivali kbar tagħhom Hal Għaxaq fir-rawnds ta' qabel.

Ma hemmx dubju li l-perijodu 1980-82 kien l-ahjar perijodu fl-istorja tal-klabb tal-Gudja. Taht it-tmexxija tal-President tagħhom, il-Membru Parlamentari Laburista, is-Sur John Dalli, il-klabb mexxa hafna 'l quddiem u wasal sat-tarf tal-Premier League.

Matul dan iż-żmien graw hafna avvenimenti importanti fl-istorja tal-klabb. Hekk gara li fid-29 ta' Novembru 1981, sar il-ftuħ ufficjali tal-grawnd tal-Gudja mill-Onorevoli, Ministru ta' l-Ispports, Lorry Sant.

Matul dak l-istaġun il-klabb rebħ il-promozzjoni għall-Ewwel Diviżjoni u fl-istess staġun, eżatt fis-16 ta' Mejju 1982, rebħu n-*knock-out* b'rebħa ta' 1-0 fil-finali kontra St Patrick's. Kien verament staġun memorabbli li hafna dilettanti Gudjani għadhom jiftakru.

Fil-bidu ta' l-istaġun 1982-83, Gudja tilfu wiehed mill-aktar membri attivi fil-kumitat tagħhom. Is-Sur Joseph A. Sacco, Segretarju tal-klabb għall-14-il sena kellu jhalli l-klabb biex jiehu postu bħala Segretarju Ġenerali ta' l-MFA.

Dan l-istaġun ma kienx wiehed tajjeb għall-klabb għaliex, barra li tilef lis-Segretarju habrieki tiegħu, tilef postu wkoll fl-Ewwel Diviżjoni wara staġun wiehed biss.

Kien staġun verament sfortunat. Gudja spicċaw bi tlettax-il punt, wiehed biss anqas minn Senglea Athletics u hames punti anqas minn St Patrick's, ir-rebbieha tal-Kampjonat. F'dak l-istaġun, Gudja lagħbu kontra Hamrun Spartans fl-ewwel rawnd ta' l-FA Trophy. Tilfu bl-iskor ta' 3-0, iżda l-wirja tagħhom kienet wahda tajba.

Fl-istaġun 1983-84, lura fit-Tieni Diviżjoni, Gudja kellhom staġun diffiċili iżda għall-anqas żammew posthom u ma baqghux sejr in lura.

Fl-Ewwel Diviżjoni għat-tieni darba

Fl-istaġun 1984-85 il-partitarji Gudjani nsew id-diżappunti ta' l-istaġuni ta' qabel. Fi tmiem ta' staġun tajjeb, Gudja gew promossi għat-tieni darba għall-Ewwel Diviżjoni.

Gudja kisbu żewġ *doubles* f'serje ta' disa' rebħiet: fuq Żejtun (1-0, 2-0) u Kirkop (2-0, 2-0). United qasmu l-punti ma' l-avversarji f'sitt partiti.

Il-konfront dirett bejn Gudja u ċ-*Champions* Mosta Athletic spicċa b'riżultat identiku ta' 2-1, rebħa għal kull naha. Fl-ahhar ta' l-istaġun, Gudja United marru għal btala f'Tuneż bħala premju mogħti mill-Onor. John Dalli, M.P. talli rebħu l-promozzjoni.

Gudja damu fl-Ewwel Diviżjoni mill-1985 sa l-1990. Matul dan iż-żmien il-klabb għadda minn diversi mumenti sbieħ.

Formazzjoni tat-tim ta' Gudja United fis-snin Tmenin meta l-klabb kien fl-aqwa tiegħu.

Fl-istaġun 1986-87 it-tim tal-Gudja mmexxi mill-kowċ Hughie Caruana, kellu staġun verament tajjeb. Huma spicċaw fit-tielet post bi 17-il punt, erba' punti inqas minn Birkirkara. Gudja nistgħu ngħidu li kien it-tim rivelazzjoni ta' l-istaġun. Huma kienu lesti għal kull żelqa li setgħu jagħmlu ż-żewġ timijiet promossi. Irnexxielhom jagħtu l-uniku telfa liċ-*Champions* Mosta, filwaqt li ma' l-istess Birkirkara gew darbtejn *draw*, 2-2 u 0-0.

Maurice Muscat kien l-eroj tal-partitarji Gudjani. Kważi f'kull partita kien inizzel ismu fil-lista ta' l-iskorers. Huwa spicċa *Top Scorer* tal-kampjonat b'9 gowls.

Fl-istaġun 1987-88 Gudja United, kienu tim differenti għal kollox minn dak ta' l-istaġun ta' qabel. Minkejja l-isforzi tal-plejer-kowċ Andrew Farrugia, hassew ferm in-nuqqas ta' tmexxija serja minn fuq il-bank. Gudja naqsu li jiskurjaw fi tmien partiti, erba' minnhom konsekkutivi. Kien b'xorti tajba li f'dak l-istaġun waqa' tim wiehed biss, għaliex kieku waqghu tnejn, Gudja kienu forsi jkun wiehed minnhom.

Staġun tajjeb u iehor hażin

Il-kampjonat ta' l-Ewwel Diviżjoni ta' l-1988-89 jibqa' jissemma għall-mod kumbattut u għall-forma tajba tal-kontestanti. Tarxien Rainbows kienu l-aktar tim konsistenti. Fethu l-kampjonat b'forma mill-aqwa, iżda aktar tard tilfu hames punti wara xulxin u l-kampjonat reġa' nfetħ. Għal xi żmien, Tarxien dehru maqtugħa mit-tigrija, iżda lejn tmiem il-kompetizzjoni għamlu sforz qawwi li wassalhom biex jirbhu t-titlu.

Gudja United kienu t-tim rivelazzjoni ta' l-istaġun. Tista' tgħid għall-istaġun kollu kienu jiġru wara Tarxien fil-quċcata tal-klassifika. Żebbuġ Rangers għamlu bil-maqlub. Bdew hażin, iżda f'nofs triq qabdu r-ritmu u rnexxielhom jilhq l-Gudja u jisfuzaw *decider*. Żebbuġ kellhom għalfejn jirringrazzjaw lill-gowler tagħhom Cortis għal-logħba kbira li għamlu fid-*decider*. Kien huwa li salva lit-tim fil-lotterija tal-*penalties*. Gudja min-naha tagħhom kienu żvinturati li wara staġun daqshekk tajjeb spicċaw biex baqghu b'xejn. Qatt daqs dakinhar ma kienu hekk qrib il-Kampjonat tal-Premier.

Wara l-istaġun tajjeb li għaddew minnu fl-1988-89, wiehed kien jistenna li fl-istaġun ta' wara Gudja United kienu sejrin ikunu fost ta' quddiem. Iżda dan ma kienx il-każ. Gudja għaddew l-istaġun kollu jiġġieldu kontra r-*relegation*. Kienet għieda twila u iebes. Għieda li fiha kien hemm involuti sitt timijiet. Fl-aħhar kienu Gudja u St Patrick's li ċedew posthom.

Mument tajjeb f'dan l-istaġun wasal fl-14 ta' Frar 1990, meta Gudja għelbu lil Gozo XI 1-0 fl-FA Trophy. Din kienet l-ewwel rebħa li kiseb il-klabb f'din il-kompetizzjoni prestiġjuża.

It-tim ta' Gudja United, 1988-1989.

Matul dak l-istaġun Andrew Farrugia ġie magħżul bħala l-aqwa plejer fl-Ewwel Diviżjoni.

Għat-tielet darba fl-Ewwel Diviżjoni

Fl-istaġun 1990-91 Gudja spicċaw fit-tielet post ta' Sezzjoni A tat-Tieni Diviżjoni b'14-il punt. Kien staġun fejn Gudja ppruvaw isibu sieqhom wara d-disfatta ta' l-istaġun ta' qabel. Iżda fl-istaġun 1991-92 it-tim kien lest biex jiġġieled għall-promozzjoni.

Gudja rebħu Sezzjoni B wara taqtigħa interessanti ma' Balzan Youths. B'hekk huma wkoll ġew promossi għall-Ewwel Diviżjoni. Fid-*decider* għar-rebħ tal-Kampjonat, Marsa rnexxielhom jegħlbu lil Gudja bl-iskor ta' 2-1, b'gowls ta' Kassimir Manolov u Oliver Cutajar. Raymond Dalli wieġeb għal Gudja.

Hawnhekk ta' min jgħid xi haġa dwar il-kowċ tal-Gudja Hughie Caruana. Hughie kellu sehem kbir fis-suċċessi tal-Gudja f'dawk iż-żminijiet.

Hughie Caruana tweled fit-22 ta' April 1946 u beda l-karriera tiegħu bħala futboller mat-tim tal-Gżira United fl-istaġun 1961-62. Wara tliet staġuni nġhaqad ma' Floriana FC. Ma' dan it-tim huwa rebħ diversi unuri fosthom tliet Kampjonati, erba' darbiet l-FA

Trophy u darba s-Sons of Malta Cup. Huwa laghab diversi partiti fil-kompetizzjonijiet Ewropej.

F'nofs l-istaġun 1970-71 ġie trasferit ma' Sliema Wanderers fejn dam magħhom tliet staġuni. Huwa laghab ukoll ma' Senglea Athletics u fl-istaġun 1975-77 issieheb ma' Gudja United. Wara laghab mar-Rabat (1977-78) u ma' Ta' Xbiex (1978-79). Fl-aħħar issieheb ma' Gżira United (1979-83).

Wara l-Gżira, Hughie Caruana nahaqad ma' Gudja United bhala plejer-kowċ fejn temm il-karriera attiva tiegħu. Bhala kowċ, Caruana dam sa' tmien l-istaġun 1986-87 u fl-istaġun 1984-85 taht il-gwida tiegħu Gudja United kisbu l-promozzjoni għall-Ewwel Diviżjoni.

Caruana reġa' nahaqad ma' Gudja fl-istaġun 1990-91 u malajr, it-tim reġa' ġie promoss għall-Ewwel Diviżjoni.

Il-kumplament tas-Snin Disghin

Wara l-ufoja ta' l-istaġun 1991-92, il-kumplament tas-Snin Disghin xejn ma kienu sbieħ għat-tim tal-Gudja. Fl-istaġun 1992-93 spiċċaw fl-aħħar post u ġew relegati għat-Tieni Diviżjoni.

Fl-1993-94 spiċċaw fil-post ta' qabel ta' l-aħħar f'Sezzjoni B tat-Tieni Diviżjoni. Fin-knock-out ftit marru ahjar għaliex lanqas għaddew mill-ewwel fażi.

Fl-istaġun 1994-95 kien ahjar minn ta' qablu. Spiċċaw fir-raba' post u fin-knock-out waslu sas-semi-finali fejn tilfu 1-0 kontra Żebbuġ Rangers.

Fl-istaġun ta' wara Gudja baqghu jissieltu biex jitolghu lura fit-Tieni Diviżjoni.

Klabbs Ohra li kienu mwaqqfa fil-Gudja matul is-snin

Klabb	Sena
Gudja Amateurs	1971
Gudja ZS	1977

NOTI U REFERENZI:

1. Gudja United FC, 50 Sena Football 1945-1995.
2. Grajjiet Importanti fl-istorja tal-Gudja United, *Gudja United FC, Tifkira tal-Promozzjoni Għall-Ewwel Diviżjoni 1991-92.*

GŻIRA

Gżira Lions	1923 - 1946
Gżira Amateurs	1932 - 34
Gżira Athletics	1946 - 47
Gżira United	1947 -

Gżira Lions

Sena ta' Fondazzjoni	- 1922				
L-Ewwel Logħba	- 02-12-22	k.	Floriana Green Stars	0-0	Tielet Diviżjoni
L-Ewwel Logħba - Kompetittiva	- 02-12-22	k.	Floriana Green Stars	0-0	Tielet Diviżjoni
L-Ewwel Logħba - Kampjonat	- 02-12-22	k.	Floriana Green Stars	0-0	Tielet Diviżjoni

Fl-1922 twaqqaf l-ewwel tim fil-Gżira. Fit-2 ta' Diċembru ta' dik is-sena. Gżira Lions lagħbu l-ewwel logħba tagħhom fil-Kampjonat tat-Tielet Diviżjoni.¹ Ir-rekords ta' din il-kompetizzjoni huma, fil-biċċa l-kbira tagħhom mitlufa, u għalhekk ftit li xejn nafu dwarha. Nafu biss li Gżira Lions ġew draw ta' 0-0 fl-ewwel logħba tagħhom kontra Floriana Green Stars u 1-1 kontra Floriana Small Irish.

Fl-istaġun ta' wara din il-kompetizzjoni ma saretx u whud mit-timijiet li hadu sehem fiha, fosthom Gżira Lions, sparixxew mix-xena lokali. Fl-1944, dan it-tim reġa' twaqqaf fuq l-inizjattiva tal-Kapillan tal-Gżira, Dun Carlo Manchè. Il-Kumitat kien dan: President: Prof. J. Colombo A&C.E.; Viċi President: E. Caruana; Segretarju: J. Micallef; Kaxxier: H. Zammit; Membri: N. Farrugia C. Azzopardi, P. Gatt, J. Relton.²

Fl-istaġun 1944-45 Gżira Lions hadu sehem fil-Kampjonat tat-Tielet Diviżjoni. Ghalkemm spiċċaw fit-tielet post tas-sezzjoni tagħhom ġew promossi għat-Tieni Diviżjoni. Izda fl-istaġun ta' wara Gżira Lions xejn ma marru tajjeb fid-diviżjoni l-għdida. Spiċċaw fl-aħħar post tal-klassifika u fl-aħħar ta' l-istaġun żarmaw għal kollox.

Gżira Amateurs

Sena ta' Fondazzjoni	- 1932				
L-Ewwel Loghba	- 05-02-33	k.	Vittoriosa United	1-8	Tielet Diviżjoni
L-Ewwel Loghba - Kompetittiva	- 05-02-33	k.	Vittoriosa United	1-8	Tielet Diviżjoni
L-Ewwel Loghba - Kampjonat	- 05-02-33	k.	Vittoriosa United	1-8	Tielet Diviżjoni

Kuluri	- 1933-34	Maroon u ċelesti
Inderizz	- 1933-34	71 Ix-Xatt Gżira.

Fil-5 ta' Frar 1933, tim mill-Gżira li kien iġib l-isem ta' Gżira Amateurs lagħab l-ewwel logħba tiegħu fil-kampjonat tat-Tielet Diviżjoni. Dak in-nhar, Gżira tilfu bl-iskor kbir ta' 8-1. Matul dak l-istaġun, Gżira Amateurs ma tantx marru tajjeb u fl-ahħar ta' l-istaġun spiċċaw fil-post ta' qabel l-ahħar. Fl-istaġun ta' wara marru ferm aħjar, tant li spiċċaw fit-tieni post tal-klassifika. Izda minkejja dan, fl-ahħar ta' l-istaġun żarmaw u ma hadux sehem aktar.

Dan it-tim kien immexxi minn Emanuel Gingell, Paul Borg u William J. Holland. It-tim kien jiltaqa f'garaxx Numru 71, The Strand Gżira. Interessanti ngħidu li dan it-tim kien jilgħab bil-kuluri maroon u ċelesti kif għadhom sa l-lum.³

Gżira Athletics

Sena ta' Fondazzjoni	- 1946				
L-Ewwel Loghba	- 13-10-46	k.	Little Rainbows	1-1	Minor League
L-Ewwel Loghba - Kompetittiva	- 13-10-46	k.	Little Rainbows	1-1	Minor League
L-Ewwel Loghba - Kampjonat	- 19-10-46	k.	Naxxar III	0-0	Tielet Diviżjoni

Inderizz	- 1946-47	219 Xatt tas-Sliema Gżira
----------	-----------	---------------------------

Gżira Athletics hadu sehem fit-Tielet Diviżjoni ta' l-MFA fl-1946-47 minflok Gżira Lions li għalqu l-bibien fit-tmien ta' l-istaġun ta' qabel. Dan it-tim kien jiltaqa' fil-'House of Recreation', 219, Sliema Wharf, Gżira. Wara biss sena ta' attività, it-tim gie xolt. Il-kumitat kien dan: President: Carmelo Zammit; Viċi President: Frank Zammit; Segretarju: Edward Pace; Ass. Segretarju: William Apap; Kaxxier: John Seychell; Ass. Kaxxier: Carmel Gauci; Membri: Saviour Cauchi, John Zammit.⁴

Gżira United

Sena ta' Fondazzjoni	- 1947				
L-Ewwel Lughba	- 09-11-47	k.	Sliema III	1-5	Tielet Diviżjoni
L-Ewwel Lughba - Kompetittiva	- 09-11-47	k.	Sliema III	1-5	Tielet Diviżjoni
L-Ewwel Lughba - Kampjonat	- 09-11-47	k.	Sliema III	1-5	Tielet Diviżjoni
L-Ewwel Lughba - Tim Barrani	- 02-01-71	k.	Zeljanzniv	1-1	Tourney
L-Ewwel Lughba - Fl-Ewropa	- 1973-74	k.	Bram Brega	0-2	Tazza tat-Tazzi

Kuluri	- 1946-47	Maroon u ċelesti
Inderizz	- 1956-57	78 Triq Manwel

Unuri mirbuha minn Gżira United

Kompetizzjoni	Rebbieha		Runners-Up	
FA Trophy	1972-73		1970-71	
Christmas Cup			1973-74	
Sons of Malta Cup		1989-90	1980-81	
L-Ewwel Diviżjoni	1963-64	1985-86	1957-58	1960-61
Tieni Diviżjoni	1993-94	1998-99	1979-80	1989-90
			1961-62	1967-68
Tazza Tieni Diviżjoni	1956-57	1965-66	1955-56	
	1967-68	1976-77		
Tazza II/III Diviżjoni			1988-89	
Sons of Malta Cup II	1968-69	1977-78		
Sons of Malta Cup III	1979-80		1948-49	1978-79
Tielet Diviżjoni				
Tielet Diviżjoni Section	1952-53		1949-50	
Tazza Tielet Diviżjoni	1978-79			
Div I. Fair Play Trophy	1974-75			
Reserves I Diviżjoni			1968-69	
Reserves II Diviżjoni			1963-64	
Tazza U21			1964-65	
Tieni Diviżjoni U21	1966-67			
Tieni Diviżjoni U23	1967-68			
Minors Sezzjoni	1949-50	1950-51		
	1958-59	1960-61		
	1962-63	1963-64		
	1978-79			
Tazza Minors III - IV			1978-79	
U23 District League	1966-67			
B'Kara Oratory U16	1976-77			
B'Kara Oratory U14			1973-74	
Mosta Minor League			1978-79	
YFA U/16 Sezzjoni	1995-96			

L-Ewwel Edizzjoni ta' Gżira United. Wara: Willie Apap, Joseph Catania, Paul Borg, Frankie Cassar, Carmel Zammit, Charlie Rodo, Joseph Gatt, Frankie Smith. Quddiem: Robbie Caruana, Philip Coleiro, Carmel Scerri, Francis Micallef, John C. Palmier, Emmanuel Micallef, Charles Caruana.

Fid-19 ta' Settembru 1947, it-tim tal-Gżira bl-isem ta' United baghat applikazzjoni biex jiehu sehem fil-Kampjonat tat-Tielet Diviżjoni ta' l-MFA. Din giet accettata. L-ewwel kumitat kien dan President: Carmelo Zammit; Viċi-President: Edgar Mangion; Segretarju: Paul Borg; Ass. Segretarju: Frank Smith; Kaxxier: John J. Gatt; Ass. Kaxxier: Frank Busuttil; Membru: William Apap.

L-ewwel snin ta' Gżira United fil-Kampjonat Malti kienu snin ta' prova. Gżira ma sabuhiex faċili, izda bil-mod il-mod bdew mixjin 'il quddiem sakemm fl-1952-53 rebhu l-promozzjoni ghat-Tieni Diviżjoni.

Fit-Tieni Diviżjoni Gżira mill-ewwel bdew it-triq it-twila li fl-aħhar mill-aħhar kellha twassalhom sa l-Ewwel Diviżjoni. Wara li fl-ewwel stagun tagħhom fit-Tieni Diviżjoni spicċaw fil-pożizzjoni ta' qabel ta' l-aħhar bdew telghin bil-mod il-mod is-sellum tal-klassifika.

L-istaġun 1956-57 kien wiehed memorabbli għal Gżira. Spicċaw *runners-up* fil-kampjonat u rebhu it-Tazza tat-Tieni Diviżjoni għall-ewwel darba fl-istorja tagħhom. Dan l-unur imliehom bil-kuraġġ biex

Gżira United Rebbieha tas-Sezzjoni tat-Tieni Diviżjoni 1952-53. Wara: L. Baldacchino, C. Sammut, E. Micallef, F. Zammit, C. Attard, Z. Sultana. Quddiem: B. Bickle, T. Caruana, J. Agius, F. Frendo, G. Bonnici.

jissieltu għall-promozzjoni għall-oghla diviżjoni. Wara li spiċċaw *runners-up* fl-istaġun 1960-61 u 1961-62 rebħu l-kampjonat fl-istaġun 1963-64 biex telghu għall-ewwel darba fl-Ewwel Diviżjoni.

L-ewwel mawra ta' Gżira United fl-Ewwel Diviżjoni ma kinitx twila. Fl-ahħar ta' l-istaġun 1964-65 Gżira spiċċaw fis-seba' post tal-klassifika finali. Billi f'dak l-istaġun l-MFA iddeċidiet li tnaqqas in-numru ta' timijiet fl-Ewwel Diviżjoni minn tmienja għal sitta, Gżira ġew relegati.

Lura fit-Tieni Diviżjoni Gżira ma qatghux qalbhom. Fl-istaġun 1965-66 rebħu t-tazza tat-Tieni Diviżjoni meta għelbu lil St George's 2-0 fil-finali. Fl-istaġun ta' wara rebħu it-Tournament ta' taht it-23 sena u saru *champions* tal-kampjonat ta' taht il-21 sena.

Fl-istaġun 1967-68 Gżira spiċċaw fit-tieni post biex rebħu l-promozzjoni għall-Ewwel Diviżjoni. Hawnhekk beda l-isbah perijodu fl-istorja tal-futbol fil-Gżira. Din id-darba l-Maroons kellhom biex jikkompetu fl-oghla diviżjoni tal-Futbol Malti. Bi plejers tal-kalibru ta' Toninu Camilleri, Martin Vidal, Eric Schembri, Joe Bartolo,

Charles Zammit, Joe Mulligan, Tony Bonello, Albert Cristiano, George Cuschieri, Michael Sultana u Robbie Caruana, it-tim tal-Gżira seta' jehodha ma' kull tim iehor f'Malta.

Gżira ma tantx rebħu unuri, iżda l-logħob meqjus tagħhom ġibed l-ammirazzjoni tad-dilettanti kollha. Fl-1968-69 Gżira rebħu is-Sons of Malta Cup għat-timijiet tat-Tieni Diviżjoni meta għelbu lil Birkirkara 1-0 fil-finali.

Fl-istaġun 1972-73 Gżira rebħu wiehed mill-akbar żewġ unuri li joffri l-Futbol Malti. Fl-10 ta' Ġunju 1973 Gżira għelbu lil Birkirkara 1-0 fil-finali ta' l-FA Trophy wara żewġ *draws* ta' 0-0. Kien mument gloriuż li bħalu Gżira qatt ma reġa' kellhom bħalu. It-tim rebbieh dak-inhar kien:

Michael Sultana, Joe Bartolo, Joe Mulligan, George Cuschieri, Robbie Caruana, Charles Zammit, Eric Schembri, Vincent Borg, Martin Vidal, Albert Cristiano u Tony Bonello. Il-kowċ kien Tony Cordina u Salvinu Schembri kien *technical advisor*.

Fl-istaġun 1973-74 kif kien dritt tagħhom Gżira hadu sehem għall-ewwel darba fil-kompetizzjonijiet Ewropej. L-avversarij tagħhom fit-Tazza tat-Tazzi kienu Brann Bergen tan-Norveġja. Fl-Istadium, Gżira tilfu 2-0, telfa li bi ftit aktar attenzjoni setghu evitaw. Iżda f'Bergen in-Norveġiżi għamlu rebħa kbira ta' 7-0 kontra t-tim Malti.

Gżira damu fl-Ewwel Diviżjoni sa l-istaġun 1974-75 meta ġew relegati. Wara dan, il-klabb għadda minn perijodu ħazin tant li fl-istaġun 1977-78 waqghu fit-Tielet Diviżjoni. Iżda Gżira ma damux ma irkupraw. Fl-istaġun ta' wara rebħu t-Tazza tat-Tielet Diviżjoni u l-promozzjoni għat-Tieni Diviżjoni.

Fl-1979-80, Gżira rebħu l-promozzjoni għal-Ewwel Diviżjoni u fl-istaġun ta' wara komplew bis-suċċessi meta telghu fil-Premier. Iżda sfortunatament il-mawra tal-Gżira fil-Premier xejn ma kienet feliċi. F'din id-diviżjoni kienu qieshom huta barra mill-ilma. Rebħu punt wiehed biss kontra t-tim l-iehor li ġie relegat Senglea Athletics.

Mument tajjeb f'dan l-istaġun kien meta fl-ewwel rawnd ta' l-FA Trophy għelbu liż-Żebbug Rangers 4-3. Iżda is-suċċess waqaf hawn għaliex fir-rawnd ta' wara tilfu 2-0 kontra Floriana.

Relegati għat-Tieni Diviżjoni.

L-inkwiet għal Gżira ma waqafx hawn għaliex fl-istaġun 1983-84

16 ta' Frar 1969: Rebbieha tas-Sons of Malta Cup Tieni Diviżjoni. Wara: Willie Caligari, George Faure, Joe Camilleri, Joe Scerri, Carmel Chetcuti, Emanuel Zahra, Alfred Cristiano, Victor Scerri, Carmel Ancilleri. Quddiem: Sunny Bugeja, Charles Aquilina, Charles Zammit, Robbie Caruana, Albert Cristiano, Ronnie Schembri, Alfred Fasanelli, Twanny Sciberras, Lino Micallef, Charles Mulligan.

reġghu ġew relegati ghat-Tieni Diviżjoni. Iz-żmien sabih tas-snin Sebghin kien għadda għal kollox. Minn issa 'l quddiem Gżira qatt aktar ma reġghu lehqu dak il-livell li kellhom f'dak iż-żmien tad-deheb. Minn issa 'l quddiem it-tim baqa' dejjem jithabat bejn l-Ewwel u t-Tieni Diviżjoni.

Fl-istaġun 1985-86 Gżira ddominaw il-kampjonat tat-Tieni Diviżjoni. L-uniku tim li żamm il-pass magħhom kien dak ta' Żejtun Corinthians. Matul il-kampjonat Gżira tilfu logħba waħda biss. Din giet propju fil-logħba tal-ftuħ tal-kampjonat meta tilfu 4-1 kontra l-ġirien tagħhom Msida St Joseph's. Izda minn dak in-nhar 'il quddiem qatt ma ħarsu lura. Bdew jirbħu logħba waħda wara l-oħra sakemm rebħu l-kampjonat ta' din id-diviżjoni.

Fin-*knockout* Gżira waslu sas-semifinali fejn tilfu 1-0 kontra Żebbuġ Rangers wara li nġhata l-hin barrani.

Wara l-mod faċli li bih rebħu l-kampjonat wiehed seta' jiehu l-impressjoni li Gżira kienu sejr in jaqgħtu figura sabiha fl-Ewwel Diviżjoni, izda dan ma kienx il-każ. Gżira ma qabdux art u fl-aħħar ta' l-istaġun 1986-87 reġghu sabu ruħhom fit-Tieni Diviżjoni.

Fl-istaġun 1988-89 Gżira spicċaw fit-tieni post ta' Sezzjoni A fil-

waqt li fit-tazza waslu sas-semifinali fejn tilfu 1-0 kontra St Patrick's. It tim deher tajjeb biex jirbah il-promozzjoni u fl-istaġun ta' wara taht it-tmexxija ta' l-ex-plejer tagħhom Bertu Cristiano, kellhom taqtigħa interessanti ma' Pietà Hotspurs li spicċat biż-żewġ timijiet jaqsmu l-ewwel post tal-klassifika.

Għalhekk kellha ssir *decider* biex jiġi deċiż ir-rebbieh tas-sezzjoni. Gżira rebħu 2-0 b'żewġ gowls ta' Mario Falzon. B'din ir-rebħa Gżira ġew promossi għall-Ewwel Diviżjoni izda sfortunatament tilfu d-*decider* għar-rebħ tal-kampjonat 2-1 kontra Luxol St Andrew's.

Din id-darba Gżira damu tliet staġuni fl-Ewwel Diviżjoni. Wara żewġ staġuni fejn spicċaw f'nofs il-klassifika, fl-istaġun 1992-93 huma kienu involuti f'taqtigħa qalila kontra r-*relegation* flimkien ma' Gudja United u Gharghur. Gudja mill-ewwel deħru destinata ghat-Tieni Diviżjoni izda l-ġlieda bejn it-tnejn l-oħra baqgħet sa l-aħhar.

Fi tmiem il-kampjonat, iż-żewġ timijiet kellhom 15-il punt kull wiehed. Għalhekk kien hemm bżonn *decider* biex jiġi deċiż it-tim li kien sejjer jakkompanja lil Gudja fit-Tieni Diviżjoni. Din il-logħba spicċat fi *draw* ta' 0-0. Fil-hin barrani Gżira marru fil-vantaġġ izda Gharghur irrispondew b'żewġ gowls biex marru huma fil-vantaġġ.

L-aħhar minuti tal-logħba kienu ferm eċitanti u meta kien fadal biss tliet minuti ghat-tmiem tal-logħba l-partitarji tal-Gżira infexxu f'għajta ta' ferh meta t-tim tagħhom skorja l-gowl tad-*draw*. Ftit wara r-*referee* saffar tmiem il-logħba u bdiet il-lotterija tal-*penalties*. Sfortunatament l-affarijiet marru kontra l-Gżira għaliex Gharghur rebħu 4-2.

Fl-istaġuni ta' wara, t-tim tal-Gżira baqa' jitbandal bejn l-Ewwel u t-Tieni Diviżjoni. Fl-1993-94 Gżira rebħu Sezzjoni A tat-Tieni Diviżjoni mingħajr ma tilfu logħba. Imbagħad għelbu lil Vittoriosa Stars 2-0 fiċ-*championship decider*. Fl-istaġun 1995-96 reġghu ġew relegati. Din id-darba damu biss żewġ staġuni fit-Tieni Diviżjoni għaliex propju fl-istaġun li għadda rebħu l-kampjonat mingħajr ma sofrew telfa.

Plejers kbar

Gżira minn dejjem kellhom tim tajjeb. Dan il-post żgħir dejjem ipproduċa plejers ta' klassi. Izda sfortunatament qatt ma mrexxilhom iżommuhom magħhom. Biżżejjed insemmu lil Willie Vassallo, Toninu Camilleri u Ronnie Cocks, tliet plejers kbar li għamlu hafna suċċessi

ma' timijiet ohra. Kieku zammew dawn il-plejers u l-hafna ohrajn li kellhom maghhom kieku zgur li kienu jirbhu hafna aktar unuri.

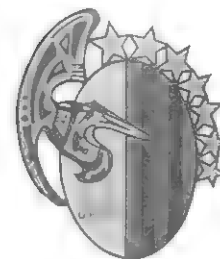
Illum il-gurnata klabbs zgħar bħal Gżira qegħdin isibuha dejjem aktar diffiċli biex jibqgħu jeżistu. Il-lum il-flus kollox, u aktar ma jgħaddi ż-żmien din il-verità qegħdin issir aktar evidenti. Hasra għaliex il-futbol Malti għandu bżonn timijiet bħal Gżira.

Klabbs ohra li kienu mwaqqfa fil-Gżira matul is-snin.

Klabb	Sena
Gżira Juniors	1935
Gżira Catholic Action	1938
Gżira Terrors	1944
Gżira Rangers	1944
Gżira Raiders	1945
Gżira Chelsea	1945
Gżira Youngsters	1945
Gżira Eagles	1947
Gżira Shamrocks	1950
Gżira H	1950
Gżira Exters	1951
Gżira Satorials	1957
Gżira Blue Stars	1959
Gżira Stars	1960
Gżira Mount Carmel	1961
Gżira Gladiators	1964
Gżira St George's	1965
Gżira Mustangs	1971
Gżira Youths	1971
Gżira Ajax	1972
Gżira Youth Centre	1972
Fleet United	1972
Kennedy AFC	1972
Gżira Young Stars	1972
Gżira Viet Cong	1972
Gżira Knights	1972
Gżira Inter	1972
Gżira LLY	1973
Gżira Legion	1977
Gżira Victorian Trent	1981
Gżira MLP	1984
Gżira Blades	1987
Gżira All Stars	1997
Gżira Monix Rangers	1997

NOTI U REFERENZI:

1. Scicluna A.P., 'Gżira United 1980-81 Promotion Program'.
2. Scicluna A.P., 'Gżira United 1980-81 Promotion Program'.
3. Scicluna A.P., 'Gżira United 1980-81 Promotion Program'.
4. Scicluna A.P., 'Gżira United 1980-81 Promotion Program'.

HAMRUN

Hamrun Spartans	1910 -
Hamrun United	1918 - 1920
Hamrun Old Lions	1921 - 1922
Hamrun St Joseph's	1932 - 1933
Small Spartans	1932 - 1934
Hamrun Liberty	1944 - 1946

L-istorja tal-futbol fil-Hamrun hija wahda twila. Nafu fiċ-ċert illi fl-1907 diġà kien hemm tim fil-Hamrun. Ma setax jonqos li l-interess li kien hawn f'Malta fl-ewwel snin tas-seklu għal-logħba tal-futbol ma jahkimx ukoll lil-isportivi Hamruniżi.

Fl-1907, tim mill-Hamrun kien sfida lit-tim Bormliż li dak iż-żmien kien igawdi supremazija kbira. Dan nafuh minn ittra li kiteb Josie Fearne il-kaptin tat-tim ta' St George's fid-*Daily Malta Chronicle*. Dan it-tim ma setax kien it-tim ta' Hamrun Spartans għaliex għandna bil-miktub li dan it-tim twaqqaf fl-1910. Izda dan probabbli kien it-tim ta' Hamrun Union League.

Dan it-tim li kien kompost minn zghazagh Hamruniżi lagħab logħba ta' hbiberija kontra t-tim tal-Liceo fil-21 ta' Novembru 1908 u tilef bl-iskor ta' 4-1. Hija possibbli wkoll li fil-Hamrun kien hemm timijiet ohra qabel din id-data. Izda sfortunatament m'għandniex provi biżżejjed.

Fl-istaġun 1909-10, deher tim iehor fil-Hamrun. Dan it-tim kien igib l-isem ta' Hamrun St. Joseph's. Dan it-tim kellu s-sede tiegħu f'numru 381 Strada Reale. Ftit nafu dwar dan it-tim hlief li f'dak l-istaġun ha sehem fil-*Junior Cup Competition* u tilef 2-1 kontra Msida United fil-grawnd tar-Rinella.

F'dak l-istaġun l-editur tal-gazzetta ta' kuljum *Daily Malta Chronicle* offra tazza biex tintlagħab fuq sistema ta' *knock-out* bejn it-timijiet lokali. Intalbu applikazzjonijiet minghand dawk li riedu jieħdu sehem. Kien mahsub li l-kompetizzjoni tintlagħab fi grawnd magħluq

biex il-flus migbura jintużaw għall-bini ta' grawnd ġdid.

Għall-ewwel l-idea dehret li ntlaqgħet tajjeb u fi ftit żmien għaxar klabbs applikaw biex jiehdu sehem. Dawn kienu: Floriana FC, Senglea Shamrocks, Hamrun St. Joseph's, Boys Empire League tal-Belt, Margherita FC ta' Bormla, St. George's FC, Melita tal-Birgu, Sliema Wanderers, St. Barbara FC tal-Belt, u l-Università.

Kif jidher hawn fuq fost it-timijiet li applikaw biex jiehdu sehem kien hemm Hamrun St. Joseph's. Dan juri biċ-ċar li t-tim Hamruniż diġà kien qiegħed jahseb biex jikkompeti f'livelli oġġla minn kompetizzjonijiet taż-żgħażaġh. Imma għal xi raġuni li ma nafuh iex it-tim tal-Hamrun irtira mill-kompetizzjoni biex b'hekk intilef iċ-ċans li tim mill-Hamrun jiehu sehem fl-ewwel kampjonat Malti.

Wara dan St. Joseph's sparixxew mix-xena, għalkemm fis-snin Tletin reġa' deher tim ieħor li kien iġib dan l-isem. Izda dwar dan it-tim nitkellmu aktar 'l quddiem.

Hamrun Spartans

Sena ta' Fondazzjoni	- 1910				
L-Ewwel Lohba	- 09-11-10	k.	Kings Royal Rifles	0-4	Lohba ta' hiberija
L-Ewwel Lohba - Kompetittiva	- 16-04-11	k.	Floriana FC	3-3	National Cup SF
L-Ewwel Lohba - Kampjonat	- 03-12-11	k.	Floriana FC	0-2	Civilian League
L-Ewwel Lohba - Tim Barrani	- 20-01-12	k.	Danton	2-0	Lohba ta' hiberija
L-Ewwel Lohba - Ewropa	- 14-09-83	k.	Dundee United	0-3	Champions Cup

Kuluri	- 1910-11	Flakkijiet Suwed. Qliezet Bojod
-	1921-22	Flakkijiet Suwed u homor
Indirizz	- 1937-38	425 Strada Reale, Hamrun
	Fa-prezent	42, Triq Dun Nerik Cordina Perez, Hamrun, HMRO4
Laqam		- Ta' Werwer
		- Tas-Sikkina

Unuri mirbuha minn Hamrun Spartans

Kompetizzjoni	Rebbieha		Runners-Up	
Championship	1913-14 1946-47 1986-87 1990-91	1917-18 1982-83 1987-88	1911-12 1914-15 1920-21 1948-49 1951-52 1912-13 1968-69	1912-13 1919-20 1947-48 1949-50 1984-85 1994-95
Tazza - Gaelic Cup - FA Trophy	1982-83 1986-87 1988-89	1983-84 1987-88 1991-92		
Cassar Cup	1948-49		1947-48 1953-54 1958-59 1983-84	1949-50 1956-57
Euro Cup	1985-86 1991-92	1988-89 1992-93		
Super Cup	1986-87 1988-89 1991-92 1990-91	1987-88 1990-91		
Super Five Tournament Scicluna Cup Scicluna Cup 'B' Relegation Pool	1950-51 1978-79		1991-92 1949-50	1951-52

Tieni Diviżjoni	1921-22	1937-38	1970-71	
Tazza Tieni Diviżjoni	1912-13	1970-71		
Sons of Malta Cup II	1976-77		1971-72	
Premier Reserves	1982-83		1980-81	1981-82
			1988-89	
I Diviżjoni Reserves	1955-56	1958-59	1938-39	1957-58
	1962-63		1959-60	1963-64
			1976-77	
Fair Play Trophy	1973-74			
II Diviżjoni Reserves	1970-71	1974-75		
U21 League	1956-57	1957-58	1959-60	1961-62
	1958-59			
U21 Sezzjoni	1994-95	1995-96		
U21 Cup	1964-65			
Minor League	1950-51			
Minor League Sezzjoni	1951-52	1955-56		
	1956-57	1959-60		
	1961-62	1968-69		
	1974-75	1984-85		
Minors Cup	1950-51	1956-57	1951-52	1974-75
Mosta 6 a side Tourn.			1953-54	
Mosta Minors Cup			1978-79	
All Malta U16 Sezzjoni	1961-62			
YFA U14 Sezzjoni	1983-84			
YFA U/15 Sezzjoni	1988-89			
YFA U/16			1994-95	
It-Tieni Tim				
Tieni Diviżjoni Sezzjoni	1948-49	1950-51		
Tazza Tieni Diviżjoni	1947-48	1948-49	1950-51	
	1952-53			
IV Diviżjoni Sezzjoni	1934-35			
It-Tielet Tim				
Tazza Tielet Diviżjoni	1953-54			
Loghbiet għall- Karità	1911-12	<i>Association Sportive du Danton 2-0</i>		
	1946-47	<i>Ex Servicemen XI</i>		
	1947-48	<i>Rest of League XI 3-2</i>		
		<i>Navy XI 4-0</i>		
	1948-49	<i>Valletta FC 2-1</i>		
		<i>Valletta FC 2-1</i>		
		<i>RMA 2-1</i>		
	1949-50	<i>RAF 7-0</i>		
		<i>2 Royal Artillery 4-3</i>		
	1950-51	<i>Hibernians FC 2-0</i>		
	1951-52	<i>Marsa FC 2-1 (It-Tielet Tim)</i>		
	1956-57	<i>Gozo XI 7-3</i>		
	1960-61	<i>MFA Under 20 XI 4-2</i>		
	1962-63	<i>Sliema Wanderers 2-1</i>		
	1963-64	<i>Sliema Wanderers 2-1</i>		

L-ewwel formazzjoni ta' Hamrun Spartans fl-1910. Wara: Wilmshurst, Callus, Bonavia. Fin-nofs: Psaila, Ellul, Caruana. Quddiem: Dimech, Mizzi, Pisani, McAllister, Bellia

Fil-bidu ta' l-istaġun 1910-11, il-loghba tal-futbol f'Malta ltaqgħet ma' intopp. L-awtoritajiet Ingliżi, għal xi raġuni jew oħra, hadu lura l-grawnd tal-Marsa mingħand l-istudenti ta' l-Università u l-Liċeo.

L-istaġun għalhekk beda daqsxejn fuq nota kwieta. Sadanittant inbena grawnd ġdid taħt iċ-ċimiterju ta' Braxia. In-National Futbol Grawnd ma kienx xi haġa kolossali, iżda kien hafna aħjar minn dak tal-Marsa. Kien imdawwar b'erba' hitan u b'xibka għolja tal-hadid biex il-ballun ma jmurx fiċ-ċimiterju jew fl-għelieqi ta' madwaru. Kien imdawwar b'filata wahda ta' bankijiet u l-lasti kienu bix-xibka. Għall-grawnd kont tidhol min-naha tat-triq tal-Bombi. Il-hlas għad-dhul kien 2 1/2d (1.1c). L-akbar żvantaġġ li kellu n-National kien il-*pitch* li kien għan-nizla. It-tim li kien jilgħab għat-telgħa kellu biċċa xogħol iebša biex itella' l-ballun. L-aktar meta r-rih ikun jonfoħ kontra.

It-twaqqif tal-Hamrun Spartans

Safejn nafu, l-ewwel loghba li ntlagħbet fil-grawnd il-ġdid kienet bejn il-Hamrun Spartans u l-King's Royal Rifles fid-9 ta' Novembru 1910. It-tim tal-Hamrun gie ffurmat għall-ħabta ta' Settembru ta'

l-istess sena, taht it-tmexxija tas-Sinjuri Ros. Cini, A. Vella u l-ahwa Barbara. Il-kazin kien fi Triq Villambrosa.

Il-Hamrun, għalkemm kellhom in-nizla favur tagħhom, qalghu gowl kmieni. Għall-kumpliment ta' l-ewwel taqsima mhux biss iddefendew tajjeb imma hadmu hafna okkażjonijiet tajba ta' skor. Lejn tmiem din it-taqsima skurjaw, imma r-referee hassar il-gowl.

Fit-tieni taqsima, is-suldati meghjuna minn nizla grew bil-Maltin u l-iskor sar 4-0. Kien bidu pjuttost diżappuntanti għall-Hamrun, imma meta wiehed jikkonsidra li r-Rifles kienu wiehed mill-aqwa timijiet tas-Servizzi ta' dak iż-żmien, wiehed jista' jiskuzahom.

Il-Grawnd tan-National ma damx ma sar iċ-ċentru tal-futbol Malti. Il-Floriana, Valletta United u l-Hamrun Spartans kienu jilaghbu hemm spiss. Is-St George's kienu jqisu n-National bhala l-home grawnd, tal-Floriana baqghu lura u safejn nafu lagħbu fih fl-ahħar jiem tiegħu.

Il-hajja tan-National Grawnd kienet waħda pjuttost qasira. Fl-1912 ftit passi bogħod infetħ il-*Mile End Sporting Ground* u l-logħob tal-futbol gie trasferit għall-grawnd il-gdid.

L-ewwel logħba kompetittiva

Il-folla kbira li attendiet għal-logħba bejn Valletta United u l-Melita-Vittoriosa fid-19 ta' Marzu 1911 ħajret lill-proprietarji tan-National Grawnd biex jorganizzaw kompetizzjoni għal tazza bejn l-aqwa timijiet Maltin tal-mument. Fost it-timijiet li hadu sehem kien hemm dak tal-Hamrun Spartans. Din kienet l-ewwel darba li tim mill-Hamrun ha sehem f'kompetizzjoni.

Fis-semi-finali l-Ispartans gew kontra r-rebbieħa tal-kampjonat ta' l-istaġun 1909-10, il-Floriana. Din il-logħba ntlagħbet nhar il-Hadd 15 ta' April 1911. Għad li dawn iż-żewġ timijiet kienu qed jiltaqghu għall-ewwel darba, ir-rivalità bejniethom kienet tassew kbira. Il-Hamrun kienu determinati li jwaqqfu lill-Floriana mill-mixja ta' rebbiet li kienu għaddejjin minnha. Il-logħba kienet mimlija logħob goff u s-suffara tar-referee ma qatgħet xejn. Hlief plejers ma' l-art jokorbu bl-uġiħ ma kontx tara. Anki l-partitarji nfexxew f'hafna ġlied bejniethom.

L-ewwel taqsima spiċċat 3-1 favur il-Hamrun. Wara għoxrin minuta tat-tieni taqsima Floriana naqqsu l-iskor. Kien fadal biss erba' minuti meta Ruġġieru Friggieri, *Iż-Żibġa*, qabad il-ballun u wara li

qabeż hames plejers dahal fil-penalty area u b'hażen kbir għolla l-ballun mill-art u ħabbtu ma' idejn wiehed mid-difensuri Hamrunizi.

Ir-referee saffar għal penalty u *ż-Żibġa* bla ebda telf ta' żmien skorja biex għab l-iskor 3-3. Lanqas hargu d-daqqa tal-Hamrun li r-referee ma saffarx tmiem il-logħba. Suppost li ntlagħab il-hin barrani imma l-Hamrun irrifjutaw li jilaghbu u hargu mill-grawnd fost hafna ġlied u argumenti.

Champions bil-goal-average

Wara l-logħba ta' kontra l-Floriana, Hamrun inħbew għal ftit bejn il-kwinti u wżaw dan iż-żmien biex isahħu aktar it-tim u jippreparaw aktar bis-serjetà. Din il-hidma kollettiva tat il-frott billi fl-istaġuni 1911-12 u 1912-13, l-Ispartans spiċċaw fit-tieni pożizzjoni tal-Kampjonat, dejjem wara dak tal-Floriana.

Dan wassal biex tinbet rivalità sportiva bejn dawn Iż-żewġ timijiet. Fil-bidu ta' l-istaġun 1913-14 naturalment il-favoriti għar-rebħ tal-kampjonat kienu Floriana. Izda St George's u Hamrun Spartans kienu wkoll imsemmija għar-rebħ tat-titolu. Għalhekk il-partitarji dejjem numerużi u brijużi Hamrunizi hadu xokk kbir meta t-tim tagħhom tilef l-ewwel logħba tal-kampjonat kontra dak tas-St George's.

Fis-7 ta' Dicembru 1913 b'sorpriża kbira, Floriana tilfu ma' Msida Rangers għalhekk kollox kien juri li St. George's kienu sejrjn jirbħu l-kampjonat u Hamrun jispiċċaw fit-tieni post. Gara izda li f'dan l-istaġun l-MFA kienet dahhlet il-goal-average f'kaz li xi timijiet jispiċċaw b'punti ndaqs. Dan kif sejrjn naraw kien żball kbir.

Il-Hamrun kien jonqoshom jilaghbu biss kontra Floriana filwaqt li St George's riedu jilaghbu kontra Vittoriosa Rovers u l-Floriana.

Matul il-gimgha ta' qabel il-logħba kontra l-Birgu, griet ix-xnieħa li St George's kienu xtraw lill-gowler tal-Birgu biex ihallihom jirbħu. St George's rebħu 5-0 u dan kompli jikkonferma x-xnieħa.

Tal-Furjana ma setghux inizzluha li l-Bormliżi jeħdulhom it-tazza. Għalhekk nizlu għal-logħob kontra l-Hamrun b'tim dgħajjef. L-Ispartans rebħu 11-0! Fuq dan l-aġir, l-MFA issospendiet lill-Furjana għal xahar u rrangat ir-riżultat għal 4-0 favur il-Hamrun biex ġiebet liż-żewġ timijiet indaqs bil-goal average.

Għal-logħba kontra Bormla, m'għandniex xi nghidu, il-Floriana hargu bl-aqwa plejers tagħhom biex jippruvaw jagħtu l-ewwel telfa

lill-Bormliži u rnexxlihom. Il-Floriana rebħu 2-0 biex temmew it-tamiet tal-Bormliži li jirbħu l-kampjonat. Hamrun Spartans saru *Champions* għall-ewwel darba fl-istorja tagħhom bil-*goal-average*.

Ir-rebħ tat-tieni kampjonat

Fis-snin ta' qabel l-Ewwel Gwerra Dinjija, il-Hamrun Spartans kienu dejjem fost l-aqwa timijiet Maltin. Kien tim li diffiċli tirbaħlu iżda huma ma rnexxlihomx iżommu r-ritmu tar-rebħ mat-tim ta' Valletta United, li rebħu l-kampjonat fl-istaġun 1914-15, bil-Hamruniżi jkollhom jikkuntentaw bit-tieni post.

Fl-istaġun ta' wara l-kompetizzjoni ma gietx organizzata, filwaqt li fl-istaġun 1916-17, l-Ispartans spiċċaw fit-tielet post.

Mhux hekk ġara fl-istaġun 1917-18, li spiċċa biex kien wiehed ta' suċċess kbir għall-Hamruniżi. Għal darba ohra Hamrun spiċċaw f'ras il-klassifika ma' St George's bi 12- il punt kull wiehed. Minhabba f'hekk kienet tinhtiegħ logħba bejniethom biex jiġi deċiż ir-rebħ tal-kampjonat.

Din il-logħba deċisiva kienet intlagħbet il-Hadd 5 ta' Mejju 1918, u kienet spiċċat b'rebħa għal Hamrun Spartans bl-iskor ta' 4-2. B'hekk huma saru *Champions* ta' Malta għat-tieni darba fl-istorja tagħhom.²

Fiz-żewġ staġuni li ġew wara l-Ispartans spiċċaw l-impenji tagħhom fit-tieni post tal-klassifika. Sfortunatament bdiet tikber l-apatija u l-firda fost il-partitarji Hamruniżi li waslu biex għal aktar minn għoxrin sena, il-futbol Hamruniż għadda minn perijodu kwiet u mingħajr ebda suċċess.

Qabel it-Tieni Gwerra, matulha u fiz-żmien immedjat ta' wara, l-organizzazzjoni f'it li xejn kienet hajja. Hadd mid-dehra ma ried li jintriga biex it-tim Hamruniż jerga' jgħum fuq saqajh, minhabba għajdut li beda jingħad dwar dejn li seta' kellu l-klabb.

Kien biss bis-saħħa tas-Sur Philip Grech ta' *Lambert* li t-tazzi u t-tro-few, li kellu l-klabb ġew salvati. Is-Sur Grech ħadhom taht idejh u ħa kura tagħhom sakemm it-tim Hamruniż reġa' ġie rikostitwit fl-1946.

Gejtu Psaila — Il-*Haċċa*

Hawnhekk, qabel ma nghaddu għal perijodu ieħor fl-istorja tal-futbol fil-Hamrun, ta' min jagħti daqqa t'għajn lejn il-karriera ta' l-akbar plejer li qatt ħareġ mill-Hamrun. Dan kien Gejtu Psaila, il-*Haċċa*.

Hamrun Spartans rebbieħa tal-kampjonat tat-Tieni Diviżjoni fl-istaġun 1921-22

Gejtu Psaila twieled fil-Hamrun fil-31 ta' Jannar 1893. Psaila kien wiehed mill-aqwa plejers li qatt ipproduċa l-Futbol Malti.

Psaila beda jilgħab fl-1910, fl-istess sena li ġie mwaqqaf il-klabb tal-Hamrun Spartans. Huwa dam jilgħab mal-Hamrun għal tmien staġuni u matul dan iż-żmien rebħ il-Kampjonat Malti darbtejn, fl-1912-13 u fl-1917. Matul l-Ewwel Gwerra Dinjija dahal fil-KOMRM u kien jiffirma parti mit-tim famuż tal-Milizzja.

Fl-istaġun 1920-21 Psaila mar ma' Marsa United u wassalhom sat-tieni post tal-Kampjonat Malti. Fl-aħħar ta' dak l-istaġun dahal fil-Pulizija. Hawnhekk kien jidher li l-karriera tiegħu kienet waslet fit-tmiem tagħha, għaliex f'dak iż-żmien il-pulizija ma setgħux jieħdu sehem fil-futbol. Iżda flimkien ma' plejers Maltin ohra għaqqad it-tim tal-Pulizija.

Psaila kien l-aqwa plejer tal-Kampjonat tal-Futbol Malti ta' l-1921-22. Mexxa t-tim tal-Pulizija mill-pozizzjoni ta' *centre-half*. Psaila kien *centre-half* mill-aqwa, iżda matul il-karriera twila tiegħu kien jilgħab ukoll fil-pozizzjoni ta' *half-back*, *centre-forward* jew *fullback*.

Fl-1922, Psaila sar l-ewwel plejer professjonali Malti. Huwa thallas biex ħareġ mill-pulizija biex beda jilgħab bħala *professional* mat-tim tal-Furjana. Ma' dan it-tim dam tliet staġuni fejn rebħ il-kampjonat fl-1924-25 u l-Cassar Cup fl-1923.

Hamrun United

Sena ta' Fondazzjoni	- 1919				
L-Ewwel Loghba	- 12-01-19	k.	ASC	1-0	Civilian League
L-Ewwel Loghba - Kompetittiva	- 12-01-19	k.	ASC	1-0	Civilian League
L-Ewwel Loghba - Kampjonat	- 12-01-19	k.	ASC	1-0	Civilian League
L-Ewwel Loghba - Tim Barrani	- 15-12-56	k.	Ahli - Libja	0-0	Loghba ta' Hiberija

Kuluri	- 1955-56	Flakkijiet homor bl-ghonq iswed
Inderizz	- 1955-56	37 Triq il-Kbira, Hamrun
	- 1959-60	'Bob' Triq Schembri, Hamrun

Unuri mirbuha minn Hamrun United

Kompetizzjoni	Rebbieha		Runners-Up	
Championship			1918-19	
Junior League			1937-38	
Junior Cup	1937-38			
Minor League Sezzjoni	1949-50			
Minors Cup	1948-49	1949-50		
MFA Amateur League Sez.	1958-59			
MAFA I Divizjoni	1979-80	1955-56	1961-62	1966-67
MAFA League Sezzjoni	1981-82			
MAFA Cup			1955-56	1965-66
MAFA II Divizjoni	1976-77			
MAFA III			1975-76	
MAFA Ċertifikat ta' Kondotta	1961-62			
MAFA Maxim's Cup	1978-79			

Loghbiet Ghall-Karità

1965-66

Żebbuġ Meteors 1-0

Fil-istaġun 1918-19 inqala' hafna nkwieta fi-Futbol Malti. Ir-raġuni kienet li t-timijiet Maltin ma ridux jiffirmaw kuntratt ġdid mas-sidien tal-Mile End. Il-klabbs riedu sehem akbar mill-*gate-money* u kontroll aħjar fuq id-dhul tal-flus. Il-proprejtarji ma kinux lesti li jilqghu t-talba tal-klabbs għalhekk il-kampjonat dam hafna ma beda. Meta beda hadu sehem fih il-KOMRM, l-Army Service Corps, Sliema Amateurs, Cospicua Rovers u Hamrun United.

It-tim ta' l-Army Service Corps kien kompost minn plejers Maltin li kienu fl-Armata. L-istess bhal dawk tal-Militia. It-timijiet l-oħra, fos-

thom il-Hamrun United, armaw għal dik l-okkażjoni. It-tim tal-Militia kien bla dubju l-aħjar tim fil-kompetizzjoni għaliex kien kważi t-tim magħzul Malti.

It-tim tal-Hamrun kien ukoll sod hafna u kien għoddu rnexxielu jkompli jiddefendi t-titlu ta' *Champions* li kien rebah fl-istaġun ta' qabel. Fil-fatt kellhom ċans li jergghu jirbhu l-kampjonat għat-tieni sena konsekuttiva, għax l-uniku telfa li sofrew matul dan il-kampjonat kienet eżatt kontra ir-rebbieha tal-kampjonat, il-KOMRM. Hamrun United spiċċaw fit-tieni post tal-klassifika finali.

Fl-istaġun ta' wara it-tim tal-Hamrun reġa' ha l-isem magħruf tiegħu ta' Hamrun Spartans. L-istess ghamlu Sliema Wanderers u Valletta United. Hamrun United mietu mewta naturali għalkemm kif jidher mill-istatistika li tajna hawn fuq tim bl-istess isem reġa' deher fis-Snin Tletin u kien jiehu sehem fil-kompetizzjonijiet taż-żgħażaġh.

Wara t-Tieni Gwerra t-tim ta' Hamrun United reġa' nqad u ha sehem fil-kompetizzjonijiet organizzati mill-MFA għat-timijiet *amateurs* u fil-kampjonat tal-MAFA. Għal hafna snin Hamrun United kienu fost l-aqwa timijiet tad-dilettanti Maltin.

Immorru lura lejn l-istaġun 1919-20. F'dan l-istaġun hadu sehem fil-kampjonat mhux inqas minn hdax-il tim fosthom Floriana, ir-rebbieha tal-kampjonat u Hamrun Spartans li spiċċaw għal darba oħra fit-tieni post. Hamrun, flimkien ma' Marsa United spiċċaw il-kampjonat bi tlettax-il punt kull wiehed, iżda Marsa rebhu u ġew iddikjarati bhala *Runners-up* għaliex kellhom *goal-average* aħjar.

Hamrun Lions

Sena ta' Fondazzjoni	- 1921				
L-Ewwel Lughba	- 13-11-21	k.	Valletta United	1-4	Civilian League
L-Ewwel Lughba - Kompetittiva	- 13-11-21	k.	Valletta United	1-4	Civilian League
L-Ewwel Lughba - Kampjonat	- 13-11-21	k.	Valletta United	1-4	Civilian League

Fl-istaġun 1921-22 ghal raġuni li ma nafux, Hamrun hadu sehem fil-kampjonat taht l-isem ta' Hamrun Old Lions. Aktar stramb huwa l-fatt li tim taht l-isem ta' Hamrun Spartans ha sehem fit-Tieni Diviżjoni!

Kienet x' kienet ir-raġuni, il-bdil ta' l-isem ftit gab rizq lill-Hamrun. Fil-verità dan l-isem ma tantx kien joqghod lill-plejers Hamrunizi li ftit li xejn urew kuragg matul dak l-istaġun. Spicċaw biex rebhu punt wiehed biss u din id-disfatta tant qatghet qalb il-Hamrunizi li t-tim żarna ghal kollox.

Forsi kien ikun ahjar ghall-Hamrunizi kieku laghbu bit-tim l-iehor, ghalieq dan spicċa biex rebah il-kampjonat tat-Tieni Diviżjoni.

Is-snin ta' bejn l-1922 u l-Gwerra kienu snin imhawda ghall-Hamrun. It-timijiet Hamrunizi hadu sehem biss f'kompetizzjonijiet inferjuri u l-ebda tim ma wasal biex jilghab fl-oghla diviżjoni tal-kampjonat Malti.

Hamrun St Joseph's

Sena ta' Fondazzjoni	- 1909				
L-Ewwel Lughba	- 1909-10	k.	Msida United	1-2	Junior League
L-Ewwel Lughba - Kompetittiva	- 1909-10	k.	Msida United	1-2	Junior League
L-Ewwel Lughba - Kampjonat	- 15-01-33	k.	Rabat Rovers	3-0	Tieni Diviżjoni

Indirizz	- 1909-10	381 Strada Reale Hamrun
----------	-----------	-------------------------

Biex ikomplu jithawdu l-affarijiet, fl-istaġun 1932-33 rega' deher it-tim l-antik ta' Hamrun St Joseph's, jew ahjar tim li kien igib dak l-isem. Hamrun St Joseph's hadu sehem fil-kampjonat tat-Tieni Diviżjoni, fejn spicċa fir-raba' post. St Joseph's hadu sehem biss ghal staġun wiehed. Fit-tmiem ta' l-istaġun dan it-tim sparrixxa ghal kollox mix-xena tal-futbol lokali.

Small Spartans

Sena ta' Fondazzjoni	- 1928				
L-Ewwel Loghba	- 28-10-28	k.	RAF Headquarters	0-2	Loghba ta' hiberija
L-Ewwel Loghba - Kompetittiva	- 06-01-29	k.	Floriana St Francis	1-1	Amateur League II
L-Ewwel Loghba - Kampjonat	- 05-02-33	k.	Senglea United	1-0	Tieni Divizjoni

Unuri mirbuha minn Small Spartans

Kompetizzjoni	Rebbieha		Runners-Up	
Tieni Divizjoni	1932-33	1933-34		
Amateur League				
Tieni Divizjoni	1929-30	1931-32	1928-29	

I t-tim Hamruniż ta' Small Spartans deher għall-ewwel darba fl-1928 f'loghba ta' hiberija kontra t-tim ta' l-RAF Headquarters. Tilef 2-0, iżda dan xejn ma qata' qalb iż-żgħażaġħ Hamruniżi. F'qasir żmien Small Spartans sar wiehed mill-aqwa timijiet *amateurs* li kellna f'Malta tant, li rebah il-kampjonat tat-Tieni Divizjoni ta' l-*Amateurs* darbtejn.

Fl-istaġun 1933-34, saret l-ghaqda bejn l-MFA u l-MAFA. Għalhekk it-timijiet *amateurs* li kienu jilaghbu fil-kampjonat tal-MAFA tpoġġew fil-kampjonat ta' l-MFA. Small Spartans sabu ruhhom fit-Tieni Divizjoni. F'dan il-kampjonat Small Spartans kienu suċċess kbir, tant li kienu *champions* għal sentejn wara xulxin. F'dak iż-żmien, il-promozzjoni ma' kinitx xi haġa awtomatika. L-MFA kienet tagħżel hija t-timijiet ta' l-Ewwel Divizjoni. Għal xi raġuni li kienet tafha hija biss, l-MFA għal sentejn wara xulxin m'għazlitx lit-tim ta' Small Spartans biex jiehu sehem fit-kampjonat tal-kbar.

Small Spartans damu jeżistu sal-bidu ta' l-istaġun 1935-36 meta reġa' tfaċċa t-tim ta' Hamrun Spartans. Jista' jkun, għalkemm m'għandniex provi, li t-tim Small Spartans bidel ismu għal dak ta' Spartans.

Hamrun Spartans hadu sehem fil-kampjonat Malti għal erba' staguni sakemm il-gwerra waqfet l-attività tagħhom. L-aħjar staġun tal-Hamrun Spartans f'dan il-perijodu kien l-1936-38 meta rebhu l-kam-

Small Spartans FC rebbieha tal-kampjonat tat-Tieni Divizjoni fl-istaġun 1932-33.

pjonat tat-Tieni Divizjoni. Din id-darba, Hamrun rebhu l-promozzjoni għall-Ewwel Divizjoni Sezzjoni B.

Kien fl-istaġun 1938-39 li Hamrun Spartans għamlu d-debutt tagħhom fl-FA Trophy. Fil-5 ta' Marzu 1939 lagħbu kontra St George's fl-ewwel rawnd ta' din il-kompetizzjoni prestigjuża. Il-loghba spiċċat fi *draw* ta' 0-0 biex wara Hamrun tilfu 1-2 fir-*replay*.

Hamrun Liberty

Sena tal-Fondazzjoni	- 1944				
L-Ewwel Loghba	- Set. 1944	k.	RASC	5-2	Loghba ta' hiberija
L-Ewwel Loghba - Kompetittiva	- 06-01-45	k.	Senglea Athletics	5-1	Tieni Diviżjoni
L-Ewwel Loghba - Kampjonat	- 06-01-45	k.	Senglea Athletics	5-1	Tieni Diviżjoni

Kuluri	- 1944-45	Strixxi Homor u Bojod
Indirizz	- 1944-45	Duminku Falzon Bar
		Radio City Bar
	- 1967-68	78 Triq il-Kbira, Hamrun

Unuri mirbuha minn Hamrun Liberty

Kompetizzjoni	Rebbieha		Runners-Up	
FA Trophy	1944-45		1945-46	
Tieni Diviżjoni Sezzjoni	1945-46			
Tazza Tieni Diviżjoni	1953-54	1961-62		
Minor League Sezzjoni	1976-77			
Minors Cup			1953-54	
IASC League	1966-67	1968-69	1971-72	
	1972-73	1973-74		
	1974-75	1975-76		
	1976-77	1982-83		
	1990-91	1991-92		
IASC Cup	1966-67	1967-68	1975-76	1982-83
	1968-69	1969-70	1983-84	1984-85
	1970-71	1971-72	1987-88	1991-92
	1972-73	1973-74	1997-98	
	1974-75	1981-82		
	1993-94	1994-95		
IASC Challenge Cup	1966-67	1970-71	1969-70	1975-76
	1967-68			
IASC Amateur Cup	1967-68	1981-82	1970-71	1988-89
FFA U16 League	1978-79			
FFA U16 Cup	1978-79			
JSFL League	1978-79			
JSFL Cup	1978-79			
MOS U14 Cup	1981-82	1982-83		
Hamrun Winter League	1982-83			
Hamrun Winter League Sez.	1983-84			
YFA U/14	1985-86			

Hamrun Liberty finalist fl-FA Trophy fl-istaġun 1945-46

Fil-1944 gie mwaqqaf it-tim tal-Hamrun Liberty. Liberty laghbu l-Ewwel loghba taghhom f' Settembru ta' dik is-sena kontra RASC u rebhu 5-2. F'dak l-istess staġun it-tim beda jilghab fit-Tieni Diviżjoni ta' l-MFA. It-tim kien taht it-tmexxija tas-Sur Anġlu Farrugia li kien il-President tal-klabb.

Ghall-ewwel it-tim beda jiltaqa' fil-hanut ta' ċertu Karmenu Dimech, li kellu żewġ hutu, Ninu u Pawlu, jilaghbu fit-tim. Ftit wara t-tim beda jiltaqa' fil-hanut ta' Duminku Falzon, ir-*Radio City Bar*, illum *Chez Dominique*.³

Fit-tieni staġun taghhom, 1945-46, il-Hamrun Liberty inghataw aktar appoġġ billi l-firda li kienet teżisti bejn dawk tan-naha ta' fuq tal-Hamrun u dawk ta' isfel bdiet tonqos.

Liberty marru tajjeb fit-Tieni Diviżjoni, tant li laghbu *decider* ghal min jitle' fl-Ewwel Diviżjoni. Izda sfortunatament Hamrun Liberty tilfu 4-0.

1945-46 staġun li l-Hamruniżi ma jinsewh qatt

Meta n-Naxxar Lions rebhu lill-Hamrun Liberty 4-0 fil-finali tal-kampjonat il-partitarji Hamruniżi ftit kienu jahsbu li xorta waħda kienu se jakkwistaw post fl-oghla diviżjoni. Izda dak li ma kinux jahsbu gara meta l-kumitat tas-St Joseph's ta' l-Imsida, li kienu ġew l-ahhar fil-klassifika tal-kampjonat ta' l-Ewwel Diviżjoni għal xi raġuni jew ohra ma ridux ikomplu jilaghbu fl-Ewwel Diviżjoni u malli spicċa l-istaġun huma avzaw b'dan lill-Kunsill tal-Malta Football Association. Hawn ta' min ifakkar li f'dak l-istaġun ma kienx hemm *relegation* izda kien hemm promozzjoni mit-Tieni Diviżjoni biex ittimijiet isiru tmienja.

Wara d-dizappunt tagħhom fil-kampjonat, Hamrun Liberty rebhu t-Tazza tat-Tieni Diviżjoni u telghu fil-finali ta' l-FA Trophy kontra Sliema Athletics. Huma waslu sa hemm wara li għelbu lil Msida St Joseph's 1-0 u l-Melita 3-0. Fis-semi-finali l-Hamruniżi kienu għelbu lil Naxxar Lions biex pattew għat-telfa li kienu sofrew fil-kampjonat.

Wara dan is-suċċess, Hamrun Liberty applikaw lill-MFA biex jiehdu post St Joseph's fl-Ewwel Diviżjoni. Il-Kunsill ta' l-MFA accetta mill-ewwel din it-talba u Hamrun hadu post St Joseph's fl-Ewwel Diviżjoni.

Din l-ahbar xterdet bħal berqa mal-Hamrun kollu u kellha effett qawwi fuq il-partitarji Hamruniżi. L-entusjażmu kiber hafna u mill-ewwel ittiehdu l-passi neċessarji biex isahhu t-tim għall-istaġun 1946-47.

L-ewwel pass kien li l-isem tat-tim jinbidel għal Hamrun Spartans, isem li għandu storja antika f'din il-belt popolata. Minkejja dan, l-isem ta' Hamrun Liberty ma ntesa qatt fil-Hamrun. Matul is-snin dan it-tim baqa' jiehu sehem fil-kampjonati tad-dilettanti b'suċċess kbir u naqqax ismu b'ittri tad-deheb fl-istorja tal-futbol fil-Hamrun.

Għalkemm Hamrun tilfu s-servizz ta' Fredu Preca, li kien reġa' lura fi hdan Floriana FC, l-Ispartans ġabru fi hdanhom il-plejers Hamruniżi li kienu mxerrda ma' timijiet ohra. Huma rreġistraw lil Lewis Portelli minghand Floriana, lil Ġużi Buttigieg u Walter Bezzina minghand Valletta, u lil Joe Scifo mill-Floriana.

B'dawn l-akkwisti Hamrun Spartans armaw tim qawwi iżjed milli kellhom fit-Tieni Diviżjoni. Wara li rebhu l-ewwel logħba tal-kampjonat 2-0 kontra Melita, huwa tilfu kontra Floriana u Sliema Wanderers. Din ta' l-ahhar ma tkompletix u kellha riperkussjonijiet

Hamrun Spartans rebbieha tal-Cassar Cup fl-istaġun 1946-47.

kbar għall-klabb tal-Hamrun.

Huma ġew ikkastigati bl-ahrax, u barra li tilfu l-*gate-money* tal-logħba kellhom ukoll tliet plejers sospizi għal tliet xhur.

Ċans żgħir

Iċ-ċans li Hamrun jirbhu l-kampjonat kien jidher żgħir. Izda haġa tal-ghageb, minkejja li kienu sofrew din id-daqqa ta' harta hekk kbira l-Hamrun rebhu l-kumpliment tal-logħob li kien fadlilhom barra *draw* kontra Naxxar Lions fl-ewwel rawnd u telfa ta' 1-0 kontra Valletta fit-tieni rawnd.

F'dak l-istaġun il-ġlieda għall-kampjonat kienet irrisolviet ruħha bejn il-Hamrun Spartans u l-Valletta. U meta kien għad fadlilhom l-ahhar logħba tal-kampjonat, iż-żewġ timijiet kienu ndaqs fil-punti.

Is-Sibt 24 ta' Mejju 1947, il-Valletta lagħbu kontra l-Floriana u tilfu punt prezzjużissimu meta ġew *draw* ta' 1-1. L-ghada, il-Hadd, il-Hamrun Spartans kellhom jilaghbu kontra Naxxar Lions. B'rebħa huma kienu jakkwistaw it-titlu ta' *Champions*.

Meta sal-*half-time* in-Naxxar kienu qed jirbhu 2-0, kien jidher li l-Hamrun kienu tilfu kull speranza, izda fit-tieni taqsima huma qamu fuq tagħhom. Megħjuna min-nuqqas għan-Naxxar ta' Pawlu Friggieri li

kien wegga' serjament u kellu jittiehed l-isptar. It-tim tan-Naxxar ghalhekk kellhom ikomplu b'ghaxra min-nies. Il-Hamruniżi skurjaw erba' gowls biex rebhu ż-żewġ punti li kellhom bżonn biex jirbhu l-kampjonat.

Dakinnhar il-Hamrun kien imzejjen b'mixghela generali u bir-raġun kollu, ghalie x ir-rebħ tal-kampjonat gie fl-ewwel staġun tagħhom fl-oghla diviżjoni. Izda il-festa li saret fil-Hamrun dakinnhar ma tippara-gunax mal-festi kbar li saru xahar u nofs qabel meta l-Ispartans rebhu l-Cassar Cup għall-ewwel darba fl-istorja tagħhom meta għelbu lil Valletta 2-1 wara l-hin barrani.

Iż-żewġ vittorji fil-kampjonat u l-Cassar Cup ma ntesewx mal-gheluq ta' l-istaġun. L-entuzjażmu baqa' sejjer sew fis-Sajf sa ma waslet il-festa titulari ta' San Gejtanu fejn l-okkażjoni felici kienet giet imfakkra b'kompożizzjoni ta' març brijuż tas-Surmast Joseph Abela Scolaro tal-Ghaqda Muzikali San Gejtanu.

Bidu ta' era ġdida

Dan kien bidu ta' era ġdida għal Hamrun Spartans. Għat-tliet staġuni ta' wara, l-Ispartans kienu sfida kontinwa għar-rebħ ta' l-unuri, ghalie x filwaqt li fil-kampjonat huma dejjem spicċaw bħala *runners-up*, huma rnexxielhom jirbhu l-Cassar Cup għat-tieni darba fl-istaġun 1948-49.

Sas-sena 1959, it-tim Hamruniż baqa' meqjus bħala wiehed mill-aqwa timijiet lokali, u matul dawn is-snin huma spicċaw hames darbiet bħala finalist fil-kompetizzjoni tal-Cassar Cup. Fil-kampjonat huma kważi dejjem spicċaw fuq in-naha ta' fuq tal-klassifika.

Snin imqallba

Mas-Snin Sittin, it-tim tal-Hamrun Spartans beda jnaqqas mill-glorja tiegħu u kellu jgħaddi minn mument dolorużi. Matul iż-żmien huwa kellu jithabat bis-serjetà biex iżomm postu mal-kbar, u f'kull staġun spicċa fin-naha ta' isfel tal-klassifika. Minkejja l-hidma kontinwa, id-daqqa fatali giet mal-bidu tas-Snin Sebgħin meta wara hamsa u ghoxrin sena, Hamrun Spartans sabu ruhhom fit-Tieni Diviżjoni. Minkejja dan, il-partitarji Hamruniżi ma abbandunawx lill-benjamini tagħhom, tant li f'kull loġħba li kien ikollhom jilaghbu, avolja l-loġhob kien isir filghodu, huma kienu jinżlu bi għarhom jinkoraġġixxu lit-tim tagħhom.

Sena wara, it-tim reġa' ha postu mal-kbar b'akbar heġġa u determinazzjoni mhux biss biex iżomm postu fl-Ewwel Diviżjoni, izda wkoll biex jirritorna lejn il-parti ta' fuq tal-klassifika. Izda matul dan l-istaġun il-Hamrun kienu fortunati li ma reġghux sabu ruhhom lura fit-Tieni Diviżjoni meta spicċaw fit-tmien post tal-klassifika. Dan izda, ma qatax qalb il-Hamruniżi u komplew jirsistu biex ikomplu jqawwu lit-tim tagħhom. Din il-hidma tat il-frott tagħha għax fl-istaġun ta' wara huma spicċaw *runners-up* fil-klassifika. Hafna hasbu li Hamrun Spartans kienu sabu l-forma tagħhom, izda hafna wkoll kienu dawk li hargu diżappuntati meta fl-istaġun 1973-74, il-Hamrun spicċaw fl-aħhar post tal-klassifika biex fl-istaġun ta' wara kellhom jilaghbu fit-Tieni Diviżjoni.

Lura mal-kbar

Fl-istaġun 1974-75 Hamrun Spartans tilfu l-promozzjoni u r-rebħ tal-kampjonat tat-Tieni Diviżjoni għal punt wiehed biss. Staġun wara ngħatat spinta qawwiya biex it-tim jimxi 'l quddiem. Ġew akkwistati plejers godda biex ikomplu jsahhu t-tim. Dawn l-isforzi taw il-frott u waslu biex Hamrun Spartans rebhu l-Kampjonat tat-Tieni Diviżjoni.

Hafna għadhom jiftakru l-ferħ li rrenja f'dik l-okkażjoni u l-festi kbar li ġew organizzati mal-Hamrun kollu.

Minn dak inhar sa l-istaġun 1982-83 il-Hamruniżi għaddew minn mument sbieħ u ohrajn koroh, izda qatt ma rnexxielhom jirbhu xi wiehed mill-unuri principali ta' pajjiżna.

Tibda l-era ta' Victor Tedesco

L-istaġun 1982-83 kellu jkun dak tal-75 anniversarju mill-bidu tal-futbol fil-Hamrun. Għalhekk kien xieraq li jsir minn kollox biex Hamrun Spartans jagħmlu dan l-istaġun wiehed memorabbli. Fil-fatt hekk gara. Wara 36 sena ta' imrar u dmugh, il-partitarji kellhom tassew ghalie x jifirhu. Għall-ewwel darba fl-istorja tagħhom Hamrun Spartans għamlu d-*double*. Kien staġun li kull dilettant Hamruniż kien minn dejjem johlom bih.

Dan kollu sar wara sforz straordinarju min-naha tal-Kumitat ferm habrieki mmexxi mill-President Victor Tedesco. Ftit kienu dawk li bassru x'kien sejjer jigr i f'dak l-istaġun ghalie x fl-istaġun ta' qabel Hamrun xejn ma marru tajjeb. Hamrun bdew l-istaġun 1981-82 b'mod

It-tim ta' Victor Tedesco rebbieh ta' l-unuri kollha li joffri l-futbol Malti.

dizastruż. Tant hu hekk li sa tmiem l-ewwel rawnd tal-kampjonat l-Hamrun kienu erba' punti taht Valletta u hamsa taht Senglea. Kien ghad kisbu biss żewġ punti minn seba' loġbiet. Kulhadd kien qata' kull tama li dik is-sena il-Hamrun setgħu jehilsu mir-*relegation*. Izda l-kumitat flimkien mal-plejers qamu fuq tagħhom. Matul it-tieni rawnd l-Ispartans issorprendew lilhom infushom ghaliex bi sforz qalbieni huma rebhu erba' partiti, ġew darbtejn *draw* u tilfu waħda biss. B'hekk huma baqghu mal-kbar u kkundannaw lill-Isla ghat-Tieni Diviżjoni.

Dan is-suċċess Hamruniż ta' ċ-cans lill-Ispartans li jissieltu mal-kbar fl-istaġun ta' l-anniversarju. Għalhekk il-kumitat taht it-tmexxija tas-Sur Victor Tedesco, hasbu li jagħmlu dan l-istaġun wiehed memorabbli. Hasbu biex igibu kowċ gdid b'esperjenza tal-Premier League. Dan kien Freddie Cardona li sentejn qabel kien jikkowċja lis-Sliema Wanderers. Dan flimkien mal-kumitat hasbu biex isahħu t-tim bi plejers ta' esperjenza.

B'hekk mal-plejers Ġorġ Xuereb u Charlie Zammit li kienu ngabu xi sentejn qabel minghand Floriana u Gżira rispettivament xtraw plejers oħra stabbiliti. Fost dawn insibu lil Karlu Seychell tal-Valletta,

Joe Brincat tas-St George's u Raymond Xuereb u Edwin Farrugia tal-Floriana. Dawn il-plejers godda kellhom jifih pagna ġdida fl-istorja tal-Hamruniżi.

Dan kollu ma kienx bizzejjed għal Victor Tedesco. Ried iġib ukoll plejers magħrufa stranjieri biex jgħolli l-livell tal-loġhob lokali u jkun żgur li l-Ispartans jagħmlu sforz qawwi biex jirbhu l-kampjonat. Għalhekk għamel kuntatti ma' plejers internazzjonali sakemm sab tnejn jghoddu għalih. Dawn kienu Peter Hatch, plejer regolari ta' Exeter City u John Linacre li kien jilgħab ma' bosta timijiet tal-kampjonat Inġliż.

Inqalghu hafna diffikultajiet mid-Diviżjoni ta' l-Immigrazzjoni. Għalhekk dawn iż-żewġ plejers ma setgħux jiddebutaw mat-tim mill-ewwel. Għall-ewwel dawn iż-żewġ Inġliżi ma mpressjonawx, izda meta ġew imdahhlin fl-aħħar partiti tal-kampjonat u fl-FA Trophy għenu mhux ftiit biex l-Ispartans ikollhom tim tassew formidabbli.

Fl-10 ta' Ottubru 1982, Hamrun Spartans taw bidu għall-kampjonat. Mill-bidunett deħru li kienu sejrini ixejnu kull oppożizzjoni. Mill-ewwel loġha kontra Żurriq sa l-aħħar waħda kienu dominanti.

Wara Żurriq, Hamrun għew bir-Rangers ta' Haż-Żebbuġ (4-0). Iċ-*Champions* Hibernians irnexxielhom iżommuhom *draw* (1-1) biex tel-fuħom l-ewwel punt ta' l-istaġun. Wara ġie r-rizultat prestigjuż ta' 0-0 kontra t-tim Inġliż Everton, f'loġha ta' hbiberija. Wara din il-loġha l-Ispartans komplew il-mixja tagħhom b'rebħa ta' 6-1 kontra t-tim żagħżuġ tar-Rabat biex telgħu fil-quċċata tal-klassifika. Wara għelbu lis-Sliema 1-0 u lir-rivali kbar tagħhom Valletta bl-istess skor.

Wara li ġew *draw* 0-0 kontra Floriana, Hamrun saru *Champions* tax-xitwa. Issa kienu favoriti li jirbhu r-raba' kampjonat tagħhom wara 36 sena ta' diżappunti.

It-tieni rawnd beda bil-Hamrun ferm kunfidenti u aktar kalmi biex komplew il-mixja tagħhom lejn it-trijonf aħhari. Hekk reggħu rebħu liż-Żurriq (2-0), liż-Żebbuġ (1-0), lir-Rabat (3-1), lill-Valletta (1-0) u fl-aħħar loġha lill-Floriana. Ġew miżmuma *draw* mis-Sliema (0-0) u Hibernians (1-1).

Il-Hadd 20 ta' Marzu 1983, ġew inkurunati *champions* fil-loġha kontra Sliema. Il-partitarji Hamruniżi li dejjem kien magħquda mat-tim tagħhom anke meta dan it-tim għadda minn żminijiet koroh, kellhom xahar żmien biex ihejju l-akbar festa li qatt rat Malta f'dak li

huwa *sports*. Din il-festa spettakolari saret nhar is-Sibt 23 ta' April, meta l-Ispartans lagħbu l-ahħar loġħba kontra Floriana.

Wara l-loġħba l-festi komplew fit-toroq ewlenin tal-Hamrun fost il-briju u d-daqq tal-baned Hamruniżi. Ġew imħejjija hafna karrijiet kuluriti li sfilaw minn Ta' Qali għal Strada Rjali. Il-Hamrun kollu dak in-nhar kien imżejjen bil-bnadar u *streamers*. Hekk saret celebrazzjoni li baqgħet sejra sa tard bil-lejl.

L-istorja ta' dak l-istaġun hekk memorabbli kompliet fil-kompetizzjoni ta' l-FA Trophy li fiha l-Ispartans qatt ma marru tajjeb għaliex darbtejn biss kienu deħru fil-finali u t-tnejn kienu tilfuhom kontra Sliema Wanderers.

Ix-xewqa kbira tal-Hamruniżi kollha kienet li jżidu t-Trophy marrebħ tal-Kampjonat. Il-Hamrun ma kellhomx passaggġ faċli lejn il-finali. Veru li bdew b'rebħa faċli fuq Gudja United (3-0), iżda ġew imħabbta minn Rabat Ajax li ġew eliminati 1-0 b'*penalty* tard fil-loġħba.

Hamrun kellhom jithabtu hafna kontra Żurrieq. Fl-ewwel loġħba l-ebda tim ma rnexxielu jiskorja, filwaqt fir-*replay* kienu Żurrieq li skurjaw l-ewwel. Hamrun għabu l-gowl tad-*draw* fl-ahħar seba' minuti tal-hin regolari. Imbagħad f'żewġ minuti fl-ewwel taqsima tal-hin barrani l-Ispartans għelbu r-reżistenza qalbiena taż-Żrieriq.

Fil-finali l-Hamruniżi ma sabuħiex iebxa biex rażżnu lill-Beltin. Gowl ferm bikri fil-loġħba għab fix-xejn kull reżistenza Beltija li mbagħad reġgħet ċediet għal darb'ohra. Ir-rebħa Hamruniża kienet ta' 2-0. Hekk il-Hamruniżi għamlu dak l-istaġun bhala l-aktar wiehed memorabbli fl-istorja tagħhom.

L-era l-kbira tal-Hamrun

Bla dubju ta' xejn l-aqwa era fl-istorja tal-Hamrun Spartans kienet dik ta' bejn l-1983 u l-1989 meta Hamrun iddominaw għal kollox ix-xena tal-Futbol lokali. Ta' min jagħti daqqa ta' għajn lejn dawn l-istaġuni wiehed wara l-iehor.

1983-84

Frakass fil-finali tat-Trophy

Hamrun Spartans iddebuttaw fit-Tazza taç-*Champions* fl-14 ta' Settembru 1983, kontra Dundee United. Dundee rebħu f'Ta' Qali 3-0. Rebħa mingħajr wisq tbatija għac-*champions* Skoċċiżi. Iżda dan kien

l-ahħar riżultat miksub mill-Maltin f'dak l-istaġun.

F'Tennadice Park, hmistax-il ġurnata wara, l-Ispartans reġgħu adottaw pjan difensiv. Reġgħu tilfu iżda, kellhom is-sodisfazzjon li t-telfa kienet b'margini aċċettabbli.

F'dak l-istaġun il-kampjonat intlagħab fuq sistema ġdida li kellha tkabbar l-interess fil-kampjonat. Permezz ta' din is-sistema, it-timijiet lagħbu kampjonat ta' rawnd wiehed. L-ewwel erba' timijiet klassifikati kkontestaw iċ-*Championship Pool*.

Fl-ewwel fażi Hamrun ma kienux konsistenti u tilfu hafna punti prezzjużi biex fit-tieni fażi kienet diffiċili li jirbħu l-Kampjonat. Hamrun tilfu l-partitissima kontra Valletta 0-1. Meta fil-partita ta' wara l-Ispartans għelbu lil Rabat Ajax, Hamrun għamlu lill-Beltin *Champions*.

Hamrun Spartans bdew favoriti li jirbħu t-Trophy. Huma kisbu dan is-suċċess mingħajr ma sofrew gowl. Iżda kellhom jilagħbu l-finali darbtejn għaliex l-avversarji tagħhom Żurrieq ħabtuħom hafna.

Fl-ewwel loġħba kien hemm frakass kbir f'Ta' Qali. Qabel il-loġħba l-partitarji taż-żewġ naħat xeħtu oġġetti lil xulxin waqt li ġġieldu kontra xulxin. L-inċidenti ta' vjolenza u vandaliżmu damu għal madwar 40 minuta.

Għar-*replay* ittieħdu l-prekawzjonijiet kollha. Il-partita intlagħbet mingħajr inċidenti. L-Ispartans ħargu rebbieħa meritament mingħajr sfida qawwiya ta' Żurrieq. Is-sostitut Konrad Sultana, li ħa post il-plejer-kowċ Giorgi Ivanov skorja l-gowl deċiżiv tmien minuti mit-tmien.

1984-85

Degorgio l-ewwel plejer professjonali Malti

Fl-Ewwel ta' Jannar 1985, il-Corinthia Group of Companies issekondat lill-impjegat tagħha Michael Degorgio bhala plejer professjonali mal-Malta Football Association.

Dan kien ifisser li Degorgio kien jista' jittrenja *full-time* taħt il-gwida tal-kowċ Nazzjonali. Dan il-pass fetaħ it-triq għall-iskema professjonali għall-plejers tat-tim Nazzjonali.

Suċċess uniku mill-Ispartans

F'dan l-istaġun Hamrun kitbu pagna gloriuża fl-istorja tal-Futbol Malti. L-Ispartans saru l-ewwel tim Malti li rebħa iż-żewġ *legs* f'kom-

petizzjoni Ewropea. Dan gara fit-Tazza tat-Tazzi kontra Ballymena, ir-rebbieha tat-Tazza ta' Eire.

L-Ispartans wettqu l-impossibbli meta ghelbu lill-Balymena United 1-0 fix-Showgrounds u 2-1 f'Ta' Qali. L-eroj wara s-suċċess Hamruniż kien il-*midfielder* internazzjonali Ray Xuereb, li skorja t-tliet gowls tat-tim tiegħu.

Fit-tieni rawnd, Hamrun lagħbu kontra t-tim magħruf ta' Dinamo Moskow. Din id-darba l-istorja kienet hafna differenti. Kif wiehed kien jistenna, il-klassi tat-tim Russu kienet kbira wisq għat-tim Malti. Għalkemm, tilfu 5-0, Hamrun taw wirja qalbenija u f'Ta' Qali tilfu biss bl-iskor ta' 1-0.

1985-86

Fl-istaġun 1985-86 Hamrun Spartans kellhom staġun pjuttost kwiet. Hamrun iltaqgħu kontra Dinamo Tirana ta' l-Albanija fit-Tazza UEFA u ġew eliminati b'gowl wiehed biss. Tilfu 1-0 fl-Albanija u ġew *draw* ta' 0-0 f'Malta.

1986-87

Dominju Hamruniż

F'dan l-istaġun Hamrun Spartans b'tahlita ta' logħob prattiku u effettiv, iżda fl-istess hin spettakolari, deħru superjuri għal kull tim ieħor. Kisbu l-kmand tal-klassifika mill-ewwel partita u baqgħu hemm. Veru li daww meqjusa bħala sfidanti serji fixxlu lil xulxin fil-konfronti diretti. Dan bla dubju haffef ix-xogħol tal-Hamruniżi li wara kollox bil-wirjiet li offrew urew biċ-ċar li ma kellhom b'zonn ebda favuri.

Id-dominju Hamruniż deher ċar mid-distakk rekord ta' disa' punti bejnhom u t-tim li spicċa fit-tieni post.

Fl-FA Trophy Hamrun komplew fejn hallew fil-kampjonat u pratikament f'it li xejn sabu diffikultà biex iżidu r-rebħ tat-Trophy ma' dak tal-kampjonat. B'hekk huma kkonfermaw is-superjorità assoluta li wrew f'dak l-istaġun. Hamrun xejn ma sabuha diffiċili biex jeliminaw lil Valletta u lil Floriana.

Il-finali bejn Hamrun u Sliema Wanderers intlaġġbet filgħodu. Forsi kienet nieqsa minn mumentu eċitanti, iżda kellha wkoll hafna logħob intelligenti. Minkejja s-superjorità tal-Hamruniżi, is-Slimiżi

ma naqsux li joffru oppożizzjoni akkanita u kellhom ukoll is-sodisfazzjon li kienu l-uniku tim li skorja kontra l-Hamrun fit-Trophy.

L-akbar telfa fl-Ewropa

Fil-bidu ta' dak l-istaġun Hamrun telgħu kontra t-tim qawwi ta' Rapid Vienna. Ir-rekord Hamruniż fl-Ewropa kien sa dak iż-żmien wiehed tajjeb hafna. Għalhekk it-telfa ta' 6-0 li sofrew fi Vienna kienet wahda pjuttost kiefra għall-klabb Malti.

Fit-tieni logħba quddiem folla zġhira ta' madwar 900 spettatur, il-Hamruniżi marru ahjar għaliex qalghu gowl wiehed biss.

1987-88

Superjorità Hamruniża

Hamrun Spartans żammew it-titlu ta' *Champions* u ma kinitx xi sorpriza. Jekk forsi ma ddominawx, Hamrun urew l-aktar logħob aggressiv. U kien dan it-tip ta' logħob li wassalhom biex jibqgħu fuq quddiem, anki meta f'mument kruċjali ġew meġhluba minn Sliema Wanderers.

Hamrun jirbhu l-hamsin edizzjoni

Għall-darba oħra l-FA Trophy ikkonfermat id-dominju assolut li kellhom il-Hamruniżi fix-xena lokali. Hamrun kellhom jithabtu biex jeliminaw lin-Naxxar u liż-Żurrieq fi triqthom lejn il-finali. Fl-istess hin Floriana l-anqas ma kellhom xi passaggj faċili. Kien biss b'żewġ gowls fl-ahħar minuti li ssuperaw l-isfida tal-Valletta u sabuha iebes biex jeliminaw lir-Rabat.

Il-finali offriet aktar spettaklu minn futbol sabiħ. Fil-fatt fl-ewwel taqsima l-logħba kienet diġà mirbuha. Il-Furjanizi pattew qares għaċ-ċansijiet li tilfu u kien biss fl-ahħar seba' minuti li għamlu t-telfa wahda aktar rispettabbli.

Eliminati bl-unuri.

Fit-Tazza ta' *Champions* Hamrun kellhom l-unur li jirreġistraw rebħa ta' 2-1 kontra Nentori Tirana ta' l-Albanija. Fit-tieni leg f'Tirana, l-Ispartans tilfu 2-0 biex ġew eliminati b'*aggregate* ta' 3-2. Iż-żewġ gowls ta' Nentori ġew skurjati minn Hodju u Josa f'nofs it-tieni taqsima. Bejn dawn iż-żewġ gowls Hamrun kellhom lil Leo Refalo mkeċċi.

Il-Victor Tedesco Stadium, munument ħaj ta' l-akbar era fl-istorja tal-futbol fil-Hamrun.

1988-89

F'dan l-istaġun Hamrun Spartans pattew ftit ghat-telf tal-kampjonat bir-rebħ ta' l-FA Trophy ghat-tielet darba wara xulxin. Il-Hamrun ftit sabu oppożizzjoni minn Żebbuġ Rangers, Mosta Athletic u Naxxar Lions qabel ma waslu sal-finali fejn iltaqgħu ma' Floriana.

Il-finali kienet logħba bilanċjata u giet deċiża biss b'gowl wiehed skurjat wara biss kwarta logħob. Floriana għamlu minn kollox biex jippruvaw isalvaw il-logħba iżda kollox kien għalxejn għaliex id-difiza Hamruniża żammet sod sa l-ahħar suffara.

1989-90

Dan kien staġun pjuttost kwiet għal Hamrun Spartans. Il-Hamruniżi ċedew il-kampjonat lir-rivali kbar tagħhom Valletta u t-Trophy lis-Sliema Wanderers.

1990-91

Wara l-istaġun kwiet li għaddew minnu l-Hamrun hafna kienu dawk li bdew ibassru li l-aqwa żmien tal-Hamrun kien għadda, iżda l-istaġun 1990-91 wera kemm dawk li bassru hekk kienu żbaljati.

Hamrun rebħu t-tellieqa għar-rebħ tal-kampjonat b'mod meritat. F'kampjonat li fih il-logħob kien x'aktarx medjokri, l-Ispartans kienu bla dubju l-aktar tim konsistenti. Veru li mhux dejjem offrew wirjiet brillanti, iżda dejjem deħru tattikament superjuri għall-avversarji tagħhom. Dan kien il-fattur prinċipali li wassalhom biex prattikament jassiguraw ruħhom mir-rebħ tat-titlu sa tmiem l-ewwel rawnd. F'nofs triq huma kellhom vantaġġ komdu fuq Valletta.

F'dak l-istaġun memorabbli Hamrun Spartans rebħu wkoll is-Super Cup, it-Tournament Super Five u l-Euro Cup.

1991-92

Tintemm l-era l-kbira tal-Hamrun

Fil-istaġun 1991-92, Hamrun Spartans wara bidu nċert, irkupraw tajjeb u sa tmiem l-ewwel rawnd dahlu b'tamiet sbieħ li jisfidaw lil Valletta u jzommu t-titlu.

Fit-tieni rawnd l-istorja nbidlet għal kollox. Hamrun kellhom bidu diżastruż, tant li mhux biss tilfu kull tama li jirbħu l-kampjonat iżda tilfu wkoll it-tieni post.

Hamrun pattew għad-diżappunt li kellhom fil-kampjonat bir-rebħ ta' l-FA Trophy. Fil-kwarta tal-finali, il-logħba bejn Hamrun u Sliema żvolġiet f'wahda eċċitanti bis-Sliema jgħibu d-draw fl-ahħar sekondi tal-hin barrani. Fil-fatt kellhom ikunu l-penalties li poġġew lil Hamrun fis-semi-finali.

Fis-semi-finali Floriana pattew qares għal hafna ċansijiet li tilfu. Hamrun hatfu tnejn mill-ftit li kellhom biex kisbu d-dritt li jilaghbu fil-finali kontra r-rivali eterni tagħhom Valletta.

Gowls u eċċitament kontinwu

Il-folla kbira li attendiet għall-finali żgur li ma ħarġitx diżappunta-ta, għaliex iż-żewġ timijiet offrew sagħtejn ta' futbol mill-aqwa.

Gowl minn taħt, Valletta dawru r-riżultat favur tagħhom fit-tieni taqsima. Iżda bil-partitarji Beltin diġà lesti biex jiċċelebraw, fl-ahħar sekondi tal-hin miżjud, Hamrun kisbu draw drammatiku! L-eċċitament kompli fil-hin barrani, bil-Valletta jiskurjaw u Hamrun isalvaw il-logħba u jisfurzaw replay.

Fir-replay, l-eċċitament reġa' ma kienx nieqes, b'mod partikolari fit-tieni taqsima meta l-Valletta għamlu sforz kbir biex isalvaw il-

logħba. Izda din id-darba l-hin barrani ma kienx mehtieġ. B'hekk Hamrun rebhu l-kompetizzjonijiet kollha li ntlagħbu fuq bażi ta' *knock-out* matul dak l-istaġun.

Dan kien l-aħħar staġun kbir tal-Hamrun taht it-tnexxija ta' Victor Tedesco. Wara dan l-istaġun, it-tim beda jbatti. Fl-istaġun ta' wara t-tim rebaħ il-Euro Cup izda, wara dan l-unur waqghet nixfa kbira.

Bejn l-1993 u 1998, it-tim baqa' dejjem f'nofs il-klassifika. Ftit ftit, il-plejers li tant hadu unuri lejn il-Hamrun bdew jitolqu wiehed wara l-iehor. Raymond Vella, 'il-Mundu', Michael Degorgio, Marco Grech, l-aħwa Refalo, l-aħwa Xuereb u shabhom l-oħra telqu u magħhom telqet ukoll l-akbar era fl-istorja tal-futbol fil-Hamrun.

Sa fl-aħħar wasal l-istaġun 1998-99. Staġun mimli inkwiet u xorti hażina. It-tim Hamruniż mill-ewwel deher fi kriżi. In-nuqqas ta' plejers ta' klassi u fuq kollox in-nuqqas ta' finazzi għamluha diffiċli għall-klabb biex jikkompeti fl-għola diviżjoni. Il-Hamruniżi bdew jitolflu logħba wara l-oħra sakemm fl-aħħar ta' l-istaġun gew relegati għall-Ewwel Diviżjoni. B'hekk ir-rota tal-fortuna ta' dan il-klabb kbir daret dawra shiħa. Wara tant snin ta' gloriya l-klabb kellu jduq l-imrar u l-umiljazzjoni tar-*relegation*. Izda haġa wahda hija żgura. Dan iż-żmien ikrah għad jgħaddi wkoll u l-għajta 'Hamrun, Hamrun' għad terġa' tinstema f'Ta' Qali.

Klabbs Ohra li kienu mwaqqfa fil-Hamrun matul is-snin.

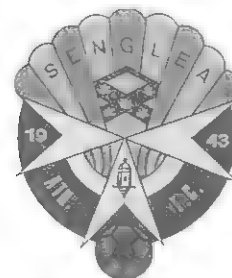
Klabb	Sena
Hamrun Rovers	1912
Hamrun Tigers	1920
Hamrun FC	1922
Hamrun St Paul's	1926
Small Spartans	1928
Hamrun Technical School	1933
Hamrun Red Stars	1934
Hamrun Lions	1935
Hamrun Small Lions	1935
Hamrun Polites	1936
St Joseph's Institute	1936
Hamrun Thiene	1936
Hamrun Charlton Athletic	1936
Hamrun Flyers	1936
Hamrun Stars	1937
Hamrun Sheffield United	1937

Hamrun Athletics	1937
Hamrun Blue Birds	1937
Hamrun Junior Sparta	1938
Hamrun Lyceum	1938
Hamrun St Francis	1938
Hamrun Gunners	1938
Hamrun Aston Villa	1938
Hamrun Sports Club	1939
Hamrun Eagles	1944
Hamrun Rapids	1944
Hamrun Youths	1944
Hamrun White Stars	1944
Hamrun Little Eagles	1945
Hamrun Catholic Action	1945
Hamrun St Michael's	1946
Hamrun Exeter	1949
Hamrun ZHN	1950
Hamrun Arsenal	1950
Hamrun Heroes	1950
Imriehel TS	1951
Hamrun Atoms	1951
Hamrun Knights	1952
Hamrun Thiene	1954
Hamrun Lucky Stars	1954
Hamrun Thunderers	1955
Hamrun Rangers	1957
Hamrun Lightnings	1957
Hamrun Prestons	1957
Hamrun Labour Brigade	1961
Hamrun Valiants	1961
Hamrun Choir	1962
Hamrun Leowe Opta	1962
Hamrun Diamonds	1963
Hamrun New Stars	1964
Hamrun White Rocks	1965
Hamrun Milenders	1965
Hamrun Young Liberty	1967
Hamrun Shamrocks	1968
Hamrun Red Devils	1968
Hamrun VIP's	1969
Samra United	1971
Hamrun Devils	1972
Hamrun Wolves	1972
Hamrun Butterflies	1972
Hamrun Jesmond	1972
Hamrun Hotspurs	1972
Hamrun Choir Boys	1975
Hamrun CBB	1977

Hamrun IMC	1977
Hamrun Lega	1980
Hamrun SF	1980
Hamrun Amateurs	1982
Hamrun BBSF	1982
Hamrun Big Apple	1982
Hamrun Carol United	1982
Hamrun Forest	1982
Hamrun GHZS	1982
Hamrun Old Timers	1982
Hamrun Yankees	1982
Hamrun Azzuri	1983
Hamrun California Blues	1983
Hamrun Cosmos 83	1983
Hamrun Flamengoes	1983
Hamrun FT	1983
Hamrun Juventus	1983
Hamrun Maple Leaf	1983
Hamrun Nazac	1983
Hamrun Sportsmen Tiger	1983
Hamrun SV Certina	1983
Hamrun MBO	1984
Hamrun MLP	1984
Hamrun Milenders Veterans	1986
Hamrun Veterans	1986

NOTI U REFERENZI:

1. *Daily Malta Chronicle*, (13-05-07).
2. Barbara C., 'L-Istorja tal-Football Malti', *Il-Berqa*, (17-11-55).
3. Lia M., 'Paġni mill-Istorja', Hamrun Spartans Premier Division Champions 1982-83.

ISLA

Senglea Shamrocks	1912 - 1914
Senglea United	1921 - 1939
Senglea Athletics	1944 -

Is-sena 1895 kienet wahda importanti għall-Isola, għall-anqas safejn jidhrol il-futbol. Ghaliex ir-rekords juru li f'dik is-sena, twieled l-lewwel klabb tal-futbol f'dik il-belt storika.

Fil-30 ta' Marzu 1985, tim bl-isem ta' Isola United lagħab logħba futbol kontra t-tim tal-Union Klabb fil-grawnd ta' San Klement f'Bormla. It-tim ta' l-Isola tilef 2-0, u għalkemm din hija l-unika logħba li nafu biha, kienet biżżejjed biex tat il-bidu għal logħba tal-futbol f'din il-belt antika.¹

Senglea Shamrocks

Sena ta' Fondazzjoni	- 1906				
L-Ewwel Loghba	- 1908	k.	Melita-Vittoriosa	draw	Loghba ghal Tazza
L-Ewwel Loghba - Kompetittiva	- 23-04-11	k.	Valletta United	0-3	National Cup
L-Ewwel Loghba - Kampjonat	- 15-12-12	k.	Melita-Vittoriosa	1-2	Civilian League

Kuluri	- 1907-08	Flokkijiet suwed - xorts bojod
Indirizz	- 1907-08	215 Strada Due Porte, Isla.
	- 909-10	68 Strada Due Porte, Isla

Minn taghrif li ghandna, jidher li t-tieni tim li twaqqaf fl-Isla kien Senglea Shamrocks li gie mwaqqaf fl-14 ta' Novembru 1906. Il-kazin kien f'numru 215 Strada Due Porte. Dan it-tim beda bhal hafna timijiet ohra billi jilghab loghob ta' hbiberija kontra timijiet tas-Servizzi.²

Ix-Shamrocks kienu attivi bejn is-sena 1906 u l-bidu tal-Gwerra l-Kbira u, kienu l-ewwel tim li dahhal il-futbol kompetittiv fl-Isla. F'Mejju 1908, Shamrocks laghbu l-loghba ghal tazza kontra l-girien taghhom Melita-Vittoriosa. Din il-loghba ntemmet fi *draw* ta' 1-1. Gimgha wara z-zewg timijiet regghu laghbu. Din id-darba t-tim tal-Birgu rebah 1-0.

Fl-1909 Shamrocks bidlu l-kazin ghal 68 Strada Due Porte. F'dak l-istagun gie organizzat ghall-ewwel darba l-Kampjonat Malti, izda Shamrocks ma hadux sehem.

Fl-1910-11, Senglea Shamrocks hadu sehem fil-kompetizzjoni ghal tazza li kienet giet organizzata mill-proprietarji tan-National Football Ground. Fl-ewwel loghba taghhom hadu *walkover* kontra Melita-Vittoriosa. Fit-tieni loghba tilfu 4-0 kontra Valletta United.

Senglea Shamrocks 1906

Hekk nistghu nghidu li bdiet il-hajja kompetittiva tat-tim mill-Isla. Izda ahjar nghiduha mill-ewwel li l-hajja kompetittiva tax-Shamrocks xejn ma kienet felici. Bejn 1-1910 u 1-1913 hadu sehem darba fil-kampjonat u tliet darbiet fit-Tazza u baqghu minghajr ma rebhu loghba wahda. Mhux biss, izda fl-1913 tilfu 13-0 kontra Hamrun Spartans fit-Tazza!

Senglea Shamrocks 1906.

Fl-1913-14 Senglea regghu hadu sehem fil-Kampjonat, imma bhas-sena ta' qabel ma marrux tajjeb. Tant li kisbu biss tliet punti minn sitt loghbiet.

Fl-istagun ta' wara faqqghet l-Ewwel Gwerra Dinjija u ghalkemm il-loghob kompetittiv tkompla ghal stagun iehor, Senglea Shamrocks ma hadux sehem aktar. Forsi kienet il-gwerra li qatghetilhom qalbhom jew inkella setghu kienu r-rizultati hżiena li gabu. Kienet x'kienet ir-raguni Senglea Shamrocks sparixxew ghal kollox mix-xena tal-futbol Malti.

Senglea United

Sena ta' Fondazzjoni	- 1921				
L-Ewwel Loghba	- 08-12-21	k.	Valletta United II	1-2	Tieni Diviżjoni
L-Ewwel Loghba – Kompetittiva	- 08-12-21	k	Valletta United II	1-2	Tieni Diviżjoni
L-Ewwel Loghba – Kampjonat	- 08-12-21	k.	Valletta United II	1-2	Tieni Diviżjoni

Indirizz	- 1921	Triq il-Bastjun
	- 1932-33	155 Triq San Guzepp ³

Unuri mirbuha minn Senglea United

Kompetizzjoni	Rebbieha	Runners-Up
Amateur Cup Good Conduct Shield Minors GC Shield	1937-38 1938-39	1933-34

Fl-1921 twaqqaf fl-Isla l-klabb ta' Senglea United. Il-kazin kien fi Triq il-Bastjun fejn illum hemm l-iskola. Senglea mill-ewwel dahlu fit-Tieni Diviżjoni, izda fl-ewwel staġun fil-Kampjonat xejn ma marru tajjeb, tant li spiċċaw fit-tmien post tal-klassifika finali.

Fl-istaġun 1923-24 it-tim deher hafna ahjar u kien fost il-favoriti li jirbhu l-promozzjoni għall-Ewwel Diviżjoni. Izda gara li fil-loghba kontra Gżira Lions, meta l-iskor kien diġà 5-0 favur Senglea, inqala' hafna inkwiet u ġlied bejn il-plejers u l-partitarji taż-żewġ timijiet. Il-loghba giet abbandunata u ż-żewġ timijiet tkeċċew mill-kampjonat.

Wara dan l-incident it-tim sfratta. Fl-1928-29, Senglea United reġġu armaw biex jieħdu sehem fil-kampjonat ta' l-*Amateurs*. Izda bhal darba ohra, it-tim sfratta f'nofs il-kampjonat u kellu jirtira.

Għaddew erba' snin u għat-tielet darba Senglea United reġġu armaw. Għal darba ohra l-MFA poġġiethom fit-Tieni Diviżjoni. Bejn l-1932 u 1936 Senglea okkupaw l-aħhar postijiet tal-klassifika. Izda fl-istaġun 1936-37 ix-xorti tajba telqithom u ġew relegati għat-Tielet Diviżjoni. Damu f'din id-diviżjoni sakemm bdiet il-gwerra, imbagħad għalhom bhal hafna timijiet ohra. Żarmaw, u qatt aktar ma hadu sehem fil-Kampjonat Malti.

Senglea United 1932-33

Il-plejers ta' Senglea United talbu lill-MFA biex jingħaqdu ma' Senglea Sports Klabb. Milli jidher dan il-klabb kien jiehu parti f'diversi dixxiplini sportivi differenti izda milli jidher, għallanqas safejn nafu qatt ma ha sehem f'xi kompetizzjoni tal-futbol.

Senglea Athletics

Sena ta' Fondazzjoni	– 1935				
L-Ewwel Loghba	– 14-12-35	k.	Vittoriosa Stars	0-1	Loghba ta' hbiberija
L-Ewwel Loghba – Kompetittiva	– 05-01-36	k.	Valletta Youngsters	1-2	Junior Cup Grawnd
L-Ewwel Loghba – Kampjonat	– 06-01-45	k.	Hamrun Liberty	1-5	Tieni Diviżjoni
L-Ewwel Loghba – Tim Barrani	– 10-03-88	k.	Ilves FC	????	Loghba ta' hbiberija

Kuluri	- Illum	Flokkijiet sofor, xorts hamor
Indirizz	- 1944-45	63, Triq Sant Anġlu
		118 Strada Due Porte
	- 1945-46	4 Triq l-Oratorju
	- Illum	45 Triq ir-Rebħa CSP 06

Unuri mirbuha minn Senglea Athletics

Kompetizzjoni	Rebbieha	Runners-Up
FA Trophy		1980-81
L-Ewwel Diviżjoni	1980-81	
Tieni Diviżjoni	1974-75	
Tazza Tieni Diviżjoni	1977-78	1946-47 1973-74
Tielet Diviżjoni	1972-73	1974-75 1978-79
Tielet Diviżjoni Section	1960-61	1963-64 1963-64
Tazza Tielet Diviżjoni	1963-64	
Sons of Malta Cup II		1972-73 1978-79
Sons of Malta Cup III	1973-74	
Fair Play Trophy	1975-76	
Reserves I Diviżjoni	1980-81	
Minor League Section	1960-61	1967-68
Tieni Tim		
Tielet Diviżjoni Sezzjoni	1947-48	
Good Conduct Cert.	1947-48	

Loghba għall-benefiċenza 1971-72 k. Luqa St Andrew's 4-0

Senglea Athletics fl-istaġun 1947-48 meta spiċċaw fit-tieni post fil-klassifika finali tat-Tieni Diviżjoni.

Senglea Athletics ma kinux kontinwazzjoni ta' Senglea United. Fil-fatt l-Athletics gew imwaqqfa fl-14 ta' Diċembru 1935 meta hadu sehem f'loghba ta' hbiberija kontra Vittoriosa Stars; loghba li tilfu bl-iskor ta' 1-0.

Għal xi żmien Senglea Athletics kienu tim taż-żgħażaġh u kienu jiehdu sehem biss f'kompetizzjonijiet taż-żgħar. Izda, meta żarmaw Senglea United bdew jirrappreżentaw lill-Isla huma fl-MFA.

Wara li żarmaw temporanjament minhabba l-gwerra, Senglea Athletics regghu gew imwaqqfa fit-22 ta' Marzu 1943. Il-kumitat kien kompost minn dawn is-Sinjuri:⁴ President: Lorry Muscat; Viċi President: C. Lia; Segretarju: L. Pavia; A. Segretarju: A. Ashmore; Kaxxier: P. Mallia; A. Kaxxier: F. Hili; Membri: D. Anastasi, J. Formosa, E. Cachia, A. Farrugia.

Il-klabb kien fi 63, Triq Sant Anġlu, izda ftit taż-żmien wara hadu post ieħor f'numru 118 Strada Due Porte. Fl-ewwel ta' Ġunju 1944

Senglea Athletics ġew aċċettati mill-MFA biex jiehdu sehem fit-Tieni Diviżjoni.

Senglea fetħu l-impenn kompetittiv tagħhom fis-6 ta' Jannar 1945 b'telfa ta' 5-1 kontra Hamrun Liberty. F'dak l-istaġun ma tantx marru tajjeb għaliex spiċċaw fil-qiegħ tal-klassifika finali. Fil-fatt l-ewwel snin ta' Senglea fil-kampjonat xejn ma kienu felici. It-tradizzjoni fil-futbol tiswa hafna u l-Isla, sa dak iż-żmien, ftit li xejn kellha biex tiftahar.

Bejn is-snin 1944 u 1949 Senglea Athletics għaddewhom fit-Tieni Diviżjoni. L-aħjar żewġ staġuni kienu l-1946-47 u 1947-48 meta spiċċaw fit-tieni post tas-sezzjoni. Izda fl-istaġun ta' wara spiċċaw biex ġew relegati għat-Tielet Diviżjoni għall-ewwel darba fl-istorja tal-klabb.

24 sena fil-limbu

Fl-istaġun 1949-50, bdew is-snin tal-ghaks għat-tim ta' l-Isla. It-Tielet Diviżjoni minn dejjem kienet l-aktar diviżjoni diffiċili biex toħroġ minnha. Meta tim isib ruħu hemm isfel, isibha diffiċli hafna biex iżomm il-plejers tajbin li jkollu. Id-dhul jonqos, u jibda l-ink-wiet finanzjarju. It-timijiet tat-Tielet Diviżjoni kollha jkunu fl-istess ilma u ta' l-livell wiehed, b'rizultat li l-kompetizzjoni tikber hafna.

Senglea Athletics damu 24 sena fit-Tielet Diviżjoni, sakemm fl-aħħar irnexxielhom jirbħu l-promozzjoni għat-Tieni Diviżjoni.

L-ewwel għaxar snin kienu l-aktar iebesin. It-tim kważi qatt ma nqala' mill-aħħar postijiet tal-klassifika. Tant, li fl-istaġun 1958-59 spiċċaw proprju fil-qiegħnett tal-Kampjonat Malti. Misew il-qiegħ, u l-unika konsolazzjoni kienet li minn hemm 'il fuq biss setgħu jmorru.

Numru ta' diżappunti

L-istaġun 1959-60 niftakru sewwa. Kien l-istaġun taż-Żejtun Corinthians, għall-anqas safejn kellu x'jaqsam il-Kampjonat tat-Tielet Diviżjoni. Iz-Żejtun rebħu l-logħbiet kollha tal-kampjonat barra dik kontra Senglea Athletics. It-tim ta' l-Isla kien imhejji sa snien għal din il-partita. Il-logħba dehret li kienet se tispicċa *draw* meta tard fit-tieni taqsima, Formosa Kerr skorja l-gowl tar-rebħa biex sforza *decider*.

Folla kbira mliet kull rokna tax-Schrieber il-Hadd ta' wara biex tara *d-decider*. Din id-darba Żejtun kienu aktar attenti u fil-verità aktar motivati. Senglea bdew jilaghbu r-raġel u din it-tattika telfithom il-logħba. Żejtun rebħu 2-0 biex qerdu l-holma tal-partitarji ta' l-Isla li jaraw it-tim tagħhom fit-Tieni Diviżjoni.

Fl-istaġun ta' wara Senglea marru pass aktar 'il quddiem. Din id-darba rnexxielhom jirbħu s-sezzjoni biex fil-finali ltaqgħu kontra Żurrieq FC li kienu għadhom kif waqgħu mit-Tieni Diviżjoni.

Għal darba oħra Senglea kellhom iċedu l-armi kontra tim aqwa u b'aktar esperjenza minnhom. Żurrieq rebħu *d-decider* 2-1 biex kisbu lura post fit-Tieni Diviżjoni.

Kien hemm folla kbira għal din il-logħba importanti u l-eċċitament ma naqasx. Ir-*referee* Mizzi u l-pulizija kellhom biċċa xogħol iebes biex iżommu l-ordni.

Wara biss żewġ minuti Żurrieq kisbu vantaġġ b'gowl skurjat minn Cardona b'xutt minn barra l-kaxxa l-kbira.

Għaxar minuti minn tmiem l-ewwel taqsima, żball ta' German ippermetta lis-*centre-forward* Cachia jiskorja t-tieni gowl għaž-Żurrieq.

Fit-tieni taqsima, Żurrieq fittxew li jiddefendu imma hames minuti mit-tmiem, ir-*referee* saffar *penalty* għal Senglea. Dan kien iċ-ċans li jsalvaw il-logħba, izda Galea salva x-xutt ta' Gilford. Senglea ma kellhomx x'jagħmlu hlief li jistennew okkażjoni oħra.

Ir-rebħ ta' l-ewwel unuri

Bejn l-1962 u 1965, Senglea Athletics spiċċaw tliet darbiet fit-tieni post tal-klassifika finali. It-tim kien tajjeb, izda mhux tajjeb biżżejjed biex jirbah il-promozzjoni.

L-istaġun 1963-64 kien wiehed tajjeb għal Senglea, imqar jekk ma rnexxielhomx jirbħu l-promozzjoni. Matul dan l-istaġun mhux biss ma garrbux telfa wahda izda fl-aħħar ta' l-istaġun għelbu lil Mosta 1-0 fil-finali tat-Tazza tat-Tielet Diviżjoni. Dan kien l-ewwel unur li daħal fil-kazin ta' l-Isla.

Wara dan is-suċċess, wiehed kien jistenna lil Senglea jagħmlu sforz akbar biex jtilgħu fit-Tieni Diviżjoni. Fil-fatt gara bil-maqlub. It-tim reġa' beda jaqbad in-nizla u bejn l-1965 u 1971 dejjem spiċċa f'nofs il-klassifika finali.

Sa fl-ahħar, fl-istaġun 1972-73, wara 24 sena telghin u nizlin massellum tat-Tielet Diviżjoni, Senglea kisbu post fit-Tieni Diviżjoni.

Senglea rebhu Sezzjoni A bi 17-il punt, erba' aktar minn Ghaxaq FC. Fil-*Promotion Play-offs*, Senglea bdew bi *draw* ta' 1-1 kontra St Andrew's. Imbagħad komplew b'rebħa ta' 2-1 kontra Sirens. Sa fl-ahħar Senglea kienu fit-Tieni Diviżjoni. Għall-anqas hekk hasbu sakemm faqqgħet bomba! F'daqqa wahda ġriet l-ahħar li Sirens kienu għamlu protest kontra r-rizultat għaliex ir-referee kien ta' ghaxar minuti nieqsa fl-ewwel taqsim. Il-Kunsill ta' l-MFA iddeċieda li l-logħba kellha terġa' tintlagħab.

Ir-replay saret quddiem l-akbar folla ta' l-istaġun. Fil-grawnd kien hemm briju shiħ, iżda ta' min ifahħar il-mod eżemplari li ġabu ruħhom bih il-partitarji taż-żewġ naħat.

Bla dubju r-rebħa marret għand l-ahħar tim. Il-partitarji ta' l-Isla kellhom għalfejn jifirhu għat-tieni darba fi żmien ftit granet. Senglea rebhu 2-0 biex saru *Champions* tat-Tielet Diviżjoni.

Fl-ewwel staġun fit-Tieni Diviżjoni, Senglea hatru bħala kowċ lill-famuż plejer tal-Floriana, Freddie Vella James. Dan il-bniedem kellu sehem kbir fis-suċċessi li għamlu Senglea f'dak il-perijodu.

F'dak l-istaġun Senglea spiċċaw f'nofs il-klassifika, iżda xorta wahda qatghu figura tajba. Mhux biss, iżda fl-ahħar ta' l-istaġun għelbu lil Marsaxlokk 2-1, fil-finali tas-Sons of Malta Cup għat-timijiet tat-Tielet Diviżjoni. Gowl minn Wally Gatt f'nofs it-tieni taqsim tal-hin barrani kien biżżejjed biex jagħti t-tazza lil Senglea.

Għall-ewwel darba fl-oghla diviżjoni

L-istaġun 1974-75 kien wiehed memorabbli għall-klabb ta' l-Isla. Senglea mnextxlihom ixejnu l-isfida ta' St Patrick's fl-ahħar logħba tal-kampjonat biex b'hekk mhux biss telghu għall-ewwel darba fl-Ewwel Diviżjoni, iżda saru wkoll *Champions* tat-Tieni Diviżjoni.

Senglea kien haqqhom dan l-unur għaliex f'kampjonat ferm kumbattut, irnexxlihom ixejnu l-isfida ta' Hamrun Spartans, Msida St Joseph's u St Patrick's. Tliet timijiet li kellhom aspirazzjonijiet kbar għar-rebħ ta' l-unuri.

L-ewwel staġun ta' l-Isla fl-Ewwel Diviżjoni kien wiehed tajjeb. Senglea mhux biss irnexxlihom jevitaw ir-relegation iżda, rebhu wkoll punti prezzjużi kontra timijiet hafna aktar ikkwotati minnhom.

F'mument mill-aqwa, Senglea għelbu lis-Sliema Wanderers 2-1, lil Marsa 2-0 u lil Msida St Joseph's 2-1. Barra minhekk ġew *draw* kontra Floriana u Birkirkara (darbtejn), Valletta, Hibernians, u St George's.

L-aqwa partita li għamlu l-Isla f'dak l-istaġun kienet bla dubju ta' xejn dik kontra Valletta. In-Nazzjon Tagħna tal-ghada fetaħ ir-rapport tiegħu hekk: **"L-Iljun Sultana isalva lill-Isla"**

Din il-partita, tista' tibqa' magħrufa bħala "It-Tielet Assedju ta' l-Isla". Jekk fl-Assedju ta' 1565, l-Isla kellhom lil La Vallette u lis-Spitfires f'dak ta' 1943, il-bierah huma kellhom hda-x-il iljun li ma ridux jiġu mmansati.

Bl-akbar qalb kien il-*goalkeeper* Hughie 'Iljun' Sultana li meta kollax deher mitluf għas-Sengleani salva s-sitwazzjoni b'abilità ta' veteran u mhux b'dik ta' *goalkeeper* ta' tim li qed jipprova jikseb postu fl-Ewwel Diviżjoni.

Fl-1976-77, ir-rizultati miksuba fl-istaġun ta' qabel kollha ntesew. Senglea bdew hażin mill-ewwel. Bdew isofru telfa wara l-oħra tant li fl-ahħar ta' l-istaġun kienu għabu biss tliet punti.

Lura lejn it-Tieni Diviżjoni

Fl-istaġun 1977-78, Senglea reġġu sabu ruħhom fit-Tieni Diviżjoni. Il-moral tat-tim kien wiehed baxx hafna tant li fethu l-istaġun b'telfa ta' 3-0 kontra Żebbug Rangers. Iżda, aktar ma beda jghaddi ż-żmien, it-tim beda joqghod u għalkemm spiċċaw fir-raba' post, l-Isla waslu sal-finali tat-Tazza tat-Tieni Diviżjoni.

L-avversarji ta' l-Isla fil-finali kienu Żebbug Rangers. Tim li f'dak iż-żmien kellu esperjenza twila fl-Ewwel Diviżjoni. Godwin Cassar, forsi l-ahħar plejer li kellhom l-Isla f'dak il-perijodu, skorja wara 20 minuta logħob, biex ta rebħa misthoqqa lit-tim tiegħu.

Fil-bidu ta' l-istaġun 1979-80, il-Kunsill ta' l-MFA għamel tibdil fil-kampjonat u holoq għall-ewwel darba l-Premier League. L-MFA iddeċidiet li l-ewwel seba' timijiet flimkien ma' c-*champions* tat-Tieni Diviżjoni jiffurmaw il-Premier League. Il-Kunsill ried ukoll li l-Ewwel Diviżjoni tkun tikkonsisti mit-tliet timijiet li jispiċċaw l-ahħar fl-Ewwel Diviżjoni u mill-hamsa li jispiċċaw fl-ewwel postijiet tat-Tieni Diviżjoni. Dan kollu kellu jseħh mill-istaġun 1980-81. B'dan it-tibdil, fl-istaġun 1980-81 Senglea sabu ruħhom fl-Ewwel Diviżjoni.

L-akbar staġun fl-istorja ta' Senglea

Dan l-istaġun kien verament wiehed tad-deheb ghal Senglea Athletics. Immexxi mill-plejer famuż tal-Hibernians u Malta Eddie Theobald, it-tim immatura f'wiehed formidabbli. Fil-kampjonat, it-tim ibbrilla tant li tilef biss loghba waħda. Tilfu biss 1-0 kontra Qormi FC, iżda din it-telfa ma ghamlet l-ebda effett fuq l-andament tal-kampjonat. Ghalhekk, meta fil-21 ta' Marzu 1981 Senglea ġabu fix-xejn l-isfida tant mistennija mit-tim tal-Gzira United b'rebħa ta' 2-0, saru *champions* ta' l-Ewwel Diviżjoni meta kien ghad fadlilhom żewġ loghbiet x'jilaghbu.

Il-ferħ tal-partitarji ta' l-Isla kien wiehed kbir. Iżda dan ma kienx biżżejjed għaliex il-kbir kien għadu ġej!

Hekk kif spiċċa l-kampjonat telgħu l-poloż ta' l-FA Trophy. Senglea ġew kontra Sliema Wanderers, tim bi tradizzjoni kbira f'din il-kompetizzjoni. Żgur li hadd ma ta ċans lill-Isla. Iżda Senglea qamu għall-okkażjoni u b'entużjażmu kbir irnexxielhom mhux biss irazznu l-furja tal-Wanderers iżda wkoll skurjaw il-gowl tar-rebħa.

Dawn l-affarijiet jiġru fil-futbol. Mhux xi haġa ġdida li l-*underdogs*, kif jgħidu l-Inglizi, jgħelbu lill-favoriti. Ghalhekk meta Senglea telgħu kontra t-tim qawwi taż-Żurrieq ftit deħru li kellhom ċans.

Senglea Athletics Champions ta' l-Ewwel Diviżjoni 1980-81 u finalist ta' l-FA Trophy.

Żurrieq, fl-ewwel sena tagħhom fil-Premier League kienu r-rivelazzjoni ta' l-istaġun. Iż-żewġ naħat kellhom it-tendenza li jilaghbu futbol studjat mibni fuq kontrattakki ħfief. Ghalhekk l-interess ma naqasx u folla kbira attendiet ghal-loghba.

Fid-disa' minuta Taliana dahal tajjeb u venvenn xutt li Pace salva b'diffikultà. Fl-14-il minuta, *cross* ta' Ray Mizzi qata' d-difiża taż-Żurrieq. Dahal mill-ewwel Godwin Cassar u b'daqqa ta' ras stupenda fetah l-iskor.

Senglea Athletics 1980-81, l-aqwa staġun fl-istorja tagħhom. F'dak l-istaġun memorabbli Senglea rebħu l-kampjonat ta' l-Ewwel Diviżjoni u waslu sal-finali ta' l-FA Trophy.

Żurrieq irritaljaw iżda Senglea żammew iebes. Il-loghba kompliet bl-istess ritmu sakemm għaxar minuti mit-tmien, James Marston skorja t-tieni gowl min *freekick* perfett ta' Raymond Bone.

Wara din ir-rebħa l-kritiċi tefgħu għajnejhom fuq l-Isla. Ghalhekk meta Senglea telgħu biex jilaghbu kontra Hamrun Spartans fis-semi-finali, hafna kienu li bassru rebħa għat-tim ta' l-Isla. Biss żgur hadd ma stenna rebħa ta' 4-1 ghal Senglea. Minkejja dan, Senglea ma serqu xejn. It-tim ta' l-Isla kien superjuri ghal kollox għat-tim Hamruniż, tant li fl-aħħar tal-loghba l-partitarji Hamruniżi taw ċapċipa lill-avversarji tagħhom.

Fil-finali ta' l-FA Trophy

Il-finali ta' l-FA Trophy kienet it-tmien ta' avventura sabiha għas-Sengleani. Ċertament Floriana ma ddominawx lit-tim ta' l-Isla u anqas taw wirja brillanti, iżda biex ngħidu l-verità dejjem deħru l-aħjar tim, kif wara kollox wiehed kien jistenna minn tim b'dik l-esperjenza.

Senglea min-naħa tagħhom ma qagħdux iħarsu. Kienu sodi fid-difiża u l-attakkanti tagħhom inkwetaw mhux ftit lid-difiża Furjaniza. Biż-żewġ naħat ftit jidhru li jridu jissugraw, il-logħob għall-ewwel ma tantx kienu interessanti. Fis-16-il minuta kiesah u biered, Floriana marru fil-vantaġġ. Minn azzjoni ta' korner, Raymond Xuereb għola fuq kulhadd u xehet ġewwa.

Kien mument diffiċli ghal Senglea. Floriana bdew juru logħob aħjar iżda fil-bidu tat-tieni taqsim, Godwin Cassar ġab id-*draw*. Issa ċ-ċans li Senglea jirbħu t-Trophy beda jidher aktar possibbli. Għal aktar minn kwarta Senglea ddetaw il-logħob u resqu ferm viċin li jmorru fil-

vantaġġ. Izda gowl 13-il minuta mit-tmien temm hesrem l-akbar avventura fl-istorja tal-klabb ta' l-Isla.

Kontra tim Furjaniz determinat li ma jergax jitlef il-vantaġġ, Senglea ghamlu minn kollox biex isalvaw il-loghba, Izda kollox kien għalxejn. Ftit wara wasal tmien il-loghba. Partita li fiha Senglea urew li dak li ghamlu kien bil-meritu tagħhom u li tilfu bl-unuri kollha. Il-plejers li hadu sehem fil-finali kienu dawn: Camilleri, Azzopardi, Bongo, Testa, Bone, (Azzopardi J), Marston, Cassar, Taliana (J. Mizzi), Lia, Camilleri, R. Mizzi.

Bidla negattiva

Fl-bidu ta' l-istaġun 1981-82 Senglea fethu tajjeb fil-Premier Division. Senglea bdew b'zewġ rebhiet fuq Valletta u Gzira United. Izda ġara li fil-loghba ta' wara, tilfu bl-iskor kbir ta' 5-1 kontra Hibernians. Dan ir-riżultat ma deherx li qata' qalb is-Sengleani. Malajr ġew f'tagħhom għaliex fil-loghba ta' wara rebħu punt prezzjuż fi draw kontra Sliema Wanderers.

Sa dan il-punt Senglea deħru li kienu sejrini iżommu posthom mal-kbar. Ġara izda, bil-maqlub. F'daqqa wahda t-tim beda jitlef loghba wara l-oħra. Senglea ma setghu jagħmlu xejn tajjeb tant, li fl-aħħar ta' l-istaġun it-tim waqa' fl-Ewwel Diviżjoni.

Senglea Athletics damu 12-il sena fl-Ewwel Diviżjoni. Matul dan il-perjodu t-tim ftit li xejn wera li seta' jerga' jilhaq il-glorja tal-passat. Tista' tghid li t-tim dejjem kien jiġġieled kontra r-relegazzjoni u fl-istaġun 1990-91 kienet ix-xorti li helsitilhom. Spicċaw fl-aħħar post tal-klassifika bl-istess numru ta' punti daqs Żebbug Rangers, izda billi f'dak l-istaġun l-MFA kienet ziedet it-timijiet fl-Ewwel Diviżjoni minn 8 għal 10 ma waqa' hadd.

Izda dak li ma ġarax fl-1990-91 ġara fl-1995-96. Senglea kellhom staġun mill-aħħar fejn fl-aħħar ġew relegati għat-Tieni Diviżjoni. L-inkwiet kompli wkoll fl-istaġun ta' wara meta għal darba oħra spicċaw fl-aħħar post biex komplew nizlin lejn it-Tielet Diviżjoni.

Fl-aħħar tliet staġuni Senglea rkupraw xi ftit. It-tim irranga hafna u l-moral tjiieb u jidher li ż-żmien mhux 'il bogħod meta t-tim ta' l-Isla jerga' jaqbad it-triq lejn il-quċċata tal-Kampjonat Malti.

Klabbs oħra li kienu mwaqqfa fl-Isla matul is-snin.

Klabb	Sena
Isola United	1895
Senglea Thistle	1908
Senglea Celtic League	1908
Senglea St Aloysius	1915
Senglea Domus	1924
Senglea Oratorio	1926
Senglea Labour Party	1927
Senglea Rovers	1929
Senglea Sports Klabb	1932
Senglea Amateurs	1935
Senglea Little Whites	1936
Senglea Youngsters	1937
Senglea St Philip's	1940
Senglea Youths	1947
Senglea Catholic Action	1952
Senglea Heroes	1960
Senglea Hotspurs	1960
Senglea City	1961
Senglea Independents	1967
Senglea E	1973
Senglea Gunners	1977
Senglea S.	1982
Senglea LB	1984
Senglea Ft	1987

NOTI U REFERENZI:

1. *Malta Times*, (5-4-1895).
2. Casha J., *L-Istorja Memorabli tal-Football Fl-Isla*.
3. Senglea United kienu jużaw il-klabb ta' Senglea Sports Club.
4. Casha J., *L-Istorja Memorabli tal-Football Fl-Isla*.

Appendiċi

Ir-Rekord tat-timijiet ta' H'ATTARD fil-kampjonat Malti

Tim	Stagun	Diviżjoni	Pożizzjoni	L	R	D	T	F	K	Pt	Noti
Attard United	1935-36	IV Div. A	fl-ahhar post	5	0	1	4	2	17	1	(1)
	1936-37	IV Div. A	2 post	5	3	1	1	8	3	7	
	1937-38	III Div. A	2 post	5	3	2	0	11	3	8	
	1938-39	II Div. B	4 post	4	1	0	3	7	21	2	
	1939-40	II Div.	6 post	7	1	1	5	6	8	3	
Attard FC	1974-75	IV Div. B	Relegati	8	0	4	4	4	11	4	(2)
	1975-76	IV Div. A	2 post	10	4	4	2	10	7	12	
	1976-77	IV Div. B	3 post	8	2	1	5	8	14	5	
	1977-78	IV Div. A	2 post	10	6	2	2	12	8	14	
	1978-79	IV Div. A	5 post	10	2	3	5	5	12	7	
	1979-80	III Div. C	4 post	7	2	3	2	7	12	7	
	1980-81	III Div. A	7 post	10	3	3	4	9	10	9	
	1981-82	III Div. B	6 post	10	4	2	4	10	13	10	
	1982-83	III Div. B	4 post	10	3	5	2	11	9	11	
	1983-84	III Div. A	3 post	14	7	2	5	17	16	16	
	1984-85	III Div. A	Relegati	12	0	3	9	4	18	3	
	1985-86	III Div. B	Relegati	12	1	2	9	7	28	4	
	1986-87	III Div. B	Relegati	12	1	0	11	9	37	2	
	1987-88	III Div. A	Relegati	12	3	0	9	10	38	6	
	1988-89	III Div. A	4 post	14	5	5	4	24	20	15	
	1989-90	III Div. B	3 post	14	7	3	4	21	13	17	
	1990-91	III Div. A	3 post	14	5	5	4	17	15	15	
	1991-92	III Div. B	5 post	12	4	1	7	15	21	9	
	1992-93	III Div. B	5 post	12	2	4	6	8	22	8	
	1993-94	III Div. B	3 post	12	4	4	4	11	8	12	
	1994-95	III Div. B	5 post	14	4	4	6	14	19	16	
	1995-96	III Div. B	3 post	14	9	2	3	23	10	29	
	1996-97	III Div. A	3 post	14	8	3	3	40	18	27	
	1997-98	III Div. A	2 post	12	9	2	1	24	10	29	
	1998-99	III Div. B	Rebbieha	12	9	3	0	40	8	30	

Noti:

1. Tilfu decider għar-rebh tas-sezzjoni 4-1 kontra Birkirkara St Helena.
2. Attard għelbu lil Melita FC 3-2 fiċ-Championship Decider.

Ir-Rekord tat-timijiet ta' HAL BALZAN fil-kampjonat Malti

Tim	Stagun	Diviżjoni	Post	L	R	D	T	F	K	Pt	Noti
Balzan Youths	1938-39	III Div. B	fl-ahhar post	4	1	0	3	2	7	2	(1)
	1939-46										
	1946-47	III Div. D	Rebbieha	5	4	0	1	13	1	8	
	1947-48	III Div. D	5 post	5	1	1	3	3	9	3	
	1948-49	III Div. A	4 post	7	2	4	1	6	4	8	
	1949-50	III Div. B	3 post	7	3	4	0	8	2	10	
	1950-51	III Div. B	6 post	7	3	1	3	10	12	7	
	1951-52	III Div. A	5 post	7	2	3	2	6	6	7	
	1952-53	III Div. A	5 post	7	2	2	3	8	13	6	
	1953-54	III Div. A	6 post	7	2	2	3	5	8	6	
	1954-55	III Div. A	2 post	7	4	1	2	10	5	9	
	1955-56	III Div. B	Rebbieha	7	7	0	0	13	2	14	(2)
	1956-57	III Div. B	2 post	7	6	0	1	11	1	12	
	1957-58	III Div. B	Rebbieha	7	5	2	0	16	4	12	(3)
	1958-59	III Div. A	7 post	7	1	2	4	4	7	4	
	1959-60	III Div. A	3 post	7	3	2	2	8	6	8	
	1960-61	III Div. B	4 post	14	7	6	1	25	5	20	
	1961-62	III Div. A	Relegati	14	2	3	9	10	25	7	
	1962-63	III Div. B	Relegati	14	1	0	13	7	36	2	
	1963-64	III Div. B	2 post	14	8	4	2	22	8	20	
	1964-65	III Div. A	4 post	16	4	8	4	9	6	16	
	1965-66	III Div. A	2 post	10	5	3	2	8	3	13	
	1966-67	III Div. A	Relegati	10	1	1	8	2	17	3	
	1967-68	III Div. A	5 post	10	3	3	4	9	11	9	
	1968-69	III Div. A	4 post	10	3	1	6	8	17	7	
	1969-70	III Div. A	5 post	10	2	1	7	6	23	5	
	1970-71	III Div. C	Relegati	10	0	0	10	2	30	0	
		Rel. Pool	1 post	4	3	1	0	9	1	7	
	1971-72	III Div. A	4 post	10	4	1	5	12	16	9	
	1972-73	III Div. C	5 post	10	1	5	4	5	10	7	
	1973-74	III Div. A	4 post	16	5	5	6	10	11	15	
	1974-75	III Div. B	Relegati	12	1	5	6	7	21	7	
	1975-76	IV Div. A	4 post	10	3	3	4	6	10	9	
	1976-77	IV Div. B	2 post	8	6	1	1	13	3	13	
	1977-78	IV Div. B	4 post	8	1	4	3	7	6	6	
	1978-79	IV Div. B	5 post	10	2	2	6	11	14	6	
	1979-80	III Div. B	7 post	8	2	1	5	6	10	5	
	1980-81	III Div. A	Fl-ahhar Post	10	3	1	6	7	18	7	
	1981-82	III Div. B	5 post	10	4	2	4	13	12	10	
	1982-83	III Div. B	3 post	10	4	5	1	14	5	13	
	1983-84	III Div. C	3 post	12	4	4	4	10	10	12	
	1984-85	III Div. C	6 post	12	3	3	6	13	16	9	
	1985-86	III Div. A	6 post	12	2	3	7	10	24	7	
	1986-87	III Div. C	2 post	12	8	2	2	27	10	18	

Tim	Stagun	Diviżjoni	Post	L	R	D	T	F	K	Pt	Noti
	1987-88	III Div. A	3 post	12	7	2	3	14	5	16	
	1988-89	III Div. B	4 post	14	3	4	7	16	35	10	
	1989-90	III Div. A	2 post	14	11	2	1	34	9	24	
	1990-91	III Div. A	2 post	14	11	2	1	39	10	24	
	1991-92	II Div. B	Runners-up	12	7	1	4	21	8	15	
	1992-93	II Div. A	3 post	12	7	2	3	16	7	16	
	1993-94	II Div. A	4 post	2	3	4	5	13	18	10	
	1994-95	II Div. B	2 post	12	5	5	2	18	13	20	
	1995-96	II Div. A	3 post	12	4	4	4	20	23	16	
	1996-97	II Div. B	Relegati	12	2	3	7	15	28	9	
	1997-98	III Div. B	4 post	12	5	2	5	19	13	17	
	1998-99	III Div. B	3 post	12	6	3	3	30	17	21	

Noti:

1. Ma hadux sehem.
2. Balzan Youths tilfu 1-3 kontra Żebbuġ Rangers fiċ-Championship Decider.
3. Balzan Youths tilfu 0-1 kontra Gharghur Excelsior fiċ-Championship Decider.

Ir-Rekord tat-timijiet tal-BIRGU fil-kampjonat Malti

Tim	Stagun	Diviżjoni	Post	L	R	D	T	F	K	Pt	Noti
Vittoriosa Melita	1912-13	CFL	5 post	7	3	0	4	7	20	6	
	1913-14	CFL	fl-ahhar post	6	0	0	6	0	16	0	
Vittoriosa Rovers	1914-15	CFL	fl-ahhar post	5	0	0	5	0	35	0	(1)
	1915-16										
	1916-17	CFL	fl-ahhar post	5	0	0	5	1	17	0	
	1917-21										
	1921-22	II Div.	4 post	7	3	2	2	12	8	8	(2)
	1922-23	I Div.	5 post	5	1	1	3	3	9	3	
	1923-24	I Div.	Runners-up	4	2	0	2	5	4	4	
	1924-25	I Div.	5 post	6	3	0	3	6	8	6	
Vittoriosa FC	1922-23	III Div.	Fl-ahhar post	4	1	0	3	4	5	2	
Vittoriosa United	1932-33	III Div.	Runners-up	6	4	2	0	24	6	10	
	1933-34	II Div.	3 post	7	3	2	2	10	8	8	
Vittoriosa Stars	1934-35	III Div. B	4 post	5	2	0	3	12	8	4	
	1935-36	III Div. A	5 post	5	1	1	3	13	11	3	
	1936-37	III Div. A	fl-ahhar post	5	0	0	5	3	16	0	
	1937-38	IV Div. B	5 post	5	1	1	3	7	14	3	
	1938-39	III Div. A	Rebbieha	4	4	0	0	15	1	8	
	1939-40	II Div.	4 post	7	4	0	3	22	12	8	(1)
	1940-44										
	1944-45	II Div. B	fl-ahhar post	4	1	3	0	5	15	2	
	1945-46	II Div. A	4 post	4	1	1	2	4	7	3	
	1946-47	II Div. A	3 post	7	4	1	2	10	5	9	
	1947-48	II Div. A	4 post	7	4	1	2	17	9	9	
	1948-49	II Div. A	4 post	7	4	0	3	16	16	8	
	1949-50	II Div. A	6 post	7	1	4	2	12	15	6	
	1950-51	II Div. A	Runners-up	7	5	2	0	22	4	12	
	1951-52	II Div. A	3 post	7	5	0	2	17	8	10	
	1952-53	II Div. A	2 post	7	5	2	0	16	2	12	(3)
	1953-54	II Div. A	2 post	7	5	2	0	14	3	12	(4)
	1954-55	II Div. A	Rebbieha	7	7	0	0	22	5	14	
	1955-56	I Div. A	Relegati	14	3	2	9	11	26	8	
	1956-57	II Div.	2 post	14	9	2	3	45	19	20	
	1957-58	II Div.	5 post	14	6	0	8	24	22	12	
	1958-59	II Div.	3 post	14	5	3	6	18	24	13	
	1959-60	II Div.	7 post	14	4	2	8	15	29	10	
	1960-61	II Div.	Relegati	14	2	5	7	18	26	9	
	1961-62	III Div. A	3 post	14	5	5	4	13	15	15	
	1962-63	III Div. A	5 post	14	5	4	5	10	11	14	
	1963-64	III Div. A	7 post	14	4	3	7	10	24	11	

Tim	Stagun	Diviżjoni	Post	L	R	D	T	F	K	Pt	Noti
	1964-65	III Div. B	Rebbieha	14	12	1	1	34	7	25	
	1965-66	III Div. B	4 post	10	2	3	5	11	17	7	
	1966-67	III Div. B	4 post	10	2	3	5	4	13	7	
	1967-68	III Div. B	2 post	10	6	2	2	14	6	14	
	1968-69	III Div. A	5 post	10	2	2	6	5	13	6	
	1969-70	III Div. B	Rebbieha	10	8	1	1	17	4	17	
		Ch. Pool	3 post	4	1	0	3	2	8	2	
	1970-71	III Div. C	Rebbieha	10	8	1	1	22	2	17	
		Ch. Pool	2 post	4	2	1	1	3	1	5	
	1971-72	II Div.	6 post	18	5	7	6	19	22	17	
	1972-73	II Div.	6 post	18	5	7	6	13	15	17	
	1973-74	II Div.	4 post	18	5	8	5	15	12	18	
	1974-75	II Div.	5 post	18	6	4	8	16	17	16	
	1975-76	II Div.	Runners-up	18	11	6	1	24	14	28	
	1976-77	I Div.	6 post	18	5	4	9	19	35	14	
	1977-78	I Div.	Relegati	18	1	2	15	9	58	4	
	1978-79	II Div. A	1 post	8	5	0	3	9	6	10	
		Prom Pool	4 post	6	0	1	5	1	14	1	
	1979-80	II Div.	6 post	18	7	5	6	30	26	19	
	1980-81	I Div.	6 post	14	5	0	9	22	31	10	
	1981-82	I Div.	6 post	14	5	3	6	14	22	13	
	1982-83	I Div.	Relegati	14	1	0	13	9	40	2	
	1983-84	II Div.	2 post	14	10	3	1	30	14	23	
	1984-85	I Div.	Relegati	14	2	4	8	15	28	8	
	1985-86	II Div.	Relegati	18	3	6	9	17	25	11	
	1986-87	III Div. A	2 post	12	6	4	2	1	15	16	
	1987-88	III Div. C	2 post	12	7	5	0	23	6	19	
	1988-89	II Div. B	Relegati	12	1	1	10	13	35	3	
	1989-90	III Div. A	5 post	14	4	4	6	20	24	12	
	1990-91	III Div. A	Rebbieha	14	12	2	0	46	9	26	(5)
	1991-92	II Div. A	3 post	12	5	3	4	24	17	13	
	1992-93	II Div. A	4 post	12	3	3	6	12	16	9	
	1993-94	II Div. B	Rebbieha	12	9	2	1	23	8	19	(6)
	1994-95	I Div.	Relegati	18	1	1	16	12	57	4	
	1995-96	II Div.	4 post	12	4	3	5	17	18	15	
	1996-97	II Div. A	6 post	12	2	3	7	7	22	9	
	1997-98	II Div. A	3 post	12	4	3	5	15	21	15	
	1998-99	II Div.	Relegati	13	2	3	8	13	28	9	

Noti:

1. Ma sarux kompetizzjonijiet.
2. Ma hadux sehem.
3. Tilfu ċ-Championship Decider kontra Melita 3-1.
4. Tilfu ċ-Championship Decider kontra St George's 3-0.
5. Għelbu lil Santa Venera 3-0 fiċ-Championship Decider.
6. Tilfu ċ-Championship Decider 2-0 kontra Gżira United.

Ir-Rekord tat-timijiet ta' BIRKIRKARA fil-kampjonat Malti

Tim	Stagun	Diviżjoni	Post	L	R	D	T	F	K	Pt	Noti
Birkirkara Juventus	1933-34	III Div. B	fl-ahhar post	6	0	0	6	3	29	0	
Birkirkara St Helena	1935-36	IV Div. A	2 post	5	2	3	0	5	3	7	
	1936-37	IV Div. A	rebbieha	5	4	0	1	10	4	8	
	1937-38	III Div. B	3 post	5	3	1	1	13	2	7	
	1938-39	II Div. A	3 post	4	1	1	2	9	10	3	
	1939-40	II Div.	fl-ahhar post	7	0	1	6	4	13	1	
Birkirkara Red Stars	1944-45	II Div. D	fl-ahhar post	4	0	1	3	4	14	1	
Birkirkara United	1945-46	II Div. B.	3 post	4	2	1	1	10	4	5	
	1946-47	II Div. B	4 post	7	4	1	2	15	11	9	
	1947-48	II Div. B	7 post	7	1	1	5	8	21	3	
	1948-49	II Div. A	Rebbieha	7	5	1	1	18	7	11	(1)
	1949-50	I Div.	Relegati	14	0	4	10	6	41	4	(3)
Birkirkara FC	1950-51	II Div.	7 post	7	1	0	6	4	17	2	(2)
	1951-52	II Div.	Rebbieha	7	7	0	0	19	1	14	
	1952-53	I Div.	Runners-up	14	9	2	3	19	10	20	
	1953-54	I Div.	7 post	14	3	4	7	11	16	10	
	1954-55	I Div.	5 post	14	4	2	8	17	23	10	
	1955-56	I Div.	4 post	14	4	5	5	16	22	13	
	1956-57	I Div.	6 post	14	2	5	7	17	26	9	
	1957-58	I Div.	6 post	14	4	1	9	14	31	9	
	1958-59	I Div.	5 post	14	5	2	7	22	30	12	
	1959-60	I Div.	Relegati	14	2	2	10	11	32	6	
	1960-61	II Div.	Rebbieha	14	10	0	4	36	13	20	
	1961-62	I Div.	6 post	14	4	1	9	19	40	9	
	1962-63	I Div.	Relegati	14	0	1	13	8	58	1	
	1963-64	II Div.	Runners-up	14	8	4	2	31	18	20	
	1964-65	II Div.	Rebbieha	14	10	2	2	31	12	22	
	1965-66	I Div.	Relegati	10	0	5	5	8	22	5	
	1966-67	II Div.	4 post	14	6	4	4	18	18	16	
	1967-68	II Div.	Rebbieha	14	9	3	2	22	14	21	
	1968-69	I Div.	Relegati	14	3	1	10	13	29	7	
	1969-70	II Div.	3 post	14	7	5	2	24	7	19	
	1970-71	II Div.	Rebbieha	16	9	6	1	22	5	24	
	1971-72	I Div.	5 post	18	4	9	5	17	12	17	
	1972-73	I Div.	4 post	18	8	8	2	17	9	24	
	1973-74	I Div.	8 post	18	3	8	7	12	19	14	
	1974-75	I Div.	4 post	18	8	4	6	17	21	20	
	1975-76	I Div.	Relegati	18	1	9	8	10	18	11	
	1976-77	II Div.	Rebbieha	18	14	3	1	50	11	31	
	1977-78	I Div.	Relegati	18	3	2	13	11	38	8	

Tim	Stagun	Diviżjoni	Post	L	R	D	T	F	K	Pt	Noti
	1978-79	II Div. A	2 post	8	4	1	3	16	11	9	
		Prom Pool	Rebbieha	6	5	0	1	10	4	10	
	1979-80	I Div.	6 post	18	6	2	10	23	38	14	
	1980-81	Premier	Relegati	14	2	1	11	9	35	5	
	1981-82	I Div.	3 post	14	7	3	4	28	15	17	
	1982-83	I Div.	2 post	14	7	4	3	18	11	18	
	1983-84	Premier	fl-ahhar post	7	0	2	5	0	6	2	
		Rel. Pool	Relegati	9	1	3	5	3	9	5	
	1984-85	I Div.	Rebbieha	14	1	4	9	9	25	6	
	1985-86	Premier	Relegati	14	1	4	9	9	25	6	
	1986-87	I Div.	Promossi	14	8	5	1	23	6	21	
	1987-88	Premier	7 post	14	2	6	6	8	17	10	
	1988-89	Premier	Relegati	16	1	5	10	14	30	7	
	1989-90	I Div.	Promossi	16	10	4	2	30	10	24	(4)
	1990-91	Premier	8 post	16	3	7	6	13	22	13	
	1991-92	Premier	7 post	18	4	8	6	18	26	16	
	1992-93	Premier	8 post	18	5	3	10	22	37	13	
	1993-94	Premier	8 post	18	6	0	12	19	36	12	
Birkirkara Luxol	1994-95	Premier	6 post	18	5	6	7	17	24	21	
	1995-96	Premier	6 post	18	6	3	9	23	26	21	
Birkirkara FC	1996-97	Premier	Runners-up	27	18	6	3	46	21	60	
	1997-98	Premier	Runners-up	27	20	3	4	59	22	63	
	1998-99	Premier	Runners-up	27	21	5	1	69	20	68	

Noti:

1. Ghelbu lil Melita FC 1-0 fid-Championship Decider.
2. Birkirkara ghelbu lil Naxxar Lions 4-1 fid-decider ghar-relegazzjoni.
3. F'nofs dan l-istagun Birkirkara United bidlu isimhom ghal Birkirkara FC.
4. Birkirkara FC ghelbu lil Mosta 2-0 fil-Promotion Decider.

Ir-Rekord tat-timijiet ta' BIRŻEBBUĠA fil-kampjonat Malti

Tim	Stagun	Diviżjoni	Post	L	R	D	T	F	K	Pt	Noti
Birzebbuga Hunters	1934-35	III B	3 post	5	3	1	1	5	4	7	
	1935-36	III A	4 post	5	2	0	3	14	16	4	
	1936-37	III B	5 post	5	1	1	3	7	13	3	
	1937-38	III A	4 post	5	2	0	3	4	14	4	
	1938-39	III C	5 post	4	0	0	4	2	9	0	
Birzebbuga St Peter's	1946-47	III C	4 post	5	1	2	2	5	10	4	(1)
	1947-50										
	1950-51	III B	7 post	7	1	1	5	5	20	3	
	1951-52	III A	3 post	7	2	4	1	11	7	8	
	1952-53	III B	2 post	7	5	1	1	7	2	11	
	1953-54	III A	Rebbieha	7	6	1	0	23	3	13	(2)
	1954-55	II A	7 post	7	1	2	4	7	16	4	
	1955-56	II	Relegati	14	1	3	10	9	38	5	
	1956-57	III B	6 post	7	2	1	4	7	10	5	
	1957-58	III B	4 post	7	3	0	4	9	9	6	
	1958-59	III B	Rebbieha	7	5	2	0	16	2	12	(3)
	1959-60	III A	Rebbieha	7	5	2	0	15	1	12	(4)
	1960-61	III A	Runners-up	14	9	3	2	25	9	21	
	1961-62	III A	Runners-up	14	9	3	2	20	11	21	
	1962-63	III A	Relegati	14	1	5	2	11	16	7	
	1963-64	III B	5 post	14	4	5	5	17	19	13	
	1964-65	III B	3 post	14	6	3	5	12	16	15	
	1965-66	III C	5 post	10	3	0	7	7	13	6	
	1966-67	III B	Relegati	10	1	0	9	2	20	2	
	1967-68	III C	2 post	10	5	4	1	14	4	15	
	1968-69	III A	2 post	10	7	1	2	17	7	15	
	1969-70	III B	3 post	10	5	3	2	18	14	13	
	1970-71	III B	4 post	10	4	2	4	13	14	10	
	1971-72	III C	3 post	8	4	1	3	11	12	9	
	1972-73	III B	Fl-ahhar post	10	1	1	8	5	20	3	
		Rel. Pool	2 post	2	1	0	1	3	4	2	
	1973-74	III A	7 post	16	5	4	7	20	24	14	
	1974-75	III A	5 post	12	4	2	6	15	25	10	
	1975-76	III B	4 post	12	3	6	3	9	10	12	
	1976-77	III B	Relegati	12	1	4	7	8	17	6	
	1977-78	IV B	3 post	8	1	4	3	8	9	6	
	1978-79	IV A	Rebbieha	10	7	3	0	14	2	17	
	1979-80	III C	3 post	7	3	2	2	7	5	8	
	1980-81	III B	Relegati	10	0	2	8	0	25	2	
	1981-82	III A	Relegati	10	0	3	7	1	20	3	
	1982-83	III B	Relegati	10	0	1	9	3	26	1	
	1983-84	III A	6 post	14	4	2	8	8	24	10	
	1984-85	III B	Relegati	12	1	2	9	9	33	4	

Tim	Stagun	Diviżjoni	Post	L	R	D	T	F	K	Pt	Noti
	1985-86	III A	Relegati	12	1	4	7	9	29	6	
	1986-87	III C	5 post	12	2	4	6	7	21	8	
	1987-88	III B	Relegati	12	0	0	12	4	42	0	
	1988-89	III B	3 post	14	4	4	6	16	23	12	
	1989-90	III A	4 post	14	7	1	6	31	29	15	
	1990-91	III B	7 post	14	3	4	7	14	24	10	
	1991-92	III A	5 post	12	2	4	6	14	32	8	
	1992-93	III B	6 post	12	2	1	9	13	28	5	
	1993-94	III B	4 post	12	5	2	5	16	15	12	
	1994-95	III A	5 post	14	5	6	3	15	17	21	
	1995-96	III A	7 post	14	2	4	8	19	31	10	
	1996-97	III B	7 post	14	3	2	9	19	30	11	
	1997-98	III B	Rebbieha	12	8	2	2	31	15	26	(5)
	1998-99	II	Relegati	13	0	2	11	9	48	2	

Noti:

1. Ma ħadux sehem.
2. Rebhu wkoll il-promozzjoni għat-Tieni Diviżjoni.
3. Tilfu 2-0 kontra Żurriq FC fiċ-Championship Decider.
4. Tilfu 3-0 kontra Żejtun fiċ-Championship Decider.
5. Rebhu ċ-Championship Decider 3-2 kontra Mgarr United.

Ir-Rekord tat-timijiet BORMLIŻI fil-kampjonat Malti

Tim	Stagun	Diviżjoni	Post	L	R	D	T	F	K	Pt	Noti
St George's FC	1911-12	CFL	3 post	4	1	1	2	2	3	3	(1)
	1912-13	CFL	6 post	6	1	0	5	4	9	2	
	1913-14	CFL	Runners-up	6	5	0	1	15	2	10	
	1914-16										
	1916-17	CFL	Champions	5	4	0	1	5	1	8	(1)
	1917-18	CFL	Runners-up	7	6	0	1	17	8	12	
	1918-20										
	1920-21	CFL	ma komplewx	-	-	-	-	-	-	-	
	1921-22	CFL	5 post	6	0	4	2	2	6	4	(2)
	1922-25										(1)
	1925-26	I Div.	I-ahhar post	6	0	2	4	3	11	2	(1)
	1926-27	I Div.	3 post	3	0	2	1	1	2	2	
	1927-28	I Div.	3 post	6	2	2	2	13	4	6	
	1928-36										
	1936-37	I Div.	fl-ahhar post	6	2	1	3	5	10	5	(6)
	1937-38	I Div.	fl-ahhar post	6	1	1	4	3	13	3	
	1938-39	I Div.	3 post	6	1	2	3	5	10	4	
	1939-40	I Div.	Runners-up	10	7	2	1	22	7	16	
	1940-44										(7)
	1944-45										(1)
	1945-46	I Div.	6 post	12	2	3	7	17	41	7	(7)
	1946-47	I Div.	7 post	14	4	1	9	27	38	9	
	1947-48	I Div.	5 post	14	5	3	6	32	39	14	
	1948-49	I Div.	relegati.	14	1	4	9	19	42	6	
	1949-50	I Div.	5 post	14	6	2	6	23	34	14	(8)
	1950-51	I Div.	6 post	14	5	1	8	18	32	11	
	1951-52	I Div.	6 post	14	5	1	8	18	28	11	
	1952-53	I Div.	Relegati	14	2	3	9	10	34	7	
	1953-54	II Div.	Rebbieha	14	6	0	1	30	1	12	(9)
	1954-55	I Div.	Relegati	14	1	3	10	15	40	5	
	1955-56	II Div.	2 post	14	11	2	1	56	14	24	
	1956-57	II Div.	Rebbieha	14	10	4	0	56	19	24	
	1957-58	I Div.	Relegati	14	1	2	11	11	33	4	(10)
	1958-59	II Div.	Rebbieha	14	14	0	0	59	7	28	
	1959-60	I Div.	4 post	14	6	3	5	25	26	15	
	1960-61	I Div.	5 post	14	4	3	7	23	31	11	
	1961-62	I Div.	7 post	14	3	1	10	15	28	7	(1)
	1962-63	I Div.	6 post	14	3	3	8	17	28	9	
	1963-64	I Div.	Relegati	14	0	1	13	8	46	1	
	1964-65	II Div.	3 post	14	6	5	3	22	13	17	
	1965-66	II Div.	Rebbieha	14	7	5	2	23	12	20	(1)
	1966-67	I Div.	fl-ahhar post	10	0	3	7	9	28	3	
	1967-68	I Div.	6 post	14	3	4	7	13	25	10	
	1968-69	I Div.	Relegati	14	2	1	11	9	36	5	

Tim	Stagun	Diviżjoni	Post	L	R	D	T	F	K	Pt	Noti
Old St George's	1969-70	II Div.	5 post	14	3	7	4	11	13	13	(1)
	1970-71	II Div.	5 post	16	7	4	5	16	13	18	
	1971-72	I Div.	Rebbieha	18	12	4	2	35	9	28	
	1972-73	I Div.	Relegati	18	2	5	11	7	25	9	
	1973-74	II Div.	Rebbieha	18	12	5	1	33	12	29	(1)
	1974-75	I Div.	3 post	18	8	7	3	21	12	23	
	1975-76	I Div.	8 post	18	4	6	8	17	25	14	
	1976-77	I Div.	7 post	18	4	6	8	20	42	14	
	1977-78	I Div.	8 post	18	3	7	8	17	31	13	(1)
	1978-79	I Div. B	3 post	8	2	2	4	9	15	6	
		Rel. Pool	3 post	10	4	1	5	13	20	11	
	1979-80	I Div.	Relegati	18	1	3	14	9	49	5	
	1980-81	I Div.	3 post	14	8	2	4	28	14	18	(1)
	1981-82	I Div.	4 post	14	5	3	6	16	21	13	
	1982-83	I Div.	3 post	14	4	7	3	10	8	15	
	1983-84	I Div.	5 post	7	2	4	1	7	3	8	
		Rel. Pool	Rebbieha	9	6	3	0	14	6	13	(1)
	1984-85	I Div.	6 post	14	2	7	5	7	12	11	
	1985-86	I Div.	Relegati	14	1	4	9	9	25	6	
	1986-87	II Div.	4 post	18	7	7	4	32	17	21	
	1987-88	II Div.	Rebbieha	18	13	4	1	33	12	30	(1)
	1988-89	I Div.	6 post	16	4	7	5	17	18	15	
	1989-90	I Div.	4 post	16	6	4	6	13	26	16	
	1990-91	I Div.	4 post	16	6	5	5	15	14	17	
	1991-92	I Div.	Rebbieha	18	9	8	1	30	15	26	(1)
	1992-93	Premier	Relegati	18	3	4	11	18	44	10	
	1993-94	I Div.	3 post	18	7	8	3	15	10	22	
	1994-95	Premier	Relegati	18	0	2	16	4	56	2	
	1995-96	I Div.	Relegati	18	5	5	8	19	28	20	(9)
	1996-97	II Div.	Rebbieha	12	10	2	0	32	6	32	(10)
	1997-98	I Div.	Relegati	18	1	5	12	18	38	8	(1)
	1998-99	II Div.	3 post	13	7	4	2	33	12	25	
Cottonera United	1928-29	I Div.	Runners-up	4	3	1	0	15	3	7	(4)
	1914-15	CFL	4 post	5	2	1	2	7	2	5	(1)
	1915-17										
	1917-18	CFL	7 post	7	1	1	5	4	19	3	
	1918-19										
	1919-20	CFL	4 post	5	1	3	1	3	6	5	(1)
	1920-21										
	1921-22	CFL	7 post	7	1	1	5	5	14	3	
	1922-23	II Div.	3 post	4	2	0	2	7	5	4	
	1923-26										(1)
	1926-27	I Div. Jun	I-ahhar post	3	0	0	3	0	0	0	

Tim	Stagun	Diviżjoni	Post	L	R	D	T	F	K	Pt	Noti
Cospicua United	1927-28	I Div.	4 post	6	3	0	0	8	14	6	(3)
	1929-30	I Div.	4 post	4	0	1	3	2	10	1	
	1923-24	II Div.	3 post	5	2	3	0	5	2	7	
Cospicua Rangers	1918-19	CFL	4 post	4	1	0	3	2	8	2	
Little St George's	1932-33	III Div.	Rebbieha	6	5	1	0	14	3	11	(5)
	1933-34	II Div.	5 post	7	2	2	3	8	6	6	
	1934-35	II Div.	Runners-up	7	5	0	2	17	4	10	
	1935-36	II Div.	fl-ahhar post	7	0	0	7	5	47	0	
	1936-37	II Div.	5 post	7	2	1	4	12	13	5	
	1937-38	II Div.	2 post	7	5	2	0	19	7	12	
	1938-39	I Div. B	Relegati	8	0	3	5	7	15	3	
	1939-40	II Div.	Runners-up	7	5	1	1	13	9	11	
Cospicua Labour F.C.	1929-30	II Div.	3 post	4	2	1	1	7	4	5	
Cospicua Celtic	1934-35	III Div. B	Rebbieha	5	4	1	0	8	1	9	
Cospicua Unitas	1934-35	IV Div. A	2 post	5	3	2	0	21	3	8	(5)
	1935-36	III Div. B	3 post	5	3	1	1	16	3	7	
	1936-37	III Div. A	2 post	5	4	1	0	11	4	9	
	1937-38	III Div. A	Rebbieha	5	4	1	0	6	3	9	
	1938-39	I Div. A	4 post	4	1	0	3	6	16	2	
Cospicua Lions	1934-35	IV Div. B	5 post	5	1	1	3	4	13	3	(2)
	1935-36	IV Div. A	Rebbieha	5	3	2	0	12	4	8	
	1936-37	III Div. B	3 post	5	3	0	2	6	9	6	
	1937-38	III Div. B	rebbieha	5	4	1	0	19	3	9	
	1938-39	II Div. B	2 post	4	3	0	1	22	5	6	
Florid- Lions	1944-45	II Div. D	4 post	4	1	0	3	3	6	2	(3)
	1945-46	II Div. C	Rebbieha	4	4	0	0	15	3	8	

Noti:

1. Ma hadux sehem.
2. Gew imnehhija mill-kampjonat.
3. Jista' jkun li kienu Cottonera United.
4. St George's spiċċaw bl-istess numru ta' punti daqs Sliema Wanderers, iżda billi St George's hadu sehem fid-decider Sliema gew dikjarati champions
5. Tilfu decider ghar-rebh tas-sezzjoni 1-0 kontra Valletta St Paul's.
6. Tilfu decider ghar-rebh tal-kampjonat 2-1 kontra Sliema Wanderers.
7. Ma sarux kompetizzjonijiet.
8. Ghelbu lil Vittoriosa Stars 3-0 fiċ-Championship Decider.
9. Tilfu r-relegation decider kontra St Lucia 2-1.
10. Ghelbu lis-Sigġiewi 2-0 fiċ-Championship Decider.

Ir-Rekord tat-timijiet ta' HAD DINGLI fil-kampjonat Malti

Tim	Stagun	Diviżjoni	Post	L	R	D	T	F	K	Pt	Noti
Dingli Swallows	1949-50	III B	7 post	7	1	1	5	7	21	3	(1)
	1950-51	III B	3 post	7	3	3	1	13	7	9	
	1951-52	III A	7 post	7	1	2	4	6	9	4	
	1952-53	III B	5 post	7	1	4	2	4	4	6	
	1953-54	III A	3 post	7	4	1	2	11	6	9	
	1954-55	III B	4 post	7	3	2	2	10	6	8	
	1955-56	III B	4 post	7	2	3	2	6	7	7	
	1956-57	III A	4 post	7	4	1	2	11	6	9	
	1957-58	III A	Relegati	7	0	2	5	1	11	2	
	1958-74										
	1974-75	IV A	4 post	10	3	4	3	7	8	10	
	1975-78										
	1978-79	IV A	4post	10	1	5	4	4	8	7	
	1979-80	III Div. C	5 post	7	3	1	3	6	7	7	
	1980-81	III Div. B	3 post	10	5	3	2	19	10	13	
	1981-82	III Div. A	7 post	10	4	1	5	8	10	9	
	1982-83	III Div. A	10 post	10	2	2	6	6	12	6	
	1983-84	III Div. B	3 post	14	6	3	5	16	14	15	
	1984-85	III Div. C	4 post	12	4	5	3	11	11	13	
	1985-86	III Div. A	3 post	12	6	2	4	21	19	14	
	1986-87	III Div. C	Relegati	12	1	3	8	11	25	5	
	1987-88	III Div. C	Relegati	12	0	3	9	10	37	3	
	1988-89	III Div. A	5 post	14	6	2	6	21	15	14	
	1989-90	III Div. A	6 post	14	4	2	8	17	32	10	
	1990-91	III Div. A	7 post	14	3	3	8	21	30	9	
	1991-92	III Div. A	2 post	12	10	1	1	40	7	21	
	1992-93	III Div. A	Rebbieha	12	9	3	0	36	6	21	
	1993-94	II Div. B	Promossi	12	7	3	2	16	7	17	
	1994-95	I Div.	7 post	18	7	1	10	26	40	22	
	1995-96	I Div.	7 post	18	6	4	8	26	29	22	
	1996-97	I Div.	8 post	18	6	4	8	20	25	22	
	1997-98	I Div.	Relegati	18	1	3	14	21	46	6	
	1998-99	II Div.	7 post	13	4	6	3	23	18	18	

Noti:

1. Ma hadux sehem.
2. Tilfu 1-3 kontra Marsaxlokk fis-Section Decider.
3. Ghelbu lil Kirkop FC 6-1 fiċ-Championship Decider.
4. Ghelbu lis-Sigġiewi 5-3 fil-hin barrani fil-Promotion Decider.

Ir-Rekord tat-timijiet tal-Fgura fil-kampjonat Malti

Tim	Stagun	Diviżjoni	Post	L	R	D	T	F	K	Pt	Noti
Fgura United	1974-75	IV Div B	2 post	8	1	6	1	2	2	8	
	1975-76	IV Div B	2 post	8	3	3	2	8	3	9	
	1976-77	IV Div A	3 post	10	4	6	0	11	6	14	
	1977-78	IV Div A	3 post	10	4	2	4	13	11	10	
	1978-79	IV Div B	4 post	10	3	3	4	9	12	9	
	1979-80	III Div A	5 post	8	2	2	4	7	9	6	
	1980-81	III Div B	7 post	10	4	2	4	10	12	10	
	1981-82	III Div A	10 post	10	1	2	7	4	20	4	
	1982-83	III Div B	6 post	10	3	4	3	8	7	10	
	1983-84	III Div B	Relegati	14	3	1	10	10	24	7	
	1984-85	III Div A	2 post	12	8	3	1	15	4	19	(1)
	1985-86	III Div B	2 post	12	5	6	1	20	11	16	
	1986-87	III Div. B	6 post	12	3	3	6	16	20	9	
	1987-88	III Div. A	2 post	12	7	3	2	20	11	17	
	1988-89	II Div. B	4 post	12	5	2	5	21	24	12	
	1989-90	II Div. A	4 post	12	4	3	5	15	11	11	
	1990-91	II Div. A	6 post	12	3	2	7	8	18	8	
	1991-92	II Div. A	6 post	12	3	3	6	11	17	9	
	1992-93	II Div. B	Relegati	12	1	2	9	5	25	4	
	1993-94	III Div. A	5 post	12	3	3	6	9	17	9	
	1994-95	III Div. A	7 post	14	3	3	8	18	27	12	
	1995-96	III Div. A	4 post	14	6	1	7	24	26	19	
	1996-97	III Div. B	4 post	14	6	2	6	16	20	20	
	1997-98	III Div. B	Relegati	12	3	1	8	11	25	10	
	1998-99	III Div. A	3 post	12	8	1	3	25	14	25	

Noti:

1. Ghaxaq għelbu lil Fgura 1-1 (6-5 pen.) fiċ-Championship Decider.

Ir-Rekord tat-timijiet tal-Furjana fil-kampjonat Malti

Tim	Stagun	Diviżjoni	Post	L	R	D	T	F	K	Pt	Noti
Floriana FC	1909-10	CFL	Champions	4	4	0	0	6	0	8	
	1911-12	CFL	Champions	4	4	0	0	7	0	8	
	1912-13	CFL	Champions	6	6	0	0	21	0	12	
	1913-14	CFL	4 post	6	3	0	3	10	9	6	
	1914-17										(1)
	1917-18	CFL	5 post	7	2	3	2	11	6	7	
	1918-20										(1)
	1920-21	CFL	Champions	8	8	0	0	26	1	16	
	1921-22	CFL	Champions	6	4	2	0	8	1	10	
	1922-23	I Div.	Runners-up	5	4	0	1	13	1	8	
	1923-24										(1)
	1924-25	I Div.	Champions	7	6	1	0	12	2	13	
	1925-26	I Div.	Runners-up	6	4	1	1	15	7	9	
	1926-27	I Div.	Champions	3	2	1	0	3	1	5	
	1927-28	I Div.	Champions	6	5	0	1	16	4	10	
	1928-29	I Div.	Champions	4	3	1	0	9	4	7	
	1929-30										(1)
	1930-31	I Div.	Champions	6	6	0	0	13	1	12	
	1931-34										(1)
	1934-35	I Div.	Champions	6	5	1	0	15	1	11	
	1935-36	I Div.	Runners-up	4	2	1	1	9	4	5	
	1936-37	I Div.	Champions	6	3	2	1	10	6	8	
	1937-38	I Div.	Runners-up	6	3	2	1	11	5	8	
	1938-40										(1)
	1940-44										(2)
	1944-45	I Div.	3 post	3	1	1	1	3	5	3	
	1945-46	I Div.	3 post	12	6	2	4	31	9	16	
	1946-47	I Div.	3 post	14	7	3	4	30	17	17	
	1947-48	I Div.	4 post	14	6	3	5	31	23	15	
	1948-49	I Div.	4 post	14	6	5	3	24	19	17	
	1949-50	I Div.	Champions	14	11	1	2	42	8	23	
	1950-51	I Div.	Champions	14	10	3	1	37	12	23	
	1951-52	I Div.	Champions	14	11	2	1	48	12	24	
	1952-53	I Div.	Champions	14	9	3	2	27	12	21	
	1953-54	I Div.	Runners-up	14	8	3	3	26	17	19	
	1954-55	I Div.	Champions	14	13	0	1	40	7	26	
	1955-56	I Div.	Runners-up	14	8	3	3	30	15	19	
	1956-57	I Div.	3 post	14	9	1	4	31	17	19	
	1957-58	I Div.	Champions	14	12	0	2	43	7	24	
	1958-59	I Div.	4 post	14	5	2	7	21	26	12	
	1959-60	I Div.	3 post	14	5	6	3	25	15	16	
	1960-61	I Div.	4 post	14	6	2	6	32	27	14	
	1961-62	I Div.	Champions	14	14	0	0	43	10	28	
	1962-63	I Div.	4 post	14	7	2	5	30	22	16	

Tim	Stagun	Diviżjoni	Post	L	R	D	T	F	K	Pt	Noti
	1963-64	I Div.	4 post	14	7	3	4	22	18	17	
	1964-65	I Div.	4 post	12	5	3	4	27	18	13	
	1965-66	I Div.	Runners-up	10	5	1	4	16	11	11	
	1966-67	I Div.	4 post	10	4	2	4	13	12	10	
	1967-68	I Div.	Champions	14	11	3	0	25	3	25	
	1968-69	I Div.	Runners-up	14	7	4	3	19	10	18	
	1969-70	I Div.	Champions	14	9	4	1	19	7	22	
	1970-71	I Div.	6 post	14	4	5	5	17	15	13	
	1971-72	I Div.	Runners-up	18	10	6	2	28	7	26	
	1972-73	I Div.	Champions	18	12	2	4	31	10	26	
	1973-74	I Div.	4 post	18	7	7	4	32	21	21	
	1974-75	I Div.	Champions	18	14	3	1	36	9	31	
	1975-76	I Div.	Runners-up	18	9	7	2	27	12	25	
	1976-77	I Div.	Champions	18	15	3	0	53	12	33	
	1977-78	I Div.	4 post	18	9	6	3	34	13	23	
	1978-79	I Div. B	1 post	8	6	2	0	17	2	14	
		Ch. Pool	4 post	6	1	1	4	5	11	3	
	1979-80	I Div.	3 post	18	12	4	2	35	6	28	
	1980-81	Premier	3 post	14	5	5	4	17	13	15	
	1981-82	Premier	4 post	14	7	2	5	22	15	16	
	1982-83	Premier	6 post	14	3	7	4	8	7	13	
	1983-84	Premier	6 post	7	2	3	2	6	7	7	
		Rel. Pool	2 post	9	4	2	3	6	3	10	
	1984-85	Premier	Relegati	13	4	5	4	11	11	13	
	1985-86	I Div.	Rebbieha	14	9	5	0	22	5	23	
	1986-87	Premier	5 post	14	4	5	5	11	12	13	
	1987-88	Premier	6 post	14	2	6	6	8	13	10	
	1988-89	Premier	4 post	16	6	6	4	20	15	18	
	1989-90	Premier	5 post	16	8	1	7	24	17	17	
	1990-91	Premier	3 post	16	6	6	4	15	11	18	
	1991-92	Premier	Runners-up	18	10	5	3	26	10	25	
	1992-93	Premier	Champions	18	13	3	2	35	13	29	
	1993-94	Premier	Runners-up	18	12	4	2	29	7	28	
	1994-95	Premier	4 post	18	10	5	3	33	13	35	
	1995-96	Premier	3 post	18	11	4	3	32	12	37	
	1996-97	Premier	3 post	27	16	5	6	56	28	53	
	1997-98	Premier	5 post	27	13	6	8	48	27	45	
	1998-99	Premier	5 post	27	10	6	11	47	50	36	
Floriana Liberty	1914-15	CFL	5 post	5	1	0	4	4	12	2	(1)
	1915-17										
	1917-18	CFL	fl-ahhar post	7	0	0	7	5	35	0	(1)
	1918-22										
	1922-23	II Div.	Runners-up	4	2	1	0	6	1	5	
	1923-24	II Div.	4 post	5	1	2	2	5	6	4	

Tim	Stagun	Diviżjoni	Post	L	R	D	T	F	K	Pt	Noti
Floriana Tigers	1934-35	II Div.	Champions	7	7	0	0	20	5	14	(2)
	1935-36	I Div. B	fl-ahhar post	4	1	1	2	5	7	3	
	1936-37	I Div. B	3 post	6	2	1	3	5	7	5	
	1937-38	I Div. B	3 post	6	2	0	4	9	10	4	
	1938-39	I Div. B	Rebbieha	8	5	3	0	15	6	13	
	1939-40	I Div.	4 post	10	3	3	4	15	14	9	
	1940-44	II Div. B	Rebbieha	4	4	0	0	15	7	8	
Floriana Small Irish	1922-23	III Div.	Rebbieha	5	4	1	0	13	3	9	
Floriana Green Stars	1922-23	III Div.	3 post	5	3	0	2	10	9	6	
Floriana Juventus	1932-33	II Div.	Runners-up	6	3	3	0	19	5	9	
	1933-34	II Div.	Runners-up	7	5	0	2	12	9	10	
Floriana Britannia	1944-45	III Div. B	Rebbieha	4	4	0	0	14	3	8	
	1945-46	III Div. D	2 post	4	3	0	1	13	7	6	
	1946-47	III Div. B	5 post	5	0	2	3	1	5	2	

Noti:

5. Ma hadux sehem.

6. Ma sarux kompetizzjonijiet.

7. Tilfu 2-0 kontra Sliema Wanderers fl-ahhar fl-Championship Decider.

Ir-Rekord tat-timijiet tal-GHARGHUR fil-kampjonat Malti

Tim	Stagun	Diviżjoni	Post	L	R	D	T	F	K	Pt	Noti
Gharghur Excelsior	1956-57	III Div. B	7 post	7	0	3	4	6	11	3	(1)
	1957-58	III Div. A	Rebbieha	7	6	1	0	18	0	13	
	1958-59	II Div.	Relegati	14	4	3	7	13	17	11	
Gharghur St Albert's	1974-75	IV Div. A	Relegati	10	1	2	7	1	8	4	
	1975-76	IV Div. B	3 post	8	3	3	2	5	6	9	
Gharghur FC	1976-77	IV Div. A	Relegati	10	1	2	7	6	14	4	
	1977-78	IV Div. B	3 post	8	2	2	4	6	10	6	
	1978-79	IV Div. A	3 post	10	4	3	3	6	6	11	
	1979-80	III Div. B	Relegati	8	1	0	7	4	14	2	
	1980-81	III Div. A	4 post	10	3	4	3	7	6	10	
	1981-82	III Div. B	8 post	10	1	5	4	6	11	7	
	1982-83	III Div. B	9 post	10	3	2	5	6	13	8	
	1983-84	III Div. B	Rebbieha	14	11	3	0	19	6	25	
		Prom Pool	Promossi	2	1	0	1	2	2	2	
	1984-85	II Div.	8 post	18	6	4	8	16	22	16	
	1985-86	III Div. C	Rebbieha	12	9	2	1	23	9	20	
		Ch. Pool	Fl-ahhar post	2	0	0	2	1	4	0	
	1986-87	II Div.	6 post	18	6	6	6	30	26	18	
	1987-88	II Div.	4 post	18	8	6	4	21	14	22	
	1988-89	II Div. B	2 post	12	6	3	3	16	10	15	
	1989-90	II Div. A	2 post	12	4	6	2	22	18	14	
	1990-91	II Div. B	Rebbieha	12	7	5	0	24	5	19	
	1991-92	I Div.	8 post	18	4	7	7	17	21	15	
	1992-93	I Div.	9 post	18	6	3	9	22	27	15	
	1993-94	I Div.	Relegati	18	1	3	14	14	47	5	
	1994-95	II Div. B	3 post	12	5	5	2	18	15	20	
	1995-96	II Div. B	Relegati	12	2	1	9	14	35	7	
	1996-97	III Div. A	7 post	14	2	1	11	12	46	7	
	1997-98	III Div. A	5 post	12	3	3	6	24	26	12	
	1998-99	III Div. A	Relegati	12	3	0	9	8	33	9	

Noti:

1. Gharghur għelbu lil Balzan Youths 1-0 fiċ-Championship Decider.
2. Gharghur għelbu lil Mellicha 2-1 fiċ-Championship Decider.
3. Gharghur għelbu lil Gzira fir-Relegation Decider.

Ir-Rekord tat-timijiet ta' Hal Ghaxaq fil-kampjonat Malti

Tim	Stagun	Diviżjoni	Post	L	R	D	T	F	K	Pt	Noti
Ghaxaq FC	1950-51	III Div. A	6 post	7	2	0	5	8	17	4	(1)
	1951-52	III Div. B	Relegati	6	1	0	5	3	15	2	
	1952-53	III Div. A	3 post	7	3	2	2	10	8	8	
	1953-54	III Div. B	5 post	7	2	3	2	5	8	7	
	1954-55	III Div. A	6 post	7	2	1	4	4	16	5	
	1955-56	III Div. A	Relegati	7	0	1	6	2	18	1	
	1971-72	III Div. B	5 post	10	3	2	5	10	12	7	
	1972-73	III Div. B	2 post	10	5	3	2	12	8	13	
	1973-74	III Div. B	3 post	16	9	1	6	22	11	19	
	1974-75	III Div. B	3 post	12	8	1	3	18	10	15	
	1975-76	III Div. B	Rebbieha	12	9	1	2	24	8	19	
	1976-77	II Div.	6 post	18	7	3	8	20	28	17	
	1977-78	II Div.	Rebbieha	18	14	1	3	26	11	29	
	1978-79	I Div. B	4 post	8	1	1	6	8	18	3	
		Rel. Pool	Relegati	10	3	1	6	9	19	8	
	1979-80	II Div.	Relegati	18	0	2	16	10	60	2	
	1980-81	II Div.	Fl-ahhar post	14	2	6	6	12	27	10	
		Rel. Pool	Relegati	2	0	0	2	2	6	0	
	1981-82	III Div. A	3 post	10	5	3	2	14	8	13	
	1982-83	III Div. B	7 post	10	4	1	5	8	17	9	
	1983-84	III Div. A	Relegati	14	1	3	10	9	32	5	
	1984-85	III Div. A	Rebbieha	12	7	5	0	17	5	19	
		Ch. Pool	3 post	2	0	1	1	1	2	1	
	1985-86	II Div.	6 post	18	6	5	7	18	25	17	
	1986-87	II Div.	Relegati	18	2	2	4	17	72	6	
	1987-88	III Div. C	5 post	12	2	1	9	7	22	5	
	1988-89	III Div. B	4 post	14	4	3	7	13	28	11	
	1989-90	III Div. B	6 post	14	3	6	5	11	22	12	
	1990-91	III Div. B	6 post	14	4	2	8	15	23	10	
	1991-92	III Div. A	4 post	12	3	4	5	9	16	10	
	1992-93	III Div. B	4 post	12	4	4	4	10	14	12	
	1993-94	III Div. B	2 post	12	6	4	2	20	8	15	
	1994-95	III Div. A	Rebbieha	14	10	2	2	29	10	32	
	1995-96	II Div. A	Rebbieha	12	9	2	1	33	10	29	
	1996-97	I Div.	Relegati	18	2	3	13	17	47	9	
	1997-98	II Div. A	5 post	12	3	4	5	15	22	13	
	1998-99	II Div.	9 post	13	4	4	5	10	14	16	
Ghaxaq Gazelles	1967-68	III Div. B	5 post	10	2	2	6	7	18	6	(2)
	1968-69	III Div. C	Relegati	10	0	2	8	5	15	2	
	1969-70	III Div. C	Fl-ahhar post	10	0	3	7	3	17	3	
		Rel. Pool	2 post	4	2	1	1	6	4	5	

Noti:

1. Rebhu d-decider għar-rebħ tal-kampjonat kontra Żejtun Corinthians 1-1, 2-1
2. Għelbu lil Fgura 1-1 (6-5 pen.) fiċ-Championship Decider.
3. Tilfu 1-2 fil-hin barrani kontra Xghajra Tornados fiċ-Championship Decider.
4. Rebhu ċ-Championship Decider 2-1 kontra Xghajra Tornados.

Ir-Rekord tat-timijiet tal-GUDJA fil-kampjonat Malti

Tim	Stagun	Diviżjoni	Post	L	R	D	T	F	K	Pt	Noti
Gudja United	1949-50	III Div. A	2 post	7	5	1	1	14	5	11	(1)
	1950-51	III Div. A	2 post	7	6	0	1	15	6	12	
	1951-52	III Div. B	6 post	6	1	1	4	4	19	3	
	1952-53	III Div. A	4 post	7	2	2	3	10	10	6	
	1953-54	III Div. B	7 post	7	2	0	5	10	12	4	
	1954-55	III Div. B	8 post	7	0	1	5	5	15	1	
	1955-56	III Div. A	3 post	7	4	1	2	13	9	9	
	1956-57	III Div. B	4 post	7	2	3	2	9	10	7	
	1957-58	III Div. B	5 post	7	1	3	3	5	7	5	
	1958-59	III Div. B	7 post	7	1	2	4	3	11	4	
	1959-60	III Div. B	6 post	7	2	1	4	6	10	5	(2)
	1960-61	III Div. A	Relegati	14	0	2	12	6	36	2	
	1961-62	III Div. B	5 post	14	3	6	5	16	21	12	
	1962-63	III Div. A	2 post	14	9	3	2	19	7	21	
	1963-64	III Div. A	Relegati	14	0	1	13	7	32	1	
	1964-65	III Div. B	5 post	14	5	3	6	13	18	13	
	1965-66	III Div. A	5 post	10	2	3	5	7	14	7	
	1966-67	III Div. A	2 post	10	5	2	3	16	10	12	
	1967-68	III Div. B	Relegati	10	1	2	7	6	22	4	
	1968-69	III Div. C	2 post	10	6	3	1	16	7	15	(3)
	1969-70	III Div. C	4 post	10	3	1	6	9	13	7	
	1970-71	III Div. A	3 post	10	3	2	5	12	16	8	
	1971-72	III Div. C	Fl-ahhar post	8	1	0	7	8	13	2	
		Rel. Pool	1 post	4	3	1	0	8	4	7	
	1972-73	III Div. C	4 post	10	3	3	4	9	9	9	
	1973-74	III Div. B	2 post	16	8	5	3	18	11	21	
	1974-75	III Div. B	Rebbieha	12	6	5	1	16	7	17	
	1975-76	II Div.	8 post	18	3	6	9	18	33	12	
	1976-77	II Div.	Relegati	18	2	2	14	16	49	6	(4)
	1977-78	III Div. B	Relegati	12	2	4	6	9	14	8	
	1978-79	IV Div. B	Rebbieha	10	6	4	0	19	2	16	
	1979-80	III Div. A	Rebbieha	8	7	0	1	23	5	14	
		Ch. Pool	2 post	2	0	2	0	3	3	2	
	1980-81	II Div.	5 post	14	3	5	6	10	17	11	
	1981-82	II Div.	2 post	14	9	2	3	18	13	20	
	1982-83	I Div.	Relegati	14	3	7	4	13	21	13	
	1983-84	II Div.	Relegati	14	3	4	7	14	15	10	
	1984-85	I Div.	Runners-up	18	9	6	3	25	11	24	
	1985-86	I Div.	6 post	14	5	2	7	15	21	12	(4)
	1986-87	I Div.	3 post	14	6	5	3	19	11	17	
	1987-88	I Div.	7 post	14	2	6	6	10	18	10	
	1988-89	I Div.	3 post	16	6	7	3	15	9	19	
	1989-90	I Div.	Relegati	16	1	8	7	10	21	10	
	1990-91	II Div. A	3 post	12	5	4	3	16	12	14	

Tim	Stagun	Diviżjoni	Post	L	R	D	T	F	K	Pt	Noti
	1991-92	II Div. B	Rebbieha	12	9	2	1	26	5	20	
	1992-93	I Div.	Relegati	18	0	3	15	7	48	3	
	1993-94	II Div. B	6 post	12	3	2	7	8	15	8	
	1994-95	II Div. B	4 post	12	4	4	4	14	14	16	
	1995-96	II Div. B	4 post	12	5	0	7	17	19	15	
	1996-97	II Div. A	5 post	12	3	4	5	11	20	13	
	1997-98	II Div.	Relegati	12	2	2	8	10	25	8	
	1998-99	III Div. A	4 post	12	4	1	7	15	17	13	

Noti:

1. Tilfu d-decider ghar-rebh tas-sezzjoni 2-2, 1-0 kontra Żebbug Rangers.
2. Tilfu d-decider ghar-rebh tas-sezzjoni 2-0 kontra Senglea Athletics.
3. Tilfu d-decider ghar-rebh tas-Championship 1-0 kontra Luqa St Andrew's.
4. Tilfu d-decider ghat-tieni post 0-0 (2-4 penalties) kontra Żebbug Rangers.

Ir-Rekord tat-timijiet tal-GŻIRA fil-kampjonat Malti

Tim	Stagun	Diviżjoni	Post	L	R	D	T	F	K	Pt	Noti
Gżira Lions	1922-23	III Div.	4 post	4	0	2	2	2	5	2	(1)
	1923-24	II Div.	ma komplewx	-	-	-	-	-	-	-	
	1924-44										
	1944-45	III Div. C	3 post	4	2	0	2	3	13	4	
	1945-46	II Div. A	Fl-ahħar post	4	0	0	4	1	20	0	
Gżira Amateurs	1932-33	III Div.	6 post	6	1	1	4	8	27	3	
	1933-34	III A	2 post	5	3	1	1	4	2	7	
Gżira Athletics	1946-47	III D	5 post	5	0	2	3	1	14	2	
Gżira United	1947-48	III A	5 post	5	1	1	3	5	19	3	
	1948-49	III A	Runners-up	7	4	1	2	11	8	9	
	1949-50	III A	5 post	7	3	0	4	16	10	6	
	1950-51	III B	2 post	7	4	2	1	14	5	10	
	1951-52	III B	3 post	6	4	1	1	14	4	9	
	1952-53	III B	Rebbieha	7	6	1	0	12	2	13	
	1953-54	II A	7 post	7	1	3	3	7	12	5	
	1954-55	II Div. A	5 post	7	1	3	3	8	11	5	
	1955-56	II Div.	4 post	14	4	4	6	21	25	12	
	1956-57	II Div.	3 post	14	5	5	4	28	23	15	
	1957-58	II Div.	2 post	14	8	3	3	32	19	19	
	1958-59	II Div.	4 post	14	5	2	7	23	29	12	
	1959-60	II Div.	3 post	14	7	2	5	22	14	16	
	1960-61	II Div.	2 post	14	8	3	3	20	11	19	
	1961-62	II Div.	2 post	14	5	7	2	17	14	17	
	1962-63	II Div.	4 post	14	5	4	5	24	20	14	
	1963-64	II Div.	Rebbieha	14	10	1	3	35	12	21	
	1964-65	I Div.	relegati	12	3	0	9	12	30	6	
	1965-66	II Div.	5 post	14	6	2	6	26	20	14	
	1966-67	II Div.	4 post	14	5	5	4	17	10	15	
	1967-68	II Div.	2 post	14	7	6	1	41	11	20	
	1968-69	I Div.	5 post	14	8	0	6	21	17	16	
	1969-70	I Div.	5 post	14	6	1	7	13	18	13	
	1970-71	I Div.	3 post	14	6	5	3	16	11	17	
	1971-72	I Div.	6 post	18	5	7	6	12	12	17	
	1972-73	I Div.	7 post	18	5	5	8	13	20	15	
	1973-74	I Div.	8 post	18	5	5	8	16	23	15	
	1974-75	I Div.	Relegati	18	5	4	9	14	28	14	
	1975-76	II Div.	5 post	18	7	4	7	19	18	18	
	1976-77	II Div.	4 post	18	10	2	6	36	16	22	
	1977-78	II Div.	Relegati	18	4	3	11	15	24	11	
	1978-79	III Div A	Rebbieha	12	9	3	0	16	3	21	
	1979-80	II Div.	4 post	18	9	5	4	32	17	22	

Tim	Stagun	Diviżjoni	Post	L	R	D	T	F	K	Pt	Noti
	1980-81	I Div.	Promossi	14	8	3	3	25	11	19	
	1981-82	Premier	Relegati	14	0	1	13	7	34	1	
	1982-83	I Div.	3 post	14	6	5	3	21	12	17	
	1983-84	I Div.	Fl-ahħar post	7	0	2	5	4	16	2	
		Rel. Pool	Relegati	9	2	2	5	11	14	6	
	1984-85	II Div.	7 post	18	4	10	4	10	10	18	
	1985-86	II Div.	Rebbieha	18	14	3	1	35	10	31	
	1986-87	I Div.	Relegati	14	0	4	10	7	27	4	
	1987-88	II Div.	5 post	18	5	8	5	20	18	18	
	1988-89	II Div. A	2 post	12	8	1	3	16	8	17	
	1989-90	II Div. B	Rebbieha	12	9	2	1	24	8	20	
	1990-91	I Div.	6 post	16	2	7	7	15	26	11	
	1991-92	I Div.	5 post	18	7	6	5	17	19	20	
	1992-93	I Div.	Relegati	18	5	5	8	16	19	15	
	1993-94	II Div. A	Rebbieha	12	8	4	0	19	5	20	
	1994-95	I Div.	5 post	18	8	5	5	31	22	29	
	1995-96	I Div.	Relegati	18	2	2	14	18	47	8	
	1996-97	II Div. A	4 post	12	3	6	3	13	11	15	(3)
	1997-98	II Div. B	2 post	12	7	4	1	17	7	25	
	1998-99	II Div.	Rebbieha	13	13	0	0	32	3	39	

Noti:

1. Ma hadux schem.
2. Fil-promotion decider għelbu liż-Żejtun 3-0.
3. Gżira għelbu lil Pietà 2-0 fis-Section Decider, iżda tilfu 1-2 kotnra Luxol SA fiċ-Championship Decider.
4. Tilfu r-relegation decider kontra Gharghur.
5. Għelbu lil Vittoriosa Stars 2-0 fiċ-Championship Decider.

Ir-Rekord tat-timijiet tal-HAMRUN fil-kampjonat Malti

Tim	Stagun	Diviżjoni	Post	L	R	D	T	F	K	Pt	Noti
Hamrun Spartans	1911-12	CFL	Runners-up	4	1	2	1	4	3	4	(1)
	1912-13	CFL	Runners-up	6	5	0	1	28	6	10	
	1913-14	CFL	Champions	6	5	0	1	15	1	10	
	1914-15	CFL	Runners-up	5	3	1	1	11	1	7	
	1915-16										
	1916-17	CFL	3 post	5	3	1	1	13	6	7	(2)
	1917-18	CFL	Champions	7	5	2	0	22	3	12	
	1918-19										
	1919-20	CFL	2 post	5	3	1	1	10	5	7	
	1920-21	CFL	2 post	8	6	1	1	14	6	13	(2)
	1921-22	II Div.	Rebbieha	7	6	1	0	14	5	13	
	1922-23	I Div.	4 post	5	2	0	3	2	6	4	
	1923-24	II Div.	Runners-up	5	3	1	1	5	2	7	
	1924-25	I Div.	7 post	7	1	1	5	3	18	3	(2)
	1925-26										
	1926-27	II Div.	3 post	3	2	0	1	3	2	4	
	1927-30										
	1930-31	I Div.	fl-ahhar post	6	0	2	4	5	15	2	(2)
	1931-32	I Div.	fl-ahhar post	3	0	1	2	4	10	1	
	1932-33	I Div.	fl-ahhar post	3	0	0	3	1	7	0	
	1933-34										
	1934-35	I Div.	relegati	6	0	0	6	3	25	0	(2)
	1935-36	II Div.	6 post	7	2	1	4	14	22	5	
	1936-37	II Div.	4 post	7	3	1	3	15	9	7	
	1937-38	II Div.	rebbieha	7	6	1	0	14	4	13	
	1938-39	I Div. B	3 post	8	3	3	2	16	15	9	(2)
	1939-46										
	1946-47	I Div.	Champions	14	10	1	3	29	13	21	
	1947-48	I Div.	Runners-up	14	10	1	3	43	27	21	
	1948-49	I Div.	Runners-up	14	9	2	3	38	22	20	(2)
	1949-50	I Div.	Runners-up	14	10	2	2	37	14	22	
	1950-51	I Div.	5 post	14	7	1	6	30	14	15	
	1951-52	I Div.	Runners-up	14	9	2	3	32	16	20	
	1952-53	I Div.	7 post	14	3	3	8	14	19	9	(2)
	1953-54	I Div.	3 post	14	6	4	4	25	17	16	
	1954-55	I Div.	3 post	14	7	4	3	23	8	18	
	1955-56	I Div.	3 post	14	5	4	5	19	19	14	
	1956-57	I Div.	4 post	14	5	3	6	14	16	13	(2)
	1957-58	I Div.	3 post	14	9	1	4	18	15	19	
	1958-59	I Div.	3 post	14	7	1	6	30	26	15	
	1959-60	I Div.	7 post	14	0	7	7	15	31	7	
	1960-61	I Div.	6 post	14	2	4	8	16	25	8	(2)
	1961-62	I Div.	5 post	14	3	4	7	21	28	10	
	1962-63	I Div.	5 post	14	5	4	5	21	19	14	
	1963-64	I Div.	5 post	14	4	3	7	14	26	11	
	1964-65	I Div.	5 post	12	3	3	6	17	24	9	(2)
	1965-66	I Div.	5 post	10	2	4	4	6	14	8	
	1966-67	I Div.	5 post	10	1	1	8	12	28	3	

Tim	Stagun	Diviżjoni	Post	L	R	D	T	F	K	Pt	Noti
Hamrun Spartans	1967-68	I Div.	5 post	14	4	4	6	15	24	12	(2)
	1968-69	I Div.	6 post	14	3	4	7	10	17	10	
	1969-70	I Div.	Relegati	14	3	5	6	11	19	11	
	1970-71	II Div.	2 post	16	9	4	3	25	11	22	
	1971-72	I Div.	8 post	18	4	7	7	13	13	15	(2)
	1972-73	I Div.	3 post	18	10	5	3	25	10	25	
	1973-74	I Div.	Relegati	18	2	9	7	11	22	13	
	1974-75	II Div.	3 post	18	10	7	1	23	6	27	
	1975-76	II Div.	Rebbieha	18	15	1	2	56	8	31	(2)
	1976-77	I Div.	5 post	18	6	3	9	24	20	15	
	1977-78	I Div.	5 post	18	8	7	3	27	13	23	
	1978-79	I Div. A	4 post	8	1	2	5	4	13	4	
		Rel. Pool	Rebbieha	10	8	2	0	23	4	19	(2)
	1979-80	I Div.	5 post	18	9	2	7	28	24	20	
	1980-81	Premier	4 post	14	7	1	6	19	16	15	
	1981-82	Premier	6 post	14	5	2	7	19	23	12	
	1982-83	Premier	Champions	14	10	4	0	24	4	24	(2)
	1983-84	Premier	2 post	7	3	3	1	9	5	9	
		Ch. Pool	3 post	9	3	3	3	7	6	9	
	1984-85	Premier	Runners-up	13	4	8	1	18	8	16	
	1985-86	Premier	3 post	14	5	7	2	12	7	17	(2)
	1986-87	Premier	Champions	14	11	3	0	25	6	25	
	1987-88	Premier	Champions	14	9	4	1	21	5	22	
	1988-89	Premier	3 post	16	8	4	4	31	15	20	
	1989-90	Premier	3 post	16	10	3	3	37	13	23	(2)
	1990-91	Premier	Champions	16	10	4	2	31	18	24	
	1991-92	Premier	4 post	18	10	3	5	52	28	23	
	1992-93	Premier	Runners-up	18	11	2	5	46	23	24	
	1993-94	Premier	4 post	18	8	9	1	35	10	25	(2)
	1994-95	Premier	5 post	18	10	2	6	34	23	32	
	1995-96	Premier	5 post	18	8	5	5	29	21	29	
	1996-97	Premier	5 post	27	12	3	12	46	40	39	
	1997-98	Premier	8 post	27	7	6	14	26	49	27	(2)
	1998-99	Premier	Relegati	27	4	3	20	26	70	15	
Hamrun United	1918-19	CFL	Runners-up	4	3	0	1	6	4	6	
Hamrun Old Lions	1921-22	CFL	fl-ahhar post	6	0	1	5	4	14	1	
Hamrun St Joseph's	1932-33	II Div.	4 post	6	2	2	2	9	6	6	
Small Spartans	1932-33	II Div.	Rebbieha	6	5	0	1	5	7	10	
	1933-34	II Div.	Rebbieha	7	6	1	0	15	6	13	
Hamrun Liberty	1944-45	II Div. C	Rebbieha	4	3	1	0	21	4	7	
	1945-46	II Div. B	Rebbieha	4	3	1	0	18	3	7	

Noti:

1. Ma sarux kompetizzjonijiet.
2. Ma hadux schem.

Ir-Rekord tat-timijiet tal-ISLA fil-kampjonat Malti

Tim	Stagun	Diviżjoni	Post	L	R	D	T	F	K	Pt	Noti
Senglea Shamrocks	1912-13	CFL	7 post	6	0	0	6	2	28	0	
	1913-14	CFL	6 post	6	1	1	4	5	18	3	
Senglea United	1921-22	II Div.	8 post	7	1	1	5	5	14	3	(1)
	1922-23										
	1923-24	II Div.	ma komplewx								(1)
	1924-32										
	1932-33	II Div.	5 post	6	2	1	3	13	11	5	
	1933-34	II Div.	7 post	7	1	2	4	6	8	4	
	1934-35	II Div.	4 post	7	3	2	2	14	10	8	
	1935-36	II Div.	4 post	7	3	1	1	21	14	7	
	1936-37	II Div.	relegati	7	1	0	6	8	22	2	
	1937-38	III Div A	4 post	5	1	1	3	10	18	3	
	1938-39	III Div. B	4 post	4	1	0	3	3	5	2	
Senglea Athletics	1944-45	II Div. C	4 post	4	1	0	3	3	11	2	
	1945-46	II Div. C	Fl-ahhar post	4	0	1	3	6	18	1	
	1946-47	II Div. B	2 post	7	5	0	2	14	9	10	
	1947-48	II Div. A	3 post	7	4	1	2	16	13	9	
	1948-49	II Div. A	Relegati	7	0	0	7	3	29	0	
	1949-50	III Div. A	6 post	7	1	1	5	10	20	3	
	1950-51	III Div. A	Relegati	7	1	0	6	5	14	2	
	1951-52	III Div. B	4 post	6	2	0	4	6	12	4	
	1952-53	III Div. A	6 post	7	1	3	3	7	12	5	
	1953-54	III Div. A	7 post	7	1	2	4	3	12	4	
	1954-55	III Div. A	7 post	7	1	2	4	3	25	4	
	1955-56	III Div. B	3 post	7	2	4	1	6	5	8	
	1956-57	III Div. A	6 post	7	2	1	4	6	8	5	
	1957-58	III Div. B	6 post	7	1	2	4	4	13	4	
	1958-59	III Div. A	Relegati	7	1	1	5	3	15	3	
	1959-60	III Div. B	2 post	7	6	0	1	17	5	12	
	1960-61	III Div. B	Rebbieha	14	9	5	0	29	3	23	(2)
	1961-62	III Div. A	4 post	14	4	5	5	13	11	13	
	1962-63	III Div. B	Rebbieha	14	10	1	3	18	8	21	
	1963-64	III Div. A	2 post	14	7	7	0	20	3	21	
	1964-65	III Div. A	2 post	16	8	5	3	17	8	21	
	1965-66	III Div. B	3 post	10	2	5	3	9	9	9	
	1966-67	III Div. B	3 post	10	4	2	4	11	9	10	
	1967-68	III Div. A	4 post	10	2	5	3	16	13	9	
	1968-69	III Div. B	4 post	10	2	4	4	10	15	8	
	1969-70	III Div. A	4 post	10	3	3	4	13	13	9	
	1970-71	III Div. C	4 post	10	3	1	6	12	14	7	
	1971-72	III Div. A	2 post	10	6	3	1	19	6	15	
	1972-73	III Div. B	Rebbieha	10	8	1	1	23	8	17	

Tim	Stagun	Diviżjoni	Post	L	R	D	T	F	K	Pt	Noti
		Prom Pool	Rebbieha	2	1	1	0	3	1	3	
	1973-74	II Div.	6 post	18	3	10	5	18	19	16	
	1974-75	II Div.	Rebbieha	18	9	8	1	19	9	28	
	1975-76	I Div.	7 post	18	4	8	6	16	22	16	
	1976-77	I Div.	Relegati	18	0	3	15	14	51	3	
	1977-78	II Div.	5 post	18	8	3	7	25	20	19	
	1978-79	II Div.	3 post	8	3	2	3	16	10	8	
		Rel. Pool	2 post	10	5	2	3	16	9	14	
	1979-80	II Div.	3 post	18	8	7	3	29	12	23	
	1980-81	I Div.	Rebbieha	14	11	2	1	36	7	24	
	1981-82	Premier	Relegati	14	4	2	8	13	27	10	
	1982-83	I Div.	6 post	14	4	6	4	19	12	14	
	1983-84	I Div.	3 post	7	2	5	0	8	3	9	
		Prom Pool	3 post	9	2	4	3	9	10	8	
	1984-85	I Div.	3 post	14	6	7	1	15	8	19	
	1985-86	I Div.	3 post	14	6	2	6	16	11	14	
	1986-87	I Div.	6 post	14	4	3	7	14	15	11	
	1987-88	I Div.	6 post	14	1	8	5	12	19	10	
	1988-89	I Div.	5 post	16	6	4	6	16	16	16	
	1989-90	I Div.	7 post	16	3	5	8	13	23	11	
	1990-91	I Div.	Relegati	16	2	6	8	11	19	10	
	1991-92	I Div.	6 post	18	5	8	5	18	17	18	
	1992-93	I Div.	7 post	18	6	4	8	17	22	16	
	1993-94	I Div.	Relegati	18	2	5	11	19	40	9	
	1994-95	II Div. B	Relegati	12	2	1	9	5	22	7	
	1995-96	III Div A	5 post	14	4	3	7	17	23	15	
	1996-97	III Div A	2 post	14	9	3	2	36	11	30	
	1997-98	III Div B	3 post	12	5	4	3	25	20	19	
	1998-99	III Div B	4 post	12	3	5	4	18	14	14	

Noti:

1. Ma hadux sehem.
2. Tilfu 3-0 kontra Żurrieq fiċ-Championship Decider.

Biblijografija

(Fejn mhux indikat mod iehor, il-post tal-publikazzjoni hu Malta)

Kotba u Annwali

- Anon (1928), Annwal tal-Kuleġġ ta' San Alwigi.
 Aquilina, S., Fsadni, L., Garret, H., Spiteri, L. (1990), Il-Pijunieri tal-Football Malti.
 Baldacchino, C. (1989), *Goals, Cups, and Tears*, Vol 1, *The Golden Age of Maltese Football*.
 -, (1990) Vol 2, *The Great Amateur Era*.
 -, (1991) Vol 3, *Glory and Upheaval*.
 -, (1993) Vol 4, *The Post-War Period*.
 -, (1994) Vol 5, *The Coming-of-Age of Maltese Football*.
 -, (1997) Vol 6, *The Last Days of the Empire Stadium*.
 Casha, J. (1981), *L-Istorja Memorabbli tal-Football fl-Isola*.
 DeCesare, R. (1954-64), *Football Annual*
 Francalanza, R. (1994), *Floriana FC, Storja ta' Mitt Sena 1894-1994*.
 Ghaqda Kittieba Sports (1972-98), *Sports Annwal*.
 Pace, B. (1982-86), *Football Annwal*
 Portelli, L. (1986-98), *Football Year Book*

Artikli

- Abela, F., A. Muscat (1973), 'Kif Beda l-football f'Had-Dingli', Programm 25 Anniversarju
 Barbara, C. 'L-Ewwel Cup Final', *Evergreen*, Vol. III, N.4
 -, 'L-Istorja tal-Football Malti', *Evergreen*, Vol. III, N.3
 -, (1955), 'L-Istorja tal-Football Malti', *Il-Berqa*, (17-11-1907).
 Bezzina, M. (1987), 'L-Istorja tal-Club fil-Qosor' *Balzan Youths 50 Sena Football*.
 Bonnett, A. (1996), 'Niftakar il-Bidu', *Birkirkara Luxol* Vol. 2, N. 3.
 -, (1996), 'Meta Birkirkara rebhu l-glueda u tilfu t-tazza', *Birkirkara Luxol* Vol.2, N.3
 Borg, C. (1996), 'Memorji mid-djarju tieghi', *Birkirkara Luxol* Vol. 2, N.10.
 Borg, G. (1991), 'Il-Bidu tal-Futbol f'Hal Balzan', *Balzan Youths 2nd Division Promotion Souvenir 1990-91*.
 Bugeja, L. (1986), 'Fgura Athletics 1969-1986', *Fgura Athletics 1986*
 Camenzuli, C. (1992), 'Club bi Storja Kbira', *Stars Review 1992*
 -, (1991), 'Mit-Twaqqif ta' Gharghur Juventus ghas-successi ta' Gharghur Excelsior *Gharghur 2nd Division Champions 1990-91*.
 G.D. (1950), 'Kaxkruhom it-Tlieta' *Il-Berqa*, (5 ta' Gunju).
 Griffiths, J.H. 'When the Ball Started Bouncing', *Civilisation*.
 -, (1965), 'Malta's Famous Foreigners' (7) *Times of Malta*

- Lia, M. (1983), 'Paġni mill-istorja', *Hamrun Spartans Premier Division Champions 1982-83*
- Muscat, C. (1998), 'Dingli Swallows FC 1948-98' *50 Anniversarju 1948-98*
- Sacco, J. (1992), 'Grajjet importanti fl-istorja tal-Gudja United', *Gudja United FC - Tifkira tal-Promozzjoni għall-Ewwel Diviżjoni 1991-92*.
- Sacco, R. (1964), 'Madwar il-Clubs- Birkirkara' *Sport*.
- (1967), 'Madwar il-Clubs-Birżebbuġa', *Sport*.
- Scicluna, A.P. (1981), 'Gżira United FC-Storja fil-qosor', *Gżira United FC 1980-81 Promoted Premier Division*
- Spiteri, E. (1969), 'Tourneys Memorabli', *Sport*.
- , (1971), 'L-Istorja tal-FA Trophy', *Sport*.

Programmi ohra mahruġa mill-klabbs li ġew konsultati

- Birżebbuġa Windmills - L-Għaxar Anniversarju*
- Birkirkara Luxol FC, Programm Uffiċjali ta' Birkirkara.*
- Fgura United, Hargha No 1 Awissu-Ottubru 1995*
- Għaxaq FC Souvenir Programme 1975-76*
- Gudja United FC, 50 sena Football 1945-46*

Gazzetti u Rivisti li ġew konsultati

- Il-Berqa*
- Il-Hajja*
- Il-Mument*
- In-Nazzjon*
- In-Nazzjon Tagħna*
- It-Torċa*
- Lehen is-Sewwa*
- Malta Herald*
- Malta Times and United Service Gazette*
- L-orizzont*
- Sagħtar*
- Sunday Times*
- Telstar u Berqa*
- The Daily Malta Chronicle*
- The Malta Chronicle*
- The Malta Chronicle & Garrison Gazette*
- The Malta Independent*
- The Malta Standard*
- The Times*
- Times of Malta*

Indiċi

A

- Abbot, L, 81
- Abdilla, Mario, 70
- Abela, Gwanni, Dun, 122
- Abela, A, 8, 122, 126
- Abela, Felix, 122, 125-127
- Abela, George Dr, 175
- Abela, JF Nutar LLD, 123
- Abela, Joseph, 240
- Abela, Mario, 133
- Abela, Toni, 123
- Aberystwyth Town, 182
- Agius, 50, 125
- Agius, Carmel, 195
- Agius, F, 67
- Agius, G, 38
- Agius, J, 216
- Agius, J, I, 198
- Agius, J, II, 198
- Agius, Joseph, 160
- Agius, Raymond, 9
- Ahli FC, 230
- Alamango, 110
- Alamango, Gużè, 152
- Alamango, Gużè, 170
- Algiers, 163
- Allen, 67
- Amateur Cup, 2, 4, 39, 43, 99-100, 157-158
- Amateur League, 4, 39, 134, 157
- Amateur League II, 41
- Amateur XI, 95
- Anastasi, D, 259
- Ancilleri, Carmel, 218
- Andrews, Charlie, 163
- Andrews, Willie, 144
- Anglo Maltese Football League, 26, 45, 185
- Anglo Maltese Minor League, 167
- Apap, William, 213, 215
- Aquilina, A, 67
- Aquilina, Charles, 218
- Aquilina, G, 198
- Aquilina, J.J., 178
- Aquilina, Joseph, 199
- Aquilina, N, 122
- Aquilina, V, 8
- Aquilina, Z, 67
- Armstrong, Garry, 76
- Army Service Corps, 93
- Army XI, 48, 142
- Arpa, Louis, 173
- ASC, 230
- ASC MT, 78
- Ashmore, A, 259
- Associate Members League, 26, 66, 202
- Athletic Ground, 84, 148, 149
- Athletic News, 75
- Attard, A, 38, 148
- Attard, C, 216
- Attard, E, 48
- Attard FC, 1, 6-7, 9-10, 269
- Attard Five-Pointed Star, 5, 10
- Attard, J, 192-193
- Attard Mirabelle, 10
- Attard, Salvu, 12
- Attard SC, 4, 5, 10
- Attard United, 1-3, 43, 134, 269
- Awstralja, 68
- Axiaq, D, 18
- AZ 80, 19
- Azzopardi, 108, 266
- Azzopardi, C, 193, 211
- Azzopardi, Carlo, 123
- Azzopardi, Charlie, 160, 169, 193
- Azzopardi, George, 160
- Azzopardi, J, 266
- Azzopardi, Manwel, 152
- Azzopardi, R, 18
- Azzopardi, Tony, 131

B

- Baghly, 186
- Bajada, J, 118
- Bajada, Joe, 34
- Balbi, H.A., Maggur, 149

- Baldacchino, L, 216
 Ballymena United, 246
 Balzan, 26
 Balzan Catholic Action, 19
 Balzan Corinthians, 19
 Balzan Dreamland, 19
 Balzan Eagles, 19
 Balzan Hajduks, 19
 Balzan Stage Amateurs, 17
 Balzan Stars, 19
 Balzan Youngsters, 19
 Balzan Youths, 12-19, 121, 187, 194, 270
 Barbara, 226
 Barbara, Gianni, 202
 Barham HMS, 160
 Barnsley FC, 204
 Bartolo, 108, 112
 Bartolo, Carmel, 10
 Bartolo, Joe, 131, 216-217
 Bartolo, Marco, 18
 Belair Travel and Real Estate, 16
 Bell, 50
 Bellia, 225
 Bellido, G, 81
 Bellizi, E, 67
 Bezzina, E, 191
 Bezzina, Walter, 238
 Bickle, B, 216
 Birzebbuġa, 65
 Birzebbuġa Athletics, 71
 Birzebbuġa Brolli United, 71
 Birzebbuġa Griffen, 71
 Birzebbuġa Gunners, 71
 Birzebbuġa Hunters, 2, 65, 276
 Birzebbuġa SC, 71
 Birzebbuġa Southend, 71
 Birzebbuġa Spartak, 71
 Birzebbuġa St George's Utd, 71
 Birzebbuġa St Peter's, 65-70, 276
 Birzebbuġa Stars, 71
 Birzebbuġa United, 66, 71
 Birzebbuġa Windmills, 71
 Birzebbuġa YC, 71
 Birzebbuġa Youngsters, 71
 Birzebbuġa Youths, 71
 Birzebbuġa ZS, 71
 Birzebbuġa Hunters, 1
 Birzebbuġa St Peter's, 205
 Birzebbuġa Windmills, 70
 Birgu, 21, 23, 33-34
 Birkirkara, 37, 40, 41
 Birkirkara Ards, 63
 Birkirkara Athletics, 63
 Birkirkara Big Ben, 64
 Birkirkara Blue Stars, 63
 Birkirkara Catholic Action, 63
 Birkirkara Celtic, 41, 45, 47
 Birkirkara Continentals, 63
 Birkirkara Cortinthians, 63
 Birkirkara Devils, 63
 Birkirkara Duke's Sombbrero, 63
 Birkirkara Dynamos, 63
 Birkirkara Express, 62
 Birkirkara Falcons, 64
 Birkirkara FC, 33, 37, 45-53, 55-62, 114, 118, 129, 179, 207, 263, 274-275
 Birkirkara FC II, 66
 Birkirkara George Twon, 63
 Birkirkara Golden Orient, 63
 Birkirkara Heroes, 63
 Birkirkara Hispot, 63
 Birkirkara Home Guard, 63
 Birkirkara Hotspurs, 63
 Birkirkara Juventus, 37, 42, 274
 Birkirkara Labour Brigade, 64
 Birkirkara Las Vegas, 63
 Birkirkara Lions, 63
 Birkirkara Little Juventus, 63
 Birkirkara Luxol, 8, 57, 275
 Birkirkara MLP, 64
 Birkirkara Old Church YC, 64
 Birkirkara Oratory Boys, 64
 Birkirkara Palma Boys, 63
 Birkirkara Palmeiras, 63
 Birkirkara Phoenicians, 63
 Birkirkara Rangers, 62
 Birkirkara Red Stars, 37, 40-41, 45, 274
 Birkirkara Red Wings, 63
 Birkirkara Rovers, 63
 Birkirkara Roxy, 63
 Birkirkara Shamrocks, 62
 Birkirkara St Andrew's, 64
 Birkirkara St Francis, 63
 Birkirkara St Helena, 1, 2, 37, 43-44, 63, 274
 Birkirkara St John's, 63
 Birkirkara St Joseph's, 63
 Birkirkara St Louis, 63
 Birkirkara St Paul's, 62
 Birkirkara St Roque, 63
 Birkirkara Stars, 63
 Birkirkara Swallows, 63
 Birkirkara Swifts, 63, 167
 Birkirkara Swingers, 63
 Birkirkara Ta' Paris, 63
 Birkirkara Taurus, 64
 Birkirkara Tavs, 64
 Birkirkara Thunderbirds, 63
 Birkirkara Tigers, 63
 Birkirkara Toppers, 63
 Birkirkara Tri Stars, 64
 Birkirkara Tudor Lynx, 64
 Birkirkara United, 37-38, 40, 45, 47, 274
 Birkirkara United Eagles, 63
 Birkirkara Valley United, 64
 Birkirkara Valley Youths, 63
 Birkirkara Vanguard, 63
 Birkirkara Veritas, 63
 Birkirkara Youngsters, 63
 Birkirkara Youth Centre, 63
 Birkirkara Youths, 63
 Birkirkara ZHN, 63
 Birkirkara ZS, 64
 BMC, 185
 Bonavia, 110, 112, 225
 Bonavia, A, 38, 191-192
 Bonavia, E, 152
 Bond, George, 107, 163-164
 Bone, Raymond, 265-266
 Bonello, Tony, 217
 Bonello, Victor, 160
 Bonett, Paul, 54
 Bongailas, 68
 Bonnett, E, 47
 Bonnett, Eddie, 113
 Bonnici, Gann Mari, 128
 Bonnici, Anthony, 6
 Bonnici, Frans, 48, 49, 50
 Bonnici, G, 216
 Bonnici, M, 118
 Bonnici, P, 192
 Borg, 50, 75
 Borg, Ġużeppi, 13
 Borg, Anthony, 6
 Borg, E, 38, 41, 48
 Borg, Effie, 106
 Borg, Eleno, 47
 Borg, Emanuel, 47
 Borg, Gawdenz, 202
 Borg, George, Dr, 202
 Borg, L, 47, 191
 Borg, Lolly, 168, 169, 171-172
 Borg, M, 18
 Borg, Paul, 212, 215
 Borg, Piju, 13
 Borg, R, 18, 148
 Borg, Salvatore, Nutar, 81, 145
 Borg, Vincent, 217
 Borg, Wiġi, 47
 Borg, Norman, 6
 Borg Bonaci, E, 15
 Borg Cardona, Sunny, 48
 Bormla, 21, 73, 92-93, 108, 131
 Born, J, 80, 81, 143
 Bortolo, Gammari, 195
 Bosco, D, 24
 Bowerman, 125
 Boys Empire League, 83, 222
 Bram Brega, 214
 Bramtoco FT, 2
 Brann Bergen, 217
 Braxia, Ċimiterju, 24
 Bray, 144
 Briffa Cup, 48
 Briffa, J, 18
 Briffa, A, Maġġur, 48, 49
 Briggs, G, 81
 Briguglio, Tonio, 54
 Brincat, 26, 68
 Brincat, Emmanuel, 13
 Brincat, Jimmy, Dun, 31
 Brincat, Joe, 60, 243
 Brolli League Cup, 70
 Brolli United, 70
 Bugeja, Joe, 128
 Bugeja, S, 126
 Bugeja, Sunny, 218
 Buhagiar, Richard, 179

Busuttil, E, 82, 89
 Busuttil, Francis, 133
 Busuttil, Frank, 215
 Busuttil, Frankie, 171
 Busuttil, G, 144
 Busuttil, L, 81, 82
 Busuttil, M, 198
 Buttigieg, Guzi, 238

C

Cacciattolo, 26
 Cachia, 261
 Cachia, E, 259
 Calafato, Karmenu, 117-118
Caledon HMS, 78
 Caligari, Willie, 218
 Calleja, C, 191, 192
 Calleja, Tony, 198
 Callus, 186, 188, 225
 Callus, C, 156
 Camenzuli, Charles, 22
 Camenzuli, F, 15
 Camilleri, 188, 266
 Camilleri, Anton, 174
 Camilleri, Benny, 171
 Camilleri, C, 18
 Camilleri, David, 129
 Camilleri, E, 81
 Camilleri, I, 118
 Camilleri, J, 41, 191-193
 Camilleri, Joe, 218
 Camilleri, L, 8
 Camilleri, Manwel, 144
 Camilleri, Michael, 70
 Camilleri, N, 126
 Camilleri, Richard, 9
 Camilleri, S, 47
 Camilleri, Toninu, 216, 219
 Carabott, E, 126
 Carbonaro, 50
 Cardona, A, 193
 Cardona, Freddie, 242
Carthage SS, 87
 Caruana, 225
 Caruana, Charles, 215
 Caruana, E, 81, 211
 Caruana, Edmond, 129

Caruana, Frans, 197
 Caruana, Hughie, 55, 207, 209, 210
 Caruana, Joe, 202
 Caruana, L, 48
 Caruana, Mario, 197
 Caruana, Ninu, 202
 Caruana, Robbie, 215, 217-218
 Caruana, S, 81, 198
 Caruana, T, 216
 Casolani, Marcel, 16
 Cassar, 108
 Cassar Cup, 26, 48, 153, 160-161, 163, 170, 229, 239-240
 Cassar, F, 198
 Cassar, Frankie, 215
 Cassar, Godwin, 263, 265-266
 Cassar, N, 18
 Cassar Torregiani, Anthony, OBE, 153
 Catania, Joseph, 215
 Cauchi, Carmelo, 160, 164
 Cauchi, G, 38
 Cauchi, Leli, 163
 Cauchi, Saviour, 213
 Cauci, Chris, 9
 Chappel, E, 41
Chatham HMS, 78
 Chelsea FC, 169
 Chetcuti, 186, 188
 Chetcuti, A, 26
 Chetcuti, Carmel, 218
 Chetcuti, Carmelo, 13
 Chetcuti, Fredu, 152
 Chetcuti, Guzeppi, 13
 Chetcuti, P, 15
 Chetcuti, R, 18
 Chircop, 188
Christmas Cup, 106
 Ciantar, George, 174
 Ciantar, N, 193
 Ciantar, P, 18
 Cilia, Charlie, 18
 Cini, Reggie, 60
 Cini, Ros., 226
Circolo Calcio Catania, 11, 16
 Civilian League, 21
 Civilization, 79

Clements, Sgt., 151
 Cochrane, George, 79
 Cocks, Ronnie, 219
 Coleiro, Philip, 215
 Colombo, J, Prof, 211
 Colonial Club, 143, 183
 Combined Services XI, 142
Comus HMS, 142
 Connor, 107
 Consiglio, J, 82
 Coppini, J, 15
 Cordina, A, 81, 82
 Cordina, Tony, 190-191, 217
 Corinthians FC, 39
 Corradino Ground, 94
 Cortis, 208
 Cortis, Fredu, 160
 Cortis, Lawrence, 6, 8
 Cosby, Raymond, 48
 Cospicua Amateurs, 119
 Cospicua Associates, 119
 Cospicua Athletics, 119
 Cospicua Catholic Action, 119
 Cospicua Celtic, 73, 101, 102, 280
 Cospicua City, 119
 Cospicua Dynamos, 119
 Cospicua Eagles, 119
 Cospicua Florid-Lions, 101
 Cospicua Florids, 119
 Cospicua Golden Stars, 119
 Cospicua Juventus, 119
 Cospicua Labour Party, 73, 98, 280
 Cospicua Lions, 2, 3, 44, 73, 101, 104, 280
 Cospicua Rangers, 73, 93, 280
 Cospicua Rovers, 119, 230
 Cospicua SC, 119
 Cospicua St Andrew's, 74-76, 119
 Cospicua St Francis, 119
 Cospicua St John's, 119
 Cospicua St Joseph's, 119
 Cospicua St Margaret, 119
 Cospicua St Patrick's, 119
 Cospicua St Paul's, 119
 Cospicua St Thomas, 119
 Cospicua Stars, 119
 Cospicua Swallows, 119

Cospicua Thames, 119
 Cospicua Unitas, 3, 73, 101, 103, 280
 Cospicua United, 73, 92, 280
 Cospicua Wolves, 119
 Cospicua ZHN, 119
 Cottonera Rovers, 119
 Cottonera United, 73, 90-92, 279
 Cousis Shield, 26, 88-90, 94-95, 151, 161
 Coxhead, John, 68
 Crawley, Brian, 179, 181
 Cristiano, Albert, 217-219
 Cristiano, Alfred, 218
 Cristiano, E, 198
Cristus Rex, Società, 12
 Crockford, 50
 Cullis, Stan, 170
 Curmi, 24, 125
 Curmi, J, 192
 Curtis, 143
 Cuschieri, 50
 Cuschieri, E, 38
 Cuschieri, G, 38
 Cuschieri, George, 217
 Cuschieri Lolly, 41, 47
 Cutajar, Emmanuel, 70
 Cutajar, G, 198
 Cutajar, Jonathan, 9
 Cutajar, Oliver, 209

D

D'Amato, D, 193
Daily Malta Chronicle, 83, 221
 Dalli, Billy, 171
 Dalli, John, MP, 204, 206
 Dalli, Menu, 202
Danton FT, 223-224
 Darmanin, 108
 Darmanin, Johnnie, 113
 Davies, 75
 Dayney, 68
 De La Salle College FT, 119
 De La Salle College Old Boys FT, 119
 Deakin, 47
 Debattista, John, 144
 Debattista, Lolly, 171

Debattista, Nenu, 106
 Debono, Gius, 145
 Debono, Albert, 129
 Debono, Frankie, 75-76
 Debono, Gius., 81
 Debono, J, 191
 Debono, J, Charles, 186
 Debono, Leli, 128
 Debono, N, 191, 192
 Debono, Tony, 13
 Degabriele, Franco, 9
 Degiorgio, 106, 108
 Degiorgio, Michael, 245, 250
 Delceppo, Peppi, 112-113
 Delia, A, 15
 Delia, Freddie, 53, 115
 Delia, Jesmond, 118
 Demanuele, Pullu, 71, 110, 170
 Demicoli, Emmanuel, 13
 Depasquale, E, 24
 Dimech, 225
 Dimech, A, 198
 Dimech, Anhlu, 197
 Dimech, M, 198
 Dimech, Ninu, 197
 Dimech, Salvu, 195
 Dinamo Bacau, 172
 Dinamo Moscow, 246
 Dinamo Tirana, 246
 Dingli, J, 24
 Dingli LLY, 130
 Dingli Matadors, 130
 Dingli MPFA, 130
 Dingli Swallows, 121-129, 281
 Dingli United, 130
 District Lines FC, 132
 District Representation, 4
 Dockyard Athletics, 21, 22
 Doncaster Rovers, 169
 Dorsetshire Regiment, 100, 106
 Dr. J. Mifsud Cup, 128
 Drucker, Leo, 104, 162, 163
 Duca, J, 198
 Duncan HMS, 78, 82
 Dundee United, 177-178, 223, 244
 Dunne, Leo, 164

E

Ebejer, Dumink, Patri, 122
 Ebejer, Edwin, 122
 Ebejer, John, 122
 Edwards, Harry, 106
 Edwards, Johnnie, 104, 106
 Ekranas, 180
 Ellul, 225
 Ellul, E, 68
 Ellul, M, 198
 Empire Sports Ground, 154
 Empire Sports Ground Cup, 26
 Empire Stadium, 107, 116, 132, 172, 174
 Empire United, 103
 Essex Amateur Club, 132
 Essex Regiment, 153
 Euro Cup, 249, 250
 Exeter City, 243
 Exmouth HMS, 78
 Ex-Servicemen XI, 224

F

FA Trophy, 32, 34, 53-54, 56, 62, 99, 100, 105, 109, 110, 113, 116, 130, 136, 164, 166, 168-173, 177, 180, 182, 204, 207-208, 217, 235, 237, 238, 243-244, 246, 247, 249, 264, 265
 Faccioli, 107
 Falkirk FC, 50
 Falzon, Charlie, 129
 Falzon, E, 198
 Falzon, Frankie, 33
 Falzon, Mario, 219
 Farrugia, Anglu, 237
 Farrugia, 125, 171
 Farrugia, A, 259
 Farrugia, Andrew, 208
 Farrugia, C, 133
 Farrugia, Carmelo, 70
 Farrugia, Edwin, 174, 243
 Farrugia, Jimmy, 129
 Farrugia, Joe, 70
 Farrugia, Joseph, 123
 Farrugia, K, 122
 Farrugia, Leonard, 129

Farrugia, M, 18
 Farrugia, N, 47, 211
 Farrugia, Peter, 202
 Farrugia, Ray, 174
 Farrugia, Victor, 41, 47
 Fasanelli, Alfred, 218
 Faurè, George, 218
 Fearn, Johnnie, 97
 Fearn, Josie, 82
 Federation of the Islands Football Amateurs League, 44
 Fenech Adami, Eddie, Dr, 57-58
 Fenech, J, 122
 Fenech, Mark, Dr., 57
 Fenech, Ronnie, 18
 Ferencvaros SK, 173
 Ferrante, W, 13
 Festival of Britain Tour, 169
 Fgura, 131
 Fgura Athletics, 131, 132-133, 137
 Fgura Challengers, 137
 Fgura Enfield, 137
 Fgura Ground, 132
 Fgura Inter, 131, 137
 Fgura Labour Brigade, 137
 Fgura Stars, 137
 Fgura United, 6, 7, 131, 133-135, 190, 199, 282
 First Destroyers Flottilla, 96
 Flask, 85, 110
 Fleet United, 220
 Floriana Ajax, 45, 66, 166-168, 170, 183
 Floriana Arrows, 183
 Floriana Athletics, 166
 Floriana Babes, 183
 Floriana Bristol, 183
 Floriana Britannia, 139, 165, 183, 285
 Floriana Catholic Action, 183
 Floriana Colts, 183
 Floriana Dynamos, 183
 Floriana Emeralds, 183
 Floriana FC, 22, 24, 37, 48-49, 51-53, 56, 59, 77-80, 83-86, 94, 96, 99, 104-105, 109-111, 113, 125, 139, 143, 145-160,

162-164, 166, 168-169, 171, 173-182, 197, 209, 222-223, 226-228, 242, 243-244, 246-248, 262-263, 265, 283
 Floriana Florids, 183
 Floriana Gardenians, 183
 Floriana Grasshoppers, 183
 Floriana Green Stars, 139, 160, 183, 211, 285
 Floriana Irish, 183
 Floriana Irish Born, 183
 Floriana Juniors, 183
 Floriana Juventus, 139, 161, 183, 285
 Floriana Liberty, 89, 139, 150-151, 183, 284
 Floriana Lions, 183
 Floriana Little Stars, 183
 Floriana MacKay, 183
 Floriana Magnificent XI, 183
 Floriana Parade Ground, 22
 Floriana Phantoms, 183
 Floriana Pope Puis XII, 183
 Floriana Rangers, 183
 Floriana Reindeers, 183
 Floriana Shamrocks, 183
 Floriana Small Irish, 139, 159-160, 183, 285
 Floriana St Francis, 183, 234
 Floriana St Patrick's, 40, 183
 Floriana St Publius, 183
 Floriana Swallows, 165, 183
 Floriana Swifts, 183
 Floriana Tigers, 99, 106, 139, 156, 158, 183, 285
 Floriana Veterans, 183
 Floriana Victoria, 183
 Floriana Wednesday, 183
 Floriana Wolves, 183
 Floriana Young Lions, 183
 Floriana Youngsters, 183
 Floriana ZHN, 183
 Floriana ZS, 183
 Florid-Lions, 73, 109, 189, 280
 Floridsdorfer SK, 162
 Foedus FC, 40
 Formosa, 106
 Formosa, J, 259

Formosa, Kerr, 260
 Forth & Submarines, 142
 Freiburger, 106
 Frendo, F, 216
 Friggieri Censu, 163, 164
 Friggieri Fredu, 146, 147
 Friggieri Guzeppi, 144
 Friggieri Pawlu, 160, 239
 Friggieri Ruggieru, 86, 88, 144,
 146-147, 149, 151, 160, 226
 Frisch, 104, 106
 Fsadni, E, 126
 Fsobians FT, 183
 Furjana, 40, 150

G

Gabaretta, Wenzu, 112
 Galdes, 26
 Galea, Colin, 124
 Galea, David, 122
 Galea, *is-Sluta*, 95
 Galea, John, 33
 Galea, John Baptist, 47
 Galea, Joseph, 124
 Galea, Mark, 59, 60
 Galea, R, 118, 193
 Galea, S, 26
 Gambin, Guido, 122
 Gambin, Rogantino, 122
 Gatt, 108
 Gatt, John, J, 215
 Gatt, Joseph, 215
 Gatt, O, 126
 Gatt, P, 211
 Gatt, Watty, 262
 Gauci, 13, 125
 Gauci, Carmel, 213
 Gauci, E, 191
 Gauci, G, 192, 193
 Gauci, GM, 38
 Gauci, Joe, 57
 Gauci, N, 191
 Gauci, P, 47
 Gauci, Pawlu, 47
 Gayer, 106
 Gentile, L, 169
 German, R, 24
 Giglio, 60

Gilford, 261
 Gili S, 81, 82, 85, 112
 Gingell, Emanuel, 212
 Gioventu` Cattolica, 156
 Gzira, 154, 211-212
 Gzira Ajax, 220
 Gzira All Stars, 220
 Gzira Amateurs, 211-212, 290
 Gzira Athletics, 211, 213, 290
 Gzira Blades, 220
 Gzira Blue Stars, 220
 Gzira Chelsea, 220
 Gzira Eagles, 220
 Gzira Exters, 220
 Gzira Gladiators, 220
 Gzira H, 220
 Gzira Inter, 220
 Gzira Juniors, 220
 Gzira Knights, 220
 Gzira Legion, 220
 Gzira Lions, 92, 211, 290
 Gzira LLY, 220
 Gzira MLP, 220
 Gzira Monix Rangers, 220
 Gzira Mount Carmel, 220
 Gzira Mustangs, 220
 Gzira Raiders, 220
 Gzira Rangers, 220
 Gzira Satorials, 220
 Gzira Shamrocks, 220
 Gzira St George's, 220
 Gzira Stars, 220
 Gzira Terrors, 220
 Gzira United, 35, 52-55, 68, 112,
 114-115, 209-211, 214-215,
 242, 264, 290
 Gzira Victorian Trent, 220
 Gzira Viet Cong, 220
 Gzira Young Stars, 220
 Gzira Youngsters, 220
 Gzira Youth Centre, 220
 Gzira Youths, 220
 Good Hope HMS, 142
 Gozo FC, 17, 200
 Gozo XI, 208, 224
 Graham, 24
 Grech, A, 38
 Grech, C, 8

Grech, Marco, 250
 Grech, Philip, 228
 Grech, R, 67
 Grech, Raymond, 128
 Grech, S, 193
 Grech, Salvu, 69
 Grech, Tichy, 53, 171
 Grech, V, 193
 Greeno, Michael, 178
 Grenfeld, 104, 105, 106
 Griffiths, Joe, 79
 Grima, Cikk, 24
 Grima, Charlie, 115
 Grima, Felic, 22, 24
 Grima, G, 81
 Grima, J, 67, 198
 Grima, Salvu, 152
 Griscti, L., 67
 Griscti, Joe, 202
 Gudja, 201
 Gudja Amateurs, 210
 Gudja United, 68, 201-210, 219,
 244, 288
 Gudja ZS, 210

GH

Ghajnsielem FC, 78
 Gharghur, 185
 Gharghur Diamonds, 194
 Gharghur Excelsior, 185, 186,
 196, 286
 Gharghur FC, 16, 117, 127, 185,
 190-194, 219, 286
 Gharghur Ferencvaros, 194
 Gharghur Juventus, 186-187, 194
 Gharghur St Albert's, 185, 189,
 286
 Gharghur United, 194
 Gharghur Youths, 194
 Ghaxaq Amateurs, 200
 Ghaxaq Colts, 197, 200
 Ghaxaq FC, 134, 195-196, 198-
 199, 206, 262, 287
 Ghaxaq Gazelles, 195, 197, 287
 Ghaxaq United, 200
 Ghaxaq Y, 200
 Ghaxaq Young Boys, 200
 Ghaxaq ZHN, 200

Ghaxaq ZS, 200

H

Hajduks SK, 26
 Hall, Scott, 168
 Hamilton, Henry, 152
 Hampshire Regiment, 202
 Hatch, Peter, 243
 Hedley, Charlie, 152
 Hedley, Tommy, 142, 156
 Herbert, 144
 Herbert, Harold, 171
 Herbert, Jack, 83, 84, 147-148,
 152, 154
 Hibernians FC, 14, 40, 42, 51-54,
 59, 60-61, 78, 105-106, 111,
 115, 136, 137, 142, 163, 168,
 172-175, 182, 224, 243, 263
 Hicks, Masu, 81-82, 86, 145
 Hili, 26, 186, 188
 Hili, F, 259
 Hili, Wally, 113
 Holland, Jack, 84, 146-147, 149
 Holland, John, 146-147, 174, 177
 Holland, Leslie, 163, 164
 Holland, Teddie, 97
 Holland, William J, 212
 Hravatski Atletik Sport Club, 96
 Hubbard, 110
 Hudson, 125
 Hungaria SK, 105
 Huntingford, Edgar, Dun, 122
 Huntingford J, 122
 Hutchins, 144

H

Haz-Zabbar, 131
 Haz-Zebbug, 67
 Had-Dingli, 121-124, 126
 Hal Balzan, 12, 14, 18, 19
 Hal Ghaxaq, 195
 Hamrun, 221
 Hamrun Arsenal, 251
 Hamrun United, 186
 Hamrun Amateurs, 252
 Hamrun Aston Villa, 251
 Hamrun Athletics, 251
 Hamrun Atoms, 251

Hamrun Azzuri, 252
 Hamrun BBSF, 252
 Hamrun Big Apple, 252
 Hamrun Blue Birds, 251
 Hamrun Butterflies, 251
 Hamrun California Blues, 252
 Hamrun Carol United, 252
 Hamrun Catholic Action, 251
 Hamrun CBB, 251
 Hamrun Charlton Athletic, 250
 Hamrun Choir, 251
 Hamrun Choir Boys, 251
 Hamrun Cosmos 83, 252
 Hamrun Devils, 251
 Hamrun Diamonds, 251
 Hamrun Eagles, 251
 Hamrun Exeter, 251
 Hamrun FC, 250
 Hamrun Flamengoes, 252
 Hamrun Flyers, 250
 Hamrun Forest, 252
 Hamrun FT, 252
 Hamrun GhZS, 252
 Hamrun Gunners, 251
 Hamrun Heroes, 251
 Hamrun Hotspurs, 251
 Hamrun IMC, 252
 Hamrun Jesmond, 251
 Hamrun Junior Sparta, 251
 Hamrun Juventus, 252
 Hamrun Knights, 251
 Hamrun Labour Brigade, 251
 Hamrun Leowe Opta, 251
 Hamrun Liberty, 37, 221, 236-238, 258, 260, 293
 Hamrun Lightnings, 251
 Hamrun Lions, 156, 232, 250
 Hamrun Little Eagles, 251
 Hamrun Lucky Stars, 251
 Hamrun Lyceum, 251
 Hamrun Maple Leaf, 252
 Hamrun MBO, 252
 Hamrun Milenders, 70, 251
 Hamrun MLP, 252
 Hamrun Nazac, 252
 Hamrun New Stars, 251
 Hamrun Old Lions, 221, 232, 293
 Hamrun Old Timers, 252

Hamrun Polites, 250
 Hamrun Prestons, 251
 Hamrun Rangers, 251
 Hamrun Rapids, 201, 251
 Hamrun Red Devils, 251
 Hamrun Red Stars, 250
 Hamrun Rovers, 250
 Hamrun Samra, 132
 Hamrun SF, 252
 Hamrun Shamrocks, 251
 Hamrun Sheffield United, 250
 Hamrun Small Lions, 250
 Hamrun Spartans, 21, 24, 37, 39, 51, 52, 55-56, 83, 85-90, 110-111, 142, 151-152, 168, 171, 173, 176-177, 179, 207, 221, 223, 225-229, 231, 234-235, 238-240, 245-250, 265, 292
 Hamrun Sports Club, 251
 Hamrun Sportsmen Tiger, 252
 Hamrun St Francis, 251
 Hamrun St Joseph's, 161, 221-222, 233, 293
 Hamrun St Michael's, 251
 Hamrun St Paul's, 250
 Hamrun Stars, 250
 Hamrun SV Certina, 252
 Hamrun Technical School, 250
 Hamrun Thiene, 250, 251
 Hamrun Thunderers, 251
 Hamrun Tigers, 250
 Hamrun United, 93, 230-231, 293
 Hamrun Valiants, 251
 Hamrun VIP's, 251
 Hamrun White Rocks, 251
 Hamrun White Stars, 251
 Hamrun Wolves, 251
 Hamrun Yankees, 252
 Hamrun Young Liberty, 251
 Hamrun Youths, 251
 Hamrun ZHN, 251

I

IASC, 132
 Iavarone, A, 198
 Ilves FC, 258
 Imriehel TS, 251
 Ingilterra, 68

Inguanez, Anthony, 202
 Ipswich Town, 172
 Iron Duke, HMS, 153
 Isla, 21, 253
 Isola United, 253, 267
 Izzo, 110
 Izzo, Bertu, 68-69

J

Joe Mifsud Cup, 192
 Jokarit FC, 182
 Jones, 144
 Jones J, 80, 143
 Junior Cup, 12, 165, 221
 Junior Friendship Soccer League, 132
 Junior League, 13, 21, 22

K

Kaburek, Hans, 162
 Kaburek, Matthias, 162
 Kazin Eastern Star, 4
 Kazin Santa Marija, 5
 Kazin tal-Banda San Gabriel, 11
 Kalafrana FC, 71
 Kalkara United, 17, 206
 Katanja, 11
 Kennedy AFC, 220
 King's Royal Rifles, 223, 225, 226
 Kirkop United, 127, 129, 191, 205, 207
 Kolbe FT, 64
 KOMRM, 37, 38, 39, 84, 93, 145, 149, 229, 231
 Krcil, 163, 164

L

Lahden Reipas, 172
 L-Ewwel Divizjoni, 33-34, 48, 51, 53, 111-114, 129, 158, 206-208, 210, 216, 218, 237-238, 241, 250, 256, 263-266
 L-Ewwel Divizjoni B, 100
 L-Ewwel Gwerra Dinjija, 25, 27, 39, 85, 160, 228-229, 255
 Lia, 266

Lia, C, 259
 Licari Cup, 159
 Lido United, 71
 Lija Amateurs, 197
 Lija Athletics, 68, 116, 192, 196, 201, 203
 Linacre, John, 243
 Lippu s-Surgent, 167
 Little Ajax, 183
 Little Florid - Lions, 119
 Little Florids, 109
 Little Hibernians, 109
 Little Rainbows, 68, 188, 213
 Little St George's, 73, 99-100, 158, 280
 London HMS, 78
 Lowenbrau Cup, 59, 180
 Lowinger, Ernest, 162
 Loyal Regiment, 153
 Luqa St Andrew's, 9, 69, 109, 117, 127, 168, 190, 204, 258
 Luxol St Andrew's, 57, 118, 129, 134, 179
 Lyceum FT, 221
 Lynch, 186

M

Mgarr United, 7, 69
 MAFA, 4, 40, 70, 75, 101, 131, 186, 197, 234
 MAFA Cup, 186
 MAFA Yearbook, 75
 Magri, 112
 Magri, E, 191-192
 Magro, J, 18
 Malaya HMS, 142, 154-155
 Malcauchay, 68
 Mallia, 24, 112, 186
 Mallia, Guzi, 146-147, 151
 Mallia F, 81
 Mallia P, 259
 Malmo FC, 46, 50
 Malta Amateur Football Association, (ara MAFA)
 Malta Athletic Club, 83, 143
 Malta Football Association, (ara MFA)
 Mamo P, 41

Manalov Krassimir, 18
 Manchè Carlo Dun, 211
 Mangion Edgar, 215
 Manoel Island Ground, 172, 205
 Manolov Kassimir, 209
 Mansueto, 125
 Marat, Leo, 163, 164
 Marborough HMS, 142
 Margherita FC, 222
 Marsa Dragons, 161
 Marsa FC, 14, 33-34, 54, 111, 115-116, 203, 224
 Marsa Ground, 80, 132, 144
 Marsa United, 95, 229
 Marsa Yellow Blues, 131
 Marsa Youngsters, 2, 40, 165
 Marsaxlokk FC, 32, 34, 127-128, 135
 Marston James, 265-266
 McAllister William, 225
 McNiermet, 41
 Meade R, 178
 Mediterranean Football League, 96
 Melita FC, 2, 9, 46, 68, 101, 106, 129, 168, 238
 Melita-Vittoriosa, 24, 26, 222, 254
 Mellicha FC, 127, 193
 Mercieca P, 8
 MFA, 2-5, 7, 8, 10, 12, 14, 29-30, 40, 49, 57, 66, 85-86, 91, 94, 96-97, 101, 109, 113, 117, 124, 126-127, 132-134, 151-153, 158, 162-163, 165, 175, 186-187, 189-191, 197, 203, 207, 216, 227, 234, 256, 257, 260, 262-263, 266
 MFA Under 20 XI, 224
 MFA XI, 26, 145
 Micallef, 24, 188
 Micallef, Guzeppi, 152
 Micallef, C, 47
 Micallef, Carmelo, 47
 Micallef, E, 216
 Micallef, Francis, 215
 Micallef, Frankie, 174
 Micallef, G, 18
 Micallef, J, 24, 133, 211
 Micallef, Lino, 218
 Micallef, M, 18, 193
 Micallef, N, 126
 Micallef, P, 122
 Micallef, Powie, 174
 Micallef, Salvu, 122
 Mifsud, 106, 186, 188
 Mifsud, A, 24
 Mifsud, Emmanuel, 215
 Mifsud, Joe, Dr, 57-58
 Mifsud, Louis, 6
 Mifsud, M, 191, 192
 Mile End Cup, 25
 Mile End SG, 84, 89, 94, 148-149, 153-154, 157, 226
 Miller, Mark, 178-179, 181
 Miller, Victor, 163
 Mills, 144
 MISA XI, 142
 Mitchell, 75
 Mizzi, 225, 261
 Mizzi, Alfred, 177
 Mizzi, Eddie, 112-113
 Mizzi, G, 198
 Mizzi, Indri, 195
 Mizzi, J, 266
 Mizzi, Joe, 112
 Mizzi, Karmenu, 112
 Mizzi, Ray, 265-266
 Mizzi, Wenzu, 104, 106, 108
 Monreal, F, 18
 Monreal, M, 18
 Mosta Athletics, 56, 188, 193, 207, 248
 Mqabba Hajduks, 197
 Msida Melita, 98
 Msida Rangers, 26, 85
 Msida St Joseph's, 68, 98, 106, 114, 187, 191, 238, 263
 Msida United, 221, 233
 Mugliett, P, 82
 Mulligan, Charles, 218
 Mulligan, Joe, 217
 Muscat, Guzeppi, 13
 Muscat, Angelo, 122
 Muscat, E, 133, 144
 Muscat, F, 126
 Muscat, Frankie, 128

Muscat, Gio Maria, 202
 Muscat, Karmnu, 123
 Muscat, Lorry, 259
 Muscat, M, 192, 193
 Muscat, Maurice, 208
 Muscat, Ninu, 123
 Muscat, P, 125
 Muscat, Paul, 131
 Muscat, Pawlu, 122-123
 Muscat, Salvu, 6
 Muscat, Toni, 69
 Muscat, V, 15
 Muscat, Valent, 13
 N
 Napoli, AS, 39
 Nappa, C, 15
 National FT, 119
 National Ground, 25, 83, 148, 225-226
 National Ground Cup, 24
 National Sports Board, 71
 Naudi, Andrew, 9
 Naval XI, 109
 Navy XI, 48, 78, 142, 224
 Naxxar Lions, 48, 56, 68, 168, 239, 240, 248
 Naxxar Lions III, 213
 Nentori Tirana, 247
 Neuchatel Xamax, 178
 New Victoria, 28
 Nicholl, Tony, 107
 Northamptonshire Regiment, 149

O
 Olach, 104
 Old St George's, 73, 96, 98, 279

P
 Pace, 50, 186, 188, 265
 Pace, E, 15
 Pace, Edward, 213
 Pace, Emmanuel, 13
 Pace, Frankie, 13
 Pace, G, 8
 Pace, Gasan C, 123
 Pace, George, 13

Pace Grasso Ground, 70, 128, 175
 Palermo AS, 145
 Palmier John C, 215
 Paola Social Youths, 201-202
 Paola United, 121, 151
 Paola Wolves, 133-134
 Paretti, 24
 Paris, J, 108, 118
 Paris, M, 108
 Pavia, L, 259
 Pearson, 108
 Perrin, Johnnie, 85, 97
 Pick Services XI, 142
 Pieta` Hotspurs, 2, 24, 134, 193, 219
 Pisani, 48, 225
 Pisani, Alfred, 187
 Pisani, F, 8, 191
 Pisani, J, 82
 Pisani, Louis, 6
 Pisani, W, 81, 145
 Piscopo, 24
 Piscopo, S, 67
 Polidano, J, 144
 Portelli, Anton, Dun, 8
 Portelli, Louis, 238
 Portelli, Toni, 74, 76, 81
 Porto FC, 180
 Preca, Fredu, 48, 238
 Premier League, 116, 117, 177, 190, 217, 263, 265
 Psaila, F, 126
 Psaila, Gejtu, 152, 225, 228-229
 Psaila, Karmenu, 146, 147
 Pullicino, Gabriel, 18
 Pullicino, L, 15
 Purity FC, 143
 Pushmann, 104, 106
 Pye, 51

Q
 Qormi FC, 53, 55, 114, 128, 142, 203, 264
 Qormi St George's, 31
 Qrendi FC, 134, 197
 Quadruple Crown, 170
 Queen of the South, 163
 Quintano, C, 15

R

Rahal Ġdid, 22, 27, 60, 131
 Raba' Divizjoni, ir-, 43, 44, 69,
 101, 127, 134, 205
 Rabat Ajax, 176, 244, 245
 Rabat FC, 32-33, 56-57, 111, 114,
 116, 130, 179, 206, 210
 Rabat Rangers, 2
 Rabat Rovers, 233
 Racing FC, 87
 RAF Dingli, 124
 RAF Headquarters FT, 234
 RAF Luqa, 70
 RAF XI, 107, 142, 224
 RAMC Cottonera, 90
 Ramsey, Alf. Sir, 172
 Rapid Vienna, 105, 247
 RASC, 236
 Relton, J, 211
Renown HMS, 154
 Rest of League XI, 142, 224
 Ricasoli Ground, 22, 23
 Rinella Ground, 221
 Rizzo, 112
 Rizzo, Lolly, 41, 47
 RMA, 224
 Rockyvalle FT, 119
 Rodgers, C, 24
 Rodo, Charlie, 215
 Rodo, J, 24
 Romolo, 108, 110, 112
 Roncali, Imhallef, l-, 82, 146
 Rose, RGA, 80
 Rovers United, 4
 Royal Artillery, 23, 90, 103-104,
 224
 Royal Artillery Buglers, 22
 Royal Garrison Artillery, 153
 Ruggier, Ian, 9

S

Sacchet, 86
 Sacco, Joseph, A, 207
 Sacco, Joseph B, 202
 Saino, 125
 Saliba, 186
 Saliba, Manwel, 48, 50
 Saliba, V, 191

Sammut, C, 216
 Sammut, M, 8
 Sammut, Salvu, 106-107
 Sammut Tagliaferro, Simon, 48
 Samra United, 251
 Samuel, Huvi, 146-147
 Samuel, Harry, 152, 157
 Samuel, Salvu, 83, 146-147
 San Ġiljan, 22
 San Ġwann FC, 17
 San Alwigi, Kullegg, 43
 San Gabriele, Circolo, 12
 San Ġwann FC, 205
 Sant, Charlie, 127
 Sant, Karmenu, 123
 Sant, Lorry, Ministru ta' l-Isport,
 206
 Sant, M, 126
 Sant, Salvu, MP, 116
 Santander FC, 163
 Saviani FT, 63
 Savio College FT, 130
 Scannura, 68
 Scerri, 112
 Scerri, Carmel, 215
 Scerri, J, 41
 Scerri, Joe, 218
 Scerri, Victor, 218
 Schembri, 26
 Schembri, Eric, 55, 216
 Schembri, Ronnie, 218
 Schembri, Salvinu, 217
 Schembri, Tony, 195
 Schreiber SG, 15, 68
 Schreiner, 112
 Sciberras, C, 18
 Sciberras, E, 47
 Sciberras, Twanny, 218
 Scicluna, 112
 Scicluna, Carmelo, 45, 186
 Scicluna, Charles, 133
 Scicluna, Paskal, 160
 Scicluna, R, 18
 Scicluna, S, 112
 Seguna, Carmel, 202
 Semini, Alex, 84, 146, 147, 149
 Senglea Amateurs, 267
 Senglea Athletics, 207, 210, 236,

242, 253, 258-266, 294
 Senglea Catholic Action, 267
 Senglea Celtic League, 267
 Senglea City, 267
 Senglea Domus, 267
 Senglea E, 267
 Senglea Heroes, 267
 Senglea Hotspurs, 267
 Senglea Independents, 267
 Senglea Labour Party, 267
 Senglea Little Whites, 267
 Senglea Oratorio, 267
 Senglea Rovers, 267
 Senglea Shamrocks, 21, 23,
 24, 85, 86, 222, 253-255,
 294
 Senglea Sports Klabb, 257, 267
 Senglea St Aloysius, 267
 Senglea St Philip's, 267
 Senglea Thistle, 267
 Senglea United, 234, 253, 256,
 257, 259, 294
 Senglea Youngsters, 267
 Senglea Youths, 267
 Sevasta, 26
 Seychell, J, 82
 Seychell, John, 213
 Shamrock's Cup, 24
 Sharer, 51
 Shaw, George, 171
 Shaw, J, 8
 Shell United, 71
 Showgrounds, 246
 Shropshire Regiment, 75
 Siggiewi FC, 129, 196
 Sima, 105
 Simons, Ammiral, 82
 Sipocs, 104, 106
 Sirens FC, 127, 206
 Sliema Amateurs, 3, 37, 93, 99,
 230
 Sliema Rangers, 3, 28, 96
 Sliema Rovers, 40
 Sliema Wanderers, 51, 53, 57, 59,
 60, 62, 77, 83, 85, 88-89, 97,
 106-107, 111, 113, 115, 139,
 142, 145, 151, 155, 162, 168-
 169, 172, 174-179, 180-181,

187, 210, 222, 224, 238,
 246-247, 266
 Sliema Wanderers III, 214
 Small Spartans, 221, 234, 235,
 250, 293
 Smith, Frankie, 215
 Sons of Cospicua, 119
 Sons of Malta Cup, 33, 52, 210,
 262
 Sons of Malta Cup II, 114, 115,
 218
 Sons of Vittoriosa, 35
 Spartak Tranava, 46, 60
 Spiteri, Charlie, 54
 Spiteri, Frans, 191
 Spiteri, G, 38
 Spiteri, Michael, 136
 Spiteri, Peppi, 195
 Sqallija, 16
 St Aloysius College, 1
 St Aloysius College FT, 43
 St Barbara FC, 222
 St Clement's Ground, 23, 253
 St Edward's College, 119
 St George's FC, 22, 24, 33, 73-74,
 78-79, 82-88, 90-91, 94, 96,
 100-101, 104-118, 129, 139,
 142, 145, 148-149, 152, 168,
 177, 179, 192, 221, 222, 226-
 228, 243, 278
 St Ignatius College, 21
 St Joseph's Institute, 250
 St Julians Spurs, 65
 St Louis College, 150
 St Lucia FC, 127, 189, 190
 St Margherita FC, 119
 St Patrick's FC, 55, 114, 193, 206,
 219, 262
 St Peter's Sports & Philharmonic
 Club, 67
 St Venera Lightnings, 7, 68
Stadio Cibali Catania, 169
 Stamford Bridge, 169
Stars Review 1992, 22
 Stelmar FT, 64
 Stivala, Godwin, 118
 Storace, Pawlu, 160
 Storace, Toni, 160

Strum Graz, 137
Sud Sport, 169
 Suda, F, 15
 Suffolk Regiment, 142
 Sullivan, 144
 Sultana, A, 67, 148
 Sultana, Hughie, 263
 Sultana, Konrad, 245
 Sultana, Michael, 54, 174, 217
 Sultana, W., 13
 Sultana, Z, 216
 Super Cup, 62, 180
 Super Five Cup, 61
 Super Five Tournament, 180, 249
 Swoboda, Alexander, 162-163

T

Ta' Paris Santos, 64
 Ta' Qali NS, 8, 60, 174-175, 177-178, 245-246
 Ta' Xbiex FC, 127, 210
 Tabona, Joe, 153
 Tabona, Johnnie, 152
 Tabone, Giuliano, 144
 Tabone, Frankie, 47, 105, 163, 167
 Tabone, Salvu, 86, 146-147, 151-152
 Taborsky, V, 193
 Taggart, 104, 106
 Tagliaferro, Gužè, 82
 Talbot, Sgt, 143-144
 Taliana, G, 193
 Taliana, Michael, 265-266
 Tannacide Park, 177
 Tanti, Gius, 145
 Tarbox, Royal Engineers, 24
 Tarxien Rainbows, 3, 112, 156, 158, 193, 208
 Tas-Sliema, 40
 Tazza Gaelic, 94
 Tazza Maltija, 146, 153
 Tazza Mile End, 94
 Tazza National, 94
 Tazza Nestle, 152
 Tazza tač-Champions, 172, 180, 244
 Tazza ta' l-Imtarfa, 148-149

Tazza tad-Tieni Diviżjoni, 51
 Tazza tal-Fieri, 172
 Tazza tal-Florianana, 80-81
 Tazza tat-Tazzi, 170, 173, 177, 246
 Tazza tat-Tielet Diviżjoni, 67, 124
 Tazza tat-Tieni Diviżjoni, 33, 52, 215, 263
 Tazza tat-Tieni u Tielet Diviżjoni, 34
 Tazza UEFA, 59, 178, 246
 Tedesco, Victor, 241-243, 250
Tegettorff FT, 139
 Templeman, 50
 Testa, 266
 Theobald, Eddie, 264
 Theuma, 186
 Tielet Diviżjoni, 18, 33-34, 42, 45, 66-68, 101, 124-125, 127-129, 131, 134-135, 188, 190, 192, 194, 196-197, 199, 203, 205-206, 211, 213, 215, 217, 260-262, 266
 Tieni Diviżjoni, 18, 44, 45, 51-52, 55, 69, 92, 99, 100-101, 110-118, 128-129, 130, 135, 150, 158, 161, 177, 193-194, 197, 199, 200, 204-205, 207, 209-210, 216, 218-219, 229, 233, 235, 237-238, 241, 256, 260-263, 266
 Tieni Gwerra Dinjija, 31, 106, 158, 162
 Tignè Ground, 23
 Tonna, 186, 188
 Tottenham Hotspurs, 160
 Tournay tal-Milied, 124
 Trapani Edward, 156
 Trapani G, 156
 Triple Crown, 169, 170
Triumph HMS, 142
 Troisi, Salvu, 37-39, 146
 Tunis XI, 77

U

Ujpest Dosza, 139, 171
 UK Services XI, 142
 Union Club, 253

United Service Cup, 153
 United Service League, 153
 United Service XI, 142
 University SC, 83, 222

V

Valenzia, Kenneth, 48
 Valletta Blue Stars, 160
 Valletta City, 99, 105
 Valletta FC, 24, 51-52, 54, 56, 59-60, 62, 68, 110, 113, 115, 129, 170, 173, 176, 179, 180, 182, 198, 224, 239-240, 242-243, 246, 248-249, 263
 Valletta Minors, 167
 Valletta Prestons, 104
 Valletta Rovers, 28, 98
 Valletta St Paul's, 102, 106
 Valletta Swifts, 3, 44, 167
 Valletta United, 25, 84-86, 89, 90, 96, 150-151, 153, 226, 232, 254
 Valletta United II, 256
 Valletta Youngsters, 258
 Vassallo, J, 191, 192
 Vassallo, R, 18
 Vassallo Willie, 174, 219
Veledrome du Belvedere, 87
 Vella, Guzeppi, 144
 Vella, Żaren, 133
 Vella, A, 226
 Vella, Alfred, 144
 Vella, Charlie, 67, 69
 Vella, D, 118
 Vella, Emmanuel, 146-147
 Vella James, Freddie, 262
 Vella, Joseph, 6
 Vella, R, 192
 Vella, Raymond, 133, 250
 Vella, Tony, 168, 171
 Verdala Barracks, 73
Verity HMS, 92
 Vicker, S, 163
 Victor Tedesco Stadium, 182, 248
 Vidal, Martin, 216-217
 Vittoriosa Amateurs, 35
 Vittoriosa Amphibians, 12, 35
 Vittoriosa Athletics, 28, 35
 Vittoriosa Blue Stars, 35
 Vittoriosa Catholic Action, 35
 Vittoriosa City, 35
 Vittoriosa FC, 21, 27, 272
 Vittoriosa Labour Brigade, 35
 Vittoriosa Liberty, 35
 Vittoriosa Lightnings, 35
 Vittoriosa Lions, 35, 159
 Vittoriosa Melita, 21-23, 272
 Vittoriosa Rangers, 35
 Vittoriosa Rovers, 21, 25-27, 29, 88, 227, 272
 Vittoriosa Sparta, 30, 35
 Vittoriosa St Francis, 35
 Vittoriosa St Lawrence, 35
 Vittoriosa St Louis, 35
 Vittoriosa Stars, 17, 21, 27, 30-34, 112, 114, 165, 187, 258-259, 272
 Vittoriosa Towers, 35
 Vittoriosa United, 21, 28-29, 212, 272
 Vittoriosa Young Boys, 35
 Vittoriosa Young Rovers, 35
 Vittoriosa Young Stars, 35
 Vittoriosa Youngsters, 35
 Vittoriosa Youths, 35

W

Watels, 98
 Weiner Athletic Club, 162
 West Bromwich Albion, 170
 West, George, 152, 154
 West Ham United, 182
 West Riding Regiment, 143
 Wilmshurst, George, 225
 Wolverhampton Wanderers, 170
 Woods, 143, 144
 Wright, Alex, 205
 Wright, Kim, 179, 181

X

Xerri, 106, 107
 Xerri P, 144
 Xerri Wihi, 144
 Xghajra Tornadoes, 200
 Xuereb, 110
 Xuereb Gorg, 242

Xuereb, George, 174
Xuereb, J.P., 123
Xuereb, Raymond, 174, 193, 243,
246, 265
Youth Football Association, 8

Z

Zacchau, Karl, 193
Zahra, Anthony, 202
Zahra, Antoine, 61
Zahra, Emmanuel, 218
Zahra, Toni, 202
Zammit, 75
Zammit, Alessio, 6
Zammit, Carmelo, 213, 215
Zammit, Charles, 217-218
Zammit, Charlie, 242
Zammit, F, 216
Zammit, Frank, 213

Zammit, H, 211
Zammit, John, 213
Zammit, Karmenu, 152
Zammit, L, 38
Zammit, Leli, 110, 171
Zammit, Martin, 6
Zammit, Nenu, 70
Zammit, R, 191, 198
Zammit, Tonio, 18
Zammit, Victor, 57, 61
Zarb, 75, 112
Zarb, Carmelo, 13
Zarb, F, 192
Zarb, G, 118
Zarb, Joe, 60
Zeljanzniv, 214
Zerafa, Karmenu, 27
Zerafa, Rennie, 118